

Stjórnartíðindi

1992 - C-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundu skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. 5, 64, 214, og 219.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

1992

C-DEILD

REYKJAVÍK — 1993
STEINDÓRSPRENT-GUTENBERG HF.

Útgefandi: Dómsmálaráðuneytið.

Efnisyfirlit

í tímaröð

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
1	2. jan.	Auglýsing um niðurfellingu bókunar við EFTA-samninginn varðandi Liechtenstein	1
2	2. jan.	Auglýsing um gildistöku breytingar á samkomulagi um sameiginlega greiðslu kostnaðar á tiltekinni flugþjónustu á Íslandi	1
3	2. jan.	Auglýsing um gildistöku breytingar á samkomulagi um sameiginlega greiðslu kostnaðar á tiltekinni flugþjónustu á Grænlandi og í Færeyjum	2
4	2. jan.	Auglýsing um uppsögn alþjóðasáttmála um skipan hvalveiða	2
5	24. jan.	Auglýsing um samning við Bandaríkin um framkvæmd eftirlits vegna samnings um hefðbundinn herafla í Evrópu	2
6	22. feb.	Auglýsing um breytingu á samningi um norrænt samstarf á sviði þróunaraðstoðar	3
7	28. apríl	Auglýsing um samning við Frakkland um skilyrði fyrir viðskiptum með lifandi skelfisk	4–15
8	28. apríl	Auglýsing um tvísköttunarsamning við Frakkland	16–28
9	20. maí	Auglýsing um breytingu á stofnskrá Evrópuráðsins vegna aðildar Búlgaríu	28–29
10	20. maí	Auglýsing um samstarfssamning við Efnahagsbandalag Evrópu um rannsóknir og þróun á sviði umhverfismála: Vísindi og tækni til verndar umhverfinu (STEP) og Evrópsk áætlun um veðurfarsfræði og náttúruvá (EPOCH)	29–36
11	29. maí	Auglýsing um uppsögn samnings við Júgóslavíu um afnám vegabréfsáritana	36
12	25. júní	Auglýsing um samning við Pólland um afnám vegabréfsáritana	36
13	3. júlí	Auglýsing um gildistöku viðauka III við alþjóðasamning um varnir gegn mengun frá skipum	37
14	28. júlí	Auglýsing um gildistöku Norðurlandasamnings til að komast hjá tvísköttun arfs og gjafafjár	37
15	28. júlí	Auglýsing um fríverslunarsamning milli EFTA-rikkjanna og Tyrklands	37–75
16	28. júlí	Auglýsing um samning við Tyrkland um viðskipti með landbúnaðarafurðir	76–86
17	27. okt.	Auglýsing um samning við Slóveníu um afnám vegabréfsáritana	87
18	2. nóv.	Auglýsing um samning um réttindi barnsins	88–110

II

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
19	13. nóv.	Auglýsing um gildistöku samnings um hefðbundinn herafli í Evrópu	110
20	13. nóv.	Auglýsing um gildistöku samnings við Bandaríkin um framkvæmd eftirlits vegna samnings um hefðbundinn herafli í Evrópu	111
21	13. nóv.	Auglýsing um breytingu á samþykkt um alþjóðaflugmál frá 1944	111
22	4. des.	Auglýsing um fríverslunarsamning milli EFTA-ríkjanna og Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldisins	111–205
23	4. des.	Auglýsing um samning við Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldið um viðskipti með landbúnaðarafurðir . . .	206–214
24	30. des.	Auglýsing um Norðurlandasamning um norrænt menntunarsamfélag á framhaldsskólastigi	215–216
25	31. des.	Auglýsing um breytingu á loftferðasamningi við Þýskaland . .	217–219
26	31. des.	Auglýsing um breytingu á samkomulagi við Bretland um greiðslur vegna flugþjónustu	219–220
27	31. des.	Auglýsing um samning milli Íslands, Noregs og Grænlands/Danmerkur um loðnustofninn á hafsvæðinu milli Íslands, Jan Mayen og Grænlands	221–223
28	31. des.	Auglýsing um gildistöku Evrópusamnings um vernd dýra í millilandaflutningum	223

STJÓRNARTÍÐINDI C – 1992

2. janúar 1992

Nr. 1

AUGLÝSING

um niðurfellingu bókarar við EFTA-samninginn varðandi Liechtenstein.

Með ákvörðun ráðs Fríverslunarsamtaka Evrópu (EFTA) nr. 2/1991 22. maí 1991 var Liechtenstein heimilað að gerast aðili að samningi frá 4. janúar 1960 um stofnun Fríverslunarsamtaka Evrópu. Í samræmi við ákvörðunina var aðildarskjal Liechtenstein afhent sænska utanríkisráðuneytinu 30. ágúst 1991 og öðlaðist aðild gildi 1. september 1991. Sama dag féll bókun við samninginn um beitingu hans gagnvart Liechtenstein úr gildi, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 7/1970 þar sem bókunin er birt.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 2. janúar 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

2. janúar 1992

Nr. 2

AUGLÝSING

**um gildistöku breytingar á samkomulagi um sameiginlega greiðslu
kostnaðar á tiltekinni flugþjónustu á Íslandi.**

Bókun frá 3. nóvember 1982 um breytingu á samkomulagi frá 25. september 1956 um sameiginlega greiðslu kostnaðar á tiltekinni flugþjónustu á Íslandi öðlaðist gildi endanlega 17. nóvember 1989, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 14/1987 þar sem bókunin er birt.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 2. janúar 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

AUGLÝSING

um gildistöku breytingar á samkomulagi um sameiginlega greiðslu kostnaðar á tiltekinni flugþjónustu á Grænlandi og í Færeyjum.

Bókun frá 3. nóvember 1982 um breytingu á samkomulagi frá 25. september 1956 um sameiginlega greiðslu kostnaðar á tiltekinni flugþjónustu á Grænlandi og í Færeyjum öðlaðist gildi endanlega 17. nóvember 1989, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 15/1987.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 2. janúar 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Porsteinn Ingólfsson.

AUGLÝSING

um uppsögn alþjóðasáttmála um skipan hvalveiða.

Hinn 27. desember 1991 var ríkisstjórn Bandaríkjanna tilkynnt um uppsögn Íslands á alþjóðasáttmálanum frá 2. desember 1946 um skipan hvalveiða, sbr. auglýsingar í A-deild Stjórnartíðinda nr. 55/1947 og 102/1948. Uppsögnin öðlast gildi 30. júní 1992. Uppsögnin tekur einnig til bókunar við sáttmálann frá 19. nóvember 1956, sbr. Samninga Íslands við erlend ríki nr. 63.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 2. janúar 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Porsteinn Ingólfsson.

AUGLÝSING

um samning við Bandaríkin um framkvæmd eftirlits vegna samnings um hefðbundinn herafla í Evrópu.

Með orðsendingaskiptum í Reykjavík 29. nóvember 1991 og 23. janúar 1992 var gerður samningur milli Íslands og Bandaríkjanna um framkvæmd eftirlits vegna samnings frá 19. nóvember 1990 um hefðbundinn herafla í Evrópu, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 34/1991 þar sem samningurinn er birtur. Orðsendingaskiptin taka gildi þegar samningurinn um hefðbundinn herafla í Evrópu tekur gildi.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 24. janúar 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Porsteinn Ingólfsson.

AUGLÝSING

um breytingu á samningi um norrænt samstarf á sviði þróunaraðstoðar.

Hinn 20. febrúar 1992 var danska utanríkisráðuneytinu tilkynnt um staðfestingu Íslands á bókun um breytingu á samningi frá 5. mars 1981 milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar um norrænt samstarf á sviði þróunaraðstoðar sem undirrituð var í Björgvin 13. maí 1991, sbr. auglýsingar í C-deild Stjórnartíðinda nr. 5/1981, þar sem samningurinn er birtur, og 15/1982. Bókunin öðlast gildi 21. mars 1992.

Bókunin er birt sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 22. febrúar 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal.

B Ó K U N

um breytingu á samningi frá 5. mars 1981 milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar um norrænt samstarf á sviði þróunaraðstoðar.

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar, sem telja ráðvænlegt, með tilliti til breytinga sem hafa átt sér stað í samvinnu landanna samkvæmt samningi frá 5. mars 1981 um norrænt samstarf á sviði þróunaraðstoðar (Kaupmannahafnarsamningnum), að fella niður ráðgjafarnefndina um aðstoðarmál, hafa komið sér saman um eftirfarandi breytingar á Kaupmannahafnarsamningnum:

I.

1. töluliður 1. gr. Kaupmannahafnarsamningsins orðist svo:

Almenn ákvæði

1. Stjórn norrænnar þróunaraðstoðar í þróunarlöndum sem ríkisstjórnirnar ákveða að láta í té samkvæmt samningi þessum skal heyra undir norrænu ráðherranefndina og embættismannanefndina um aðstoðarmál og einnig, að því er varðar daglega framkvæmd, aðstoðarstofnanirnar á Norðurlöndunum.

(2. töluliður greinarinnar breytist ekki.)

II.

3. gr. Kaupmannahafnarsamningsins fellur niður.

III.

Bókun þessi öðlast gildi 30 dögum eftir þann dag sem allir aðilar hafa tilkynnt danska utanríkisráðuneytinu að þeir hafi samþykkt hana.

Danska utanríkisráðuneytið tilkynnir öðrum aðilum um móttöku þessara tilkynninga og um það hvenær bókunin tekur gildi.

IV.

Frumriti bókunar þessarar skal komið til vörslu hjá danska utanríkisráðuneytinu sem skal senda staðfest afrit hennar til hinna aðilanna.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað bókun þessa.

Gjört í Björgvin 13. maí 1991 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og skulu allir textar jafngildir.

AUGLÝSING

um samning við Frakkland um skilyrði fyrir viðskiptum með lifandi skelfisk.

Samningur milli Íslands og Frakklands um skilyrði fyrir viðskiptum með lifandi skelfisk, sem undirritaður var í París 30. janúar 1992, öðlast gildi 29. apríl 1992.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 28. apríl 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR milli Íslands og Frakklands um skilyrði fyrir viðskiptum með lifandi skelfisk

1. grein

Í samningi þessum er kveðið á um kröfur varðandi hollustuhætti og tæknileg atriði, sem gerðar eru í viðskiptum Íslands og Frakklands með lifandi skelfisk til manneldis, jafnt þann sem ætlaður er til neyslu þegar í stað eða þann sem ætlaður er til neyslu síðar.

Utan samnings þessa falla viðskipti með lifandi skelfisk sem ekki hefur náð sölustærð svo og viðskipti með dauðan skelfisk, kældan eða geymdan með hvaða móti sem vera skal.

I. KAFLI Almennir skilmálar

2. grein

Í samningi þessum teljast:

- „Skelfiskur“: Allar tegundir sæsamloka og sæsnigla, svo og ígulker, sem ræktaðar eru eða veiddar við strendur Íslands eða Frakklands, auk þess sæbjúgu.
- „Skelfiskmið“: Þau hafsvæði eða saltvatnslendur sem eru náttúruleg heimkynni eða ræktunarsvæði skelfisks.
- „Vinnslustöð“: Stöð þar sem skelfiskur er unninn til manneldis og honum pakkað til sendingar á markað.
- „Sending beint á neytendamarkað til neyslu strax“: Sending heilbrigðs skelfisks í lokuðum pakkningum sem ætlaður er til neyslu án þess að vera lagður í bleyti áður.
- „Sending á neytendamarkað til neyslu síðar“: Sending heilbrigðs skelfisks sem ætlaður er til sölu og neyslu eftir íbleytingu og endanlega þökkun í vinnslustöð sem til þess hefur nauðsynlega heimild samkvæmt ákvæðum þeim sem tilgreind eru í kafla III.
- „Hitapólnir kólígerlar eða saurgerlar“: Þeir kólígerlar sem við 44° hita á Celsíus gerja mjólkursykur með gasmyndun og framleiða indól úr amínósýrunni tryptófan.

3. grein

Allur útfluttur skelfiskur, hvort sem hann er ætlaður til neyslu strax eða síðar, skal fullnægja settum heilbrigðisskilyrðum skv. 5. grein.

4. grein

Til þess bær heilbrigðisyrðir í löndunum báðum hafa eftirlit með og tryggja að skelfisktekja sé aðeins stunduð á heilnæmum skelfiskmiðum.

- Að því er varðar íslenska samningsaðilann í samræmi við reglugerð um skelfiskveiðar nr. 78/1978 og viðauka 2.

- Að því er varðar franska samningsaðilann, í samræmi við ákvæði tilskipunar frá 12. október 1976, þar sem tilgreind eru heilbrigðisskilyrði skelfiskmiðanna með áorðnum breytingum, og viðauka 1.

5. grein

Skelfiskur, sem ætlaður er til útflutnings, skal eingöngu fluttur út frá vinnslustöðvum sem hafa hlotið samþykki yfirvalda í upprunalandinu og eru undir eftirliti þeirra.

Einungis skal flytja út skelfisk frá miðum sem teljast heilnæm samkvæmt ákvæðum 4. greinar (og viðauka 1 og 2).

Skelfiskur þessi skal og fullnægja skilyrðum þeim sem sett eru í viðauka 3.

Sendingum skelfisks skulu, er þær fara yfir landamæri, fylgja heilnæmisvottorð og þar tilgreint frá hvaða vinnslustöð þær koma.

Að því er varðar íslenska samningsaðilann skal þetta heilnæmisvottorð vera í samræmi við sýnishorn í viðauka 4, gefið út af Ríkismati sjávarafurða samkvæmt faglegu mati Rannsóknastofnunar fiskiðnaðarins.

Að því er varðar franska samningsaðilann, skal vottorð gefið út af fulltrúa yfirdýralæknisembættisins í Frakklandi vera í samræmi við sýnishorn í viðauka 6. Auk þess skulu umbúðum um skelfisk, sem ætlaður er til manneldis þegar, fylgja merkimiðar um heilnæmi í samræmi við sýnishorn í viðauka 5.

Fylgi áðurgreint vottorð um heilnæmi ekki sendingunni telst hún óhæf til manneldis.

II. KAFLI

Ákvæði varðandi viðskipti með skelfisk sem ætlaður er til manneldis þegar

6. grein

Skelfiskur, sem fluttur er út og ætlaður er til manneldis þegar, skal vera af tiltekinni lágmarksstærð sem tilgreind er fyrir nokkrar tegundir í viðauka 7.

Skelfiskur skal unninn og pakkaður í samræmi við kröfur sem settar eru fram í 7. grein.

Að öðru leyti skal á hverri þakningu vera merkimiði sem tilgreini:

- Vöruheiti afurðarinnar í viðtökulandinu.
- Áletrunina „innflutt frá“ og þar á eftir nafn Íslands/Frakklands.
- Nettóþyngd (eða rúmmál ef um krækling er að ræða).
- Leyfisnúmer stöðvar þeirrar sem afurðin kemur frá, gefið út af yfirvöldum í upprunalandinu.
- Nafn og heimilisfang vinnslustöðvarinnar sem flytur afurðina út.
- Útskipunardag, útskipunarhöfn eða flugvöll.

7. grein

Skelfiskur, sem ætlaður er til manneldis þegar, er í upprunalandinu háður eftirfarandi ákvæðum varðandi vinnslu og þökkun:

1. Tryggja skal að skelfiskurinn geymist vel.
2. Áður en skelfiskinum er pakkað skal hann flokkaður og úr honum vinsaður úrgangur, s.s. dauður, særður eða skaddaður skelfiskur, svo og skelfiskur sem ekki nær stærðum þeim sem tilgreindar eru í viðauka 7. Skelfiskurinn skal skolaður og af honum hreinsuð öll óhreinindi sem kunna að hafa sest á hann.
3. Skelfiskinum skal pakkað á þann hátt að hann þoli flutningsshnjask.
4. Ostrum skal raðað lagskipt og skulu kúptu skeljarnar snúa niður.
5. Kassar og innri umbúðir skulu vera úr ólífrænum efnum sem leyfð eru til þökkunar matvæla.
6. Lok skal festa tryggilega á hvern kassa. Það þarf þó ekki að vera fyllilega vatnsþétt eða þétt að öðru leyti.
7. Hámarksbrúttóþyngd eininga skal vera sem hér segir:

- Fyrir ostrur	16 kg
- Fyrir krækling	25 kg
- Fyrir hörpudisk (og skyldar teg.)	45 kg
- Fyrir annan skelfisk	10 kg

8. grein

Sendingar skelfisks sem ekki eru í samræmi við fyrirmæli 3. 4. 6. og 7. töluliðar 7. greinar má flytja inn til neyslu síðar, svo fremi þær fullnægi ákvæðum III. kafla.

III. KAFLI

Um viðskipti með skelfisk sem ætlaður er til neyslu síðar

9. grein

Skelfisksendingar, sem fluttar eru inn til manneldis og neyslu síðar, skulu eingöngu fara til bleytingar í vinnslustöðvum sem hafa sérstaka löggildingu til þess. Skelfiskurinn skal vera í sölustærðum sem tilgreindar eru í viðauka 7.

Þessum sendingum má ganga frá á einfaldari hátt en krafist er fyrir þær sendingar sem ætlaðar eru til neyslu þegar en þeim skal þó fylgja heilnæmisvottorð gefið út:

Fyrir íslenska samningsaðilann af Ríkismati sjávarafurða, byggt á mælingum frá Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins eða Tilraunastöð Háskólans í meinafræðum.

Fyrir franska samningsaðilann af Institut Français de Recherche pour l'Exploitation de la Mer; IFREMER.

Heilnæmisvottorð skal vera í samræmi við sýnishorn í viðauka 8.

Sendingunum skal ennfemur fylgja heilbrigðisvottorð, svo sem gert er ráð fyrir í viðauka 4 eða 6.

Á hverri pakkningu skal vera merkimiði er tilgreini sérstaklega:

- Tegund skelfisks.
- Tilvísun til vinnslustöðvar þeirrar er afurðina sendir, annaðhvort heiti hennar eða leyfisnúmer.
- Áletrunina „flutt inn frá..... til bleytingar í löggiltri vinnslustöð“.

10. grein

Ákvæði þessa kafla taka gildi þegar yfirvöld í hvoru innflutningslandinu fyrir sig hafa veitt vinnslustöðvum löggildingu til bleytingar innflutts skelfisks.

IV. KAFLI

Sérstök ákvæði

11. grein

Til þess bær yfirvöld í samningsríkjunum skulu veita hvort öðru upplýsingar um breytingar á löggjöf og fyrirmælum stjórnvalda sem meta heilbrigðiskröfur og tæknileg skilyrði samkvæmt samningi þessum.

Að því er íslenska samningsaðilann varðar, er til þess bært yfirvald Sjávarútvegsráðuneytið.

Að því er franska samningsaðilann varðar, er til þess bært yfirvald Sjávarútvegsráðuneytið (Le secrétariat d'Etat à la Mer).

Til þess bær yfirvöld í báðum löndum samþykkja jafnframt að tilkynna hvort öðru án tafar um öll atvik er haft geta óhagstæð áhrif á gæði innfluttra afurða.

12. grein

Að því er íslenska samningsaðilann varðar eru til þess bær yfirvöld:

Sjávarútvegsráðuneytið
Skúlagata 4
150 REYKJAVÍK

Le Ministère de la Pêche
Skúlagata 4
150 REYKJAVÍK

Sími: (354-1) 609670
Telex: 2342 MINFIS IS
Telefax: (354-1) 621853

Hafrannsóknastofnunin
Skúlagata 4
101 REYKJAVÍK

L'Institut de la Recherche de la Mer
Skúlagata 4
101 REYKJAVÍK

Sími: (354-1) 20240
Telex: 023-7400746 EIKI UL
Telefax: (354-1) 623790

Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins
Skúlagötu 4
101 REYKJAVÍK

L'Institut de Recherche sur
les Produits de la Mer
Skúlagata 4
101 REYKJAVÍK

Sími: (354-1) 62 02 40
Telex: 051-94013159 IFLR G
Telefax: (354-1) 623790

Ríkismat sjávarafurða
Nóatúni 17
150 REYKJAVÍK

L'Institut National de la
Qualité des Produits de la Mer
Nóatúni 17
150 REYKJAVÍK

Sími: (354-1) 627533
Telex: 051-94012078 FISH G
Telefax: (354-1) 13866

Tilraunastöð Háskólans
í meinafræðum
Rannsóknadeild fiskisjúkdóma
Keldum við Vesturlandsveg
P.O. Box 8540
128 REYKJAVÍK

L'Institut pour la Recherche
Pathologique Expérimentale
Keldur Vesturlandsveg
P.O. Box 8540
128 REYKJAVÍK

Sími: (354-1) 82811
Telex: 3000 KELDUR
Telefax: (354-1) 673079

Hollustuvernd ríkisins
Síðumúla 13
108 REYKJAVÍK

Centre National de l'Hygiène Publique
Síðumúla 13
108 REYKJAVÍK

Sími: 354-1-681844
Telefax: (354-1)681896

13. grein

Að því er franska samningsaðilann varðar, eru til þess bær yfirlögd:

- Secrétariat d'Etat à la Mer
Sjávarútvegsráðuneyti
Direction des Pêches Maritimes et des Cultures Marines
(Stjórn sjávarútvegs og fiskeldis)
3, Place de Fontenoy 75700 PARIS
Sími: (33-1) 42 73 55 05
Telex: 250823
Telefax: (33-1) 40 65 07 73
- Ministère de l'Agriculture et de la Forêt
Sous-Direction de l'Hygiène Alimentaire
Landbúnaðar- og skógræktarráðuneytið
Heilbrigðiseftirlit ríkisins með matvælum
175 rue du Chevaleret 75646 PARIS CEDEX 13
Sími: (33-1) 49 55 84 23
Telex: 205067
Telefax: (33-1) 45 86 65 67

Með vísindalegri og tæknilegri aðstoð:

- Institut Français de Recherche pour l'Exploitation de la Mer (IFREMER).
(Franska hafrannsóknastofnunin).
Direction de l'Environnement et de l'Aménagement littoral (DEL)
(Stjórn umhverfismála og mengun sjávar).
Centre de Nantes
rue de l'Ile d'Yeu
BP 1049
44037 NANTES CEDEX
Sími: (33) 40 37 40 00
Telex: 711196
Telefax: (33) 40 37 40 01

14. grein

Hvor samningsaðili skýrir hinum frá því þegar fullnægt hefur verið þeim lagalegu formsatriðum sem krafist er, að því er varðar gildistöku samnings þessa sem tekur gildi þann dag sem hin síðari slíkra tilkynninga berst.

Samningur þessi heldur gildi þar til annar samningsaðila segir honum upp skriflega, með sex mánaða fyrirvara, talið frá þeim degi er hinn samningsaðilinn tók á móti uppsögn.

15. grein

Þrátt fyrir ákvæði 14. greinar hér að ofan og ef almenn hollustuvernd krefst þess, geta til þess bær yfirvöld í innflutningslandinu bannað innflutning á einni eða fleiri skelfisksendingum.

Í því tilviki getur hvor samningsaðili fellt samning þennan úr gildi til bráðabirgða. Sá aðilinn sem fellir samning þennan úr gildi, skal tilkynna hinum aðilanum um það, skriflega, áður en níu dagar eru liðnir frá því að ákvörðunin er tekin. Í því tilviki skulu samningsaðilar þegar hefja viðræður um skilyrði fyrir framkvæmd samningsins til frambúðar.

Að því er íslenska samningsaðilinn varðar skal samstarfsnefnd skipuð af Sjávarútvegsráðuneytinu fjalla um álitamál og ágreiningsatriði er upp kunna að koma vegna þessa samnings og gera tillögu til ráðuneytisins um úrlausn þeirra. Nefndin skal skipuð fulltrúum frá Hafrannsóknastofnun, Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins, Tilraunastöð Háskólans í meinafræðum og Hollustuvernd.

Gjört í París 30. janúar 1992 í tveimur eintökum, á frönsku og íslensku, og skulu báðir textar jafngildir.

F.h. ríkisstjórnar Lýðveldisins Íslands
Albert Guðmundsson

F.h. ríkisstjórnar Franska lýðveldisins
Claude Bernet

VIÐAUKI I

Sjávarútvegsráðuneytið
Skúlagötu 4, 150 Reykjavík

Heilnæmi uppeldisstöðva skelfisks

Skoðunarþættir.	Viðmiðunarmörk.	Hámarks magn hvers efnis. Mæliaðferð.	Lágmarks- tíðni sýna- töku og mælinga.
Kolvetnasambönd jarðolíu.	Kolvetnasambönd mega ekki finnast á skel- fisksvæðum í því magni að sýnileg brák myndist á yfirborði sjávar eða slikja á skeljnum svo að spilli fisknum.	Sjónmat.	Ársfjórðungs- lega.

Lífræn sambönd halógenefna.	Takmarkanir á magni hvers þessara efna í holdi skelfisks-ins eiga að miðast við það að gæði afurð-anna séu sem mest.	Magn hvers efnis má ekki fara yfir þau mörk að spilli skelfiski og lifrum hans.	Gasgreining eftir upp- lausn sýnis með viðeigandi efnum og hreinsum.	Á hálfis árs fresti.	
Málmar:					
Sílfur	Ag	Takmarkanir á	Magn hvers efnis má	Atómgleypi-	Á hálfis árs
Arsenik	As	magni hvers	ekki fara yfir þau mörk að	mæling (lit-	fresti.
Kadmium	Cd	þessara efna í	spilli skelfisk og lifrum	rófsgreining)	
Krómi	Cr	holdi skelfisks-	hans. Taka verður tillit	eftir við-	
Kopar	Cu	ins eiga að	til samverkandi áhrifa	eigandi undir-	
Kvikasilfur	Hg	miðast við það	þessara málma. Að því er	búning sýnis,	
Nikkel	Ni	að gæði afurð-	kvikasilfur og blý varðar	t.a.m. aukningu	
Blý	Pb	anna séu sem mest.	er hámraksinnihald:	á styrk efnanna.	
Sink	Zn		-Hg < 0,5 mg/kg -Pb < 1,0 mg/kg		
Eiturefni frá svipuþörungum -PSP eitur (sem verkar á taugakerfi) -DSP eitur (sem veldur niðurgangi)		80 míkrógömm í 100 g af holdi skelfisks. Meira magn gæti haft í för með sér skaðleg áhrif á neyt-andann.	Athuganir og líffræðilegar prófanir á skelfisk-sýnum sem tekin eru á sérstaklega völdum sýna-tökustöðum.	Á þeim tíma þegar helst má vænta þör-ungablóma í sjó skal fylgst með viðgangi þeirra svif-þörungna sem taldir eru geta myndað eitur-efni, t.d. PSP eða DSP.	

Þegar um ofangreind rannsóknaratriði gilda engin föst tölugildi samkvæmt samningnum eða almennum reglum í ríkjunum eru samningsaðilar ásatir um að fara að tillögum Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar (WHO).

VIÐAUKI 2

Administration compétente de l'Islande concernant la qualité des eaux conchylicoles d'origine: Ministère de la Pêche.

Hlutaðeigandi stofnun á Íslandi um heilnæmi uppeldisstöðva skelfisks: Sjávarútvegsráðuneytið.

Le contenu de cette annexe est identique à celui de l'annexe 1.

Efni þessa viðauka er samhljóða viðauka 1.

VIÐAUKI 3

Hollustukröfur varðandi skelfisk

Skelfiskur skal eingöngu koma af heilnæmum skelfiskmiðum, sbr. ákvæði 4. greinar samnings þessa og viðauka 1 og 2.

Í skelfiskinum mega ekki vera sótnæm efni eða örverur. Sérstaklega verður hann að standast eftirfarandi kröfur miðað við þyngd blauts fiskholds.

Hitapólnir kólígerlar	minna en 3 í g, eða 3 ml af fiskholdi
Salmonella	engin í 25 g fiskholds
PSP	minna en 80 mikró-g eiturefnisins í 100 g fiskholds
DSP	engin eiturvirkni sem talin er geta skaðað neytandann

Pungmálmar sem hlutfall af blautu fiskholdi

Blý	minna en 1 mg pr. kg
Kvikasilfur	minna en 0.5 mg pr. kg

VIÐAUKI 4

SJÁVARÚTVEGSRÁÐUNEYTI
RÍKISMAT SJÁVARAFURÐA

MINISTERE DE L' AGRICULTURE
ET DE LA FORET
SOUS-DIRECTION DE L' HYGIENE
ALIMENTAIRE

Certificat d'origine salubre et d'aptitude à la consommation relatif aux huîtres, moules et autres coquillages présentés à l'état vivant et susceptibles d'être consommés crus ainsi qu'aux oursins, aux violets et aux holothuries.

Vottorð um uppruna, heilnæmi og hæfni til manneldis fyrir ostrur, krækling og önnur skeldýr sem koma lifandi á markað og ætluð eru til neyslu hrá svo og ígulker, sæfíflar og sæbjúgu.

I. - Origine - uppruni

Pays d'origine/upprunaland.....
Ministère compétent/ráðuneyti
Service/þjónustustofnun

II. - Identification des denrées/vörulýsing

Espèce/tegund:
Nom commercial/söluheiti(1).....
Nom scientifique/fræðiheiti
Mode de conservation/geymsluaðferð
Nature de l'emballage/lýsing umbúða
Marques commerciales figurant sur les emballages/
merkingar á umbúðum
Nombre de colis/fjöldi umbúðaeininga
Poids net/nettó þyngd

III. - Provenance des denrées/upprunastaður matvæla

Nom de l'expéditeur/nafn útflytjanda
 Adresse de l'expéditeur/heimilisfang útflytjanda

IV. - Destination des denrées/áfangastaður matvæla

De (lieu d'expédition)/frá (útskipunarstaður)
 Les denrées sont expédiées à (lieu de destination)/
 matvælin eru flutt til(áfangastaður)
 Par wagon, camion, avion, bateau(2)
 Með lest, bifreið, flugvél, skipi
 Nom et adresse du destinataire/
 nafn og heimilisfang viðtakanda

V. - Renseignements concernant la salubrité/ upplýsingar um heilnæmi.

Je soussigné (nom et titre)/
 Ég undirritaður (nafn og starfsheiti).....
 Vétérinaire ou inspecteur officiel certifie que les denrées désignées ci-dessus:
 Dýralæknir eða opinber eftirlitsmaður staðfestir að ofantalin matvæli:

1. Ont été reconnues propres à la consommation humaine au regard des critères de salubrité en vigueur en France/en Islande (3).

Hafa verið viðurkennd hæf til manneldis í samræmi við gildandi heilbrigðisreglur í Frakklandi/ á Íslandi.

2. Ont été capturées, préparées, manipulées, conditionnées et expédiées, suivant les dispositions réglementaires en vigueur en France/en Islande (3).

Hafa verið veidd, forverkuð, geymd og flutt í samræmi við fyrirmæli gildandi reglugerða í Frakklandi/ á Íslandi.

Fait à/gefið út í..... le/pann.....

Cachet officiel/opinber stimpill

Signature/undirskrift

(1) Indiquer le nom commercial en islandais et dans la langue française./ Vöruheiti á íslensku og frönsku.

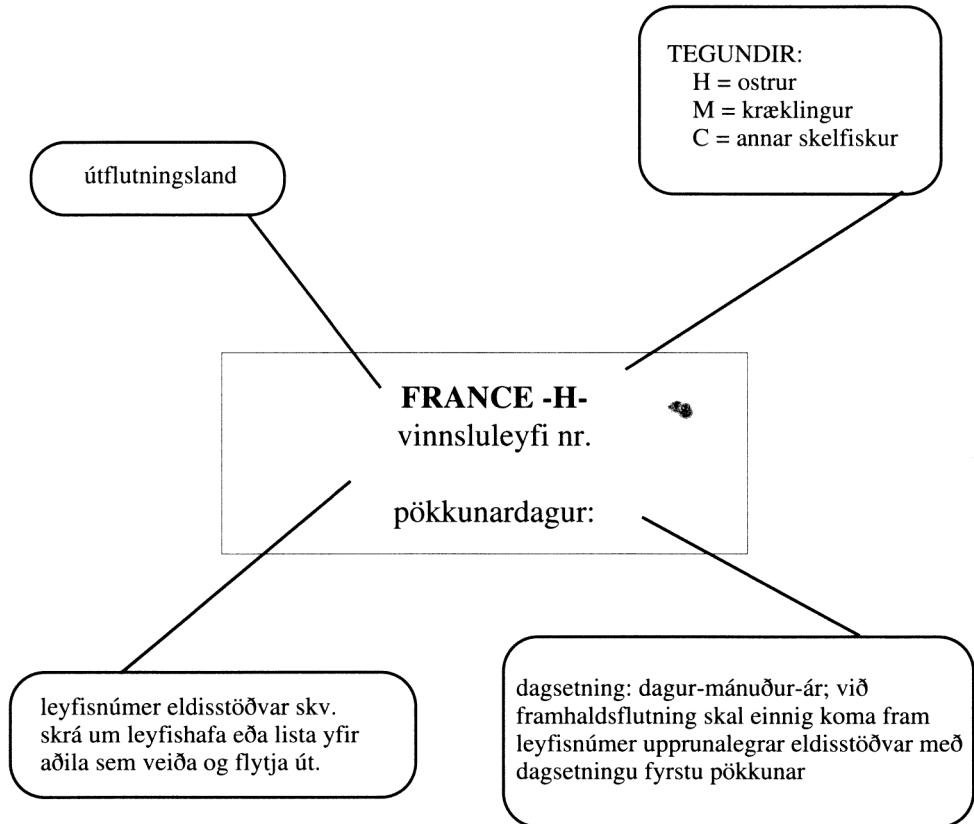
(2) Rayer la mention inutile et indiquer: pour les wagons et les camions, le numéro d'immatriculation; pour les avions le numéro du vol et pour les bateaux, le nom du bateau./Strika yfir það sem ekki á við og tilgreina skrásetningarnúmer bíla og lestarvagna, í flugi er tilgreint flugnúmer, þegar flutt er með skipi, nafn skipsins.

(3) Rayer la mention inutile/Strika yfir það sem ekki á við.

VIÐAUKI 5

MERKI SEM VOTTA HEILNÆMI

(Rétthyrndur rammi, lágmarksstærð 34 mm x 20 mm)
(tilskipun 10. október 1991)

Á merki um heilnæmi skulu koma fram þau atriði sem talin eru í þessum viðauka.

VIDAUKI 6

REPUBLIQUE FRANÇAISE /LÝÐVELDIÐ FRAKKLAND

Ministère de l'Agriculture
et de la Forêt

Landbúnaðar- og skógræktarráðuneyti

Sous-Direction de l'Hygiène Alimentaire
Stjórn matvælaeftirlits

Certificat d'origine salubre et d'aptitude à la consommation relatif aux huîtres-moules et autres coquillages présentés à l'état vivant et susceptibles d'être consommés crus ainsi qu'aux oursins et aux violets.

Vottorð um uppruna, heilnæmi og hæfni til manneldis fyrir ostrur, krækling og önnur skeldýr sem koma lifandi á markað og ætluð eru til neyslu hrá svo og ígulker, sæfíflar og sæbjúga.

Cf. ANNEXE 4

Document bilingue.

Sjá viðauka 4

Skjal á báðum málum.

VIDAUKI 7

Taille marchande des coquillages (1)
Sölustærð skel dýra (1)

NOMS ISLANDAIS ÍSLENSK HEITI	NOMS SCIENTIFIQUES FRÆÐIHEITI	NOMS OFFICIELS EN FRANÇAIS OPINBER HEITI Á Á FRÖNSKU	NOMS COMMUNS EN FRANÇAIS ALMENN HEITI Á FRÖNSKU	TAILLE MARCHANDE SÖLUSTÆRÐ
Hörpudiskur	Chlamys islandica	Pétoncle d'Islande	Pétoncle	Taille marchande non fixée/ sölustærð ekki ákveðin
Kúfiskur	Arctica islandica	Cyprine d'Islande	Cyprine	“
Sandskel	Mya arenaria	Mye des sables	Mye	“
Ígulker/ (skolla- koppur)	Strongylo- centrotus droebachiensis	Oursin	Oursin	voir (2) sjá (2)
Sæbjúga	Holothuroidae	Holothurie	Holothurie	Taille marchande non fixée/ sölustærð ekki ákveðin

Aða	Modiolus modiolus	Grande Modiole	Modiole	“
Kræklingur	Mytilus edulis	Moule commune	Moule	4 cm
Beitukóngur	Buccinum undatum	Buccin commun	Buccin/Bulot	Taille marchande non fixée/sölustærð ekki ákveðin
Harðskel	Mercenaria mercenaria	Clam	Clam	4.5 cm
Gullskel	Tapes aureus, Tapes pullastra	Clovisse	Clovisse	3 cm
Hjartaskel	Cardium edule	Coque commune	Coque	3 cm
Risadiskur	Pecten maximus	Coquille St-Jacques	Coquille St-Jacques	10 cm
Ostra	Ostrea edulis	Huître plate	Huître plate	5 cm (3)
Risaostra	Crassostrea gigas	Huître creuse	Huître	30 gr (3) pièce/stk.
Sæeyra	Haliotis tuberculata Haliotis sp.	Ormeau	Oreille de Mer/Ormeau	8 cm
Teppisskel	Tapes decussatus Tapes sp.	Palourde	Palourde	3.5 cm (3)
Skræpudiskur	Chlamys varius Chlamys sp.	Pétoncle	Pétoncle	3.5 cm (3)
Venusskel	Venus verrucosa	Praire	Praire	3 cm (3)

- (1) Pour les coquillages, non cités dans cette liste, en provenance ou à destination de la France, la taille marchande est celle fixée par la réglementation française.
Sölustærð skeldýra sem ekki eru talin á listanum og ætluð eru til innflutnings til Frakklands eða útflutnings frá Frakklandi skal vera í samræmi við ákvæði frönsku reglugerðarinnar (Arrêté du 17 février 1965, fixant la taille marchande des coquillages).
- (2) Concernant l'espèce „Paracentrotus lividus“ la limite est fixée á 3.5 cm.
Varðandi tegundina „Paracentrotus lividus“ ígulbróðir, eru mörkin ákveðin 3.5 cm.
- (3) Taille speciale pour la Méditerranée.
Sérstök stærð fyrir Miðjarðarhaf.

VIÐAUKI 8

CERTIFICAT D'ORIGINE ET ZOOSANITAIRE RELATIF AUX ECHANGES ENTRE L'ISLANDE ET LA FRANCE DES COQUILLAGES DESTINES A L'ENTREPOSAGE (1) DANS DES STATIONS AGREEES.

VOTTORÐ UM UPPRUNA OG HOLLUSTU VEGNA VIÐSKIPTA MILLI ÍSLANDS OG FRAKKLANDS MEÐ LIFANDI SKELFISK TIL RÆKTUNAR Í VIÐURKENNDUM ELDIS-STÖÐVUM (1)

1 - PAYS D'ORIGINE ET AUTORITES QUALIFIEES/UPPRUNALAND OG VIÐURKENNDAR STOFNANIR.

- Pays d'origine/upprunaland:
- Ministère compétent/hlutaðeigandi ráðuneyti
-
- Service/stofnun

2 - IDENTIFICATION DES DENREES ET PROVENANCE/LÝSING VÖRUNNAR OG UPPRUNI

- Espèce/tegund:
 - nom commercial/vöruheiti:
 - nom scientifique/fræðiheiti:
- Lieux d'élevage ou de pêche/eldissvæði eða veiðistaður
- Taille des coquillages/stærð skelja
- Poids net total/nettó heildarþyngd
- Nature de l'emballage/gerð umbúða
- Poids unitaire des colis/brúttóþyngd hvernar einingar
- Marques commerciales figurant sur les emballages/merkingar á umbúðum
- Nom de l'expéditeur/nafn útflytjanda
- Adresse de l'expéditeur/heimilisfang útflytjanda

3 - DESTINATION ET MODE DE TRANSPORT/ÁFANGASTAÐUR OG FLUTNINGSÁÐFERÐ

- Lieu d'expédition/útskipunarstaður
- Date d'expédition/útskipunardagur
- Lieu de destination/áfangastaður
- Nome du destinataire/nafn viðtakanda
- Mode de transport/flutningsaðferð:
 - AIR/FLUG ROUTE/BIFREIÐ FER/LEST MER/SKIP (2)

4 - RENSEIGNEMENTS CONCERNANT L'ETAT ZOOSANITAIRE DES COQUILLAGES/UPPLÝSINGAR UM HEILBRIGÐI SKELDÝRA

Je, soussigné (nom et titre), certifie que les coquillages désignés ci-dessus proviennent d'une zone où il n'a pas été constaté de mortalités anormales récemment et dans laquelle d'ordinaire les coquillages ne présentent ni affection ni parasite.

Ég undirritaður, (nafn og staða), votta að skeldýr sem hér að ofan er lýst, koma frá svæði þar sem ekki hefur orðið vart við óeðlileg afföll að undanförunu og þar sem að jafnaði finnast hvorki smitnæm sníkjudýr né sjúkdómar í skeldýrum.

Fait à/Gefið út í

le/pann

(cachet officiel/opinber stimpill)

(Signature/undirskrift)

(1) Ne seront admis pour l'immersion en station d'entreposage agréée que les coquillages accompagnés du certificat d'origine salubre/Innflutningur skeldýra til eldis í viðurkenndum eldisstöðvum er ekki leyfður nema með fylgi vottorð um uppruna og heilbrigði.

(2) Rayer les mentions inutiles/strikið yfir það sem ekki á við.

AUGLÝSING

um tvísköttunarsamning við Frakkland.

Samningur milli ríkisstjórnar Lýðveldisins Íslands og ríkisstjórnar Franska Lýðveldisins til að komast hjá tvísköttun og koma í veg fyrir undanskot frá skattlagningu á tekjur, sem undirritaður var í Reykjavík 29. ágúst 1990, og bókun við samninginn, sem undirrituð var sama dag, öðlast gildi 1. júní 1992.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal 1 með auglýsingu þessari og bókunin sem fylgiskjal 2.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 28. apríl 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Porsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal 1.

SAMNINGUR **milli ríkisstjórnar Lýðveldisins Íslands og ríkisstjórnar Franska Lýðveldisins** **til að komast hjá tvísköttun og koma í veg fyrir undanskot** **frá skattlagningu á tekjur.**

Ríkisstjórn Lýðveldisins Íslands

og

ríkisstjórn Franska Lýðveldisins,

sem óska að gera með sér samning til að komast hjá tvísköttun og koma í veg fyrir undanskot frá skattlagningu á tekjur, hafa komið sér saman um eftirfarandi:

1. gr.

Aðilar sem samningurinn tekur til

Samningur þessi tekur til aðila sem eru heimilisfastir í öðru eða báðum ríkjunum.

2. gr.

Skattar sem samningurinn tekur til

1. Samningur þessi tekur til skatta af tekjum sem á eru lagðir af hálfu ríkis eða sveitarstjórna þess, án tillits til þess á hvern hátt þeir eru álagðir.

2. Til skatta af tekjum teljast allir skattar sem lagðir eru á heildartekjur, eða á þætti tekna, þar með taldir skattar af ágóða af sölu lausafjár eða fasteigna, svo og skattar af verðmætisaukningu.

3. Gildandi skattar sem samningurinn tekur til eru:

a) í Frakklandi:

(i) tekjuskatturinn;

(ii) félagaskatturinn;

þar með teljast sérhver staðgreiðsluskattur, bráðabirgðagreiðsla (précompte) og fyrirframgreiðsla að því er varðar greinda skatta;

(hér eftir nefndir „franskur skattur“);

b) á Íslandi:

(i) tekjuskattur til ríkisins;

(ii) tekjuútsvar til sveitarfélaga;

(iii) sóknargjald;

(iv) kirkjugarðsgjald, sem álag á tekjuútsvar til sveitarfélaga;

þar með teljast sérhver staðgreiðsluskattur, bráðabirgðagreiðsla og fyrirframgreiðsla að því er varðar greinda skatta;

(hér eftir nefndir „íslenskur skattur“).

4. Samningurinn skal einnig taka til allra skatta sömu eða svipaðrar tegundar og þeirra sem um getur í 3. tl. þessarar greinar, sem lagðir verða á eftir undirskrift hans til viðbótar eða í staðinn fyrir gildandi skatta. Bær stjórnvöld í ríkjunum skulu gefa hvort öðru upplýsingar um meiri háttar breytingar sem gerðar hafa verið á skattalöggjöf ríkjanna.

3. gr.

Almennar skilgreiningar

1. Í samningi þessum merkja neðangreind hugtök eftirfarandi, nema annað leiði af samhenginu:
- a) „Frakkland“ merkir Evrópuhéruð og handansjávarhéruð Franska lýðveldisins þar með talin landhelgi þess og sérhvert það svæði utan landhelginnar þar sem, í samræmi við þjóðarétt, Franska lýðveldið hefur fullveldisréttindi að því er varðar rannsóknir og hagnýtingu náttúruauðlinda hafsbotsins og botnlaga hans svo og hafsins yfir honum;
 - b) „Ísland“ merkir landssvæði Lýðveldisins Íslands og sérhvert það svæði sem liggur að landhelgi Íslands þar sem, samkvæmt íslenskum lögum og í samræmi við þjóðarétt, Ísland hefur fullveldisréttindi að því er varðar rannsóknir og hagnýtingu náttúruauðlinda hafsbotsins og botnlaga hans;
 - c) „ríki“ og „hitt ríkið“ merkja Frakkland eða Ísland eftir því sem við á;
 - d) „aðili“ merkir mann, félag og sérhver önnur samtök aðila;
 - e) „félag“ merkir sérhverja persónu að lögum eða sérhverja aðra stofnun sem telst persóna að lögum að því er skatta varðar;
 - f) „fyrirtæki í ríki“ og „fyrirtæki í hinu ríkinu“ merkir fyrirtæki sem rekið er af aðila, heimilisföstum í ríki, og fyrirtæki sem rekið er af aðila, heimilisföstum í hinu ríkinu;
 - g) „flutningar á alþjóðaleiðum“ merkir flutninga með skipi eða loftfari sem rekið er af fyrirtæki sem hefur raunverulega framkvæmdastjórn í ríki, nema því aðeins að skipið eða loftfarið sé eingöngu notað milli staða í hinu ríkinu;
 - h) „bært stjórnvald“ merkir:
 - (i) að því er Frakkland varðar, ráðherra sem fer með fjárlög eða umboðsmann hans;
 - (ii) að því er Ísland varðar, fjármálaráðherra eða umboðsmann hans.
2. Við framkvæmd ríkis á ákvæðum samnings þessa skulu, nema annað leiði af efninu, öll hugtök, sem ekki eru skilgreind í samningnum, hafa sömu merkingu og í lögum viðkomandi ríkis að því er varðar skatta þá sem samningurinn tekur til.

4. gr.

Heimilisfesti aðila

1. Í samningi þessum merkir hugtakið „aðili heimilisfastur í ríki“ sérhvern þann aðila sem að lögum þess ríkis er skattskyldur þar vegna heimilisfesti, búsetu, stjórnaraðseturs eða af öðrum svipuðum ástæðum. Hugtakið felur þó ekki í sér neinn þann aðila sem eingöngu er skattskyldur í þessu ríki af tekjum sem eiga uppruna sinn í því ríki.
2. Þegar maður telst heimilisfastur í báðum ríkjunum samkvæmt 1. tl. skal úrskurða málið eftir neðangreindum reglum:
- a) maður telst heimilisfastur í því ríki þar sem hann á fast heimili. Eigi hann fast heimili í báðum ríkjunum telst hann heimilisfastur í því ríki sem hann er nánar tengdur persónulega og fjárhagslega (miðstöð persónuhagsmuna);
 - b) ef ekki er unnt að ákvarða í hvoru ríkinu maður hefur miðstöð persónuhagsmuna sinna, eða ef hann á í hvorugu ríkinu fast heimili, telst hann heimilisfastur í því ríki þar sem hann dvelst að jafnaði;
 - c) ef maður dvelst að jafnaði í báðum ríkjunum eða í hvorugu þeirra, telst hann heimilisfastur í því ríki þar sem hann á ríkisfang;
 - d) ef maður á ríkisfang í báðum eða hvorugu ríkjanna skulu bær stjórnvöld í ríkjunum leysa málið með gagnkvæmu samkomulagi.
3. Þegar aðili, annar en maður, telst eiga heimilisfesti í báðum ríkjunum samkvæmt 1. tl., telst hann heimilisfastur í því ríki þar sem raunveruleg framkvæmdastjórn hans hefur aðsetur.

5. gr.

Föst atvinnustöð

1. Í samningi þessum merkir hugtakið „föst atvinnustöð“ fasta atvinnustofnun þar sem starfsemi fyrirtækisins fer að nokkru eða öllu leyti fram.

2. Hugtakið „föst atvinnustöð“ merkir einkum:
 - a) aðsetur framkvæmdastjórnar;
 - b) útibú;
 - c) skrifstofu;
 - d) verksmiðju;
 - e) verkstæði;
 - f) námu, olíu- eða gaslind, grjótnámu eða annan stað þar sem náttúruauðæfi eru nýtt.
3. Byggingarframkvæmd eða samsetningarvinna telst því aðeins föst atvinnustöð að framkvæmdir standi yfir lengur en tólf mánuði.
4. Þrátt fyrir framangreind ákvæði þessarar greinar tekur hugtakið „föst atvinnustöð“ ekki til:
 - a) nýtingar aðstöðu sem einskorðuð er við geymslu, sýningu eða afhendingu á vörum í eigu fyrirtækisins;
 - b) birgðahalds á vörum í eigu fyrirtækisins sem eingöngu eru ætlaðar til geymslu, sýningar eða afhendingar;
 - c) birgðahalds á vörum í eigu fyrirtækisins sem eingöngu eru ætlaðar til vinnslu hjá öðru fyrirtæki;
 - d) fastrar atvinnustofnunar sem eingöngu er notuð í sambandi við vörukaup eða öflun upplýsinga fyrir fyrirtækið;
 - e) fastrar atvinnustofnunar sem eingöngu er notuð til að annast sérhverja aðra undirbúnings- eða aðstoðarstarfsemi fyrir fyrirtækið;
 - f) fastrar atvinnustofnunar sem nýtt er eingöngu til að samhæfa starfsemi sem fellur undir staflíð a)–e), enda felist öll sú starfsemi sem fram fer í þessari föstu atvinnustofnun vegna þessarar samhæfingar í undirbúnings- eða aðstoðarstörfum.
5. Ef aðili sem ekki er óháður umboðsaðili samkvæmt ákvæðum 6. tl. hefur á hendi starfsemi fyrir fyrirtæki og hefur heimild í ríki til að gera samninga fyrir fyrirtækið, og beitir þessari heimild að jafnaði, er fyrirtæki þetta — þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. tl. — talið hafa fasta atvinnustöð í því ríki vegna hvers konar starfsemi sem aðilinn gegnir fyrir fyrirtækið. Þetta á þó ekki við ef starfsemi þessa aðila er takmörkuð við þá starfsemi sem um ræðir í 4. tl. og sem myndi ekki, þótt innt af hendi á fastri atvinnustofnun, gera þessa föstu atvinnustofnun að fastri atvinnustöð samkvæmt ákvæðum þess tölulíðar.
6. Fyrirtæki telst ekki hafa fasta atvinnustöð í ríki þótt það reki þar viðskipti fyrir milligöngu miðlara, umboðsmanns eða annars óháðs umboðsaðila, svo framarlega sem þessir aðilar koma fram innan marka venjulegs atvinnurekstrar síns.
7. Þótt félag sem er heimilisfast í ríki stjórni eða sé stjórnað af félagi sem er heimilisfast í hinu ríkinu eða rekur viðskipti í síðarnefnda ríkinu (annaðhvort fyrir milligöngu fastrar atvinnustöðvar eða á annan hátt), leiðir það í sjálfu sér ekki til þess að annað hvort þessara félaga sé föst atvinnustöð hins.

6. gr.

Tekjur af fasteign

1. Tekjur sem aðili heimilisfastur í ríki hefur af fasteign (þar með taldar tekjur af landbúnaði og nýtingu skógar) sem staðsett er í hinu ríkinu má skattleggja í síðarnefnda ríkinu.
2. Hugtakið „fasteign“ skal skýra í samræmi við lög þess ríkis þar sem fasteignin er. Í öllum tilvikum felur hugtakið í sér fylgifé með fasteign, áhöfn og tæki, sem notuð eru í landbúnaði og við skógarnytjar, réttindi varðandi landeignir samkvæmt reglum einkamálaréttarins, afnotarétt af fasteign og rétt til fastrar eða breytilegrar þóknunar sem endurgjald fyrir hagnýtingu eða rétt til að hagnýta námur, lindir og aðrar náttúruauðlindir. Skip og loftför teljast ekki til fasteigna.
3. Ákvæði 1. tl. gilda um tekjur af beinni hagnýtingu, leigu og hvers konar öðrum afnotum fasteignar.
4. Ákvæði 1. og 3. tl. gilda einnig um tekjur af fasteign í eigu fyrirtækis og um tekjur af fasteign sem hagnýtt er við sjálfstæða starfsemi.
5. Þegar hlutabréfaeign eða önnur hlutareign í félagi eða sérhverjum öðrum lögaðila veitir eigandanum rétt til hagnýtingar fasteignar sem staðsett er í ríki og er í eigu þessa félags eða annars lögaðila, má skattleggja í því ríki tekjur sem eigandinn hlýtur af beinum notum, leigu eða sérhverri annarri notkun á rétti sínum til hagnýtingar fasteignarinnar.

7. gr.

Tekjur af atvinnurekstri

1. Hagnaður fyrirtækis í ríki er skattskyldur einungis í því ríki nema fyrirtækið hafi með höndum atvinnurekstur í hinu ríkinu frá fastri atvinnustöð þar. Ef fyrirtækið hefur slíkan atvinnurekstur með höndum má leggja skatt á hagnað fyrirtækisins í síðarnefnda ríkinu, en þó einungis að því marki sem hagnaðurinn stafar frá nefndri fastri atvinnustöð.

2. Þegar fyrirtæki í ríki hefur með höndum atvinnurekstur í hinu ríkinu frá fastri atvinnustöð þar, skal hvort ríkið um sig — nema annað leiði af ákvæðum 3. tl. — telja föstu atvinnustöðinni þann hagnað, sem ætla má að fallið hefði í hennar hlut ef hún hefði verið sérstakt og sjálfstætt fyrirtæki sem hefði með höndum sams konar eða svipaðan atvinnurekstur við sömu eða svipaðar aðstæður og kæmi sjálfstætt fram í skiptum við fyrirtæki það sem hún er föst atvinnustöð fyrir.

3. Við ákvörðun hagnaðar fastrar atvinnustöðvar skal leyfa sem frádrátt útgjöld sem leiða af því að hún er föst atvinnustöð, þar með talinn kostnað við framkvæmdastjórn og venjulegan stjórnunarkostnað, hvort heldur kostnaðurinn er til orðinn í því ríki þar sem fasta atvinnustöðin er eða annars staðar.

4. Að því leyti sem venja hefur verið í ríki að ákvarða hagnað fastrar atvinnustöðvar á grundvelli skiptingar heildarhagnaðar fyrirtækisins á hina ýmsu hluta þess skal ekkert í 2. tl. útiloka það ríki frá því að ákveða skattskyldan hagnað eftir þeirri skiptingu sem tíðkast hefur. Aðferð sú, sem notuð er við skiptinguna, skal samt sem áður vera slík að niðurstaðan verði í samræmi við þær meginreglur sem felast í þessari grein.

5. Engan hagnað skal telja fastri atvinnustöð eingöngu vegna vörukaupa hennar fyrir fyrirtækið.

6. Við beitingu ákvæða framangreindra töluliða skal hagnaður, sem talinn er fastri atvinnustöð, ákvarðast eftir sömu reglum frá ári til árs nema fullnægjandi ástæða sé til annars.

7. Þegar hagnaðurinn felur í sér tekjur sem sérstök ákvæði eru um í öðrum greinum samnings þessa, skulu ákvæði þessarar greinar ekki hafa áhrif á gildi þeirra ákvæða.

8. gr.

Siglingar og loftferðir

1. Hagnaður af rekstri skipa eða loftfara í flutningum á alþjóðaleiðum skal einungis skattlagður í því ríki þar sem raunveruleg framkvæmdastjórn fyrirtækisins hefur aðsetur.

Hagnaður þessi felur einnig í sér tilfallandi tekjur sem fyrirtækinu hlotnast af notkun gáma til flutnings á vörum í flutningum á alþjóðaleiðum.

2. Ef aðsetur raunverulegrar framkvæmdastjórnar útgerðarfyrirtækis er um borð í skipi, skal hún teljast hafa aðsetur í því ríki þar sem heimahöfn skipsins er, eða ef ekki er um slíka heimahöfn að ræða þá í því ríki þar sem útgerðarmaður skipsins er heimilisfastur.

3. Ákvæði 1. tl. skulu einnig eiga við um hagnað sem hlýst af þátttöku í rekstrarsamvinnu („pool“), sameiginlegu fyrirtæki eða alþjóðlegum rekstrarsamtökum.

9. gr.

Tengd fyrirtæki

Þegar

a) fyrirtæki í ríki tekur beinan eða óbeinan þátt í stjórn, yfirráðum eða fjármagni fyrirtækis í hinu ríkinu, eða

b) sömu aðilar taka beinan eða óbeinan þátt í stjórn, yfirráðum eða fjármagni fyrirtækis í ríki og fyrirtækis í hinu ríkinu,

og í öðru hvoru tilvikinu hlutaðeigandi fyrirtæki semja eða ákveða skilmála um innbyrðis samband sitt á viðskipta- eða fjármálasviðinu sem eru frábrugðnir því sem væri ef fyrirtækin væru hvort öðru óháð, má allur hagnaður, sem án þessara skilmála hefði runnið til annars fyrirtækisins, en rennur ekki til þess vegna skilmálanna, teljast sem hagnaður þess fyrirtækis og skattleggjast samkvæmt því.

10. gr.

Ágóðahlutir

1. Ágóðahluti, sem félag heimilisfast í ríki greiðir aðila heimilisföstum í hinu ríkinu, má skattleggja í síðarnefnda ríkinu.

2. Slíka ágóðahluti má þó einnig skattleggja í því ríki þar sem félagið sem ágóðahlutina greiðir er heimilisfast og eftir löggjöf þess ríkis. Sé móttakandinn hins vegar raunverulegur réttthafi ágóðahlutanna má skatturinn sem þannig er álagður eigi vera hærri en:

a) raunverulegi réttthafinn er félag, þó undanskilið sameignarfélag, sem á beint að minnsta kosti 10 af hundraði eignarhlutdeild í félaginu sem greiðir ágóðahlutina:

- i) 5 af hundraði af vergri fjárhæð ágóðahlutanna, eða
- ii) 15 af hundraði af vergri fjárhæð þeirra ágóðahluta sem úthlutað er af íslensku félagi, að því marki sem ágóðahlutirnir eru frádráttarbærir frá skattskyldugrunni á Íslandi;
- b) 15 af hundraði af vergri fjárhæð ágóðahlutanna í öllum öðrum tilvikum.

Ákvæði þessa töluliðar hafa engin áhrif á skattlagningu félagsins, að því er varðar þann hagnað sem ágóðahlutirnir eru greiddir af.

3. a) Aðili heimilisfastur á Íslandi sem móttækur frá félagi heimilisföstu í Frakklandi ágóðahluti sem myndu veita rétt til skattendurgreiðslu („avoir fiscal“) ef þeir væru móttæknir af aðila heimilisföstum í Frakklandi, skal eiga rétt á greiðslu frá ríkissjóði Frakklands sem er jafnhá skattendurgreiðslunni („avoir fiscal“) enda sé um að ræða frádrátt skatts eins og gert er ráð fyrir í staflið b) 2. tl.

b) Ákvæði stafliðar a) skulu einungis gilda að því er varðar aðila heimilisfastan á Íslandi sem er

- i) maður; eða
- ii) félag, sem á beint minna en 10 af hundraði eignarhlutdeild í franska félaginu sem greiðir ágóðahlutina; eða
- iii) fjárfestingarfélag eða sjóður með heimilisfesti á Íslandi sem ákvæði ii)-tl. þessa stafliðar taka ekki til sem uppfylla þau skilyrði sem sett verða með gagnkvæmu samkomulagi af bærum stjórnvöldum.

c) Ákvæði stafliðar a) skulu ekki gilda um greiðslu frá ríkissjóði Frakklands sem ráð er fyrir gert í þeim staflið, ef móttakandi greiðslunnar er ekki skattskyldur af greiðslunni á Íslandi.

d) Greiðslur frá ríkissjóði Frakklands sem ráð er fyrir gert samkvæmt staflið a) skulu taldar ágóðahlutir við beitingu ákvæða þessa samnings.

4. Aðili heimilisfastur á Íslandi, sem móttækur ágóðahluti greidda af félagi sem er heimilisfast í Frakklandi og ekki á rétt til þeirrar greiðslu frá ríkissjóði Frakklands sem um ræðir í 3. tl., getur fengið endurgreiðslu á þeirri bráðabirgðagreiðslu (précompte) sem innt var af hendi af félaginu í tengslum við þessa ágóðahluti.

Heildarfjárhæð endurgreiddrar bráðabirgðagreiðslu (précompte) skal teljast ágóðahluti við beitingu ákvæða þessa samnings. Fjárhæðin er skattskyld í Frakklandi samkvæmt ákvæðum 2. tl. þessarar greinar.

5. Hugtakið „ágóðahlutir“ merkir í þessari grein tekjur af hlutabréfum, ágóðahlutaskírteinum og ágóðahlutaréttindum, námuhlutabréfum, stofnbréfum eða öðrum réttindum, sem ekki eru skuldakröfur, til hlutdeildar í hagnaði, svo og tekjur sem farið er með sem úthlutun ágóðahluta samkvæmt skattalöggjöf þess ríkis þar sem félagið sem úthlutunina framkvæmir er heimilisfast.

6. Ákvæði 1., 2. og 3. tl. gilda ekki þegar raunverulegur réttthafi ágóðahlutanna er heimilisfastur í ríki og hann rekur starfsemi í gegnum fasta atvinnustöð í hinu ríkinu þar sem félagið sem greiðir ágóðahlutina er heimilisfast, eða hann leysir af hendi sjálfstæða starfsemi frá fastri stofnun staðsettri í síðarnefnda ríkinu og hlutareignin sem ágóðahlutirnir eru greiddir af er raunverulega bundin við slíka fasta atvinnustöð eða fasta stofnun. Í því tilviki skulu, eftir því sem við á, ákvæði 7. gr. eða 14. gr. gilda.

7. Ef félag sem er heimilisfast í ríki fær hagnað eða tekjur frá hinu ríkinu má síðarnefnda ríkið ekki skattleggja ágóðahlutina sem félagið greiðir, nema að því leyti sem ágóðahlutirnir eru greiddir aðila heimilisföstum í síðarnefnda ríkinu eða að því leyti sem hlutareignin sem af eru greiddir ágóðahlutirnir er raunverulega bundin við fasta atvinnustöð eða fasta stofnun í síðarnefnda ríkinu. Síðarnefnda ríkið má ekki skattleggja óúthlutaðan hagnað félagsins, jafnvel þótt óúthlutaði hagnaðurinn hafi myndast að öllu eða nokkru leyti í síðarnefnda ríkinu.

8. Þegar félag heimilisfast í ríki hefur með höndum atvinnurekstur í hinu ríkinu frá fastri atvinnustöð þar, skal — þrátt fyrir ákvæði 7. tl. — hagnaður þessarar föstu atvinnustöðvar, í viðbót við félagaskattinn, sæta skattlagningu í samræmi við löggjöf síðarnefnda ríkisins sem þó má ekki hærri vera en 5 hundraðshlutar af hagnaðinum.

11. gr.

Vextir

1. Vextir sem myndast í ríki skulu, ef raunverulegur réttihafi þeirra er aðili heimilisfastur í hinu ríkinu, einungis skattlagðir í síðarnefnda ríkinu.

2. Hugtakið „vextir“ merkir í þessari grein tekjur af hvers konar skuldakröfum án tillits til þess hvort þær eru tryggðar með veði í fasteign eða hvort þær fela í sér rétt til hlutdeildar í hagnaði skuldunautar eða ekki. Hugtakið tekur sérstaklega til tekna af ríkisskuldabréfum og tekna af öðrum skuldabréfum eða skuldarviðurkenningum, þar með talinn gengismunur og ágóði tengdur slíkum verðbréfum, skuldabréfum eða skuldarviðurkenningum. Dráttarvextir vegna vanskila teljast ekki vextir samkvæmt þessari grein.

3. Ákvæði 1. tl. gilda ekki þegar raunverulegur réttihafi vaxtanna er heimilisfastur í ríki og hann rekur starfsemi í gegnum fasta atvinnustöð í hinu ríkinu þar sem vextirnir mynduðust, eða hann leysir af hendi sjálfstæða starfsemi frá fastri stofnun staðsettri í síðarnefnda ríkinu, og skuldakrafan sem vextirnir eru greiddir af er raunverulega bundin við slíka fasta atvinnustöð eða fasta stofnun. Í því tilviki skulu, eftir því sem við á, ákvæði 7. gr. eða 14. gr. gilda.

4. Vextir teljast hafa myndast í ríki þegar greiðandinn er ríkið sjálft, sveitarstjórn, opinber stofnun eða aðili heimilisfastur í því ríki. Þegar hins vegar aðilinn, sem vextina greiðir, hvort sem hann er heimilisfastur í ríki eða ekki, rekur í ríki fasta atvinnustöð eða fasta stofnun og stofnað er til skuldbindingarinnar, sem vextina ber, í sambandi við föstu atvinnustöðina eða föstu stofnunina og vextirnir eru færðir henni til gjalda, þá skulu vextirnir taldir hafa myndast í því ríki þar sem fasta atvinnustöðin eða fasta stofnunin er.

5. Þegar, vegna sérstaks sambands milli greiðanda og raunverulegs réttihafa eða milli þeirra beggja og þriðja aðila, vaxtafjárhæðin er hærri, miðað við þá skuldakröfu sem hún er greidd af, en sú vaxtafjárhæð sem greiðandi og raunverulegur réttihafi hefðu samið um ef þetta sérstaka samband hefði ekki verið fyrir hendi, þá skulu ákvæði þessarar greinar einungis gilda um síðarnefndu fjárhæðina. Þegar þannig stendur á skal fjárhæðin sem umfram er vera skattskyld í samræmi við löggjöf hvors ríkis um sig að teknu tilliti til annarra ákvæða samnings þessa.

12. gr.

Þóknanir

1. Þóknanir, sem myndast í ríki og greiddar eru aðila heimilisföstum í hinu ríkinu, skulu, ef þessi aðili er raunverulegur réttihafi þóknananna, einungis skattlagðar í síðarnefnda ríkinu.

2. Hugtakið „þóknanir“ í þessari grein merkir hvers konar greiðslur sem tekið er við sem endurgjaldi fyrir afnot eða rétt til að hagnýta hvers konar höfundarrétt á bókmennta-, lista- eða vísindasviðinu, þar með taldar kvikmyndir og mynd- eða hljóðsegulbönd fyrir sjónvarps- eða hljóðvarpssendingar, hvers konar einkaleyfi, vörumerki, mynstur eða líkön, áætlanir, leynilega formúlu eða framleiðsluaðferð, eða fyrir upplýsingar um reynslu á sviði iðnaðar, viðskipta eða vísinda.

3. Ákvæði 1. tl. gilda ekki þegar raunverulegur réttihafi þóknananna er heimilisfastur í ríki og hann rekur starfsemi í gegnum fasta atvinnustöð í hinu ríkinu þar sem þóknanirnar mynduðust, eða hann leysir af hendi sjálfstæða starfsemi frá fastri stofnun staðsettri í síðarnefnda ríkinu, og réttindin eða eignin sem þóknanirnar stafa frá er raunverulega bundin við slíka fasta atvinnustöð eða fasta stofnun. Í því tilviki skulu, eftir því sem við á, ákvæði 7. gr. eða 14. gr. gilda.

4. Þóknanir teljast hafa myndast í ríki þegar greiðandinn er ríkið sjálft, sveitarstjórn, opinber stofnun eða aðili heimilisfastur í því ríki. Þegar hins vegar aðilinn, sem þóknanirnar greiðir, hvort sem hann er heimilisfastur í ríki eða ekki, rekur í ríki fasta atvinnustöð eða fasta stofnun, sem réttindin eða eignin sem þóknanirnar stafa frá er raunverulega bundin við og þóknanirnar eru færðar henni til gjalda, þá skulu þóknanirnar taldar hafa myndast í því ríki þar sem fasta atvinnustöðin eða fasta stofnunin er.

5. Þegar, vegna sérstaks sambands milli greiðanda og raunverulegs réttihafa eða milli þeirra beggja og þriðja aðila, fjárhæð þóknananna er hærri, miðað við þau afnot, réttindi eða upplýsingar sem hún er greidda fyrir, en sú fjárhæð sem greiðandi og raunverulegur réttihafi hefðu samið um ef þetta sérstaka samband hefði ekki verið fyrir hendi, þá skulu ákvæði þessarar greinar einungis gilda um síðarnefndu fjárhæðina. Þegar þannig stendur á skal fjárhæðin sem umfram er vera skattskyld í samræmi við löggjöf hvors ríkis um sig að teknu tilliti til annarra ákvæða samnings þessa.

13. gr.

Söluhagnaður af eignum

1. Hagnað, sem aðili heimilisfastur í ríki hlýtur af sölu fasteignar sem nánar er skilgreind í 6. gr., má skattleggja í því ríki þar sem eignin er staðsett.

Hagnað sem hlýst af sölu hlutabréfa eða annarra hlutareigna í félagi eða sérhverjum öðrum lögaðila, sem er eigandi fasteignar sem staðsett er í ríki, má skattleggja í því ríki þegar slíkur hagnaður er háður sömu ákvæðum um skattlagningu eins og hagnaður sem hlýst af sölu fasteignar samkvæmt löggjöf þess ríkis.

2. Hagnað sem hlýst af sölu hlutabréfa eða annarra hlutareigna í félagi, annarra en þeirra sem um ræðir í 2. mgr. 1. tl., sem mynda hlut af verulegri eignarhlutdeild í fjármagni félags sem heimilisfastur er í ríki, má skattleggja í því ríki. Veruleg eignarhlutdeild skal talin vera fyrir hendi þegar seljandinn, einn sér eða ásamt sér tengdum aðilum, á beint eða óbeint að minnsta kosti 25 af hundraði eignarhlutdeild í félaginu.

3. Hagnað, sem hlýst af sölu lausafjár sem er hluti atvinnurekstrareigna fastrar atvinnustöðvar sem fyrirtæki í ríki hefur í hinu ríkinu, eða lausafjár sem tilheyrir fastri stofnun sem aðili heimilisfastur í ríki hefur til þess að leysa af hendi sjálfstæða starfsemi í hinu ríkinu, má skattleggja í síðarnefnda ríkinu. Sama gildir um hagnað af sölu á slíkri fastri atvinnustöð (einni sér eða ásamt fyrirtækinu í heild) eða slíkri fastri stofnun.

4. Hagnað, sem hlýst af sölu skips eða loftfars sem notað er í flutningum á alþjóðaleiðum, eða lausafjár sem tengt er notkun slíks skips eða loftfars, skal einungis skattleggja í því ríki þar sem raunveruleg framkvæmdastjórn fyrirtækisins hefur aðsetur.

5. Hagnað, sem hlýst af sölu annarra eigna en getið er í fyrri tölulíðum þessarar greinar, skal einungis skattleggja í því ríki þar sem seljandinn er heimilisfastur.

14. gr.

Sjálfstæð starfsemi

1. Tekjur, sem aðili heimilisfastur í ríki hefur af sjálfstæðri starfsemi eða öðru sjálfstæðu starfi, skulu einungis vera skattskyldar í því ríki, nema hann hafi að jafnaði í hinu ríkinu fasta stofnun til þess að leysa af hendi þessi störf sín. Ef hann hefur slíka fasta stofnun má leggja skatt á tekjurnar í hinu ríkinu, en þó einungis þann hluta þeirra sem rekja má til þessarar föstu stofnunar.

2. Hugtakið „sjálfstæð starfsemi“ merkir einkum sjálfstæð störf á sviði vísinda, bókmennta, lista, kennslu- og uppeldismála, svo og sjálfstæð störf lækna, lögfræðinga, verkfræðinga, arkitekta, tannlækna og endurskoðenda.

15. gr.

Launað starf

1. Með þeim undantekningum, sem um ræðir í 16., 18. og 19. gr., skulu starfslaun, vinnulaun og annað svipað endurgjald, sem aðili heimilisfastur í ríki fær fyrir starf sitt, einungis skattlögð í því ríki, nema starfið sé innt af hendi í hinu ríkinu. Ef starfið er innt af hendi þar má skattleggja endurgjaldið fyrir það í síðarnefnda ríkinu.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. tl. skal endurgjald, sem aðili heimilisfastur í ríki fær fyrir starf sem hann innir af hendi í hinu ríkinu, einungis vera skattskyld í fyrrnefnda ríkinu, ef:

a) viðtakandinn dvelur í hinu ríkinu í eitt eða fleiri skipti, þó ekki lengur en 183 daga samtals á tólf mánaða tímabili, og

b) endurgjaldið er innt af hendi af eða fyrir hönd vinnuveitanda sem ekki er heimilisfastur í hinu ríkinu, og

c) endurgjaldið er ekki gjaldfært hjá fastri atvinnustöð eða fastri stofnun sem vinnuveitandinn rekur í hinu ríkinu.

3. Tekjur sem kennari eða rannsóknarmaður, sem er eða síðast var fyrir komu sína til ríkis heimilisfastur í hinu ríkinu og sem dvelur í fyrrnefnda ríkinu einungis í þeim tilgangi að annast kennslu eða fást við rannsóknir, aflar í tengslum við slík verkefni skulu — með þeim undantekningum sem um ræðir í 19. gr. og þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. tl. — einungis skattskyldar í síðarnefnda ríkinu. Þetta ákvæði skal gilda fyrir tímabil sem ekki fer yfir 24 mánuði frá þeim degi að kennarinn eða rannsóknarmaðurinn kom fyrst til fyrrnefnda ríkisins í þeim tilgangi að kenna eða fást við rannsóknir.

4. Þrátt fyrir framangreind ákvæði þessarar greinar má skattleggja endurgjald fyrir starf unnið um

borð í skipi í flutningum á alþjóðaleiðum í því ríki þar sem raunveruleg framkvæmdastjórn fyrirtækisins hefur aðsetur.

5. Þrátt fyrir framangreind ákvæði þessarar greinar skal endurgjald fyrir starf unnið um borð í loftfari, sem rekið er í flutningum á alþjóðaleiðum af fyrirtæki í ríki, einungis skattskyld í því ríki þar sem viðtakandi endurgjaldsins er heimilisfastur.

16. gr.

Stjórnarlaun

Stjórnarlaun og annað svipað endurgjald, sem aðili heimilisfastur í ríki fær fyrir setu í stjórn eða stjórnarígildi í félagi sem heimilisfast er í hinu ríkinu, má skattleggja í síðarnefnda ríkinu.

17. gr.

Listamenn og íþróttamenn

1. Þrátt fyrir ákvæði 14. og 15. gr. má skattleggja aðila heimilisfastan í ríki af tekjum sem hann aflar í hinu ríkinu af persónulegum störfum sem listamaður, svo sem leikhús- eða kvikmyndaleikari, listamaður í hljóðvarpi eða sjónvarpi eða tónlistarmaður, eða sem íþróttamaður, í síðarnefnda ríkinu.

Þegar listamaður eða íþróttamaður, sem er heimilisfastur í ríki aflar tekna í hinu ríkinu af starfsemi sem tengd er orðstír hans sem atvinnumanns, má skattleggja þessar tekjur í síðara ríkinu.

2. Þegar tekjur sem um er rætt í 1. tl. renna ekki til listamannsins eða íþróttamannsins sjálfs heldur til annars aðila, má — þrátt fyrir ákvæði 7., 14. og 15. gr. — skattleggja tekjurnar í því ríki þar sem þær mynduðust.

3. Tekjur sem aflað er af listamanni eða íþróttamanni heimilisföstum í ríki af persónulegum störfum sem slíkum í hinu ríkinu skulu — þrátt fyrir ákvæði 1. tl. — einungis skattskyldar í fyrrnefnda ríkinu ef þessi störf í síðarnefnda ríkinu eru styrkt að verulegu leyti af opinberum sjóðum fyrrnefnda ríkisins eða sveitarstjórn eða opinberri stofnun þess.

4. Þegar tekjur listamanns eða íþróttamanns, heimilisföstum í ríki, af starfi sem framkvæmt er af honum sem slíkum í hinu ríkinu renna ekki til listamannsins eða íþróttamannsins sjálfs heldur til annars aðila, skulu — þrátt fyrir ákvæði 2. tl. þessarar greinar og ákvæða 7., 14. og 15. gr. — þessar tekjur einungis skattskyldar í fyrrnefnda ríkinu, ef þessi annar aðili er styrktur að verulegu leyti af opinberum sjóðum þess ríkis eða sveitarstjórn eða opinberri stofnun þess ríkis.

18. gr.

Eftirlaun

Eftirlaun og aðrar svipaðar greiðslur, inntar af hendi til heimilisfasts aðila í ríki vegna fyrra starfs hans, skal einungis skattleggja í því ríki, þó með þeirri undantekningu sem um ræðir í 2. tl. 19. gr.

19. gr.

Endurgjald og eftirlaun frá opinberum aðilum

1. a) Endurgjald, að undanteknum eftirlaunum, sem greitt er af ríki, sveitarstjórn eða opinberri stofnun þess til manns fyrir störf hans í þjónustu þessa ríkis, sveitarstjórnar eða opinberrar stofnunar, skal einungis skattleggja í því ríki.

b) Slíkt endurgjald skal þó einungis skattleggja í hinu ríkinu ef starfið er innt af hendi þar og maðurinn er heimilisfastur í því ríki og:

(i) er ríkisborgari þess ríkis; eða

(ii) tók ekki upp heimilisfesti í því ríki einvörðungu í þeim tilgangi að inna þetta starf af hendi.

2. a) Eftirlaun, sem greidd eru af eða úr sjóðum stofnuðum af ríki, sveitarstjórn eða opinberri stofnun þess til manns fyrir störf hans í þjónustu þessa ríkis, sveitarstjórnar eða opinberrar stofnunar, skal einungis skattleggja í því ríki.

b) Slíkt eftirlaun skal þó einungis skattleggja í hinu ríkinu ef maðurinn er þar heimilisfastur og er jafnframt ríkisborgari þess ríkis.

3. Ákvæði 15., 16. og 18. gr. skulu gilda um endurgjald og eftirlaun greidd fyrir störf innt af hendi í sambandi við starfsemi sem rekin er af ríki, sveitarstjórn eða opinberri stofnun þess.

20. gr.

Námsmenn og starfsmenar

Námsmaður eða starfsmeni, sem er eða var síðast fyrir komu sína til ríkis heimilisfastur í hinu ríkinu og sem dvelur í fyrrnefnda ríkinu einungis vegna náms síns eða þjálfunar, skal ekki vera skattlagður í því ríki af greiðslum sem hann fær til að standa straum af framfærslu sinni, námi eða þjálfun, enda séu slíkar greiðslur til hans runnar frá aðilum utan þess ríkis.

21. gr.

Aðrar tekjur

1. Tekjur sem aðili heimilisfastur í ríki aflar og ekki er fjallað um hér að framan skal einungis skattleggja í því ríki og skiptir ekki máli hvar þeirra er aflað.

2. Ákvæði 1. tl. gilda ekki um tekjur, aðrar en tekjur af fasteign, sem nánar er skilgreind í 6. gr., þegar móttakandi teknanna er heimilisfastur í ríki og hann rekur starfsemi í gegnum fasta atvinnustöð í hinu ríkinu, eða hann leysir af hendi sjálfstæða starfsemi frá fastri stofnun staðsettri í síðarnefnda ríkinu og réttindin eða eignin sem tekjurnar stafa frá er raunverulega bundin við slíka fasta atvinnustöð eða fasta stofnun. Í því tilviki skulu, eftir því sem við á, ákvæði 7. gr. eða 14. gr. gilda.

22. gr.

Tillög til eftirlaunasjóða

Tillög greidd af eða fyrir mann, sem er heimilisfastur í ríki eða dvelur um stundarsakir í ríkinu, til eftirlaunasjóðs sem er viðurkenndur af bærum stjórnvöldum í hinu ríkinu þar sem maðurinn hafði áður verið heimilisfastur, skal með farið í fyrrnefnda ríkinu á sama hátt og tillög greidd eftirlaunasjóðum sem viðurkenndir eru af bærum stjórnvöldum í því ríki, ef þessi bæru stjórnvöld samþykkja viðurkenninguna sem veitt var eftirlaunasjóðunum í hinu ríkinu.

23. gr.

Aðferð til að komast hjá tvísköttun

Komast skal hjá tvísköttun á eftirfarandi hátt:

Þegar aðili heimilisfastur í ríki aflar rauntekna sem samkvæmt ákvæðum samnings þessa eru skattskyldar í hinu ríkinu má fyrrnefnda ríkið einnig skattleggja þessar tekjur. Álagður skattur í síðarnefnda ríkinu skal ekki vera frádráttarbær við ákvörðun skattskyldra tekna í fyrrnefnda ríkinu. Aðili heimilisfastur í fyrrnefnda ríkinu skal þó eiga rétt á frádrætti frá þeim skatti sem myndaðist af því að slíkar tekjur voru innifaldar í grundvelli skattsins í því ríki. Þessi frádráttur frá skatti í fyrrnefnda ríkinu skal vera jafnhár:

— Þegar um er að ræða tekjur samkvæmt 10., 16. og 17. gr., þeirri fjárhæð skatts sem á var lagður í síðarnefnda ríkinu samkvæmt ákvæðum þessara greina. Frádráttur þessi skal þó ekki hærri vera en fjárhæð skattsins í fyrrnefnda ríkinu sem svarar til þessara tekna;

— Þegar um er að ræða aðrar tekjur, þeirri fjárhæð skatts í fyrrnefnda ríkinu sem svarar til þessara tekna. Þetta ákvæði nær einnig til endurgjalds og eftirlauna sem um ræðir í 19. gr.

24. gr.

Jafnrétti

1. Ríkisborgarar ríkis skulu ekki sæta annarri eða þyngri skattlagningu eða kröfum í því sambandi í hinu ríkinu en ríkisborgarar þess ríkis sæta eða gætu sætt við sömu aðstæður. Þrátt fyrir ákvæði 1. gr. gildir þetta ákvæði einnig um aðila sem ekki eru heimilisfastir í öðru hvoru eða báðum ríkjunum.

2. Hugtakið „ríkisborgarar“ merkir:

a) alla menn sem hafa ríkisfang í ríki;
b) allar persónur að lögum, sameignarfélög og samtök sem byggja réttarstöðu sína á gildandi lögum í ríki.

3. Ríkisfangslausir aðilar sem eru heimilisfastir í ríki skulu ekki sæta annarri eða þyngri skattlagningu eða kröfum í því sambandi í hinu ríkinu en ríkisborgarar þess ríkis sæta eða gætu sætt við sömu aðstæður.

4. Skattlagning fastrar atvinnustöðvar sem fyrirtæki í ríki hefur í hinu ríkinu skal ekki vera óhagstæðari í síðarnefnda ríkinu en skattlagning á fyrirtæki í því ríki sem hafa sams konar starfsemi með höndum.

5. Eigi ákvæði 9. gr., 5. tl. 11. gr. eða 5. tl. 12. gr. ekki við skulu vextir, þóknun og aðrar greiðslur frá fyrirtæki í ríki til aðila heimilisfasts í hinu ríkinu vera frádráttarþærar við ákvörðun skattskyldra tekna slíks fyrirtækis eftir sömu reglum og greiðslur til aðila heimilisfasts í fyrrnefnda ríkinu.

6. Þótt fjármagn fyrirtækja í ríki sé að öllu eða nokkru leyti, beint eða óbeint, í eigu eða stjórnað af einum eða fleirum aðilum, sem eru heimilisfastir í hinu ríkinu, skulu þau ekki vera háð annarri eða þyngri skattlagningu eða öðrum skyldum í því sambandi í fyrrnefnda ríkinu en fyrirtæki svipaðrar tegundar í því ríki eru eða gætu orðið háð.

7. Engin ákvæði þessarar greinar skal túlka á þann veg að þau geti hindrað ríki í því að beita frábrugðnum skattalegum reglum gagnvart aðilum heimilisföstum í ríkinu annars vegar og aðilum sem ekki eru heimilisfastir í ríkinu hins vegar og í því að veita eingöngu heimilisföstum aðila eða aðila sem ekki er heimilisfastur undanþágur, afslætti, lækkanir eða ívilnanir í skatti.

8. Þrátt fyrir ákvæði 2. gr. gilda ákvæði þessarar greinar um hvers konar skatta, hverju nafni sem þeir nefnast.

25. gr.

Framkvæmd gagnkvæms samkomulags

1. Þegar aðili telur að ráðstafanir sem gerðar eru af öðru hvoru eða báðum ríkjunum leiði til eða muni leiða til skattlagningar að því er hann varðar sem ekki er í samræmi við ákvæði samnings þessa, getur hann, án þess að það raski rétti hans til að færa sér í nyt réttarvernd sem löggjöf þessara ríkja kveður á um, lagt málið fyrir bært stjórnvald í því ríki þar sem hann er heimilisfastur eða, falli mál hans innan ákvæða 1. tl. 24. gr., í því ríki þar sem hann er ríkisborgari. Málið verður að vera lagt fyrir innan þriggja ára frá móttöku fyrstu tilkynningar um þá aðgerð sem leiddi til skattlagningar sem ekki telst í samræmi við ákvæði samnings þessa.

2. Ef bært stjórnvald telur að mótmælin séu á rökum reist en getur þó ekki sjálft leyst málið á viðunandi hátt skal það leitast við að leysa málið með gagnkvæmu samkomulagi við bært stjórnvald í hinu ríkinu í því skyni að komist verði hjá skattlagningu sem ekki er í samræmi við ákvæði samnings þessa. Sérhvert samkomulag sem gert verður skal framkvæmt þrátt fyrir ákvæði um tímafresti í innlendri löggjöf beggja ríkjanna.

3. Bær stjórnvöld í ríkjunum skulu með gagnkvæmu samkomulagi leitast við að leysa sérhvern vanda eða vafaatriði varðandi skýringu eða beitingu ákvæða samningsins. Þau geta einnig ráðgast sín á milli í því skyni að komast hjá tvísköttun í tilvikum sem ekki er fjallað um í samningnum.

4. Bær stjórnvöld í ríkjunum geta haft beint samband sín á milli í því skyni að gera samkomulag í samræmi við það sem um er rætt í þessari grein. Þegar æskilegt virðist að fram fari munnlegar umræður til þess að samkomulag náist geta slíkar umræður farið fram í nefnd sem skipuð er fulltrúum bærra stjórnvalda beggja ríkjanna.

5. Bær stjórnvöld ríkjanna skulu með gagnkvæmu samkomulagi ákvarða nánari reglur um beitingu samnings þessa og, sérstaklega, um þau skilyrði sem aðilar heimilisfastir í ríki þurfa að uppfylla til að njóta í hinu ríkinu þeirra ívilnana eða undanþága sem um ræðir í samningi þessum.

26. gr.

Skipti á upplýsingum

1. Bær stjórnvöld í ríkjunum skulu skiptast á þeim upplýsingum sem nauðsynlegar eru vegna framkvæmdar ákvæða samnings þessa eða innlendrar löggjafar ríkjanna varðandi þá skatta sem samningurinn tekur til að því leyti sem viðkomandi skattlagning er í samræmi við samninginn. Upplýsingaskiptin eru ekki takmörkuð af 1. gr.

Allar upplýsingar móttæknar af ríki skal með fara sem trúnaðarmál á sama hátt og upplýsingar sem aflað er samkvæmt innlendri löggjöf þess ríkis og skal eingöngu gera kunnar aðilum eða stjórnvöldum (þar með töldum dómstólum og framkvæmdaraðilum) sem hafa með höndum ákvörðun eða innheimtu á þeim sköttum eða fullnustu- eða ákærvald varðandi þá skatta, sem samningurinn tekur til. Þessir aðilar eða stjórnvöld skulu nota upplýsingarnar eingöngu í greindum tilgangi. Þeir mega þó gera þessar upplýsingar opinberar við málarekstur fyrir dómstólum eða í dómsniðurstöðum.

2. Ákvæði 1. tl. skal í engu tilviki skýra þannig að þau leggi á ríki skyldu til:

a) að framkvæma stjórnarráðstafanir sem víkja frá löggjöf eða stjórnvenju þess sjálfs eða hins ríkisins,

b) að láta í té upplýsingar sem ekki er unnt að afla samkvæmt löggjöf eða eðlilegri stjórnvenju þess sjálfs eða hins ríkisins,

c) að láta í té upplýsingar, sem mundu ljóstra upp leyndarmálum eða framleiðsluaðferðum á sviði atvinnumála, viðskipta, iðnaðar, verslunar eða annarrar starfsemi, svo og upplýsingar sem gagnstætt er almenningshagsmunum (ordre public) að gefa.

27. gr.

Sendirindrekar og ræðiserindrekar

1. Ákvæði samnings þessa skulu ekki hafa áhrif á skattaívilnanir sem sendiráðsmenn og heimilisfólk þeirra, starfsmenn ræðisstofnana eða starfsmenn fastanefnda alþjóðastofnana njóta samkvæmt almennum þjóðréttarreglum eða ákvæðum sérstakra samninga.

2. Þrátt fyrir ákvæði 4. gr. skal maður, sem er sendiráðsmaður, starfsmaður ræðisstofnunar eða fastanefndar ríkis sem er staðsett í hinu ríkinu eða í þriðja ríki, talinn vera heimilisfastur í sendiríkinu við beitingu ákvæða samnings þessa, ef:

a) hann, í samræmi við þjóðarétt, er ekki skattskyldur í móttökuríkinu af tekjum sem eiga uppruna sinn utan þess ríkis, og

b) hann er í sendiríkinu háður sömu skyldum að því er varðar skatta á heildartekjur sínar eins og aðilar heimilisfastir í því ríki.

3. Samningur þessi skal ekki taka til alþjóðastofnana, deilda þeirra eða starfsliðs, né heldur til aðila sem eru sendiráðsmenn, starfsmenn ræðisstofnunar eða starfsmenn fastanefnda þriðja ríkis, sem staðsettir eru í ríki, en eru í hvorugu ríkjanna taldir heimilisfastir þar að því er varðar skatta á tekjur.

28. gr.

Landfræðileg rýmkun

1. Rýmka má gildissvið samnings þessa, annaðhvort í heild eða með nauðsynlegum breytingum, þannig að hann nái til handansjávaryfirráðasvæða og annarra handansjávarsveitarstjórna Franska lýðveldisins sem leggja á skatta sem eru að verulegu leyti svipaðrar tegundar og þeir skattar sem samningurinn tekur til. Allar slíkar rýmkunir skulu taka gildi frá þeim degi sem ákvarðaður og samþykktur verður af ríkjunum með erindaskiptum eftir diplómatískum leiðum eða á sérhvern annan hátt sem er í samræmi við ákvæði stjórnarskrár þeirra. Þetta samkomulag skal einnig fastsetja nauðsynlegar breytingar á samningnum og skilyrði um beitingu hans gagnvart þeim handansjávaryfirráðasvæðum og handansjávarsveitarstjórnnum sem rýmkunin nær til.

2. Nema ríkin semji um annað skal uppsögn samningsins af hálfu annars hvors ríkjanna samkvæmt 30. gr. einnig fella úr gildi á sama hátt og fyrir er mælt í þeirri grein beitingu samningsins gagnvart sérhverju yfirráðasvæði og sveitarstjórn sem rýmkunin hafði náð til samkvæmt grein þessari.

29. gr.

Gildistaka

1. Hvort ríkjanna um sig skal tilkynna hinu ríkinu að nauðsynlegri málsmeðferð að því er varðar gildistöku samningsins hafi verið lokið. Samningurinn skal taka gildi á fyrsta degi annars mánaðar sem fylgir næst á eftir þeim degi þegar síðari tilkynningin hefur verið móttækin.

2. Ákvæðum hans skal fyrst beitt:

a) að því er tekur til staðgreiðslu- eða afdráttarskatta, á tekjur sem aflað er frá og með fyrsta degi þess mánaðar sem fylgir næst á eftir þeim degi sem samningurinn tók gildi;

b) að því er tekur til annarra skatta á tekjur, á tekjur sem aflað er á því almanaksári eða reikningsári sem hefst frá og með fyrsta degi þess almanaksárs sem fylgir næst á eftir því ári sem samningurinn tók gildi.

3. Ákvæðum samnings milli ríkisstjórnar Franska lýðveldisins og ríkisstjórnar Lýðveldisins Íslands frá 8. maí 1981 til þess að komast hjá tvísköttun á sviði loftflutninga skal ekki beita varðandi þá skatta sem samningur þessi tekur til samkvæmt ákvæðum 2. tl. og skal fyrrnefndur samningur falla úr gildi á síðasta degi sem unnt er að beita ákvæðum hans.

30. gr.

Uppsögn

1. Samningur þessi skal gilda um ótiltekinn tíma. Hvort ríkjanna um sig getur þó, eftir að liðin eru fimm ár frá þeim degi sem samningurinn öðlast gildi, sagt samningnum upp eftir diplómátskum leiðum með skriflegri tilkynningu um uppsögn samningsins eigi síðar en sex mánuðum fyrir lok hvers almanaksárs.

2. Í slíku tilviki skal hætt að beita ákvæðum hans:

a) því er tekur til staðgreiðslu- eða afdráttarskatta, á tekjur sem aflað er frá og með fyrsta degi þess almanaksárs sem fylgir næst á eftir því ári;

b) að því er tekur til annarra skatta á tekjur, á tekjur sem aflað er á því almanaksári eða reikningsári sem hefst frá og með fyrsta degi þess almanaksárs sem fylgir næst á eftir því ári.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa fulltrúar, sem til þess höfðu fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í tvíriti í Reykjavík 29. ágúst 1990 á íslensku og frönsku og skulu báðir textarnir jafngildir.

Fyrir hönd ríkisstjórnar
Lýðveldisins Íslands:

Jón Baldvin Hannibalsson

Fyrir hönd ríkisstjórnar
Franska lýðveldisins:

Edwige Avice

Fylgiskjal 2.**BÓKUN**

Við undirritun samnings þess sem gerður hefur verið milli ríkisstjórnar Lýðveldisins Íslands og ríkisstjórnar Franska lýðveldisins til að komast hjá tvísköttun og koma í veg fyrir undanskot frá skattlagningu á tekjur, hafa undirritaðir komið sér saman um eftirfarandi ákvæði sem eru óskiptur hluti af samningnum:

1. a) Með vísan til 1. og 2. tl. 7. gr. skal hagnaður, sem fyrirtæki í ríki aflar af vörusölu eða atvinnurekstri í hinu ríkinu frá fastri atvinnustöð þar, ekki ákvarðaður á grundvelli móttækinnar heildarfrjárhæðar af hálfu fyrirtækisins, heldur eingöngu á grundvelli þeirra tekna sem eru tengdar raunverulegrí starfsemi föstu atvinnustöðvarinnar við slíka vörusölu eða atvinnurekstur.

Þegar um er að ræða samninga, sérstaklega að því er tekur til rannsóknar, útvegunar, samsetningar eða byggingar iðnaðar-, viðskipta- eða vísindabúnaðar eða bygginga eða opinberra framkvæmda, skal hagnaður fastrar atvinnustöðvar fyrirtækis ekki ákvarðaður á grundvelli heildarfrjárhæðar samningsins heldur eingöngu á grundvelli þess hluta samningsins sem er raunverulega framkvæmdur af föstu atvinnustöðinni í því ríki þar sem fasta atvinnustöðin er. Hagnaður tengdur þeim hluta samningsins sem framkvæmdur er í því ríki þar sem raunveruleg framkvæmdastjórn fyrirtækisins hefur aðsetur skal einungis skattlagður í því ríki.

b) Með vísan til 1. tl. 7. gr. skulu hvers konar greiðslur sem tekið er við sem endurgjaldi fyrir afnot eða rétt til að hagnýta iðnaðar-, viðskipta- eða vísindabúnað teljast tekjur fyrirtækisins sem um skulu gilda ákvæði 7. gr.

2. Með vísan til 2. tl. 12. gr. skulu greiðslur, sem tekið er við sem endurgjaldi fyrir tæknilega þjónustu, þ.m.t. athugun eða rannsókn vísindalegs, jarðfræðilegs eða tæknilegs eðlis eða fyrir samninga um verkfræðistörf þ.m.t. framkvæmdaráætlanir sem tengjast þeim eða fyrir ráðgjafa- eða eftirlitsþjónustu, ekki teljast vera greiðslur sem tekið er við sem endurgjaldi fyrir upplýsingar um reynslu á sviði iðnaðar, viðskipta eða vísinda.

3. Með vísan til 24. gr.:

a) ekkert í 1. tl. skal koma í veg fyrir að Frakkland geti takmarkað við aðila með franskan ríkisborgararétt skattfrelsi af söluhagnaði af sölu fasteignar eða hluta fasteignar, sem myndaði búsetu í Frakklandi hjá frönskum aðilum sem ekki eru heimilisfastur í Frakklandi, skv. c-lið 150. gr. skattalaganna („Code général des impôts“);

b) ekkert í 5. tl. skal koma í veg fyrir að Frakkland geti beitt ákvæðum 212. gr. skattalaganna („Code général des impôts“) að því er varðar greiðslu vaxta frá frönsku fyrirtæki til erlends eignarhaldsfélags.

4. Í því tilviki að samningnum sé sagt upp, skal ákvæðunum er varða aðferð til að komast hjá tvísköttun, framkvæmd gagnkvæms samkomulags og skipti á upplýsingum beitt áfram eftir þann dag sem uppsögnin tók gildi, að því er tekur til skatta á tekjur sem um er rætt í samningnum.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa fulltrúar, sem til þess höfðu fullt umboð, undirritað bókun þessa.

Gjört í tvíriti í Reykjavík 29. ágúst 1990 á íslensku og frönsku og skulu báðir textarnir jafngildir.

Fyrir hönd ríkisstjórnar
Lýðveldisins Íslands:

Jón Baldvin Hannibalsson

Fyrir hönd ríkisstjórnar
Franska lýðveldisins:

Edwige Avice

AUGLÝSING

um breytingu á stofnskrá Evrópuráðsins vegna aðildar Búlgaríu.

Samkvæmt heimild í 41. gr. d. lið stofnskrár Evrópuráðsins frá 5. maí 1949 var við aðild Búlgaríu að ráðinu gerð breyting á 26. gr. stofnskrárinnar varðandi fjölda fulltrúa á Ráðgjafarþingi Evrópuráðsins, sbr. auglýsingu í A-deild Stjórnartíðinda nr. 74/1950. Var ákveðið að Búlgaría skyldi öðlast rétt á sex þingfulltrúum. Breyting þessi tók gildi 7. maí 1992.

26. gr. stofnskrárinnar með áorðnum breytingum er birt sem fylgiskjal með auglýsingu þessari. Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 20. maí 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal.

Hið breytta orðalag 26. gr. hljóðar svo:

„Eftirtalin ríki skulu eiga rétt á tölu fulltrúa sem hér segir:

Austurríki	6
Belgía	7
Búlgaría	6
Kýpur	3
Tékkóslóvakía	8
Danmörk	5
Finnland	5
Frakkland	18
Þýskaland	18

The amended text of Article 26 is worded as follows:

“Members shall be entitled to the number of Representatives given below:

Austria	6
Belgium	7
Bulgaria	6
Cyprus	3
Czechoslovakia	8
Denmark	5
Finland	5
France	18
Germany	18

Grikkland	7	Greece	7
Ungverjaland	7	Hungary	7
Ísland	3	Iceland	3
Írland	4	Ireland	4
Ítalía	18	Italy	18
Liechtenstein	2	Liechtenstein	2
Lúxemborg	3	Luxembourg	3
Malta	3	Malta	3
Holland	7	Netherlands	7
Noregur	5	Norway	5
Pólland	12	Poland	12
Portúgal	7	Portugal	7
San Marino	2	San Marino	2
Spánn	12	Spain	12
Svíþjóð	6	Sweden	6
Sviss	6	Switzerland	6
Tyrkland	12	Turkey	12
Híð sameinaða konungsríki Stóra-Bretlands og Norður Írlands	18 ^a	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	18 ^a

AUGLÝSING

**um samstarfssamning við Efnahagsbandalag Evrópu um rannsóknir og þróun
á sviði umhverfismála: Vísindi og tækni til verndar umhverfinu (STEP) og
Evrópsk áætlun um veðurfarsfræði og náttúruvá (EPOCH).**

Hinn 18. maí 1992 var Efnahagsbandalagi Evrópu tilkynnt um staðfestingu Íslands á samstarfssamningi milli lýðveldisins Íslands og Efnahagsbandalags Evrópu um rannsóknir og þróun á sviði umhverfismála: Vísindi og tækni til verndar umhverfinu (STEP) og Evrópsk áætlun um veðurfarsfræði og náttúruvá (EPOCH) sem undirritaður var í Brussel 16. mars 1992. Samningurinn öðlaðist gildi 18. maí 1992.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 20. maí 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal.

SAMSTARFSSAMNINGUR
milli lýðveldisins Íslands og Efnahagsbandalags Evrópu um rannsóknir og þróun
á sviði umhverfismála: Vísindi og tækni til verndar
umhverfinu (STEP) og Evrópsk áætlun um
veðurfarsfræði og náttúruvá (EPOCH)

Lýðveldið Ísland, hér á eftir nefnt „Ísland“ og Efnahagsbandalag Evrópu, hér á eftir nefnt „bandalagið“, sem hér á eftir eru nefnd „samningsaðilar“,

PAR SEM bandalagið og Ísland gerðu með sér rammasamning um samvinnu á sviði vísinda og tækni er gekk í gildi 6. júní 1990;

PAR SEM ráð Evrópubandalaganna, hér á eftir nefnt „ráðið“, samþykkti, með ákvörðun 89/625/EBE, tvær áætlanir til nokkurra ára um rannsóknir og tækniþróun á sviði umhverfismála (1989 til 1993): Vísindi og tækni til verndar umhverfinu (STEP) og Evrópska áætlun um veðurfarsfræði og náttúruvá (EPOCH), hér á eftir nefndar „áætlanir bandalagsins“;

PAR SEM aðild Íslands að áætlunum bandalagsins getur stuðlað að því að efla gagnsemi þeirra rannsókna sem samningsaðilarnir standa fyrir á sviði umhverfisverndar og geta komið í veg fyrir óþarfa tvíverknað;

PAR SEM líklegt er að yfirstandandi viðræður milli bandalagsins og EFTA-ríkjanna um evrópskt efnahagssvæði skili árangri á sviði rannsókna og tækniþróunar ættu samningsaðilarnir að leitast við að finna leiðir til að halda áfram samvinnu um rannsóknir og tækniþróun er lýtur að umhverfismálum þar sem hliðsjón er höfð af þessari framvindu;

PAR SEM bandalagið og Ísland gera ráð fyrir gagnkvæmum hag af aðild Íslands að áætlunum bandalagsins,

HAGA KOMIÐ SÉR SAMAN UM EFTIRFARANDI:

1. gr.

Ísland tengist hér með framkvæmd áætlana bandalagsins frá 20. nóvember 1989 eins og greint er frá í viðauka A. Framkvæmd þessi og hlutur bandalagsins í að fjármagna þær er að finna í viðauka B.

2. gr.

Fjárframlag Íslands, sem leiðir af þátttöku þess í framkvæmd áætlana bandalagsins, skal ákveðið í hlutfalli við þá upphæð sem á ári hverju er færð á heildarfjárlög Evrópubandalagsins til fjárveitinga fyrir skuldbindingar sem framkvæmdastjórn Evrópubandalaganna, hér á eftir nefnd „framkvæmdastjórnin“, hefur tekist á herðar og stafa af starfi sem unnið er innan ramma rannsóknarsamninga, þar sem kostnaði er skipt, sem nauðsynlegir eru til að hrinda áætlunum bandalagsins í framkvæmd, og af rekstrarkostnaði vegna stjórnunar og umsýslu téðra áætlana.

Hlutfallsstuðullinn sem ræður framlagi Íslands skal fundinn með því að ákvarða hlutfallið milli vergrar landsframleiðslu Íslands á markaðsverðlagi og samanlagri vergri landsframleiðslu aðildarríkja bandalagsins og Íslands á markaðsverðlagi. Þetta hlutfall verður reiknað út á grundvelli nýjustu tiltækra hagtalna hjá Efnahagssamvinnu- og framfarastofnuninni (OECD).

Það fjármagn sem áætlað er að þurfi til að framkvæma áætlanir bandalagsins, upphæðina sem Ísland leggur fram og tímaáætlun um áætlaðar skuldbindingar er að finna í viðauka C.

Reglur um fjárframlag Íslands er að finna í viðauka D.

3. gr.

1. Samkvæmt samningi þessum er hér með sett á stofn samstarfsnefnd, hér á eftir kölluð „nefndin“, til að aðstoða framkvæmdastjórnina við að koma í framkvæmd sérstökum áætlunum um rannsóknir og þróun á sviði umhverfismála (STEP og EPOCH) sem samþykktar voru með ákvörðun ráðsins 89/625/EBE.

2. Nefndina skipa fulltrúar frá bandalaginu og Íslandi.

3. Leita skal álits nefndarinnar á öllum málum sem snerta framkvæmd þessa samnings. Skal hún leggja fram tillögur í þessu skyni.

4. Fulltrúi bandalagsins skal gera viðeigandi ráðstafanir til að tryggja samræmi milli framkvæmdar þessa samnings og ákvarðana sem bandalagið tekur um framkvæmd áætlana bandalagsins.

5. Í þeim tilgangi að framkvæmd þessa samnings verði eins og til er ætlast skulu samningsaðilar skiptast á upplýsingum og, að beiðni annars hvors samningsaðila, ráðgast innan nefndarinnar.

6. Nefndin setur sér sínar eigin starfsreglur og hún skal halda fundi að beiðni annars hvors samningsaðila í samræmi við þau skilyrði sem kveðið verður á um í starfsreglum hennar.

4. gr.

Um íslenskar rannsókn- og þróunarstofnanir og einstaklinga skulu skilmálar og skilyrði fyrir umsóknum og mati á tillögum og skilmálar og skilyrði fyrir því að samþykkja og gera samninga samkvæmt áætlunum bandalagsins einkorðast við samninga samkvæmt sömu áætlun. Einkum skal almennum ákvæðum sem gilda um samninga vegna rannsókna innan bandalagsins beitt samkvæmt þessari grein, með nauðsynlegum breytingum, þegar um er að ræða samninga sem gerðir eru vegna rannsókna sem íslenskar rannsókn- og þróunarstofnanir og einstaklingar á sviði rannsókna og þróunar standa að, hvað snertir skatta og tolla svo og hagnýtingu á rannsóknaniðurstöðum.

5. gr.

Framkvæmdastjórnin skal senda til Íslands eintak af skýrslum þeim sem gerðar eru samkvæmt 4. gr. ákvörðunar ráðsins 89/625/EBE.

6. gr.

Samningsaðilar skuldbinda sig til að greiða fyrir flutningi og búsetu þeirra starfsmanna sem taka þátt í aðgerðum sem samningur þessi nær til á Íslandi og innan bandalagsins í samræmi við viðeigandi reglur og reglugerðir hvors samningsaðila um sig.

7. gr.

Framkvæmdastjórnin og menntamálaráðuneyti Íslands skulu tryggja framkvæmd þessa samnings.

8. gr.

Viðaukar A, B, C og D við þennan samning skulu vera óaðskiljanlegur hluti hans.

9. gr.

1. Samningur þessi gildir þar til áætlunum bandalagsins er lokið.

Ef bandalagið endurskoðar áætlanir bandalagsins má segja samningnum upp samkvæmt skilmálum sem gagnkvæmt samkomulag er um. Íslandi skal tilkynnt um alla efnispætti hinnar endurskoðuðu áætlunar í einstökum atriðum innan viku frá samþykkt hennar af hálfu bandalagsins. Samningsaðilar skulu tilkynna hvor öðrum innan þriggja mánaða frá samþykki ákvörðunar bandalagsins ef uppsögn samningsins er fyrirsjáanleg.

2. Þegar bandalagið samþykkir nýja áætlun um rannsóknir og tæknipróun á sviði umhverfismála má semja um samninginn að nýju eða endurnýja samkvæmt skilyrðum sem gagnkvæmt samkomulag er um.

3. Hvor samningsaðili um sig getur sagt samningnum upp hvenær sem er með sex mánaða fyrirvara, sbr. þó 1. tl. Verkefnum þeim og starfi sem unnið er að þegar uppsögn samningsins tekur gildi og/eða hann rennur út skal haldið áfram þar til þeim er lokið, með þeim skilmálum sem kveðið er á um í samningi þessum.

10. gr.

Samningur þessi skal samþykktur af samningsaðilum í samræmi við gildandi reglur hjá hvorum aðila.

Hann skal öðlast gildi á þeim degi þegar samningsaðilarnir hafa tilkynnt hvor öðrum að nauðsynlegum formsatriðum í þessu skyni hafi verið framfylgt.

11. gr.

Samningur þessi skal gilda annars vegar á þeim svæðum þar sem stofnsamningur Efnahagsbandalags Evrópu er í gildi og samkvæmt þeim skilmálum sem þar er kveðið á um og hins vegar á landssvæði lýðveldisins Íslands.

12. gr.

Samningur þessi skal gerður í tvíriti á íslensku, dönsku, ensku, frönsku, grísku, hollensku, ítölsku, portúgölsku, spænsku og þýsku og skulu allir textarnir jafngildir.

Fyrir ríkisstjórn lýðveldisins Íslands

Hannes Hafstein

Fyrir hönd ráðs Evrópubandalaganna

José Sésar Paulorn Das Neves

Philippo Maria Pandolfi

Viðauki A

**Áætlun bandalagsins á sviði vísinda og tækni til verndar
umhverfinu (STEP) (1989 til 1993)**

Áætlun bandalagsins skal fást við eftirfarandi rannsóknarsvið.

Tilvísun í efnisliði sem eru undir eftirfarandi níu meginflokkum rannsókna er ætlað að gefa vísbendingu:

	Vísbending um skiptingu
1. rannsóknarsvið	
Umhverfi og heilsa almennings	5%
1.1. Þróun líffræðilegra ábenda um útsetningu og forstigseinkenni	
1.2. Þróun umhverfisfaraldsfræði innan Evrópubandalagsins	
1.3. Loftgæði innanhúss og áhrif þess á manninn	
2. rannsóknarsvið	
Mat á áhættu í tengslum við efni	10%
2.1. Þróun og fullgilding reglna og aðferða til að meta heilsufarsáhættu	
2.2. Aðrar leiðir við að prófa efni en að nota dýr til þess	
2.3. Aðferðir við að meta ólífrænt niðurbrot efna	
2.4. Rannsóknir um mat á vistfræðilegum áhrifum efna	
2.5. Endurbætur og beiting á magnbundnum tengslum byggingar/starfsemi (QSAR)	
3. rannsóknarsvið	
Ferli í gufuhvolfi og loftgæði	20%
3.1. Efnafræði veðrahvolfsins, þ.m.t. greining, upptök, flutningur og dreifing mengunarefna og annarra efna sem berast í lofti	
3.2. Efnafræði heiðhvolfsins, eyðing ósónlagsins og tengd málefni	
3.3. Áhrif loftmengunar á vistkerfi lands og vatns	
4. rannsóknarsvið	
Vatnsgæði	5%
4.1. Greining og umbreyting mengunarefna	
4.2. Áhrif mengunarefna	
5. rannsóknarsvið	
Verndun jarðvegs og grunnvatns	8%
5.1. Verndun gegn ólífrænum mengunarefnum	
5.2. Verndun gegn lífrænum mengunarefnum	
5.3. Áhrif af landbúnaði og skógrækt	
6. rannsóknarsvið	
Rannsóknir á vistkerfum	12%
6.1. Vistkerfi á landi	
6.2. Vistkerfi í vatni og við strendur (þ.m.t. votlendi)	

7. rannsóknarsvið

Verndun evrópskrar menningararfleifðar	8%
7.1. Mat á aflrænum þáttum eyðingarinnar	
7.2. Mikilvægir umhverfisþættir	
7.3. Mat á skaða	
7.4. Einkenni byggingarefna	
7.5. Tækni til verndunar	

8. rannsóknarsvið

Tækni í þágu umhverfisverndar	12%
8.1. Rannsóknir á úrgangi	
8.2. Hreinsun útblásturs og útstreymis	
8.3. Vistarvæn tækni	

9. rannsóknarsvið

Stórfelld tæknileg vá og öryggi gegn eldhættu	20%
9.1. Eðlis og efnafræðileg fyrirbæri	
9.2. Tækni til að koma í veg fyrir slys	
9.3. Mat og stjórnun á áhættuþáttum	

 Samtals 100%

**Áætlun bandalagsins á sviði veðurfarsfræði og náttúruváar
(EPOCH) (1989 til 1993)**

Áætlun bandalagsins skal fást við eftirfarandi rannsóknarsvið.

Tilvísun í efnisliði sem eru undir eftirfarandi fjórum meginflokkum rannsókna er ætlað að gefa vísbendingu:

Vísbending
um skiptingu

1. rannsóknarsvið

Veðurfar fortíðarinnar og veðurfarsbreytingar	15%
1.1. Gerð reiknilíkana um afbrigðileg fyrirbæri (svo sem ísaldir)	
1.2. Tímabundin mynstur veðurfars í Evrópu: upplýsingar og gerð reiknilíkana (langtímasveiflur í tengslum við magn koldíoxíðs (CO ₂) í andrúmslofti)	

2. rannsóknarsvið

Veðurfarsferli og reiknilíkön	30%
2.1. Athuganir á veðurfarsbreytingum, gerð reiknilíkana og spár, einkum í tengslum við gróðurhúsaáhrif	
2.2. Kolefnishringrás jarðar (rannsóknir á uppsprettum og svelgum koldíoxíðs (CO ₂))	
2.3. Áhrif yfirborðs lands (yfirfærsla á orku, massa og hreyfiafli milli jarðvegs, gróðurs og andrúmslofts)	
2.4. Veðurfarslegir þættir breytinga á ósónstyrk og víxlverkan milli veðrahvolfs og heiðhvolfs	
2.5. Hlutverk skýja í veðurfarskerfum	
2.6. Hringrás í höfum og rannsóknir á varmaflæði milli lofts og lagar til að gera veðurfarslíkön	
2.7. Frerafræðileg ferli (myndun og stöðugleiki landíss og hafíslaga)	

3. rannsóknarsvið

Veðurfarsleg áhrif og hættur tengdar veðurfari	40%
3.1. Sjávarstöðubreytingar (þættir, hraði og afleiðingar)	

- 3.2. Veðurfarsleg áhrif á auðlindir á landi og í vatni (evrópskar nytjaplöntur, skógar og vatnsframboð og -birgðir á tímum veðurfarsbreytinga)
- 3.3. Rýrnun landgæða í Evrópu og myndun eyðimarka á tímum veðurfarsbreytinga
- 3.4. Östöðugleiki og vindrof í náttúrulegum hlífum (einkum þættir er snerta skriðuföll, aflrænir þættir og áhrif)
- 3.5. Stormar og flóð í samhengi við veðurfarsbreytingar (skilningur, fyrirbyggjandi aðgerðir og aðferðir til að draga úr áhrifum; aðferðir til að spá fyrir um slíkt og eftirlit)
- 3.6. Eldar í náttúrunni (skilningur á þeim aðstæðum sem helst valda þeim eða koma í veg fyrir þá; spár um hversu alvarlegir þeir verða og hve oft)

4. rannsóknarsvið

Jarðskjálftavá	15%
4.1. Mælingar á sterkri hreyfingu (hröðun og hraði bergs í hörðum jarðskjálftum)	
4.2. Evrópskar gagnamiðstöðvar og upplýsingaþjónusta (net til að safna og miðla gögnum um jarðskjálfta)	
4.3. Þverfaglegar rannsóknir á jarðskjálftaspám (að finna og meta undanfara jarðskjálfta)	
4.4. Áhættumat, þ.m.t. aðferðir til að meta hversu viðkvæm hús, samgönguleiðir, sögulegar byggingar og minnismerki eru fyrir jarðskjálftum	
4.5. Stofnun starfshóps um vísindarannsóknir á staðnum eftir jarðskjálfta sem valda miklu tjóni	
Samtals 100%	

Viðauki B

Framkvæmd áætlana og hlutur bandalagsins í að fjármagna þær

Framkvæmd áætlanna skal felast í:

- (i) rannsóknarsamningum þar sem kostnaði er skipt;
- (ii) samræmdum aðgerðum;
- (iii) samhæfingarstarfi;
- (iv) menntun og starfsþjálfun; og
- (v) rannsóknnum og mati.

Áætlanirnar eru opnar háskólum, rannsóknastofnunum og iðnfyrirtækjum, þ.m.t. litlum og meðalstórum fyrirtækjum, einstaklingum eða hvaða hópum/samtökum þessara aðila sem er, sem sett eru á stofn innan bandalagsins og á Íslandi. Reglan er sú að verkefni skuli vera fjölþjóðleg og a.m.k. einn aðili að verkefni skuli vera búsettur innan bandalagsins.

Þegar um er að ræða rannsóknarsamninga þar sem kostnaði er skipt greiðir bandalagið venjulega 50 % af heildarkostnaði, en þetta prósentuhlutfall kann að breytast í samræmi við eðli og þróunarstig þessara rannsókna. Þegar háskólar og rannsóknastofnanir standa að rannsóknum getur hlutdeild bandalagsins í viðbótarkostnaði orðið allt að 100%.

Viðauki C

Fjárhagsákvæði

1. Í samræmi við ákvörðun ráðsins um að setja á laggirnar STEP og EPOCH áætlanirnar nemur það fjárframlag sem áætlað er að þurfi til að hrinda þessum áætlunum bandalagsins í framkvæmd 75.000.000 í Evrópugjaldmiðli (ECU) fyrir STEP og 40.000.000 í Evrópugjaldmiðli (ECU) fyrir EPOCH.

2. Framlag Íslands vegna aðildar þess að áætlunum bandalagsins er áætlað 74.182 í Evrópugjaldmiðli (ECU) fyrir STEP og 38.165 í Evrópugjaldmiðli (ECU) fyrir EPOCH og bætast við, sem og önnur hugsanleg framlög frá þriðja landi eða löndum, við ofangreindar fjárhæðir eins og um getur í 2. gr. þessa samnings.

3. Tímaáætlun um áætlaðar fjárskuldbindingar og framlag Íslands vegna STEP og EPOCH áætlanna og framlag Íslands er sem hér segir:

STEP

(ECU)

Skuldbindingar EB	1989	1990	1991	1992	Samtals
Stjórnunar- og umsýslukostnaður	365.000	1.060.000	2.547.000	2.649.000	6.621.000
Samningar	5.635.000	38.940.000	9.453.000	14.351.000	68.379.000
Samtals	6.000.000	40.000.000	12.000.000	17.000.000	75.000.000
Framlag Íslands					
Stjórnunar- og umsýslukostnaður	0	1.140	2.738	2.848	6.726
Samningar	0	41.864	10.163	15.429	67.456
Samtals	0	43.004	12.901	18.277	74.182

EPOCH

(ECU)

Skuldbindingar EB	1989	1990	1991	1992	Samtals
Stjórnunar- og umsýslukostnaður	265.000	601.000	1.138.000	1.183.000	3.187.000
Samningar	4.235.000	19.684.000	6.077.000	6.817.000	36.813.000
Samtals	4.500.000	20.285.000	7.215.000	8.000.000	40.000.000
Framlag Íslands					
Stjórnunar- og umsýslukostnaður	0	646	1.223	1.272	3.141
Samningar	0	21.162	6.533	7.329	35.024
Samtals	0	21.808	7.756	8.601	38.165

Viðauki D**Fjármögnunarreglur**

1. Viðauki þessi kveður nánar á um þær fjármögnunarreglur fyrir Ísland sem getið er um í 2. gr. samningsins.

2. Í upphafi hvers árs, eða hvenær sem áætlanir bandalagsins eru endurskoðaðar þannig að valdi hækkun þeirrar fjárhæðar sem ætlað er að þurfi til að framkvæma þær, skal framkvæmdastjórnin senda Íslandi fjárkröfu sem samsvarar framlagi þess til kostnaðar samkvæmt samningnum.

Framlag þetta skal skráð bæði í Evrópugjaldmiðli (ECU) og íslenskum krónum, og er samsetning ECU skilgreind í reglugerð ráðsins (EBE) nr. 3180/78,¹ með áorðnum breytingum reglugerðar (EBE) nr. 1971/89.² Verðgildi ECU-framlagsins í íslenskum krónum skal ákveðið á útgáfudegi fjárkröfunnar.

¹ Stjtið. EB nr. L 379, 30.12. 1978, bls. 1

² Stjtið. EB nr. L 189, 4.7. 1989, bls. 1

Ísland skal greiða framlag sitt til árlegs kostnaðar samkvæmt samningnum í upphafi hvers árs og í síðasta lagi þremur mánuðum eftir að fjárfrafan hefur verið send. Sérhver dráttur á greiðslu framlagsins skal tilefni til greiðslu vaxta af Íslands hálfu sem eru jafnháir hæstu forvöxtum sem gilda í aðildarríkjum bandalagsins á gjaldþaga. Vextirnir skulu hækka um 0,25 prósentustig fyrir hvern mánuð sem greiðslan dregst.

Hækkuðu vextirnir skulu eiga við um allan tímann sem dráttur verður á greiðslu. Þó ber aðeins að greiða þessa vexti ef framlagið er greitt meira en þremur mánuðum eftir að framkvæmdastjórnin hefur gefið fjárkröfuna út.

Ferðakostnaður íslenskra fulltrúa og sérfræðinga vegna þátttöku þeirra í starfi nefndarinnar sem greint er frá í 3. gr. samningsins skal endurgreiddur af framkvæmdastjórninni, í samræmi við þær starfsreglur sem í gildi eru hverju sinni um fulltrúa og sérfræðinga aðildarríkja bandalagsins og einkum í samræmi við ákvörðun ráðsins nr. 84/338/Euratom, ECSC, EBE.³

3. Fjármunir sem Ísland greiðir skulu færðir til tekna áætlunum bandalagsins sem inngreitt fé og fært undir viðeigandi lið á tekjufirliti heildarfjárlaga Evrópubandalaganna.

4. Gildandi fjárhagsreglugerð um heildarfjárlög Evrópubandalaganna skal eiga við um stjórnun fjárveitinga.

5. Í lok hvers árs skal gert yfirlit yfir fjárveitingar til áætlana bandalagsins og skal það sent Íslandi til upplýsinga.

³ Stjtið. EB nr. L 177, 4.7. 1984, bls. 25

Nr. 11

29. maí 1992

AUGLÝSING

um uppsögn samnings við Júgóslavíu um afnám vegabréfsáritana.

Hinn 26. maí 1992 var samningi milli Íslands og Júgóslavíu frá 6. maí 1964 um gagnkvæmt afnám vegabréfsáritana sagt upp miðað við 27. maí 1992, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 4/1964 þar sem samningurinn er birtur.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 29. maí 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Nr. 12

25. júní 1992

AUGLÝSING

um samning við Pólland um afnám vegabréfsáritana.

Með erindaskiptum 18. og 19. júní 1992 var gengið frá samningi milli Íslands og Póllands um afnám vegabréfsáritana fyrir ferðamenn miðað við allt að þriggja mánaða dvöl. Samningurinn öðlast gildi 1. júlí 1992.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 25. júní 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

AUGLÝSING

um gildistöku viðauka III við alþjóðasamning
um varnir gegn mengun frá skipum.

Viðauki III við alþjóðasamning frá 2. nóvember 1973 um varnir gegn mengun frá skipum, eins og honum var breytt með bókun frá 17. febrúar 1978, öðlaðist gildi 1. júlí 1992, sbr. auglýsingar í C-deild Stjórnartíðinda nr. 9/1985 og 5/1989.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 3. júlí 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Porsteinn Ingólfsson.

28. júlí 1992

Nr. 14

AUGLÝSING

um gildistöku Norðurlandasamnings til að komast hjá
tvísköttun arfs og gjafafjár.

Samningur milli Norðurlanda frá 12. september 1989 til að komast hjá tvísköttun arfs og gjafafjár öðlast gildi 19. ágúst 1992, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 11/1990 þar sem samningurinn er birtur.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 28. júlí 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Porsteinn Ingólfsson.

28. júlí 1992

Nr. 15

AUGLÝSING

um fríverslunarsamning milli EFTA-ríkjanna og Tyrklands.

Hinn 13. júlí 1992 var sænska utanríkisráðuneytinu afhent fullgildingarskjal Íslands vegna fríverslunarsamnings milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu og Lýðveldisins Tyrklands sem gerður var í Genf 10. desember 1991. Alþingi hafði með ályktun 20. maí 1992 heimilað ríkisstjórninni að fullgilda samninginn. Samningurinn öðlast gildi 1. september 1992.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal 1 með auglýsingu þessari ásamt viðaukum og bókunum sem varða viðskipti Íslands og Tyrklands. Aðrir viðaukar og bókanir eru ekki birtar hér en hægt er að fá aðgang að texta þeirra í utanríkisráðuneytinu. Í fylgiskjali 2 er birt bókun um framkvæmd ýmissa þátta samningsins.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 28. júlí 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Porsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal 1.**SAMNINGUR****milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu (EFTA) og Lýðveldisins Tyrklands****Formálsorð**

Lýðveldið Austurríki, lýðveldið Finnland, lýðveldið Ísland, furstadæmið Liechtenstein, konungsríkið Noregur, konungsríkið Svíþjóð og ríkjasambandið Sviss (hér eftir nefnd EFTA-ríkin), annars vegar,

og lýðveldið Tyrkland (hér eftir nefnt Tyrkland), hins vegar, sem vísa til ásetnings síns um að stuðla á virkan hátt að efnahagssamruna í Evrópu og lýsa sig tilbúin til að leita sameiginlegra leiða og aðferða til að styrkja þessa þróun, með hliðsjón af samningnum um stofnun Fríverslunarsamtaka Evrópu (EFTA), með hliðsjón af samningunum milli EFTA-ríkja og Evrópubandalaganna, með hliðsjón af samstarfssamningnum milli Tyrklands og Efnahagsbandalags Evrópu,

með hliðsjón af fenginni reynslu af samvinnunni sem hefur þróast í kjölfari ofangreindra samskipta og milli einstakra EFTA-ríkja og Tyrklands,

lýsa sig reidubúin til að gera ráðstafanir sem miða að því að stuðla að samfelldri þróun viðskipta sinna og auk þess efna gagnkvæma samvinnu og auka fjölbreytni hennar á þeim sviðum þar sem þau eiga sameiginlegra hagsmuna að gæta, þar með talin svið sem falla ekki undir gildissvið samnings þessa, og skapa þannig forsendur og jákvæð skilyrði fyrir samskiptum á grundvelli jafnréttis og án mismununar, þar sem jafnvægi ríkir milli réttinda og skuldbindinga,

sem vísa til sameiginlegra hagsmuna EFTA-ríkja og Tyrklands að því er varðar stöðuga eflingu marghliða viðskipta og hafa í huga stöðu sína sem samningsaðilar að Hinu almenna samkomulagi um tolla og viðskipti, þannig að ákvæði og gjörningar þess mynda grundvöll fyrir stefnu þeirra í utanríkisviðskiptum,

hafa einsett sér að setja ákvæði sem miða að því að afnema stig af stigi hindranir gegn viðskiptum milli EFTA-ríkja og Tyrklands í samræmi við ákvæði þess samkomulags, einkum um stofnun fríverslunarsvæða,

og með það í huga að ekkert ákvæði þessa samnings megi túlka þannig að það leysi samningsríkin frá skuldbindingum þeirra samkvæmt öðrum alþjóðasamningum,

hafa ákveðið, í samræmi við markmið þessi, að gera með sér svohljóðandi samning:

1. gr.**Markmið**

Samningur þessi miðar að því:

- a) að efla, með aukningu gagnkvæmra viðskipta, samfellda þróun efnahagssamskipta milli EFTA-ríkja og Tyrklands,
- b) að skapa eðlilegar forsendur fyrir samkeppni í viðskiptum milli EFTA-ríkja og Tyrklands,
- c) að stuðla þannig með afnámi viðskiptahafta að samfelldri þróun og aukningu alþjóðaviðskipta,
- d) að efla samvinnu milli EFTA-ríkja og Tyrklands.

2. gr.**Gildissvið**

1. Samningurinn tekur til

a) vara sem heyra undir 25. til 97. kafla í samræmdri vörulýsingar- og vöruheitaskrá, hér á eftir nefnd „samræmda tollskráin“, að undanskildum þeim vörum sem skráðar eru í I. viðauka,

b) vara sem tilgreindar eru í bókun A, að teknu tilliti til fyrirkomulags þess sem kveðið er á um í þeirri bókun,

c) fisk og annarra sjávarafurða eins og kveðið er á um í II. viðauka, sem upprunnar eru í aðildarríki þessa samnings.

2. Ákvæði um viðskipti með landbúnaðarafurðir sem ekki heyra undir 1. tölul. er að finna í 11. gr.

AGREEMENT
between the EFTA States and Turkey

Preamble

The Republic of Austria, the Republic of Finland, the Republic of Iceland, the Principality of Liechtenstein, the Kingdom of Norway, the Kingdom of Sweden and the Swiss Confederation, on the one hand (hereinafter called the EFTA States)

and the Republic of Turkey, on the other hand, (hereinafter called Turkey),

Recalling their intention to participate actively in the process of economic integration in Europe and expressing their preparedness to co-operate in seeking ways and means to strengthen this process;

Having regard to the Convention establishing the European Free Trade Association (EFTA);

Having regard to the Agreements between the EFTA States and the European Communities;

Having regard to the Agreement creating an Association between Turkey and the European Economic Community;

Having regard to the experience gained from the co-operation developed in the light of the aforementioned relations as well as between individual EFTA States and Turkey;

Declaring their willingness to take action with a view to promoting harmonious development of their trade as well as to expanding and diversifying their mutual co-operation in fields of common interest, including fields not covered by this Agreement, thus creating a framework and supportive environment based on equality, non-discrimination, and a balance of rights and obligations;

Recalling the mutual interest of the EFTA States and Turkey in the continual reinforcement of the multilateral trading system and considering their capacity as Contracting Parties of the General Agreement on Tariffs and Trade, the provisions and instruments of which constitute a basis for their foreign trade policy;

Resolved to lay down for this purpose provisions aimed at a progressive abolition of the obstacles to trade between the EFTA States and Turkey in accordance with the provisions of that Agreement, in particular those concerning the establishment of free trade areas;

Considering that no provision of this Agreement may be interpreted as exempting the States Parties to this Agreement from their obligations under other international agreements;

HAVE DECIDED, in pursuance of these objectives, to conclude the following Agreement:

Article 1

Objectives

The objectives of this Agreement are:

(a) to promote, through the expansion of reciprocal trade, the harmonious development of economic relations between the EFTA States and Turkey;

(b) to provide fair conditions of competition for trade between the EFTA States and Turkey;

(c) to contribute in this way, by the removal of barriers to trade, to the harmonious development and expansion of world trade;

(d) to enhance co-operation between the EFTA States and Turkey.

Article 2

Scope

1. The Agreement shall apply

(a) to products falling within Chapters 25 to 97 of the Harmonized Commodity Description and Coding System, excluding the products listed in Annex I;

(b) to products specified in Protocol A, with due regard to the arrangements provided for in that Protocol;

(c) to fish and other marine products as provided for in Annex II; originating in a State Party to this Agreement.

2. The provisions concerning trade in agricultural products which are not covered by paragraph 1 are contained in Article 11.

3. Samningurinn tekur til viðskipta milli einstakra EFTA-ríkja annars vegar, og Tyrklands hins vegar. Hann tekur ekki til viðskipta milli EFTA-ríkja innbyrðis, nema kveðið sé á um annað í samningnum.

3. gr.

Upprunareglur og samvinna um tollaframkvæmd

1. Í bókun B er kveðið á um upprunareglur og fyrirkomulag á samvinnu stjórnvalda.
2. Aðildarríki skulu gera viðeigandi ráðstafanir, þar á meðal um samvinnu stjórnvalda, til að tryggja að ákvæði 4. til 7., 12. og 21. gr. séu framkvæmd til hlítar og á sem samræmdastan hátt. Við þá framkvæmd sé höfð í huga nauðsyn þess að draga svo sem unnt er úr þeim formkröfum, sem gerðar eru í viðskiptum, og að finna lausn á þeim vandamálum sem af framkvæmd ákvæðanna leiðir, þannig að allir geti vel við unað.

4. gr.

Innflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif

1. Engir nýir innflutningstollar eða gjöld sem hafa samsvarandi áhrif verða lögð á viðskipti milli EFTA-ríkja og Tyrklands.
2. Frá og með gildistöku samningsins skulu EFTA-ríki afnema innflutningstolla á vörum sem upprunnar eru í Tyrklandi og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif og í gildi voru 1. janúar 1991, að undanskildum vörum sem tilgreindar eru í III. og IV. viðauka, en tollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif á þeim vörum skulu afnumin í áföngum í samræmi við ákvæði viðaukanna.
3. Tyrkland skal afnema í áföngum innflutningstolla sem í gildi voru 23. nóvember 1990. Að því er varðar vörur sem upprunnar eru í EFTA-ríki og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif og í gildi eru við gildistöku samningsins eins og tilgreint er í II. IV. og V viðauka og með því fyrirkomulagi og samkvæmt þeirri tímaáætlun sem kveðið er á um.
4. Að því er varðar einstakar vörur, skal grunntollur sá, sem lækkaður er eins og kveðið er á um í 2. og 3. tölul., samsvara bestu-kjara tollinum sem í gildi er á ofanefndum dagsetningum.

5. gr.

Fjáröflunartollar

1. Ákvæði 1. til 3. tölul. 4. gr. gilda þar að auki um fjáröflunartolla að öðru leyti en kveðið er á um í VI. viðauka.
2. Aðildarríki geta lagt á fjáröflunargjald í stað fjáröflunartolla eða þess hluta tolls sem er fjáröflunareðlis.

6. gr.

Útflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif

1. Engir nýir útflutningstollar eða gjöld sem hafa samsvarandi áhrif verða lögð á viðskipti milli EFTA-ríkja og Tyrklands.
2. Frá og með gildistöku samningsins skulu útflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif afnumin að öðru leyti en kveðið er á um í VII. viðauka.

7. gr.

Magntakmarkanir og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif

1. Engar nýjar magntakmarkanir verða settar á inn- eða útflutning, né gerðar ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif í viðskiptum milli EFTA-ríkja og Tyrklands að öðru leyti en kveðið er á um í VIII. viðauka.
2. Frá og með gildistöku samningsins skulu magntakmarkanir á inn- eða útflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif afnumdar að öðru leyti en kveðið er á um í VIII. viðauka.
3. Í þessum samningi merkja „magntakmarkanir og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif“ öll bönn við og allar takmarkanir á inn- eða útflutningi vara til EFTA-ríkis frá Tyrklandi eða til Tyrklands frá EFTA-ríki sem komið er á með kvótum, inn- eða útflutningsleyfum eða öðrum ráðstöfunum eða skilyrðum stjórnvalda sem takmarka viðskipti.

3. This Agreement applies to trade relations between, on the one hand, each EFTA State and, on the other hand, Turkey. It shall not apply to the trade relations between EFTA States, except if otherwise provided for in this Agreement.

Article 3

Rules of origin and co-operation in customs administration

1. Protocol B lays down the rules of origin and methods of administrative co-operation.

2. The States Parties to this Agreement shall take appropriate measures, including arrangements regarding administrative co-operation, to ensure that the provisions of Articles 4 to 7, 12 and 21 are effectively and harmoniously applied, taking into account the need to reduce as far as possible the formalities imposed on trade and the need to achieve mutually satisfactory solutions to any difficulties arising out of the operation of those provisions.

Article 4

Customs duties on imports and charges having equivalent effect

1. No new customs duty on imports or charge having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and Turkey.

2. Upon the entry into force of this Agreement, the EFTA States shall abolish all customs duties on imports and any charges having equivalent effect for products originating in Turkey as in force on 1 January 1991, except for products specified in Annexes III and IV for which customs duties on imports and charges having equivalent effect shall be progressively abolished in accordance with the provisions laid down in these Annexes.

3. For products originating in an EFTA State, Turkey shall progressively abolish all customs duties on imports as in force on 23 November 1970 and charges having equivalent effect as in force on the date of the entry into force of this Agreement as specified in Annexes II, IV and V according to the arrangements or timetables defined in these Annexes.

4. The basic duty to which successive reductions provided for in paragraphs 2 and 3 are to be applied shall, for each product, be the most-favoured-nation duty applied on the dates mentioned therein.

Article 5

Customs duties of a fiscal nature

1. The provisions of paragraphs 1 to 3 of Article 4 shall also apply to customs duties of a fiscal nature except as provided for in Annex VI.

2. The States Parties to this agreement may replace a customs duty of a fiscal nature or the fiscal element of a customs duty by an internal tax.

Article 6

Customs duties on exports and charges having equivalent effect

1. No new customs duty on exports or charge having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and Turkey.

2. Upon the entry into force of this Agreement, customs duties on exports and any charges having equivalent effect shall be abolished, except as provided for in Annex VII.

Article 7

Quantitative restrictions and measures having equivalent effect

1. No new quantitative restriction on imports or exports or measures having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and Turkey, except as provided for in Annex VIII.

2. Upon the entry into force of this Agreement, quantitative restrictions on imports or exports and measures having equivalent effect shall be abolished, except as provided for in Annex VIII.

3. For the purpose of this Agreement "quantitative restrictions and measures having equivalent effect" means prohibitions or restrictions on imports or exports into an EFTA State from Turkey or into Turkey from an EFTA State made effective through quotas, import or export licences or other administrative measures and requirements restricting trade.

8. gr.

Takmarkanir af ástæðum öðrum en efnahagslegum

Samningurinn útilokar ekki að komið sé á banni eða takmörkunum á innflutningi, útflutningi eða umflutningi ef aðgerðir þessar réttlætast af ástæðum sem varða almennt siðgæði, allsherjarreglu, almannaöryggi, verndun lífs og heilsu manna og dýra, gróðurvernd, umhverfisvernd, verndun þjóðarverðmæta sem hafa listrænt, sögulegt eða fornfræðilegt gildi, vernd einkaréttinda á sviði iðnaðar og verslunar eða reglur um meðferð á gulli og silfri. Slíkum bönnum og takmörkunum má þó engan veginn beita til gerræðislegrar mismununar eða til að leggja dulin höft á viðskipti milli EFTA-ríkis og Tyrklands.

9. gr.

Ríkiseinokun

1. Aðildarríkjunum ber að gera ráðstafanir til að tryggja að ríkiseinokun á einhverju sviði viðskipta valdi ekki mismunun milli ríkisborgara EFTA-ríkja og Tyrklands að því er varðar innkaup eða markaðssetningu vara.

2. Ákvæði greinar þessarar ná til allra stofnana sem lögbær yfirvöld aðildarríkjanna geta að lögum eða í raun beitt fyrir sig beint eða óbeint til að hafa eftirlit með eða stjórna inn- eða útflutningi milli aðildarríkjanna eða hafa veruleg áhrif á hann. Ákvæðin ná auk þess til einokunar sem ríkið afsalar sér öðrum.

10. gr.

Upplýsingaskipti vegna draga að tæknilegum reglugerðum

EFTA-ríkjum og Tyrklandi ber að tilkynna hvert öðru með eins löngum fyrirvara og gerlegt er og samkvæmt þeim reglum sem settar eru í IX. viðauka um drög að tæknilegum reglugerðum og breytingar á þeim sem þau hyggjast gefa út.

11. gr.

Viðskipti með landbúnaðarafurðir

1. Aðildarríki lýsa sig reiðubúin, að því marki sem stefna þeirra í landbúnaðarmálum leyfir, að stuðla að samfelldri þróun viðskipta með landbúnaðarafurðir.

2. Til þess að ná þessum markmiðum hefur hvert EFTA-ríki gert tvíhliða samning við Tyrkland er kveður á um ráðstafanir til að greiða fyrir viðskiptum með landbúnaðarafurðir.

3. Aðildarríkjum ber að beita reglum sínum um búfjár- og jurtasjúkdóma og heilbrigðiseftirlit í landbúnaði án mismununar og forðast að gera nýjar ráðstafanir sem gætu torveldað viðskipti á óréttmætan hátt.

12. gr.

Innlendar álögur

1. Aðildarríkjum ber að forðast allar fjármálaráðstafanir og -aðgerðir innanlands sem hafa beint eða óbeint í för með sér mismunun milli vara upprunnar í EFTA-ríki og sambærilegra vara upprunnar í Tyrklandi.

2. Vörur sem fluttar eru út til aðildarríkis skulu ekki njóta hærri endurgreiðslu á innlendum álögum en nemur beinum og óbeinum gjöldum sem hafa verið lögð á þær.

13. gr.

Greiðslur

Engar hömlur má leggja á greiðslur tengdar viðskiptum milli EFTA-ríkis og Tyrklands eða yfirfærslur á slíkum greiðslum til aðildarríkis þar sem kröfuhafi er búsettur.

Aðildarríkin skulu forðast að takmarka, með höftum á gjaldeyrisviðskipti eða með stjórnsýsluathöfnum, veitingu, endurgreiðslu eða móttöku lána til skamms eða meðallangs tíma vegna viðskipta sem íbúi samningsríkis á hlut að.

14. gr.

Opinber innkaup

1. Aðildarríkin telja það vera meðal grundvallarmarkmiða samnings þessa að auka frjálsræði í innkaupum hins opinbera.

Article 8

Non-economic reasons for restrictions

This Agreement shall not preclude prohibitions or restrictions on imports, exports or goods in transit justified on grounds of public morality, public policy or public security, the protection of health and life of humans, animals or plants and of the environment, the protection of national treasures possessing artistic, historic or archaeological value, or the protection of industrial and commercial property, or rules relating to gold or silver. Such prohibitions or restrictions shall not, however, constitute a means of arbitrary discrimination or a disguised restriction on trade between an EFTA State and Turkey.

Article 9

State monopolies

1. The States Parties to this Agreement shall ensure that any state monopoly of a commercial character be adjusted so that no discrimination regarding the conditions under which goods are procured and marketed will exist between nationals of the EFTA States and Turkey.

2. The provisions of this Article shall apply to any body through which the competent authorities of the States Parties to this Agreement, in law or in fact, either directly or indirectly supervise, determine or appreciably influence imports or exports between the States Parties to this Agreement. These provisions shall likewise apply to monopolies delegated by the State to others.

Article 10

Information procedure on draft technical regulations

The EFTA States and Turkey shall notify each other, at the earliest practicable stage and in accordance with the provisions laid down in Annex IX, of draft technical regulations and draft amendments thereto which they intend to issue.

Article 11

Trade in agricultural products

1. The States Parties to this Agreement declare their readiness to foster, in so far as their agricultural policies allow, the harmonious development of trade in agricultural products.

2. In pursuance of this objective, a bilateral arrangement providing for measures to facilitate trade in agricultural products has been concluded between each EFTA State and Turkey.

3. The States Parties to this Agreement shall apply their regulations in veterinary, plant health and health matters in a non-discriminatory fashion and shall not introduce any new measures that have the effect of unduly obstructing trade.

Article 12

Internal taxation

1. The States Parties to this Agreement shall refrain from any measure or practice of an internal fiscal nature establishing, whether directly or indirectly, discrimination between the products originating in an EFTA State and like products originating in Turkey.

2. Products exported to one of the States Parties to this Agreement may not benefit from repayment of internal taxes in excess of the amount of direct or indirect taxes imposed on them.

Article 13

Payments

Payments relating to trade between an EFTA State and Turkey and the transfer of such payments to the State Party to this Agreement, where the creditor resides shall be free from any restrictions.

The States Parties to this Agreement shall refrain from any exchange or administrative restrictions on the grant, repayment or acceptance of short-term and medium-term credits covering commercial transactions in which a resident participates.

Article 14

Public procurement

1. The States Parties to this Agreement consider the effective liberalization of their respective public procurement markets an integral objective of this Agreement.

2. Aðildarríkjum ber stig sf stigi að aðlaga skilyrði sem þau setja fyrir þátttöku í samningnum sem boðnir eru út og gerðir af opinberum yfirvöldum og fyrirtækjum, og af einkafyrirtækjum sem njóta sér- eða einkaréttinda, til að tryggja skýrleika í gerð samninga og koma í veg fyrir mismunun milli birgja frá aðildarríkjunum.

3. Fyrirkomulag við raunverulegt eftirlit er eftirlátið sameiginlegu nefndinni og skal útfært þannig að jafnvægi ríki milli réttinda og skuldbindinga aðildarríkjanna. Sameiginlega nefndin ákveður, svo fljótt sem auðið er, gildissvið, tímasetningar og reglur sem nauðsynleg eru með tilliti til lausna þeirra sem samið hefur verið um í Hinu almenna samkomulagi um tolla og viðskipti og við þriðju ríki í þessum málum.

4. Viðkomandi aðildarríki skulu leitast við að fara eftir viðeigandi samningum innan ramma Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti.

15. gr.

Vernd hugverka

1. Til að tryggja hnökralausa framkvæmd samningsins í samræmi við markmið hans og til að koma í veg fyrir röskun viðskipta ber aðildarríkjum að gera ráðstafanir til að veita og tryggja nægilega og árangursríka vernd hugverkaréttinda.

2. Aðildarríkin skulu gera allar ráðstafanir sem nauðsynlegar eru til að þessi réttindi verndi einkaréttthafa gegn brotum, einkum eftirlíkingum og ólöglegri nýtingu.

3. Til þess að standa við skuldbindingar sínar samkvæmt alþjóðlegum samningum á sviði hugverkaréttinda skal Tyrkland ekki veita ríkisborgurum EFTA-ríkja vernd sem er takmarkaðri en sú sem veitt er ríkisborgurum annarra ríkja. Sú vernd sem EFTA-ríki veita tyrkneskum ríkisborgurum skal ekki vera takmarkaðri en sú sem Tyrkland veitir ríkisborgurum þeirra.

4. Einstökum EFTA-ríkjum og Tyrklandi er heimilt að gera frekari samninga sín í milli sem kveða á um víðtækari vernd en gert er að skilyrði samkvæmt samningi þessum að því tilskildu þó að öll EFTA-ríki geti gerst aðilar að þeim á sambærilegum skilmálum og séu tilbúin að hefja samningaviðræður í því augnamiði í góðri trú.

5. Sameiginlega nefndin skal fylgjast með framkvæmd ákvæða um hugverkaréttindi. Að beiðni aðildarríkis skal sameiginlega nefndin efna til viðræðna um öll mál er varða hugverkaréttindi.

6. Aðildarríki samþykkja, að beiðni sérhvers aðildarríkis, að hafa samráð við sérfræðinga um aðgerðir vegna gildandi eða fyrirhugaðra tvíhliða samninga eða alþjóðasáttmála um samhæfingu ákvæða um hugverk og um stjórnun og eftirlit með þeim, og um aðgerðir innan alþjóðasamtaka og vegna samskipta þeirra við þriðju ríki á sviði hugverka.

16. gr.

Efndir skuldbindinga

1. Aðildarríkjum ber að gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að markmið samningsins náist fram og að þau standi við skuldbindingar sínar samkvæmt honum.

2. Telji EFTA-ríki að Tyrkland hafi ekki staðið við skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum, eða telji Tyrkland að EFTA-ríki hafi ekki staðið við skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum, er hlutaðeigandi aðildarríki heimilt að grípa til viðeigandi ráðstafana samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá aðferð sem tilgreind er í 23. gr.

17. gr.

Reglur um samkeppni milli fyrirtækja

1. Að því leyti sem þau hafa áhrif á viðskipti milli EFTA-ríkis og Tyrklands samrýmist eftirfarandi ekki réttir framkvæmd samningsins:

a) allir samningar milli fyrirtækja, ákvarðanir samtaka fyrirtækja og samstilltar aðgerðir fyrirtækja sem miða að því að koma í veg fyrir, takmarka eða raska samkeppni eða leiða til slíks;

2. The States Parties to this Agreement shall progressively adjust the conditions governing the participation in contracts awarded by public authorities and public undertakings, and by private undertakings which have been granted special or exclusive rights, so as to ensure transparency and non-discrimination between suppliers from the States Parties to this Agreement.

3. The formulation of the practical modalities shall be entrusted to the Joint Committee and they shall be elaborated on the basis of the balance of rights and obligations between States Parties to this Agreement. The Joint Committee shall lay down the necessary scope, timetable and rules as soon as possible, taking into account the solutions agreed upon within the General Agreement on Tariffs and Trade and with third countries in this field.

4. The concerned States Parties to this Agreement shall endeavour to accede to the relevant Agreements in the framework of the General Agreement on Tariffs and Trade.

Article 15

Protection of intellectual property

1. In order to ensure the smooth functioning of this Agreement in accordance with its objectives and in order to avoid trade distortion, the States Parties to this Agreement shall take steps to grant and ensure adequate and effective protection of intellectual property rights.

2. The States Parties to this Agreement shall take all necessary measures to enforce these rights against infringements, and particularly against counterfeiting and piracy.

3. In fulfilment of its commitments under international agreements and legislation in the field of intellectual property rights, Turkey shall not grant treatment less favourable to nationals of EFTA States than that accorded to nationals of any other State. The treatment granted by the EFTA States to Turkish nationals in the same field will not be less favourable than that accorded to nationals of EFTA States by Turkey.

4. Any EFTA State and Turkey may conclude further agreements exceeding the requirements of this Agreement, provided that such agreements shall be open to all EFTA States on terms equivalent to those under the agreements and that they shall be ready to enter into good faith negotiations to this end.

5. The Joint Committee shall keep the implementation of intellectual property rights under review. At the request of a State Party to this Agreement consultations will take place in the Joint Committee on any matter concerning intellectual property rights.

6. The States Parties to this Agreement agree to hold expert consultations, at the request of any State Party, on activities relating to the existing or future bilateral agreements or international conventions on harmonization, administration and enforcement of intellectual property and on activities in international organisations, as well as on their relations with third countries in the field of intellectual property.

Article 16

Fulfilment of obligations

1. The States Parties to this Agreement shall take all necessary measures to ensure the achievement of the objectives of this Agreement and the fulfilment of their obligations under this Agreement.

2. If an EFTA State considers that Turkey has, or if Turkey considers that an EFTA State has, failed to fulfil an obligation under this Agreement, the State Party concerned may take the appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 23.

Article 17

Rules of competition concerning undertakings

1. The following are incompatible with the proper functioning of this Agreement in so far as they may affect trade between an EFTA State and Turkey:

(a) all agreements between undertakings, decisions by associations of undertakings and concerted practices between undertakings which have as their object or effect the prevention, restriction or distortion of competition;

b) misnotkun eins eða fleiri fyrirtækja á yfirburðastöðu sinni á landsvæði aðildarríkis í heild eða á verulegum hluta þess.

2. Ákvæði þessi gilda þar að auki um starfsemi opinberra fyrirtækja og fyrirtækja sem njóta sér- eða einkaréttinda sem aðildarríki hafa veitt þeim, en beiting ákvæðanna má þó ekki hindra, að lögum eða í raun, starfsemi þeirra í opinbera þágu.

3. Telji aðildarríki að tiltekið athæfi samrýmist ekki grein þessari er því heimilt að grípa til viðeigandi ráðstafana samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá aðferð sem tilgreind er í 23. gr.

18. gr.

Ríkisaðstoð

1. Öll opinber aðstoð, sem aðildarríki lætur í té beint eða óbeint með einhverju móti eða í gegnum opinbera fjárveitingu, sem raskar eða gæti raskað samkeppni með því að veita einstökum fyrirtækjum eða einstakri framleiðslugrein forréttindi, samrýmist ekki rétttri framkvæmd samningsins að því leyti sem hún hefur áhrif á viðskipti milli EFTA-ríkis og Tyrklands.

2. Meta skal aðgerðir sem brjóta í bága við 1. tölul. á grundvelli forsenda sem tilgreindar eru í X. viðauka.

3. Að því er varðar framkvæmd 1. og 2. tölul. er Tyrklandi heimilt, fram að 31. desember 1995 og í samræmi við skuldbindingar sínar gagnvart Efnahagsbandalagi Evrópu, að veita

a) meiri aðstoð en EFTA-ríkjum er leyfilegt samkvæmt ráðstöfunum sem um getur í c-lið X. viðauka og

b) óbeina styrki til útflutnings
er miðað að því að styrkja efnahag landsins. Verði litið svo á að þessi aðstoð samrýmist rétttri framkvæmd samnings, raski hún ekki skilyrði fyrir viðskiptum svo mjög að skaðað gæti hagsmuni aðildarríkja.

4. Aðildarríkin skulu tryggja skýrleika í meðferð ríkisaðstoðar með því að skiptast á upplýsingum eins og kveðið er á um í XI. viðauka. Sameiginlega nefndin skal samþykkja reglur sem nauðsynlegar eru fyrir framkvæmd þessa tölulíðar innan eins árs frá gildistöku samningsins.

5. Telji aðildarríki að tiltekið athæfi samrýmist ekki 1. til 3. tölul. í grein þessari er því heimilt að leggja jöfnunartolla á samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá aðferð sem tilgreind er í 23. gr.

19. gr.

Undirboð

1. Verði aðildarríki vart við að beitt er undirboðum í viðskiptum sem heyra undir samninginn getur það gripið til viðeigandi gagnráðstafana, í samræmi við VI. grein Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti og ákvæði sem sett voru með samningnum er tengjast þeirri grein, samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá aðferð sem tilgreind er í 23. gr.

2. Viðkomandi aðildarríki skulu leitast við að gerast aðilar að viðeigandi samningum innan ramma Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti.

20. gr.

Neyðaraðgerðir vegna innflutnings tiltekinna vara

Pegar innflutningur tiltekinna vara, sem er upprunnin í EFTA-ríki eða Tyrklandi, eykst svo mjög eða við skilyrði sem valda eða valdið gætu:

a) alvarlegu tjóni fyrir innlenda framleiðendur sambærilegra vara eða samkeppnisvara á landsvæði annars aðildarríkis eða

b) alvarlegri röskun í einhverri grein atvinnulífsins eða erfiðleikum sem gætu leitt til alvarlegra efnahagsþrenginga í einstökum landshlutum
er viðkomandi aðildarríki heimilt að grípa til viðeigandi ráðstafana samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá aðferð sem tilgreind er í 23. gr.

(b) abuse by one or more undertakings of a dominant position in the territories of the States Parties to this Agreement as a whole or in a substantial part thereof.

2. These provisions shall also apply to the activities of public undertakings, and undertakings to which the States Parties to this Agreement grant special or exclusive rights, in so far as the application of these provisions does not obstruct the performance, in law or in fact, of their particular public tasks.

3. If a State Party to this Agreement considers that a given practice is incompatible with this Article, it may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 23.

Article 18

State aid

1. Any aid granted by a State Party to this Agreement or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods shall, in so far as it may affect trade between an EFTA State and Turkey, be incompatible with the proper functioning of this Agreement.

2. Any practices contrary to paragraph 1 shall be assessed on the basis of the criteria set out in Annex X.

3. As regards the implementation of paragraphs 1 and 2, Turkey may grant, until 31 December 1995 and in conformity with its commitments to the European Economic Community,

(a) aid with a higher intensity than would be tolerated for EFTA States by way of measures contained in Annex X, paragraph (c),

(b) indirect aid to export of goods, with a view to promote its economic development. These forms of aid shall be considered to be compatible with the proper functioning of this Agreement, if they do not alter the conditions of trade to an extent inconsistent with the interests of the States Parties to this Agreement.

4. The States Parties to this Agreement shall ensure the transparency of state aid measures by exchanging information as provided for in Annex XI. The Joint Committee shall, within one year after the entry into force of this Agreement, adopt the necessary rules for the implementation of this paragraph.

5. If a State Party to this Agreement considers that a given practice is incompatible with paragraphs 1 to 3, it may levy countervailing duties under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 23.

Article 19

Dumping

1. If a State Party to this Agreement finds that dumping is taking place in trade relations governed by this Agreement, it may take appropriate measures against that practice in accordance with Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade and the rules established by agreements related to that Article, under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 23.

2. The concerned States Parties to this Agreement shall endeavour to accede to the relevant agreements in the framework of the General Agreement on Tariffs and Trade.

Article 20

Emergency action on imports of particular products

If an increase in imports of a given product originating in an EFTA State or Turkey occurs in quantities or under conditions which are, or are likely to cause:

(a) serious injury to domestic producers of like or directly competitive products in the territory of the other State Party, or

(b) serious disturbances in any sector of the economy or difficulties which could bring about serious deterioration in the economic situation of a region, the State Party concerned may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 23.

21. gr.

Endurútlutningur og alvarlegur vöruskortur

Leiði beiting ákvæðanna í 6. og 7. gr. til þess að:

1) vara verði flutt aftur út til þriðja lands, og aðildarríkið sem flutt er út frá hefur beitt magntakmörkunum á útflutningi, útflutningstollum eða ráðstöfunum eða gjöldum sem hafa samsvarandi áhrif gagnvart útflutningi umræddrar vöru þangað eða

2) alvarlegur skortur verði eða gæti orðið á vöru sem aðildarríki sem flutt er út frá er nauðsynleg

og þar sem ofangreindar ástæður valda, eða gætu valdið, alvarlegum vandkvæðum fyrir aðildarríki sem flutt er út frá, er því aðildarríki heimilt að grípa til víðeigandi ráðstafana samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá aðferð sem tilgreind er í 23. gr.

22. gr.

Erfiðleikar vegna greiðslujafnaðar

1. Lendi aðildarríki í erfiðleikum, eða sjái það fram á yfirvofandi erfiðleika, varðandi greiðslujöfnuð sinn er því heimilt að víkja frá ákvæðum 4. og 7. gr. og grípa til víðeigandi ráðstafana samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá aðferð sem tilgreind er í 23. gr.

2. Aðildarríki ber að tilkynna það sameiginlegu nefndinni fyrirfram áður en ráðstafanir sem um getur í 1. tölul. eru gerðar og skal sameiginlega nefndin fjalla um þær áður en þær koma til framkvæmda, sé þess nokkur kostur.

3. Beiting slíkra ráðstafana af hálfu aðildarríkis skal þó vera með fyrirvara um víðeigandi ákvæði Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti, um yfirlýsingu þess árið 1979 vegna viðskiptaráðstafana sem gerðar eru vegna greiðslujafnaðar og um víðeigandi gjörninga sem aðildarríki koma til með að samþykkja í framtíðinni fyrir tilstilli Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti.

4. Sameiginlega nefndin skal fylgjast með framkvæmd ákvæðanna, einkum með það fyrir augum að koma í veg fyrir alvarlega röskun á framkvæmd samningsins. Henni ber, sem liður í slíku eftirliti eða að beiðni samningsríkis, að kanna þörf á að viðhalda ráðstöfunum sem gerðar hafa verið.

23. gr.

Aðferð við beitingu öryggisráðstafana

1. Áður en hafist er handa við að beita þeim öryggisráðstöfunum sem tilgreindar eru í þessari grein skulu aðildarríkin leita lausnar á ágreiningi sín í milli með beinu samráði og tilkynna öðrum aðildarríkjum þar um.

2. Í þeim tilvikum sem fjallað er um í 16. til 22. gr. tilkynnir aðildarríki, sem íhugar að beita öryggisráðstöfunum, sameiginlegu nefndinni þegar þar um. Aðildarríki, sem í hlut eiga, láta sameiginlegu nefndinni í té allar upplýsingar, sem komið geta að notum, og veita henni nauðsynlega aðstoð við rannsókn málsins. Hefja skal viðræður milli þeirra innan sameiginlegu nefndarinnar án tafar til að leita lausnar sem öll ríki geta sætt sig við.

3. Hafi aðildarríkið sem í hlut á ekki bundið enda á athæfið sem mótmælt er eða erfiðleika þá sem tilkynnt var um innan þriggja mánaða frá því að málinu var vísað til sameiginlegu nefndarinnar og hafi hún ekki tekið ákvörðun í málinu er viðkomandi aðildarríki heimilt að grípa til þeirra ráðstafana sem það telur nauðsynlegt til að bæta úr ástandinu.

4. Skylt er að tilkynna sameiginlegu nefndinni þegar um allar öryggisráðstafanir sem gripið er til. Umfang þeirra og gildistími skal takmarkast við það sem óhjákvæmilegt er til að bæta úr því ástandi sem leiddi til beitingar þeirra og skulu ekki vera umfangsmeiri en sá skaði sem umrætt athæfi eða erfiðleikar hafa valdið. Reynt skal eftir megni að beita ráðstöfunum sem minnst hindra framkvæmd samningsins. Ráðstafanir sem Tyrkland grípur til vegna aðgerða eða aðgerðaleysis EFTA-ríkis eða ráðstafanir sem EFTA-ríki grípur til vegna aðgerða eða aðgerðaleysis Tyrklands skulu einungis beinast að viðskiptum við það ríki.

5. Efna skal til reglubundins samráðs um öryggisráðstafanir í sameiginlegu nefndinni og leita leiða til að draga úr þeim, finna aðra valkosti í stað þeirra eða afnema þær án tafar.

6. Þegar óvenjulegar aðstæður kalla á tafarlaugar aðgerðir og útiloka að þær verði kannaðar

Article 21

Re-export and serious shortage

Where compliance with the provisions of Articles 6 and 7 leads to:

(1) re-export towards a third country against which the exporting State Party to this Agreement maintains for the product concerned quantitative export restrictions, export duties or measures or charges having equivalent effect; or

(2) a serious shortage, or threat thereof, of a product essential to the exporting State Party to this Agreement;

and where the situations referred to above give rise or are likely to give rise to major difficulties for the exporting State Party to this Agreement, that State Party may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 23.

Article 22

Balance of payments difficulties

1. Where a State Party to this Agreement is in difficulties or is seriously threatened with difficulties as regards its balance of payments, it may derogate from the provisions of Articles 4 and 7 and take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 23.

2. Any State Party to this Agreement shall notify the Joint Committee of any measures in accordance with paragraph 1 prior to their introduction and have them examined by the Joint Committee, if circumstances permit, before they come into force.

3. The application of such measures by a State Party to this Agreement shall be subject to the conditions provided for in the relevant Articles of the General Agreement on Tariffs and Trade, to the Declaration of GATT of 1979 on Trade Measures Taken for Balance of Payments Purposes, as well as future relevant instruments to be agreed upon by the Parties under the auspices of the General Agreement on Tariffs and Trade.

4. The Joint Committee shall keep the situation under review, in particular with the purpose of avoiding serious disturbance of the functioning of this Agreement. The Joint Committee shall, during such review or upon the request of a State Party, examine the need to maintain the measures taken.

Article 23

Procedures for the application of safeguard measures

1. Before initiating the procedure for the application of safeguard measures set out in this Article, the States Parties to this Agreement shall endeavour to solve any differences between themselves through direct consultations, and shall inform the other States Parties thereof.

2. In the cases specified in Articles 16 to 22 a State Party to this Agreement which is considering to resort to safeguard measures shall promptly notify the Joint Committee thereof. The Parties concerned shall provide the Joint Committee with all relevant information and give it the assistance required to examine the case. Consultations between them shall take place without delay in the Joint Committee with a view to finding a commonly acceptable solution.

3. If, within three months of the matter being referred to the Joint Committee, the State Party in question fails to put an end to the practice objected to or to the difficulties notified and in the absence of a decision by the Joint Committee in the matter, the concerned State Party may adopt the safeguard measures it considers necessary to remedy the situation.

4. The safeguard measures taken shall be notified immediately to the Joint Committee. They shall be restricted, with regard to their extent and to their duration, to what is strictly necessary in order to rectify the situation giving rise to their application and shall not be in excess of the damage caused by the practice or the difficulty in question. Priority shall be given to such measures as will least disturb the functioning of this Agreement. Measures taken by Turkey against an action or an omission of Turkey may only affect the trade with that State.

5. The safeguard measures taken shall be the subject of regular consultations within the Joint Committee with a view to their relaxation, substitution or abolition without delay.

6. Where exceptional circumstances requiring immediate action make prior examination impos-

fyrirfram getur viðkomandi aðildarríki, í tilvikum sem um ræðir í 19. til 22. gr., gripið strax til bráðabirgðaráðstafana sem brýn þörf er á til að bæta úr ástandinu. Tilkynna ber sameiginlegu nefndinni um ráðstafanirnar án tafar og efna til samráðs milli aðildarríkja innan sameiginlegu nefndarinnar.

24. gr.

Undanþágur af öryggisástandum

Ekkert ákvæði þessa samnings kemur í veg fyrir að aðildarríki geri ráðstafanir sem það telur nauðsynlegar:

- a) til að koma í veg fyrir uppljóstranir sem eru andstæðar mikilvægum öryggishagsmunum,
- b) til að vernda mikilvæga öryggishagsmuni, standa við skuldbindingar sínar á alþjóðavettvangi eða yfirlýsta stefnu sína
 - i) að því er snertir viðskipti með vopn, skotfæri og herbúnað og önnur viðskipti með vörur, efni eða þjónustu sem fer fram beint eða óbeint í þágu hernaðaraðila, eða
 - ii) gagnvart útbreiðslu efna- og lífefnavopna, kjarnavopna eða annarra kjarnasprengja, eða
 - iii) á stríðstímum eða þegar alvarleg spenna ríkir í alþjóðamálum.

25. gr.

Skipun sameiginlegu nefndarinnar

1. Sameiginleg nefnd er hér með sett á stofn sem skipuð er fulltrúum allra aðildarríkja. Sameiginlegu nefndinni ber að annast stjórnun og rétta framkvæmd samningsins.

2. Til að framkvæmd samningsins verði eins og til er ætlast skulu aðildarríki skiptast á upplýsingum og efna til samráðs innan sameiginlegu nefndarinnar að beiðni aðildarríkis. Sameiginlega nefndin skal kanna af og til frekari möguleika á að fjarlægja þær hindranir sem eftir standa í vegi fyrir viðskiptum milli EFTA-ríkja og Tyrklands.

3. Sameiginlegu nefndinni er heimilt að taka ákvarðanir í málum sem kveðið er á um í samningnum í samræmi við ákvæði 3. tölul. 26. gr. Í öðrum málum er sameiginlegu nefndinni heimilt að gera tillögur.

26. gr.

Störf sameiginlegu nefndarinnar

1. Til að annast framkvæmd samningsins eins og til er ætlast kemur sameiginlega nefndin, skipuð á viðeigandi hátt, saman eins og nauðsyn ber til en eigi sjaldnar en einu sinni á ári. Sérhverju aðildarríki er heimilt að fara þess á leit að fundur verði haldinn.

2. Ákvarðanir nefndarinnar skulu hljóta samhljóða samþykki.

3. Hafi fulltrúi aðildarríkis í sameiginlegu nefndinni samþykkt ákvörðun með fyrirvara um að uppfyllt verði stjórnskipuleg skilyrði skal ákvörðunin taka gildi þann dag sem tilkynnt er að fallið hafi verið frá fyrirvaranum, sé ekki kveðið á um síðari gildistökudag í ákvörðuninni.

4. Sameiginlega nefndin setur eigin starfsreglur er kveða á um, meðal annars, hvernig boða skal til fundar, hver veitir nefndinni formennsku og hve lengi formaður skal sitja.

5. Sameiginlega nefndin getur ákveðið að skipa undirnefndir og vinnuhópa sem hún telur þörf á til aðstoðar við að inna skyldur sínar af hendi.

27. gr.

Þróunarákvæði

1. Þegar aðildarríki telur það til framdráttar efnahagi aðildarríkja að þróa enn frekar þau samskipti sem til hefur verið stofnað með samningnum með því að láta þau ná til sviða sem hann tekur ekki til, sendir það þeim rökstudda beiðni þar um.

Aðildarríkin geta falið sameiginlegu nefndinni að kanna beiðnina og leggja fyrir þau tillögur þar að lúðandi þegar við á.

2. Samningar, sem kunna að verða gerðir eftir þeirri leið sem um getur í 1. tölul., eru háðir fullgildingu eða samþykki aðildarríkja eins og ráð er fyrir gert í reglum þeirra.

ible, the State Party concerned may, in the cases of Articles 19 to 22, apply forthwith the precautionary measures strictly necessary to remedy the situation. The measures shall be notified without delay to the Joint Committee and consultations between the States Parties to this Agreement shall take place within the Joint Committee.

Article 24

Security exceptions

Nothing in this Agreement shall prevent a State Party to it from taking any measures which it considers necessary:

- (a) to prevent the disclosure of information contrary to its essential security interests;
- (b) for the protection of its essential security interests or for the implementation of international obligations or national policies
 - (i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic in other goods, materials and services as is carried on directly or indirectly for the purpose of supplying a military establishment; or
 - (ii) relating to the non-proliferation of biological and chemical weapons, nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or
 - (iii) in time of war or other serious international tension.

Article 25

Establishment of the Joint Committee

1. A Joint Committee is hereby established in which each State Party to this Agreement shall be represented. The Joint Committee shall be responsible for the administration of this Agreement and shall ensure its proper implementation.

2. For the purpose of the proper implementation of this Agreement, the State Parties to it shall exchange information and, at the request of any Party, shall hold consultations within the Joint Committee. The Joint Committee shall keep under review the possibility of further removal of the obstacles to trade between the EFTA States and Turkey.

3. The Joint Committee may, in accordance with the provisions of paragraph 3 of Article 26, take decisions in the cases provided for in this Agreement. On other matters the Joint Committee may make recommendations.

Article 26

Procedures of the Joint Committee

1. For the proper implementation of this Agreement, the Joint Committee shall meet at an appropriate level whenever necessary but at least once a year. Each State Party to this Agreement may request that a meeting be held.

2. The Joint Committee shall act by common agreement.

3. If a representative in the Joint Committee of a State Party to this Agreement has accepted a decision subject to the fulfilment of constitutional requirements, the decision shall enter into force, if no later date is contained therein, on the day the lifting of the reservation is notified.

4. The Joint Committee shall adopt its rules of procedure which shall, inter alia, contain provisions for convening meetings and for the designation of the Chairman and his term of office.

5. The Joint Committee may decide to set up such sub-committees and working parties as it considers necessary to assist it in accomplishing its tasks.

Article 27

Evolutionary clause

1. Where a State Party to this Agreement considers that it would be useful in the interests of the economies of the States Parties to this Agreement to develop the relations established by this Agreement by extending them to fields not covered hereby, it shall submit a reasoned request to them.

The States Parties to this Agreement may instruct the Joint Committee to examine this request and, where appropriate, to make recommendations to them.

2. Agreements resulting from the procedure referred to in paragraph 1 will be subject to ratification or approval by the States Parties to this Agreement in accordance with their own procedures.

28. gr.

Breytingar

Breytingar á samningnum, að öðru leyti en um getur í 3. tölul. 25. gr., sem sameiginlega nefndin samþykkir, skulu lagðar fyrir aðildarríkin til samþykkis og öðlast gildi þegar öll ríki hafa samþykkt þær. Samþykktarskjölum skal komið í vörslu hjá vörsluaðila.

29. gr.

Bókanir og viðaukar

Bókanir A, B og C og I. til XI. viðauki við samninginn eru óaðskiljanlegir hlutar hans. Sameiginlega nefndin getur ákveðið breytingar á bókunum og við aukum.

30. gr.

Viðskipti sem heyra undir aðra samninga

Samningurinn kemur ekki í veg fyrir það að tollabandalögum, fríverslunarsvæðum eða samkomulag um landamæraviðskipti verði haldið við eða stofnað til þeirra að því marki sem það hefur ekki neikvæð áhrif á fyrirkomulag viðskiptanna, einkum í gegnum upprunareglurnar sem kveðið er á um í samningnum.

31. gr.

Landsvæði þar sem samningur þessi gildir

Samningurinn tekur til landssvæða aðildarríkjanna.

32. gr.

Aðild

1. Sérhvert ríki sem aðild á að Fríverslunarsamtökum Evrópu getur gerst aðili að samningnum, svo framarlega sem sameiginlega nefndin ákveður að samþykkja aðild þess, með þeim kjörum og skilyrðum sem sett kunna að verða í þeirri ákvörðun. Aðildarskjalinu skal koma í vörslu til vörsluaðila.

2. Að því er varðar ríki, sem gerist aðili, skal samningurinn taka gildi á fyrsta degi þriðja mánaðar eftir að aðildarskjalinu hefur verið komið í vörslu.

33. gr.

Úrsögn og niðurfelling samningsins

1. Sérhvert aðildarríki getur dregið til baka aðild sína að samningnum með því að tilkynna það vörsluaðila skriflega. Úrsögn tekur gildi sex mánuðum eftir að hún berst vörsluaðila.

2. Dregur Tyrkland aðild sína til baka fellur samningurinn úr gildi þegar uppsagnarfresturinn er liðinn og ef öll EFTA-ríki draga aðild sína til baka fellur samningurinn úr gildi eftir að síðasti uppsagnarfresturinn er liðinn.

3. Ef EFTA-ríki dregur til baka aðild sína að samningnum um stofnun Fríverslunarsamtaka Evrópu fellur aðild þess að samningi þessum af þeim sökum niður þann dag er úrsögnin tekur gildi.

34. gr.

Gildistaka

1. Samningurinn öðlast gildi 1. apríl 1992 að því tilskildu að öll aðildarríkin hafi komið fullgildingar- eða staðfestingarskjölum sínum í vörslu.

2. Hafi samningurinn ekki öðlast gildi í samræmi við ákvæði 1. tölul. og að því tilskildu að Tyrkland hafi komið fullgildingar- eða staðfestingarskjali sínu í vörslu ber fulltrúum þeirra ríkja, sem undirritað hafa samninginn og komið hafa slíkum skjölum í vörslu, að halda fund fyrir 1. maí 1992 og geta þeir ákveðið hvenær samningurinn öðlist gildi að því er þau ríki varðar. Hafi slík ákvörðun ekki verið tekin ber að halda fund til þess eigi síðar en þrjátíu dögum eftir að eitt ríki til viðbótar, sem undirritað hefur samninginn, hefur komið skjali sínu í vörslu.

3. Þegar um er að ræða ríki sem undirritar samninginn og kemur fullgildingar- eða staðfestingar-

Article 28
Amendments

Amendments to this Agreement, other than those referred to in paragraph 3 of Article 25, which are approved by the Joint Committee shall be submitted to the States Parties to this Agreement for acceptance and shall enter into force if accepted by all the Parties. The instruments of acceptance shall be deposited with the Depositary.

Article 29
Protocols and Annexes

Protocols A, B and C and Annexes I to XI of this Agreement shall form an integral part thereof. The Joint Committee may decide to amend the Protocols and Annexes.

Article 30
Trade relations governed by other Agreements

This Agreement shall not prevent the maintenance or establishment of customs unions, free trade areas or arrangements for frontier trade to the extent that these do not negatively affect the trade régime and in particular the provisions concerning rules of origin provided for by this Agreement.

Article 31
Territorial application

This Agreement shall apply to the territories of the States Parties to this Agreement.

Article 32
Accession

1. Any State, Member of the European Free Trade Association, may accede to this Agreement, provided that the Joint Committee decides to approve its accession, on such terms and conditions as may be set out in that decision. The instrument of accession shall be deposited with the Depositary.

2. In relation to an acceding State, the Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the deposit of its instrument of accession.

Article 33
Withdrawal and expiration

1. Each State Party may withdraw from this Agreement by means of a written notification to the Depositary. The withdrawal shall take effect six months after the date on which the notification is received by the Depositary.

2. If Turkey withdraws, the Agreement shall expire at the end of the notice period, and if all EFTA States withdraw it shall expire at the end of the latest notice period.

3. Any EFTA Member State which withdraws from the Convention establishing the European Free Trade Association shall ipso facto on the same day as the withdrawal takes effect cease to be a State Party to this Agreement.

Article 34
Entry into force

1. This Agreement shall enter into force on 1 April 1992 provided that all Signatory States have deposited their instruments of ratification or acceptance with the Depositary.

2. If this Agreement has not entered into force in accordance with the provision of paragraph 1 and provided that Turkey has deposited its instrument of ratification or acceptance, representatives of the Signatory States having deposited such an instrument shall meet before 1 May 1992 and may decide when the Agreement shall enter into force in relation to those States. As long as no such decision has been taken a meeting for the same purpose shall be held not later than thirty days after any further Signatory State has deposited its instrument.

3. In relation to a Signatory State depositing its instrument of ratification or acceptance after the

skjali sínu í vörslu eftir fundinn sem um getur í 2. tölul. Öðlast samningurinn gildi á fyrsta degi annars mánaðar eftir að skjalinu hefur verið komið í vörslu til vörsluaðila en ekki fyrr en ákveðið var í samræmi við 2. tölul.

35. gr.

Vörsluaðili

Ríkisstjórn Svíþjóðar, sem gegnir hlutverki vörsluaðila, tilkynnir öllum ríkjum sem undirritað hafa samninginn eða gerst aðilar að honum um afhendingu skjals um fullgildinguna, staðfestingu eða aðild, gildistöku samningsins eða um aðrar gerðir eða tilkynningar sem snerta samninginn eða niðurfellinguna hans.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

GJÖRT í Genf 10. desember 1991 í einu fullgildu eintaki á ensku sem komið skal í vörslu hjá ríkisstjórn Svíþjóðar. Vörsluaðili skal senda öllum öðrum ríkjum, sem undirrita samninginn og gerast aðilar, staðfest afrit.

I. VIÐAUKI

SEM UM GETUR Í A-LIÐ 1. TÖLUL. 2. GR.

Samningurinn tekur ekki til vara sem heyra undir 25. til 97. kafla í samræmdu tollskránni (ST) og skráðar eru í töflunni við viðauka þennan.

TAFLA VIÐ I. VIÐAUKA

<i>ST-númer</i>	<i>Vörulýsing</i>	<i>Undanþegin ef flutt inn til</i>
2905	Raðtengd alkóhól og halógen-, sulfó-, nítró eða nítrósó-afleiður þeirra:	
	– Önnur pólhýdrísk alkóhól	
2905.43	– – Mannitól	Tyrklands
2905.44	– – D-glúkítól (sorbitól)	Tyrklands
3501	Kaseín, kaseínöt og aðrar kaseínaafleiðir, kaseínlím;	
3501.10	– Kaseín	Liechtenstein Sviss Tyrklands
úr 3501.90	– Annað:	
	– – Annað en kaseínlím	Liechtenstein Sviss Tyrklands
3502	Albúmín, albúminöt og aðrar albúminaafleiður;	
úr 3502.10	– Eggjaalbúmín;	
	– – Annað en það sem er, eða verður gert, óhæft til manneldis	Allra EFTA-ríkja Tyrklands
úr 3502.90	– Annað:	
	– – Mjólkuralbúmín (laktóalbúmín) eða það sem er, eða verður gert, óhæft til manneldis	Allra EFTA-ríkja Tyrklands

meeting referred to in paragraph 2, this Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the deposit of its instrument with the Depositary but not before the date decided upon in accordance with paragraph 2.

Article 35

Depositary

The Government of Sweden, acting as Depositary, shall notify all States that have signed or acceded to this Agreement of the deposit of any instrument of ratification, acceptance or accession, the entry into force of this Agreement, any other act or notification relating to this Agreement or of its expiry.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto, have signed the present Agreement.

DONE at Geneva, this 10th day of December 1991, in a single authentic copy in the English language which shall be deposited with the Government of Sweden. The Depositary shall transmit certified copies to all Signatory States and States acceding to this Agreement.

ANNEX I

REFERRED TO IN SUB-PARAGRAPH 1 (a) OF ARTICLE 2

This Agreement does not apply to the products falling within Chapters 25–97 of the Harmonized System (HS) listed in the Table to this Annex.

TABLE TO ANNEX I

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>	<i>Excluded when imported into</i>
29.05	Acyclic alcohols and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:	
	– Other polyhydric alcohols:	
2905.43	– – Mannitol	Turkey
2905.44	– – D-glucitol (sorbitol)	Turkey
35.01	Casein, caseinates and other casein derivatives; casein glues:	
3501.10	– Casein	Liechtenstein Switzerland Turkey
ex 3501.90	– Other:	
	– Other than casein glues	Liechtenstein Switzerland Turkey
35.02	Albumins, albuminates and other albumin derivatives:	
ex 3502.10	– Egg albumin:	
	– – Other than unfit, or to be rendered unfit, for human consumption	All EFTA countries Turkey
ex 3502.90	– Other:	
	– – Milk albumin (lactalbumin), other than unfit, or to be rendered unfit, for human consumption	All EFTA countries Turkey

<i>ST-númer</i>	<i>Vörulýsing</i>	<i>Undanþegin ef flutt inn til</i>
3505	Dextrín og önnur umbreytt sterkja (t.d. forgelatíneruð eða esteruð sterkja); lím að meginstofni úr sterkju eða dextríni eða annarri umbreyttri sterkju:	
úr 3505.10	– Dextrín og önnur umbreytt sterkja A – Esterasterkjur og esterar 1 – Vatnsleysanleg B – Annað	Austurríkis Tyrklands
3505.20	– Lím	Austurríkis Tyrklands
3809	Áferðar og íburðarefni (finishing agents), límberar til að hraða litun eða festingu litunarefna og aðrar vörur og blöndur (t.d. fyllir og litfestir) sem notað er í textíl-, pappírs-, leður- eða skyldum iðnaði, ót.a.:	
3809.10	– Að stofni til úr sterkjukenndum efnum úr B – Annað, undanskildur eru fyllir og litfestir – Annað:	Austurríkis Tyrklands
3809.91	– – Til nota í textíliðnaði: A – inniheldur sterkju eða afleiður sterkju	Austurríkis
3809.92	– – Til nota í pappírsiðnaði: A – inniheldur sterkju eða afleiður sterkju	Austurríkis
3809.99	– – Annað: A – inniheldur sterkju eða afleiður sterkju	Austurríkis
3823	Tilbúin bindiefni fyrir málsteypumót eða málms-teypukjarna; kemískar vörur og framleiðsla kemísku eða skylds iðnaðar (þar með taldar blöndur úr náttúrlegum efnum), ót.a.; úrgangsefni kemísku eða skylds iðnaðar ót.a.:	
3823.10	– Tilbúin bindiefni fyrir málms-teypumót eða málms-teypukjarna; A – að meginstofni úr sterkju eða dextríni	Austurríkis
3823.90	– Annað: A – Vörur þar sem heildarinnihald sykurs, sterkju, sterkjuafleiðavara sem heyra undir 0401 til 0404 1 – a.m.k. 30% af þyngd	Austurríkis
4501	Náttúrlegur korkur, óunninn eða aðeins forunninn; korkúrgangur; brotinn, kurlaður eða malaður korkur	Austurríkis Íslands Liechtenstein Svíþjóðar Sviss Tyrklands
5301	Hör, óunninn eða forunninn en ekki spunninn; hörruddi og hörúrgangur (þ.m.t. garnúrgangur og tætt hráefni)	Austurríkis Liechtenstein Svíþjóðar Sviss Tyrklands
5302	Hampur (Cannabis sativa L.), óunninn eða forunninn en ekki spunninn; hampruddi og hampurúrgangur (þ.m.t. garnúrgangur og tætt hráefni)	Austurríkis Liechtenstein Svíþjóðar Sviss Tyrklands

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>	<i>Excluded when imported into</i>
35.05	Dextrins and other modified starches (for example, pregelatinised or esterified starches); glues based on starches, or on dextrins or other modified starches:	
ex 3505.10	– Dextrins and other modified starches:	
	A – Starch ethers and esters;	Austria
	1 – Water soluble	Turkey
	B – Other	
3505.20	– Glues	Austria
		Turkey
38.09	Finishing agents, dye carriers to accelerate the dyeing or fixing of dyestuffs and other products and preparations (for example, dressings and mordants), of a kind used in the textile, paper, leather or like industries, not elsewhere specified or included:	
3809.10	– With a basis of amylaceous substances	Austria
	ex B – Other excluding mordants	Turkey
	– Other:	
3809.91	-- Of a kind used in the textile industry:	
	A – Containing starch or products derived from starch	Austria
3809.92	-- Of a kind used in the paper industry:	
	A – Containing starch or products derived from starch	Austria
3809.99	-- Other:	
	A – Containing starch or products derived from starch	Austria
38.23	Prepared binders for foundry moulds or cores; chemical products and preparations of the chemical or allied industries (including those consisting of mixtures of natural products), not elsewhere specified or included; residual products of the chemical or allied industries, not elsewhere specified or included:	
3823.10	– Prepared binders for foundry molds or cores	
	A – based on starch or dextrin	Austria
3823.90	– Other:	
	A – containing sugar, starch, products derived from starch or products of headings Nos. 04.01 to 04.04:	Austria
	1 – with a total content of 30% by weight or more	
45.01	Natural cork, raw or simply prepared; waste cork; crushed granulated or ground cork	Austria
		Iceland
		Liechtenstein
		Sweden
		Switzerland
		Turkey
53.01	Flax, raw or processed but not spun; flax tow and waste (including yarn waste and garnetted stock)	Austria
		Liechtenstein
		Sweden
		Switzerland
		Turkey
53.02	True hemp (<i>cannabis sativa</i> L.), raw or processed but not spun; tow and waste of true hemp (including yarn waste and garnetted stock)	Austria
		Liechtenstein
		Sweden
		Switzerland
		Turkey

BÓKUN A
UM VÖRUR SEM UM GETUR Í B-LIÐ 1. TÖLUL. 2. GR. SAMNINGSINS

1. gr.

Ákvæði samningsins taka til vara sem skráðar eru í töflu 1.

2. gr.

1. Til þess að taka megí til greina mismunandi kostnað landbúnaðarhræfnis sem síðan er notað í vörur sem skráðar eru í töflunum sem um getur í grein þessari, útilokar samningurinn ekki:

- i) að heimilt sé að leggja hlutfallslegt eða fast jöfnunargjald á vörur eða að taka upp aðra verðjöfnunarálögur;
- ii) að álögur séu lagðar á útflutning.

2. Verðjöfnunarálögur skulu ekki vera hærri en nemur mismuninum milli verðs landbúnaðarafurða, sem notaðar eru í umræddri vöru, á innlendum markaði og heimsmarkaðsverð þeirra. Sé innlent verð landbúnaðarafurða lægra en heimsmarkaðsverð hennar er innflutningsríkinu heimilt að taka slíkt til greina þegar upphæðir til jöfnunar eru reiknaðar.

3. Allar vörur frá Tyrklandi skráðar í töflum II, III og VI skulu fá sömu meðferð af hálfu EFTA-ríkja og sömu vörur frá Efnahagsbandalagi Evrópu fengu 1. janúar 1991.

4. Meðferð sem beitt er af hálfu Íslands er sýnd í töflu VII. Í 1. lista er að finna tolla og í 2. lista fjáröflunartolla. Íslandi er þó heimilt að láta aðrar verðjöfnunarálögur koma í stað þessara tolla í samræmi við 1. og 2. tölul. þessarar greinar.

5. Taki Tyrkland upp verðjöfnunarálögur að því er varðar vörur sem heyra undir 1. til 24. kafla í samræmdri vörulýsingar- og vöruheitaskrá skal bæta við töflu við bókun þessa þar sem viðkomandi vörur eru skráðar.

3. gr.

Allar vörur frá EFTA-ríkjum sem skráðar eru í töflu VIII skulu fá sömu meðferð af hálfu Tyrklands og sömu vörur frá Efnahagsbandalagi Evrópu fá. Þegar um er að ræða vörur sem heyra undir 1. til 24. kafla í samræmdri vörulýsingar- og vöruheitaskrá en ekki eru skráðar í II. viðauka við stofnsáttmála Efnahagsbandalags Evrópu ber Tyrklandi þar að auki að veita öllum EFTA-ríkjum sömu ívilnanir og það veitir Efnahagsbandalaginu eða einstöku EFTA-ríki.

4. gr.

1. EFTA-ríki tilkynna Tyrklandi, og Tyrkland EFTA-ríkjum, um allar verðjöfnunarálögur sem lagðar eru á samkvæmt 2. gr. bókunar þessarar.

2. Tyrkland tilkynnir EFTA-ríkjum um allar breytingar sem verða á meðferð vara frá Efnahagsbandalagi Evrópu eða einstökum EFTA-ríkjum samkvæmt 3. gr. bókunar þessarar.

TAFLA I VIÐ BÓKUN A

ST-númer

Vörulýsing

1404 Vörur úr jurtaríkinu, ót.a.:

1404.20 – Baðmullardúnn (linters)

1516 Feiti eða olíur úr dýra- eða jurtaríkinu og þættir þeirra, hert að fullu eða hluta, víxlesterað, enduresterað eða elaðínærað, einnig hreinsað en ekki efnafræðilega umbreytt:

úr 1516.20 – Jurtafeiti og -olíur og þættir þeirra:
– – Vetnuð laxerolía, s.n. „ópalvax“

**PROTOCOL A
CONCERNING PRODUCTS REFERRED TO IN SUB-PARAGRAPH 1 (b)
OF ARTICLE 2 OF THE AGREEMENT**

Article 1

The provisions of the Agreement shall apply to the products listed in Table I.

Article 2

1. In order to take account of differences in the cost of the agricultural raw materials incorporated in the goods specified in the tables referred to in this Article, the Agreement does not preclude:

- (i) the levying, upon import, of a variable component or fixed amount, or the application of internal price compensation measures;
- (ii) the application of measures adopted upon export.

2. The price compensation measures shall not exceed the differences between the domestic price and the world market price of the agricultural raw materials incorporated in the goods concerned. If, however, the domestic price of an agricultural raw material in the country of origin is lower than the world market price, the importing country may take this fact into account when calculating the compensatory amounts.

3. For products listed in Tables II, III, IV, V, VI the respective EFTA State shall accord to Turkey the same treatment as it accorded to the European Economic Community on 1 January 1991.

4. The treatment to be accorded by Iceland is laid down in Table VII. The customs duties are indicated in List 1 and the duties of a fiscal nature in List 2 of the Table. Iceland may, however, replace these duties with other price compensation measures in accordance with paragraphs 1 and 2 of this Article.

5. If Turkey introduces a system of price compensation for products falling within Chapters 1 to 24 of the Harmonized Commodity Description and Coding System, a table listing the products concerned shall be annexed to this Protocol.

Article 3

For products listed in Table VIII Turkey shall accord to the EFTA States the same treatment as it accords and will accord to the European Economic Community. Moreover, with respect to other products falling within Chapters 1 to 24 of the Harmonized Commodity Description and Coding System but not listed in Annex II to the Treaty establishing the European Economic Community, Turkey shall accord to the EFTA States the same concessions as it will accord to the European Economic Community or to any of the EFTA States.

Article 4

1. The EFTA States shall notify to Turkey and Turkey to the EFTA States all price compensation measures applied under Article 2 of this Protocol.

2. Turkey shall notify to the EFTA States all changes in the treatment accorded to the European Economic Community or individual EFTA States under Article 3 of this Protocol.

TABLE I TO PROTOCOL A

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
14.04	Vegetable products not elsewhere specified or included:
1404.20	– Cotton linters
15.16	Animal or vegetable fats and oils and their fractions, partly or wholly hydrogenated, inter-esterified, re-esterified or elaidinised, whether or not refined, but not further prepared:
ex 1516.20	– Vegetable fats and oils and their fractions:
	– – Hydrogenated castor oil, so called “opal-wax”

ST-númer

Vörulýsing

- 1518** Feiti eða olíur úr dýra- eða jurtaríkinu og þættir þeirra, soðið, oxað, vatnssneytt, brennisteinsborið, blásið, fjölíðað með hita í lofttómi eða í eðalgasi eða umbreytt með öðrum hætti, þó ekki það sem er í nr. 1516; blöndur eða framleiðsla, ekki til manneldis, úr feiti eða olíum úr dýra- eða jurtaríkinu eða úr þáttum úr mismunandi feiti eða olíum þessa kafla ót.a.
- úr 1518.00 – Línóxylin

II. VIÐAUKI

UM VÖRUR SEM UM GETUR Í C-LIÐ 1. TÖLUL. 2. GR.

Vörur sem skráðar eru í töflunni við viðauka þennan og upprunnar eru í EFTA-ríki njóta 60% tollalækkunar í Tyrklandi frá og með gildistöku samningsins eins og mælt er fyrir um í 2. tölul. V. viðauka.

TAFLA VIÐ II. VIÐAUKA

Fiskur og aðrar sjávarafurðir sem ákvæði samningsins ná til að því er varðar viðskipti milli Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar annars vegar, og Tyrklands hins vegar

ST-númer

Vörulýsing

- 0208** Annað kjöt og ætírlutur af dýrum, nýtt, kælt eða fryst
- úr 0208.90 – Annað
- – Af hvölum¹

3. kafli Fiskur og krabbadýr, lindýr og aðrir vatna- og sjávarhryggleysingjar²

- 1504** Feiti og olíur og þættir þeirra, úr fiski eða sjávarspendýrum, einnig hreinsað en ekki efnafræðilega umbreytt
- 1516** Feiti eða olíur úr dýra- eða jurtaríkinu og þættir þeirra, hert að fullu eða að hluta, víxlestað, endurestað eða elaðinað, einnig hreinsað en ekki efnafræðilega umbreytt;
- úr 1516.10 – Dýrafeiti og -olíur og þættir þeirra;
- – Feiti og olíur unnar eingöngu úr fiski og sjávarspendýrum og efnisþættir þeirra¹
- 1603** Kjarnar og safar úr kjöti, fiski eða krabbadýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum;
- úr 1603.00 – Kjarnar og safar úr hvalkjöti, fiski eða krabbadýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum
- 1604** Fiskur, lagaður eða varinn skemmdum; styrjuhrogn og eftirlíkingar þeirra
- 1605** Krabbadýr, lindýr og aðrir vatnahryggleysingjar, lagað eða varið skemmdum

¹ Innflutningur hvalafurða er bannaður í Finnlandi og Svíþjóð.

² Til þess að innflutningur fiskis og annarra sjávarafurða til Finnlands og Svíþjóðar njóti ekki betri kjara þegar afurðirnar eru upprunnar í Tyrklandi en þegar um er að ræða afurðir upprunnar í öðru EFTA-ríki ber sameiginlegu nefndinni að tilgreina innan þriggja mánaða frá því samningurinn öðlast gildi tímabundinn aflögunartíma sem nauðsynlegur er til að bæta úr vandkvæðum sem að því leiðir. Um leið ber nefndinni að útfæra nánar þau ákvæði sem gilda skulu um viðskipti með fisk og sjávarafurðir milli EFTA-ríkja og Tyrklands á grundvelli reglna sem í gildi eru innan EFTA.

*HS heading No.**Description of products*

15.18	Animal or vegetable fats and oils and their fractions, boiled, oxidised, dehydrated, sulphurised, blown, polymerised by heat in vacuum or in inert gas or otherwise chemically modified, excluding those of heading No. 1516; inedible mixtures or preparations of animal or vegetable fats or oils or of fractions of different fats or oils of this Chapter, not elsewhere specified or included:
ex 1518.00	– Linoxyn

ANNEX II**REFERRED TO IN SUB-PARAGRAPH 1(c) OF ARTICLE 2**

For the products listed in the Table to this Annex originating in an EFTA State Turkey will apply a reduction of customs duties of 60 per cent upon the entry into force of the Agreement as set out in paragraph 2 in Annex V.

TABLE TO ANNEX II

The fish and other marine products covered by the provisions of the Agreement so far as trade relations between, on the one side, Finland, Iceland, Norway and Sweden and, on the other side, Turkey are concerned

*HS heading No.**Description of products*

02.08	Other meat and edible meat offal, fresh, chilled or frozen.
ex 02.08.90	– Other: – – of whale ¹
Chapter 3	Fish and crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates.²
15.04	Fats and oils and their fractions, of fish or marine mammals, whether or not refined, but not chemically modified.¹
15.16	Animal or vegetable fats and oils and their fractions, partly or wholly hydrogenated, inter-esterified, re-esterified or elaidinised, whether or not refined, but not further prepared.
ex 15.16.10	– Animal fats and oils and their fractions: – – Obtained entirely from fish or marine mammals ¹
16.03	Extracts and juices of meat, fish or crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates.
ex 16.03.00	– Extracts and juices of whale meat, fish or crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates
16.04	Prepared or preserved fish; caviar and caviar substitutes prepared from fish eggs
16.05	Crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates, prepared or preserved.

¹ Importation of whale products is prohibited in Finland and Sweden.

² As fish and other marine products imported into Finland and Sweden should not enjoy more favourable treatment when originating in Turkey than that accorded to the same fish and other marine products when originating in an EFTA State, the Joint Committee shall – within three months from the entry into force of the Agreement – specify the temporary exemptions required in this respect. At the same time, the Joint Committee shall work out – on the basis of the rules in force within EFTA – further details of the regime applying to the fisheries sector between the EFTA States and Turkey.

ST-númer

Vörulýsing

- 2301** Mjöl, finmalað eða grófmalað, og kögglar, úr kjöti eða hlutum úr dýrum, fiski eða krabbadýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum, óhæft til manneldis; hamsar
- úr 2301.10 – Mjöl, finmalað eða grófmalað, og kögglar úr kjöti eða hlutum úr dýrum; hamsar
– – Hvalmjöl¹
- 2301.20 – Mjöl, finmalað eða grófmalað, og kögglar úr fiski eða krabbadýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum
- 2309** Framleiðsla til dýrældis
- úr 2309.90 – Önnur
– – Uppleysanleg efni úr fiski

**Fiskur og aðrar sjávarafurðir sem ákvæði
samningsins ná til að því er varðar viðskipti milli
Austurríkis, Liechtenstein og Sviss, annars vegar,
og Tyrklands hins vegar**

ST-númer

Vörulýsing

- 3. kaflí** Fiskur og krabbadýr, lindýr og aðrir vatnahryggleysingjar
- úr 3. kafla – Sjávarfiskur
– Áll
– Lax
– Krabbadýr, lindýr og aðrir vatnahryggleysingjar, lagað eða varið skemmdum
- 1605** Krabbadýr, lindýr og aðrir vatnahryggleysingjar, lagað eða varið skemmdum

¹ Innflutningur hvalafurða er bannaður í Finnlandi og Svíþjóð.

VIII. VIÐAUKI

SEM UM GETUR Í 2. TÖLUL. 7. GR.

1. Bann við innflutningstakmörkunum gildir ekki um vörur sem skráðar eru í töflu A við viðauka þennan.
2. Bann við útflutningstakmörkunum gildir ekki um vörur sem skráðar eru í töflu B við viðauka þennan.
3. Tilhögun sem höfð verður við afnám magntakmarkana á inn- og útflutningi í Tyrklandi er tilgreind í töflu C við viðauka þennan.

TAFLA A VIÐ VIII. VIÐAUKA

**Vörur sem heyra ekki undir ákvæði um bann við innflutningstakmörkunum
eða afnám þeirra**

ST-númer

Vörulýsing

Land

- 2702** Brúnkol, einnið mótuð, þó ekki svartaraf;
- 2702.10 – Brúnkol, einnig mulin en ómótuð
- 2709** Jarðolíur og olíur fengnar úr tjörukenndum steinefnum, óunnar
- Austurríki
- Ísland

*HS heading No.**Description of products*

23.01	Flours, meals and pellets, of meat or meat offal, of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates, unfit for human consumption; greaves
ex 23.01.10	– Flours, meals and pellets, of meat or meat offal; greaves – – Whale meal ¹
23.01.20	– Flours, meals and pellets, of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates
23.09	Preparations of a kind used in animal feeding.
ex 23.09.90	– Other: – – Fish solubles

The fish and other marine products covered by the provisions of the Agreement so far as trade relations between, on the one side, Austria, Liechtenstein and Switzerland and, on the other side, Turkey are concerned

*HS heading No.**Description of products*

Chapter 3	Fish and crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates.
ex Chapter 3	– salt-water fish – eel – salmon – crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates
16.05	Crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates, prepared or preserved.

¹ Importation of whale products is prohibited in Finland and Sweden.

ANNEX VIII**REFERRED TO IN PARAGRAPH 2 OF ARTICLE 7**

1. The prohibition of import restrictions does not apply to products listed in Table A to this Annex.
2. The prohibition of export restrictions does not apply to products listed in Table B to this Annex.
3. The scheme for elimination of quantitative restrictions on imports and exports by Turkey is set out in Table C to this Annex.

TABLE A TO ANNEX VIII**Products to which the prohibition and abolition of import restrictions do not apply**

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>	<i>Country</i>
27.02	Lignite, whether or not agglomerated, excluding jet:	
27.02.10	– Lignite, whether or not pulverised, but not agglomerated	Austria
27.09	Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude	Iceland

<i>ST-númer</i>	<i>Vörulýsing</i>	<i>Land</i>
2710	Jarðolíur og olíur fengnar úr tjörukenndum steinefnum, þó ekki óunnar, framleiðsla sem í er miðað við þunga 70% eða meira af jarðolíum eða olíum fengnum úr tjörukenndum steinefnum, ót.a., enda séu þessar olíur grunnþáttur framleiðslunnar	
úr 2710	– Jarðolíur unnar að hluta til, þ.m.t. fleyttar hráolíur – Bensín, að undanskildu flugvélabensíni – Gasolíur, brennsluolíur – Þykkar brennsluolíur	Ísland
9603	Sópar, burstar (þar með taldir burstar sem eru hlutar af vélum, tækjum eða ökutækjum), handstýrðir vélrænir gólfsópar, án hreyfils, þveglar og fjaðrakýstar; tilbúin knippi eða vöndlar til framleiðslu á sópum eða burstum; málningarpúðar og -rúllur, skaftþvögur, (þó ekki rúlluþvögur);	
úr 9603	Sópar og burstar (að undanskildum burstum sem eru hlutar af vélum, málningarrúllum, skaftþvögum, þveglum, penslum listamanna og tannburstum)	Ísland

TAFLA B VIÐ VIII. VIÐAUKA
Vörur sem heyra ekki undir ákvæði um bann
við útflutningstakmörkunum

<i>ST-númer</i>	<i>Vörulýsing</i>	<i>Land</i>
7204	Járnúrgangur og járnrusl; úrgangs steypuhleifar úr járni eða stáli til endurbræðslu	Austurríki Finnland Svíþjóð Liechtenstein Sviss
úr 7204	Járnúrgangur og járnrusl, að undanskildum úrgangs steypuhleifum úr járni eða stáli til endurbræðslu	Noregur
úr 72.- 73. kafla	Vörur sem heyra undir ákvæði samningsins milli Svíþjóðar og KSBE og eru augljóslega notaðar eða líklegt má telja að þær verði notaðar til að framleiða nýjar málmvörur	Svíþjóð
7403	Hreinsaður kopar og koparblendi, óunninn:	
úr 7403	– Steypuhleifar eða svipaðar óunnar vörur steypar úr endurunnum kopar og rusli	Austurríki Noregur
7404	Koparúrgangur og koparrusl	Austurríki Noregur
7602	Álúrgangur og álrusl	Austurríki Noregur
8002	Tínúrgangur og tinrusl	Noregur
8906	Önnur för, þar með talin herskip og björgunarbátar, þó ekki árabátar	
úr 8906	– Kennsluskip (skólaskip)	Noregur
8908	För og önnur fljótandi mannvirki til niðurrifs	Noregur Finnland

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>	<i>Country</i>
27.10	Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude; preparations not elsewhere specified or included containing by weight 70% or more of petroleum oils or of oils obtained from bituminous minerals, these oils being the basic constituents of the preparations	
ex 27.10	– Partly refined petroleum, including topped crudes – Motor spirit, excluding aircraft motor spirit – Gas oil, domestic fuel oil – Heavy fuel oil	Iceland
96.03	Brooms, brushes (including brushes constituting parts of machines, appliances or vehicles), hand-operated mechanical floor sweepers, not motorised, mops and feather dusters; prepared knots and tufts for broom or brush making; paint pads and rollers; squeegees (other than roller squeegees):	
ex 96.03	Brooms and brushes (excluding brushes of a kind used as parts of machines, paint rollers, squeegees, mops, artist's brushes and tooth brushes)	Iceland

TABLE B TO ANNEX VIII
Products to which the abolition of export restrictions do not apply

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>	<i>Country</i>
72.04	Ferrous waste and scrap; remelting scrap ingots of iron or steel	Austria Finland Sweden Liechtenstein Switzerland
ex 72.04	Ferrous waste and scrap, except remelting scrap ingots	Norway
ex Chapt. 72–73	Goods covered by the Sweden-ECSC Agreement which are obviously used or which are likely to be used for manufacturing of new metal	Sweden
74.03	Refined copper and copper alloys, unwrought:	
ex 74.03	– Ingots or similar unwrought forms cast from remelted copper and scrap	Austria Norway
74.04	Copper waste and scrap	Austria Norway
76.02	Aluminium waste and scrap	Austria Norway
80.02	Tin waste and scrap	Norway
89.06	Other vessels, including warships and lifeboats other than rowing boats:	
ex 89.06	– Training-ships (school-ships)	Norway
89.08	Vessels and other floating structures for breaking up	Norway Finland

TAFLA C VIÐ VIII. VIÐAUKA
Afnám magntakmarkana á inn- og útflutningi í Tyrklandi

1. Meginmarkmið samnings þessa hvað Tyrkland varðar að því er varðar afnám magntakmarkana á innflutningi til Tyrklands frá EFTA-ríkjum og útflutningi til þeirra er að koma á samræmi við skuldbindingar þess gagnvart Efnahagsbandalagi Evrópu.

2. Eftirfarandi tilhögun við afnám magntakmarkana á innflutningi frá EFTA-ríkjum kemur því til framkvæmda:

a) frá og með undirritun samnings þessa beitir Tyrkland engum magntakmörkunum á innflutningi eða ráðstöfunum sem hafa samsvarandi áhrif.

b) Við gildistöku samningsins skal sú vöruskrá sem nær til 80% innflutnings til Tyrklands á vegum einkaaðila frá Efnahagsbandalagi Evrópu á árinu 1967 og nýtur aukins frjálsræðis í innflutningi einnig gilda gagnvart EFTA-ríkjum.

c) Tyrkland áskilur sér rétt til að beita á ný magntakmörkunum á vörum sem ekki eru skráðar á áðurnefndum lista að því marki sem slíkt samrýmist skuldbindingum landsins gagnvart Efnahagsbandalagi Evrópu. Sé magntakmörkunum beitt á ný ber Tyrklandi að tilkynna það EFTA-ríkjum og taka þátt í samráði þar að lútandi í sameiginlegu nefndinni.

d) Allar magntakmarkanir á innflutningi til Tyrklands verða afnumdar eigi síðar en í árslok 1995.

3. Frá og með undirritun samnings þessa beitir Tyrkland engum magntakmörkunum á útflutningi.

Ef Tyrkland áformar að taka upp magntakmarkanir á útflutningi grunnvara til að efla þróun tiltekinna greina atvinnulífsins eða til að mæta skorti á þessum vörum ber því að hafa samráð við EFTA-ríki um slíkt í sameiginlegu nefndinni áður en ráðstafanir þar að lútandi eru gerðar.

4. Breytingar á skuldbindingum Tyrklands gagnvart Efnahagsbandalagi Evrópu að því er þetta varðar skal vísað til sameiginlegu nefndarinnar.

* Tilvísanir í Opinber stjórnartíðindi Tyrklands fylgja.

Viðbætur við VIII. viðauka

Samræmingin nær til 80% framleiðsluvara eins og kveðið er á um í eftirfarandi reglugerðum í Opinberum stjórnartíðindum Tyrklands:

	<i>Opinber stjórnartíðindi nr.</i>
4. janúar 1972	14062
6. janúar 1976	15460
7. mars 1989	20101
22. maí 1990	20613
27. maí 1991	20883

IX. VIÐAUKI

Aðferð við að tilkynna um drög að tæknilegum reglugerðum

1. gr.

Í samningi þessum er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

a) „tæknilýsing“: lýsing í skjali þar sem tilgreindir eru þeir eiginleikar sem framleiðsluvara verður að hafa, þar með talið gæðastig, skil, öryggi eða stærðir og aðrar kröfur er lúta að iðorðanotkun, táknum, prófunum og prófunaraðferðum, umbúðum, áletrun eða umbúðamerkingum;

b) „tæknileg reglugerð“: tæknilýsing, þar með talin viðeigandi stjórnsýsluákvæði, sem skylt er, samkvæmt lögum eða venjum, að fylgja við markaðssetningu eða notkun í aðildarríki eða stórum hluta þess, að undanskildum fyrirmælum sveitarstjórna;

TABLE C TO ANNEX VIII
Elimination of quantitative restrictions on imports and
exports by Turkey

1. The main approach for Turkey in this Agreement, with respect to the elimination of quantitative restrictions on imports and exports vis-à-vis the EFTA States, is to establish a parallelism with its commitments towards the European Economic Community.

2. Therefore, the following scheme for the elimination of quantitative restrictions on imports from the EFTA States will be implemented:

(a) As of the signing date of this Agreement, Turkey is applying no quantitative restrictions or measures having equivalent effect on its imports.

(b) Upon entry into force of this Agreement, the list of goods representing 80 per cent of the value of Turkish imports on private account from the European Economic Community in 1967 and the importation of which from the Community has been liberalized, will also be consolidated vis-à-vis the EFTA States.*

(c) Turkey reserves its right to re-introduce, in conformity with its commitments vis-à-vis the European Economic Community, quantitative restrictions for the products not included in the above-mentioned list. If quantitative restrictions on imports are reintroduced, Turkey shall notify the EFTA States and consultations will be held in the Joint Committee.

(d) All the quantitative restrictions on imports to Turkey shall be abolished at the latest by the end of 1995.

3. As from the signing date of this Agreement, Turkey shall apply no quantitative restrictions on its exports.

If Turkey plans to introduce quantitative restrictions on exports of basic products in order to promote the development of specific sectors of its economy or to meet any shortage of those products it shall consult with the EFTA States in the Joint Committee prior to the implementation of this measure.

4. Any changes in Turkish commitments to the European Economic Community in this regard shall be referred to the Joint Committee.

* Reference to the Turkish Government's Official Gazette are attached.

Appendix to Annex VIII

The consolidation has been effected up to 80 per cent through the following regulations in the Turkish Official Gazette:

	<i>Official Gazette No.</i>
4 January 1972	14062
6 January 1976	15460
7 March 1989	20101
22 May 1990	20613
27 May 1991	20883

ANNEX IX
Procedure for the notification of draft technical regulations

Article 1

For the purposes of this Annex

(a) "Technical specification" means a specification contained in a document which lays down the characteristics required of a product such as level of quality, performance, safety or dimensions, including the requirements applicable to the product as regards terminology, symbols, testing and test methods, packaging, marking or labelling;

(b) "Technical regulations" means technical specifications, including the relevant administrative provisions, the observance of which is compulsory, de jure or de facto, in the case of marketing or use in a Contracting Party or in a major part of it, except those laid down by local authorities;

c) „drög að tæknilegri reglugerð“: texti tæknilýsingar, þar með talin stjórnsýsluákvæði, sem áformað er að samþykkja eða leggja fram til samþykkir sem tæknilega reglugerð, enda sé textinn á því samningsstigi að enn megi gera verulegar breytingar;

d) „framleiðsluvara“: allar vörur og afurðir sem samningur þessi tekur til.

2. gr.

1. Í tilkynningu er skylt að:

a) hafa fullan texta draga að tæknilegri reglugerð á frummálinu ásamt þýðingu eða samantekt á ensku;

b) tiltaka hvort drögin að tæknilegri reglugerð eru eins og tæknilýsing á sama sviði sem samin var af alþjóðlegum eða svæðisbundnum samtökum eða hvort þau eru frábrugðin slíkri tæknilýsingu; þegar vikið er frá slíkum tæknilýsingum ber að tilgreina ástæður fyrir því;

c) greina frá nafni og pósthafi aðila á vegum landsyfirvalda sem bær er til að veita frekari upplýsingar um reglugerðina;

d) tiltaka fyrirhugaðan gildistökudag.

2. Þegar gildandi alþjóðlegur eða evrópskur staðall er einungis gerðir að landsstaðli í heild sinni með drögum að tæknilegri reglugerð nægir að birta upplýsingar um staðalinn sem um ræðir.

3. gr.

EFTA-ríkjum og Tyrklandi er heimilt að fara fram á frekari upplýsingar um drög að tæknilegri reglugerð sem tilkynnt hefur verið um í samræmi við aðferð þessa.

4. gr.

1. Tilkynningaskipti milli EFTA-ríkja og Tyrklands fer fram í gegnum skrifstofu EFTA.

2. EFTA-ríkjum og Tyrklandi er heimilt að skiptast á athugasemdum við drögin sem um ræðir í gegnum skrifstofu EFTA.

5. gr.

Frestur til að skila athugasemdum við tilkynningar er þrír mánuðir frá þeim degi er drögin að tæknilegri reglugerð berst skrifstofu EFTA. Óheimilt er að samþykkja drögin áður en fresturinn er útrunninn.

6. gr.

Í viðbótartilkynningu skal tiltaka að hve miklu leyti athugasemdir sem EFTA-ríki eða Tyrkland hafa lagt fram hafa verið teknar til greina, allar efnislegar breytingar sem gerðar hafa verið á reglugerðinni frá því að tilkynnt var um drögin og gildistöku reglugerðarinnar.

7. gr.

Þriggja mánaða stöðvunartímabilið gildir þó ekki þegar lögbær yfirvöld, af brýnum ástæðum, vegna almannaoýggis eða -heilbrigðis, til verndar dýralífi eða gróðri, sjá sig knúin til að semja tæknilegar reglugerðir á mjög skömmum tíma, til að unnt verði að samþykkja þær og leiða í lög þegar í stað, án þess að vinnist tími til að hafa um þær samráð. Í slíkum tilvikum ber að gera grein fyrir þeim ástæðum er réttlæta hina skjótu málsmeðferð.

8. gr.

EFTA-ríkjum og Tyrklandi ber að efna til samráðsfunda með reglubundnu millibili til að tryggja rétta framkvæmd þessara ákvæða.

(c) “Draft technical regulation” means the text of a technical specification including administrative provisions, formulated with the aim of enacting it or of ultimately having it enacted as a technical regulation, the text being at a stage of preparation at which substantial amendments can still be made;

(d) “Product” means all goods covered by this Agreement.

Article 2

1. The notification shall

(a) include the full text of the draft technical regulation both in the original language and in a full translation or a summary into English;

(b) indicate whether the draft technical regulation is identical with a technical specification in the subject matter concerned, worked out by an international or regional body, or whether it deviates from such specifications; when deviating from such specifications the reasons for the deviations shall be given;

(c) state the name and address of the national authority competent to give further information on the regulation;

(d) include the envisaged date of entry into force.

2. Where a draft technical regulation merely transposes the full text of an international or European standard, information regarding the relevant standard shall suffice.

Article 3

The EFTA States and Turkey respectively may ask for further information on a draft technical regulation notified in accordance with this procedure.

Article 4

1. The exchange of notifications between the EFTA States and Turkey shall take place through the EFTA Secretariat.

2. Through the EFTA Secretariat, the EFTA States and Turkey may make comments upon the drafts communicated.

Article 5

The time-limit for comments on notifications shall be three months from the date of receipt by the EFTA Secretariat of the text of the draft regulation. During this period the draft technical regulations may not be adopted.

Article 6

An additional notification shall indicate to what extent it has been possible to take account of any comments received from the EFTA States and Turkey respectively, any change of substance made as compared with the notified draft, as well as the date of entry into force of the regulation.

Article 7

The standstill period of three months shall, however, not apply when, for urgent reasons relating to the protection of public health or safety, the protection of health and life of animals or plants, the competent authorities are obliged to prepare technical regulations in a very short period of time in order to enact or introduce them immediately without any consultations being possible. The reasons which warrant the urgency of the measures taken shall be given.

Article 8

The EFTA States and Turkey shall, within the framework of this Agreement, hold regular consultations to ensure the satisfactory functioning of the procedure.

X. VIÐAUKI
SEM UM GETUR Í 2. TÖLUL. 18. GR.

Forsendur fyrir mati sem fer fram þegar ákvæðum 18. gr. er beitt

EFTA-riki og Tyrkland eru sammála um að við beitingu 18. gr. skal hafa hliðsjón af eftirfarandi forsendum:

a) Einungis má telja til ríkisaðstoðar þær ráðstafanir sem leiða til beinnar yfirfærslu opinbers fjár til viðtakanda með beinum niðurgreiðslum eða sem leiða til eftirgjafar á skatttekjum vegna skattaívilnana; aðstoð sem veitt er úr sjóðum sem fjármagnaðir eru að fullu af bótaþegum teljast ekki ríkisaðstoð í skilningi 18. gr.; þegar samanlögð áhrif allrar ríkisaðstoðar eru metin ber að taka til greina allar tegundir aðstoðar sem viðtakendur fá í sinn hlut.

b) Eftirfarandi ráðstafanir heyra alla jafna ekki undir ákvæði 18. gr.

i) ríkisábyrgðir og lán sem ríki eða opinberar stofnanir veita ef afborganir og vextir þeirra eru í samræmi við ríkjandi skilyrði á lánamarkaðnum;

ii) tryggingar sem ríki eða opinberar stofnanir veita ef iðgjöld til sjóðsins nægja til að fjármagna hann til langs tíma;

iii) hlutafjárkaup af hálfu ríkisins eða opinberra stofnana ef búast má við að þau skili arði sem nægir a.m.k. fyrir kostnaði ríkisins við samsvarandi lántöku;

iv) ráðstafanir í skattamálum, m.a. iðgjaldagreiðslur vegna almannatrygginga, sem falla innan ramma almennra laga um tekjuskatt og öll fyrirtæki í landinu geta notfært sér án mismunar.

c) Eftirfarandi ráðstafanir eru dæmi um aðstoð sem yfirleitt samrýmist ákvæðum 18. gr.:

i) aðstoð til rannsókna og þróunar eða nýsköpunar, að því tilskildu að hún sé augljóslega ætluð til að efla slíka starfsemi og sé á því framleiðslustigi að ekki sé þar enn um neina samkeppni að ræða; til þess framleiðslustigs teljast allar rannsóknir og þróun fram að því að fyrsta frumgerð er tilbúin; slík aðstoð má nema allt að 50% kostnaðar við verkefnið eða hana má veita með skattafríðindum sem hafa jafngild áhrif; heimilt er að veita meiri aðstoð til grunnrannsókna; því nær markaðinum sem verkefni er, því minni niðurgreiðslur ber að veita;

ii) aðstoð veitt atvinnugreinum sem eiga við offramleiðslu að stríða til að endurskipuleggja greinina með því að tryggja skipulegan niðurskurð framleiðslu og vinnuafis; aðstoð sem þessi skal háð þröngum tímatakmörkum og fylgja áætlun um aðlögun; þegar offramleiðsluvandi er metinn ber að hafa hliðsjón af heimsmarkaðinum í heild en ekki einungis af heimamarkaðinum í viðkomandi landi;

iii) almenn aðstoð til að efla útflutning, m.a. vikukynningar á vörum einstakra landa, kynningar í verslunum, iðnaðarsýningar, að því tilskildu að slík aðstoð sé ekki einungis veitt tilteknum fyrirtækjum;

iv) svæðisbundin aðstoð, að því tilskildu að hún raski ekki skilyrðum fyrir frjálsri samkeppni; tilgangur stoðarinnar skal vera að bæta efnahagsstöðu atvinnugreina á tilteknum svæðum þannig að þær standa jafnfætis öðrum annars staðar í landinu en ekki til að auka framleiðslu í atvinnugreinum þar sem offramleiðsla veldur þegar vandræðum; samningsríkin ein eru til þess bær að skilgreina þau svæði sem ber að veita þróunaraðstoð, þar með talin svæði þar sem hefðbundinn iðnaður stendur höllum fæti, og heimilt er að krefjast tölulegra upplýsinga sem sýna fram á ástæður fyrir tilnefningu slíkra svæða;

v) aðstoð í formi almennrar þjónustu við viðskipti og iðnaðar með skilmálum sem mismuna hvorki tilteknum atvinnugreinum né fyrirtækjum;

vi) almenn aðstoð til að skapa ný atvinnutækifæri að því tilskildu að störfín séu ekki í atvinnugreinum þar sem offramleiðsla veldur vandræðum;

vii) aðstoð til umhverfismála þar sem farið er eftir reglunni um að sá er valdi mengun bæti skaðann; heimilt er að stuðla að fjárfestingu sem miðar að því að draga úr mengun með aðstoð er nemur allt að 25% eða með því að veita skattafrádrátt sem hefur jafngild áhrif; með tilliti til mismunandi strangra lagaákvæða eða staðla sem í gildi eru í ýmsum löndum og hugsanlegra áhrifa þeirra á viðskipti og samkeppni ber að endurskoða jafnóðum þá aðstoð sem tilteknum atvinnugreinum er veitt;

ANNEX X
REFERRED TO IN PARAGRAPH 2 OF ARTICLE 18

Criteria for assessment in the application of Article 18

The EFTA States and Turkey agree that the application of Article 18 shall be guided by the following criteria:

(a) Only those measures can be classified as State aid which result in a net transfer of funds from State sources to the recipient through direct subsidies or which result in tax revenues foregone through tax concession; aid granted under schemes which are fully paid for by the beneficiaries are not State aid in the sense of Article 18; when assessing effects of State aid, the cumulative effects of all types of aid measures awarded to recipients are to be taken into consideration.

(b) The following measures, in general, fall outside the scope of Article 18:

- (i) credits and loans from State sources or agencies, if the interest and capital repayments are in accordance with current market conditions;
- (ii) guarantees given by States or State agencies, if the premiums cover the long-term cost of the scheme;
- (iii) equity injections by States or State agencies if the rate of return on such investments can reasonably be expected to be at least equal to the cost of State borrowing;
- (iv) tax measures including social security charges that are part of the general national income norm for tax purposes, available to all enterprises, and uniformly applied in a country.

(c) The following measures are examples of types of aid normally consistent with the provisions of Article 18:

- (i) aid to research, development and innovation, provided it is clearly intended for the stimulation of such activities and that such activities are at a pre-competitive level; the pre-competitive level is understood to include applied research and development up to and including the development of a first prototype; such aid may be awarded up to a rate of 50 per cent of project costs or at differentiated tax rates of equivalent effect; basic research may be aided to a greater extent; the closer to the market place a project is, the lower degree of subsidizations should be;
- (ii) aid given to sectors with problems of overcapacity to rationalize the structure of industry by ensuring an orderly downscaling of production and employment; such measures should strictly be limited in duration and be accompanied by an adjustment programme; when evaluating problems of overcapacity the international situation as a whole and not merely in the country in question is to be taken into account;
- (iii) general aid to export promotion, such as national weeks, store promotion, industrial fairs, provided that such aid is not company-specific;
- (iv) regional development aid to the extent that it does not interfere with conditions of fair competition; its purpose must be to put industries in regional development areas on an equal economic footing with industries in other parts of the country and not to increase capacity in sectors already suffering from problems of overcapacity; the definition of regional development areas, including areas in industrial decline, lies within the sole competence of the State Parties to this agreement, which may be requested to furnish statistics detailing the reasons of the designation of such areas;
- (v) the aid in form of general public services to trade and industry on terms and conditions not favouring certain sectors and enterprises;
- (vi) general aid for the creation of new employment opportunities provided such jobs are not in sectors already suffering from overcapacity;
- (vii) environmental aid, under the general principle that the polluter-pays-principle is observed; investment specifically designated to reduce pollution may be aided up to a rate of 25 per cent or at differentiated tax rates of equivalent effect; recognizing the existence of different qualities of legislation or standards in other countries and their potential impact on trade and competition, the degree of subsidizations for specific industries shall be kept under constant review;

- viii) aðstoð við lítil og meðalstór fyrirtæki sem miðar að því að bæta úr vandkvæðum sem tengjast beint stærð viðkomandi fyrirtækis og takmarkast við fyrirtæki sem hafa ekki fleiri en eitt hundrað manns á launaskrá og með ársveltu innan við tíu milljón evrópskar mynteiningar (ECU).
- d) Eftirfarandi ráðstafanir eru dæmi um aðstoð sem samrýmist yfirleitt ekki ákvæðum 16. gr.:
- i) aðstoð til að jafna taprekstur fyrirtækja, veitt annað hvort beint eða með niðurfellingu opinberra gjalda;
 - ii) hlutabréfakaup, ef áhrif þeirra verður til þess að jafna taprekstur;
 - iii) aðstoð til framleiðslu í atvinnugreinum sem eru þegar í vandræðum vegna offramleiðslu eða til fyrirtækja sem eiga við vandamál að stríða nema henni fylgi áætlun um aðlögun og sé háð ströngum tímatakmörkum;
 - iv) aðstoð sem veitt er tilteknum fyrirtækjum sem björgunaraðgerð, nema veitt sé einungis til að vinna tíma til að finna langtímaausnir og koma í veg fyrir alvarleg félagsleg vandamál;
 - v) ráðstafanir til aðstoðar, þar með taldir óbeinir skattar, sem beitt er þannig að þær verði innlendum framleiðsluvörum til framdráttar á kostnað framleiðsluvara í öðru samningsríki;
- vi) aðstoð við útflutning.

XI. VIÐAUKI

SEM UM GETUR Í 4. TÖLUL. 18. GR.

Upplýsingar um veitingu ríkisaðstoðar

Til ráðstafana sem kveðið er á um í 18. gr. og miða að því að auka skýrleika við veitingu ríkisaðstoðar má telja:

- árleg skil á skýrslu þar sem heildarfjárhæð ríkisaðstoðar og dreifing kemur fram,
- tilkynningar um nýja aðstoð áður en til framkvæmda kemur, og
- skuldbinding til að veita, samkvæmt beiðni, frekari upplýsingar um hvers konar aðstoð.

Fylgiskjal 2.

BÓKUN UM SAMKOMULAG

um framkvæmd ýmissa þátta samningsins

milli EFTA-ríkja og Tyrklands.

1. Samkomulag er um að Tyrkland bjóði EFTA-ríkjum sömu viðskiptakjör og það býður Efnahagsbandalagi Evrópu, einkum er varðar innflutningstolla og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif, fjárflyunartolla, svo og magntakmarkanir og aðgerðir sem hafa samsvarandi áhrif og aðrar formkröfur sem beitt er í viðskiptum milli landa. Ber Tyrklandi að tilkynna sameiginlegu nefndinni um allar breytingar á skuldbindingum sínum gagnvart Efnahagsbandalagi Evrópu á þeim sviðum sem samningur þessi nær til.

EFTA-ríki og Tyrkland lýsa sig reiðubúin til að leita leiða innan sameiginlegu nefndarinnar til að úrbætur, sem Efnahagsbandalag Evrópu semur um við Tyrkland varðandi viðskiptasambönd þeirra á milli, komi einnig til framkvæmda á áður nefndum sviðum á fríverslunarsvæðinu.

2. Við framkvæmd tímaáætlunar um tollalækkanir sem tilgreind er í III. viðauka og um getur í 2. tölul. 4. gr. samningsins skal taka til greina jákvæð eða neikvæð viðbrögð Efnahagsbandalags Evrópu gagnvart auknu frjálsræði í viðskiptum með textílörur og tilbúinn fatnað frá Tyrklandi sem háð eru kvótum þannig að hugsanlegt sé að breyta skuldbindingum EFTA-ríkja gagnvart þessum framleiðsluvörum til samræmis.

Í slíku tilviki skal hafa hliðsjón af þróun viðskipta með þessar framleiðsluvörur almennt. Ákveði Efnahagsbandalag Evrópu að afnema að fullu takmarkanir sínar fyrir 1. janúar 1996 verður málinu vísað til sameiginlegu nefndarinnar þannig að hún geti íhugað hvort beri að flýta fyrir lækkun og afnámi tolla.

3. Að því er snertir framkvæmd ákvæða III. viðauka sem um getur í 2. tölul. 4. gr. eru Austurríki, Liechtenstein og Sviss tilbúin til að lækka grunntollana sem hér segir:

- (viii) aid to small and medium-sized enterprises is intended to offset disadvantages directly linked to the size of the firm in question, such enterprises being understood as employing not more than 100 people and having an annual turnover of less than 10 million ECUs.
- (d) The following measures are examples of types of aid normally not consistent with Article 16:
 - (i) aid to set against operating losses of enterprises, either directly or through the foregoing of payments due to public authorities;
 - (ii) the injection of equity capital in firms if it has the same effect as to set aid against operating losses;
 - (iii) aid to production in problem sectors suffering from the structural overcapacity or to enterprises in difficulties if not accompanied by an adjustment programme and strictly limited in duration;
 - (iv) aid given as a rescue measure to specific firms if not given merely to provide time for the development of long-term solutions and to avoid acute social problems;
 - (v) aid measures, including indirect taxes, that are applied in such a way as to discriminate in favour of domestically produced goods and against like goods produced in another State Party to this agreement;
 - (vi) aid to export of goods.

ANNEX XI REFERRED TO IN PARAGRAPH 4 OF ARTICLE 18

Transparency of state aid measures

The transparency measures provided for in Article 18 shall, inter alia, comprise:

- Annual reporting on the total amount and distribution of aid,
- notification of new aid schemes in advance of implementation, and
- an obligation to provide upon request further information on any aid schemes.

RECORD OF UNDERSTANDINGS relating to the Agreement between the EFTA States and Turkey

1. It is agreed that Turkey in fulfilment of its commitments to the European Economic Community will not discriminate against the EFTA States in particular in respect of import duties and charges having equivalent effect, fiscal duties as well as quantitative restrictions and measures having equivalent effect and procedures and formalities imposed on trade. Turkey shall inform the Joint Committee of any change in respect of its commitments to the European Community in the areas covered by this Agreement.

The EFTA States and Turkey express their readiness to discuss in the Joint Committee improvements implemented by the European Community in its trade relations with Turkey with a view to examine possibilities for improvements in the above-mentioned fields which could be introduced in the Free Trade Area.

2. In the implementation of the reduction timetable specified in Annex III referred to in paragraph 2 of Article 4, the positive or negative trend in liberalization by the European Economic Community with regard to textiles and ready made garments subject to quotas vis-à-vis Turkey will be taken into consideration and EFTA States' commitments for such products might be adjusted accordingly after consultations in the Joint Committee.

In such a situation the development of trade in these products will be taken into account. Should the European Economic Community totally abolish their restrictions before 1 January 1996 the matter will be referred to the Joint Committee with a view to consider the possibility of accelerating the dismantling of duties.

3. As regards the implementation of Annex III referred to in paragraph 2 of Article 4, Austria, Liechtenstein and Switzerland are prepared to apply the following reductions of the basic duties:

Austurríki

Við gildistöku samningsins	45%
1. janúar 1994	15%
1. janúar 1996	40%

Liechtenstein og Sviss

Við gildistöku samningsins	60%
1. janúar 1996	40%

4. Framleiðsluvörur sem heyra undir samninga KSBE og KBE og um getur í IV. viðauka og upprunnar eru í EFTA-ríki njóta lækkunar tolla og gjalda sem hafa samsvarandi áhrif og afnám magntakmarkana í Tyrklandi undir eins og samningar takast um þessar vörur milli Tyrklands og Efnahagsbandalags Evrópu. Sérstakar reglur sem til kemur að beita gagnvart þessum vörum í viðskiptum milli Tyrklands og Efnahagsbandalags Evrópu skulu ná til EFTA-ríkja, að undanskildum Liechtenstein og Sviss. Sameiginlega nefndin tekur ákvörðun um það með hvaða hætti reglunum verður beitt og hvernig ber að framkvæma þær.

5. Samkomulag er um að EFTA-ríki og Tyrkland vinni í sameiningu að því að þjálfar starfsmenn sína í að beita þeirri einfölduðu tilhögun sem lýst er í bókun B við útgáfu á, eftirlit með og staðfestingu á upplýsingum um uppruna, þannig að þeir geta fengið viðurkenningu sem eftirlitsaðilar. Tímaáætlanir og aðferðir við að koma á einfaldaðri tilhögun verða ákveðnar eftir umræður í undirnefndinni um uppruna og tolla.

6. Tyrkland hefur tilkynnt EFTA-ríkjum, með tilvísun til 7. athugasemdar í I. viðauka við bókun B um skilgreiningu á hugtakinu „upprunavörur“ og samvinnu milli stjórnsýslu landanna, að samningurinn um framkvæmd VII. gr. Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti komi til framkvæmda í Tyrklandi 12. febrúar 1994. Samkomulag er um að fram að þeim tíma skilgreini Tyrkland „tollaverðmæti“ í samræmi við samninginn um ákvörðun á verðmæti vara við tollafgreiðslu.

7. Ákvæði 9. gr. samningsins um ríkiseinokun í Sviss og Liechtenstein á salti og byssupúðri gilda einungis að því marki að þessi ríki verði að uppfylla samsvarandi skuldbindingar og tilgreindar eru í samningnum milli EFTA-ríkja og Efnahagsbandalags Evrópu um Evrópska efnahagssvæðið.

Ákvæðum 9. gr. skal beita, að því er varðar einokun á salti í Austurríki og á tilbúnum áburði á Íslandi eigi síðar en 1. janúar 1995.

8. Samningsaðilar samþykkja að efna til samningaviðræðna að beiðni samningsaðila sem miða að því að betrubæta ákvæði samningsins um hugverkarétt, einkum í ljósi niðurstaðna viðræðna á milli Tyrklands og Efnahagsbandalags Evrópu.

9. EFTA-ríki og Tyrkland skulu hafa reglubundið samráð um það innan sameiginlegu nefndarinnar á hvern hátt unnt verði að auka viðskipti þeirra á milli á sviði beinna fjárfestinga erlendra aðila og þjónustustarfsemi, með hliðsjón af þróun innan annarra alþjóðasamtaka og þróun samskipta þeirra við Efnahagsbandalag Evrópu og með tilliti til vaxandi þýðingar nálægna markaða fyrir vöruviðskipti. Aðilar skulu tilkynna hvor öðrum án tafar um allar tillögur sem fram koma á þessu sviði, einkum að því er varðar samband þeirra við Efnahagsbandalag Evrópu.

Austria

On the date of the entry into force of the Agreement	45 %
On 1 January 1994	15 %
On 1 January 1996	40 %

Liechtenstein and Switzerland

On the date of the entry into force of the Agreement	60 %
On 1 January 1996	40 %

4. Products covered by the ECSC and EURATOM Treaties referred to in Annex IV and originating in an EFTA State will be subject to tariff reductions and reductions of charges with equivalent effect and abolition of quantitative restrictions in Turkey as soon as these products are included in an agreement between Turkey and the European Economic Community. Special rules that might be applied for these products in trade between Turkey and the European Economic Community will be applied to the EFTA States, with the exception of Liechtenstein and Switzerland, after consultations within the Joint Committee. The modalities for their application and implementation shall be decided within the Joint Committee.

5. It is agreed that the EFTA States and Turkey closely coordinate their efforts in training those concerned with the use of the simplified procedure laid down in Protocol B with regard to the issue, control and verification of evidence of origin in order to enable them to be authorized to use this procedure. The time and modalities of the introduction of the simplified procedure shall be agreed upon after deliberations in the Sub-Committee on origin and customs matters.

6. With reference to Explanatory Note 7 of Annex I to Protocol B concerning the definition of the concept of "originating products" and the methods of administrative co-operation Turkey has informed the EFTA States that the Agreement on Implementation of Article VII of the GATT to which Turkey is a Party will be implemented in Turkey on 12 February 1994. Therefore, it is agreed that until this date Turkey will define "customs value" in accordance with the Convention on the Valuation of Goods for Customs Purposes.

7. Article 9 of the Agreement shall apply to Switzerland and Liechtenstein with regard to state monopolies concerning salt and gunpowder only to the extent that these States will have to fulfil corresponding obligations under the Agreement between the EFTA States and the European Economic Community and their Member States on a European Economic Area.

Article 9 shall be applicable at the latest from 1 January 1995 in the case of the Austrian monopoly on salt and the Icelandic monopoly on fertilizers.

8. The Parties agree to enter into negotiations at the request of any Party with the aim to improve the provisions on intellectual property rights of this Agreement, in particular in light of the results of Turkey – European Economic Community negotiations.

9. Taking into account developments in other international fora and in their respective relations with the European Economic Community and in view of the growing importance of areas closely related to trade in goods, the EFTA States and Turkey will periodically discuss in the Joint Committee possibilities to extend their trade relations to the fields of foreign direct investment and trade in services. Parties will immediately notify each other of proposals in this field, made in particular in their relations with the European Economic Community.

AUGLÝSING

um samning við Tyrkland um viðskipti með landbúnaðarafurðir.

Með orðsendingaskiptum í Genf 4. desember 1991 var gengið frá samningi milli Íslands og Tyrklands um viðskipti með landbúnaðarafurðir. Samningurinn var gerður í tengslum við fríverslunar-samning frá 10. desember 1991 milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu og Lýðveldisins Tyrklands, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 15/1992, og öðlast gildi 1. september 1992.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utánríkisráðuneytið, Reykjavík, 28. júlí 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal.

a. Bréf fastafulltrúa Íslands til formanns sendinefndar Tyrklands.

Genf, 4. desember 1991

Hr. sendiherra

Ég leyfi mér að leggja til fyrir hönd ríkisstjórnar Íslands, með vísan til 11. gr. fríverslunarsamningsins milli EFTA-ríkjanna og Tyrklands, sem áritaður var 17. október 1991 í Genf, að eftirfarandi samningur um viðskipti með landbúnaðarvörur verði gerður:

Ísland mun veita þær tollalækkanir á landbúnaðarvörum sem upprunnar eru í Tyrklandi og tilgreindar eru í I. viðauka. Upprunareglur vegna framkvæmdar samningsins, sem tolla- og upprunasérfræðingar EFTA hafa samið, er að finna í II. viðauka.

Tollalækkanir þær sem tilgreindar eru í I. viðauka taka gildi frá og með gildistöku fríverslunarsamnings EFTA-ríkjanna og Tyrklands.

Tollalækkanirnar skulu þó hvorki koma í veg fyrir álagningu innflutningsgjalda til verðjöfnunar né álagningu breytilegra innflutningsgjalda eða aðrar ráðstafanir á sviði tollamála er síðar kunna að koma til framkvæmda á Íslandi vegna innflutnings landbúnaðarafurða.

Ennfremur er Ísland reiðubúið til að hvetja til samstarfs á sviði vísinda og tækni í sjávarútvegi og landbúnaði ásamt Tyrklandi á grundvelli gagnkvæmra hagsmuna. Þessi samvinna gæti falist í samvinnuverkefnum, skiptum á upplýsingum og skjölum, samstarfi sérfræðinga og sameiginlegri skipulagningu námskeiða, einkum á sviði sjávarútvegs.

Yfirvöld ábyrg fyrir samræmingu og samvinnu þessari í Tyrklandi og á Íslandi eru landbúnaðar- og byggðamálaráðuneyti í Tyrklandi og sjávarútvegsráðuneyti og landbúnáðarráðuneyti á Íslandi.

Samþykki ríkisstjórn Tyrklands ofangreindar tillögur, mun bréf þetta og svarbréf yðar skoðast sem samningur þar um, sem öðlast mun gildi frá og með dagsetningu svarbréfs yðar.

Ég votta yður, hr. sendiherra, virðingu mína.

Kjartan Jóhannsson
sendiherra

Hr. Taner Baytok
sendiherra

I. viðauki
Landbúnaðarafurðir sem njóta tollfríðinda við innflutning til Íslands

*ST-númer**Vörulýsing*

0703	Laukur, skallottlaukur, hvítlaukur, blaðlaukur og aðrar skyldar matjurtir, nýjar eða kældar:
0703.10	Laukur og skallottlaukur
0703.20	Hvítlaukur
0708	Belgávextir, með eða án hýðis, nýir eða kældir:
0708.10	Ertur (<i>Pisum sativum</i>)
0708.20	Belgaldin (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.)
0708.90	Aðrir belgávextir (<i>vicia faba</i> , afhýddir eða með hýði)
0709	Aðrar matjurtir, nýjar eða kældar:
0709.70	Spínat, Nýja-Sjálandsspínat og hrímblaðka (garðspínat)
0709.90	Annað
0709.90.20	Ólífur
0709.90.70	Kúrbítur
0710	Matjurtir (ósoðnar eða soðnar með gufu eða í vatni), frystar:
0710.21	Ertur
0710.22	Belgaldin
0710.80.21	Piparjurt
0710.80.61	Laukur
0711	Matjurtir, varðar skemmdum til bráðabirgða (t.d. með brennisteinstvöldisgasi, saltlegi, brennisteinssýrtingi eða öðrum verndandi upplausnum), en óhæfar í því ástandi til manneldis:
0711.10	Laukur
0711.20	Ólífur
0713	Þurrkaðir belgávextir, afhýddir, einnig flysjaðir eða klofnir:
0713.20	Hæsnabaunir (<i>garbanos</i>)
0713.31	Belgbaunir
0713.40	Linsubaunir
0713.50	Breiðbaunir og hestabaunir
0802	Aðrar hnetur, nýjar eða þurrkaðar, einnig afhýddar eða flysjaðar:
0802.12	Möndlur, afhýddar
0802.22	Heslihnetur, afhýddar
0802.32	Valhnetur, afhýddar
0802.50	Hjartaaldin
0804	Döðlur, fíkjur, ananas, lárperur (avocado), guavaber, mangóaldin og mangóstínaldin, nýtt eða þurrkað:
0804.20	Fíkjur
0805	Sítrusávextir, nýir eða þurrkaðir:
0805.10	Appelsínur
0805.20	Mandarínur
0805.30	Sítrónur
0805.40	Greipaldin

ST-númer

Vörulýsing

0806	Vínber, ný eða þurrkuð:
0806.10	Ný
0806.20	Þurrkuð
0807	Melónur (þar með taldar vatnsmelónur) og pápáaldin (papayas), nýtt:
0807.10	Melónur (þar með taldar vatnsmelónur)
0808	Epli, perur og kveður, nýtt:
0808.10	Epli
0808.20	Perur og kveður
0809	Aprikósur, kirsuber, ferskjur (þar með taldar nektarínur), plómur og þyrniplómur, nýtt:
0809.10	Aprikósur
0809.20	Kirsuber
0809.30	Ferskjur, þar með taldar nektarínur
0809.40	Plómur og þyrniplómur
0810	Aðrir ávextir, nýir:
0810.10	Jarðarber
0810.90	Granatepli (pomegranate)
0811	Ávextir og hnetur, ósoðið eða soðið í gufu eða vatni, fryst, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni:
0811.10	Jarðarber (fryst)
0810.90	Annað
0811.90.31	Kirsuber
0811.90.32	Plómur
0811.90.33	Aprikósur
0811.90.34	Ferskjur
0811.90.36	Greipaldin
0813	Ávextir, þurrkaðir, aðrir en í nr. 0801-0806; blöndur af hnetum eða þurrkuðum ávöxtum í þessum kafla:
0813.10	Aprikósur
0813.20	Sveskjur
0813.30	Epli
0813.40	Aðrir ávextir (ferskjur, perur)
0813.50	Blöndur af hnetum eða þurrkuðum ávöxtum í þessum kafla
1509	Ólívuolía og þættir hennar, einnig hreinsað en ekki efnafræðilega umbreytt:
1509.10	Hrá olía
1509.90	Annað
2004	Aðrar matjurtir, unnar eða varðar skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, frystar:
04.9022	Ólívur (svartar)
04.9023	Ólívur (grænar)
04.9032	Grænar baunir
04.9058	Belgaldin

ST-númer

Vörulýsing

2005	Aðrar matjurtir, unnar eða varðar skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, ófrystar:
2005.40	Ertur
2005.51	Belgaldin
2005.70	Ólívur
2005.90.30	Ætipistill (artichokes)
2007	Sulta, ávaxtahlauþ, mauk, ávaxta- eða hnetudeig, soðið einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni:
2007.99	Annað
2007.9951	Kastaníuhnetudeig
2007.9971	Heslihnetudeig
2008	Ávextir, hnetur og aðrir ætir plöntuhlutar, unnið eða varið skemmdum á annan hátt, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni eða áfengi, ót.a.:
2008.11	Jarðhnetur
2008.19	Annað (heslihnetur og hjartaaldin)
2008.30	Sítrusávextir
2008.50	Apríkósur
2008.60	Kirsuber
2008.70	Ferskjur
2008.80	Jarðarber
2008.92	Blöndur
2008.99	Annars (vínber og plómur)
2009	Ávaxtasafi (þar með talið þrúgupykkni) og matjurtarsafi, ógerjaður og án viðbættis áfengis, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni:
2009.11	Appelsínusafi:
2009.19	Annar (appelsínupykkni)
2009.20	Greipaldinsafi
2009.30	Annar
2009.30.21	Sítrónusafi
2009.50	Tómatsafi
2009.60	Þrúgusafi
2009.70	Eplasafi
2009.80	Annar (ávaxtasafi)
2009.90	Safablöndur

II. viðauki

Upprunareglur

1. (1) Við framkvæmd samningsins telst framleiðsluvara upprunnin í Tyrklandi ef hún er að öllu leyti fengin þar.

(2) Eftirfarandi skal talið að öllu leyti fengið í Tyrklandi:

- Afurðir úr jurtaríkinu sem þar eru ræktaðar.
- Lifandi dýr sem þar eru borin og alin.
- Afurðir lifandi dýra sem þar eru alin.
- Vörur sem framleiddar eru þar eingöngu úr vörum sem lýst er í a- til c-lið.

(3) Umbúðafni og ílát til pökkunar, sem framvísað er með vöru í, skal ekki talið með þeirri vöru þegar ákveða skal hvort hún sé að öllu leyti fengin þar og ekki þarf að ganga úr skugga um að slíkt umbúðafni eða ílát til pökkunar sé upprunavara.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. töluliðar skulu vörur sem fengnar eru í Tyrklandi og í eru efnivörur sem ekki

eru að öllu leyti fengnar þar einnig teljast upprunnar þar, að því tilskildu að uppfyllt séu skilyrðin um aðvinnslu slíkra efnivara.

3. (1) Sú friðindameðferð sem kveðið er á um í samningnum gildir aðeins um framleiðsluvörur sem fluttar eru beint frá Tyrklandi til Íslands án þess að fara um yfirráðasvæði annars lands. Hins vegar má flytja framleiðsluvörur sem upprunnar eru í Tyrklandi í einni óskiptri vörusendingu um önnur yfirráðasvæði en Ísland eða Tyrkland með umskipun eða bráðabirgðageymslu á því yfirráðasvæði, ef flutningur um yfirráðasvæðið réttlætist af landfræðilegum ástæðum, vörurnar hafi verið undir eftirliti tollyfirvalda í landinu þar sem umskipunin eða geymslan á sér stað, þær hafa hvorki verið þar á boðstólum til sölu né afhentar til neyslu og hafa ekki fengið aðra meðferð en uppskipun, útskipun eða meðferð sem miðar að því að forða þeim frá skemmdum.

(2) Sannanir fyrir því að skilyrðunum sem um getur í 1. mgr. þessa töluliðar hafi verið fullnægt skulu lagðar fyrir tollyfirvöld innflutningslandsins í samræmi við 6. mgr. 12. gr. bókunar B við samninginn milli EFTA-ríkjanna og Tyrklands.

4. Upprunavörur í skilningi þessa samnings skulu njóta hags af samningnum við innflutning til Íslands annaðhvort gegn framvísun EUR. 1 flutningsskírteinis eða vörureiknings með yfirlýsingu sem gefin er út eða gerð í samræmi við ákvæði bókunar B við samninginn milli EFTA-ríkjanna og Tyrklands.

5. Ákvæðin um endurgreiðslu eða undanþágu á tollum, sönnun uppruna og fyrirkomulag samvinnu á sviði stjórnsýslu sem er að finna í bókun B við samninginn milli EFTA-ríkjanna og Tyrklands skulu gilda að breyttu breytanda. Samkomulag er um að bann við endurgreiðslu eða undanþágu á tollum, sem um ræðir í þessum ákvæðum, skuli aðeins gilda um þær efnivörur sem samningurinn milli EFTA-ríkjanna og Tyrklands gildir um.

Viðbætur við II. viðauka

Listi yfir vörur sem um ræðir í 2. mgr. og um gilda önnur skilyrði en skilyrðið um að vera fengnar að öllu leyti.

<i>ST-númer</i>	<i>Vörulýsing</i>	<i>Aðvinnsla efnivara, sem ekki teljast uppruna-efnivörur, er veitir upprunaréttindi</i>
(1)	(2)	(3)
úr 2004	Græn belgaldin og belgaldin unnin eða varin skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, frýstar	Framleiðsla úr grænum belgaldinum og aldinum úr 7. og 20. kafla sem öll verða þegar að vera upprunavörur
úr 2005	Ertur og belgaldin, unnið eða varið skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, ekki frosið	Framleiðsla úr ertum og belgaldinum úr 7. og 20. kafla sem allt verður þegar að vera upprunavörur
úr 2007	Sulta, ávaxtahlaup, mauk, ávaxta- eða hnetudeig og ávaxta- eða hnetu pasta, soðið, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni, þó ekki sítrusaldinum og eplum	Framleiðsla: – úr ávöxtum og hnetum sem allt verður þegar að vera upprunavörur, enda – sé verðmæti notaðra efnivara úr 17. kafla ekki meira en 30% af verksmiðjuverði framleiðsluvörunnar
úr 2008	Ávextir, hnetur og aðrir ætir plöntuhlutar samkvæmt lista yfir framleiðsluvörur	Framleiðsla: – úr ávöxtum, hnetum og öðrum ætum plöntuhlutum sem allt verður þegar að vera að vera upprunavörur, enda – sé verðmæti notaðra efnivara úr 17. kafla ekki meira en 30% af verksmiðjuverði framleiðsluvörunnar

ST-númer

Vörulýsing

Aðvinnsla efnivara, sem ekki teljast uppruna-
efnivörur, er veitir upprunaréttindi

(1)

(2)

(3)

úr 2009

Ávaxtasafi samkvæmt lista yfir
framleiðsluvörur

Framleiðsla:

- úr ávöxtum, hnetum og öðrum ætum
plöntuhlutum sem allt verður þegar að
vera að öllu leyti fengið, enda
- sé verðmæti notaðra efnivara úr 17. kafla
ekki meira en 30% af verksmiðjuverði
framleiðsluvörunnar

b. Svarbréf.

Genf, 4. desember 1991

Hr. sendiherra

Ég leyfi mér að votta móttöku bréfs yðar í dag sem hljóðar svo:

[Sjá bréf hér að framan]

Ég votta yður, hr. sendiherra, virðingu mína.

Taner Baytok
sendiherra

Hr. Kjartan Jóhannsson

Sendiherra

Genf

a. Letter from the Permanent Representative of Iceland to the Head of the Turkish Delegation

Geneva, 4 December 1991

Sir,

I have the honour to propose on behalf of the Government of Iceland that, with reference to Article 11 of the Free Trade and Cooperation Agreement between the EFTA Countries and Turkey, initialled on 17 October 1991 in Geneva, the following Agreement concerning trade in agricultural products be concluded:

Iceland shall grant tariff reductions to agricultural products originating in Turkey as specified in Annex I to this letter. Rules of origin worked out by the EFTA experts on origin and customs for these products are in Annex II.

The tariff reductions specified in Annex I shall be applied from the date of the entry into force of the Free Trade and Cooperation Agreement between the EFTA countries and Turkey.

The tariff reductions granted to Turkey will not preclude the levying of import duties under the price compensation system nor the levying of variable import duties or other tariff based measures as part of any future change in the Iceland's import regime for agricultural products.

Furthermore, Iceland is ready to promote with Turkey scientific and technical cooperation in fisheries and agriculture on the basis of mutual interests. This cooperation may consist of joint ventures, exchanges of information and documentation, exchanges of experts as well as joint organization of seminars and workshops, in particular in the fields related to fishing and fisheries.

The authorities responsible for the coordination of the cooperation in Turkey and in Iceland shall be the Ministry of Agriculture and Rural Affairs in Turkey and the Ministries of Fisheries and Agriculture in Iceland.

If the Government of Turkey agrees to the proposals contained above, this letter and your letter in reply thereto expressing your government's agreement shall constitute an Agreement between our two governments to enter into force on the date of your letter in reply.

Please accept, Sir, the assurances of my highest consideration.

Kjartan Jóhannsson
Ambassador
Permanent Representative of Iceland

H.E. Mr. Taner Baytok
Ambassador
Head of the Turkish Delegation

Annex I
Products to be exempt from customs duties

<i>HS Tariff Number</i>	<i>Description</i>
0703	Onions, shallots, garlic, leeks and other alliaceous vegetables, fresh or chilled
07.03.10	Onions and shallots
07.03.20	Garlic
0708	Leguminous vegetables, shelled or unshelled, fresh or chilled:
07.08.10	Peas (<i>Pisium sativum</i>)
07.08.20	Beans (<i>Vigna</i> spp. <i>Phaseolus</i> spp)
07.08.90	Other leguminous vegetables (<i>vicia faba</i> , peeled or unpeeled)
0709	Other vegetables, fresh or chilled:
07.09.70	Spinach
07.09.90	Other
07.09.90.20	Olives
07.09.90.70	Courgettes
0710	Vegetables (uncooked or cooked by steaming or boiling in water), frozen:
07.10.21	Peas
07.10.22	Beans
07.10.80.21	Peppers
07.10.80.61	Onions
0711	Vegetables provisionally preserved (by sulphur dioxide gas, in brine, in sulphur water or in other preservative solutions) but unsuitable in that state for immediate consumption:
07.11.10	Onions
07.11.20	Olives
0713	Dried leguminous vegetables, shelled, whether or not skinned or split:
07.13.20	Chickpeas
07.13.31	Beans
07.13.40	Lentils
07.13.50	Broad beans and horse beans
0802	Other nuts, fresh or dried whether or not shelled or peeled:
08.02.12	Almonds, shelled
08.02.22	Hazelnuts, shelled
08.02.32	Walnuts, shelled
08.02.50	Pistachios

*HS Tariff Number**Description*

0804	Dates, figs, pineapples, avacados, guavas, mangoes and mangosteens, fresh or dried:
08.04.20	Figs
0805	Citrus fruit, fresh or dried:
08.05.10	Oranges
08.05.20	Mandarins
08.05.30	Lemons
08.05.40	Grapefruit
0806	Grapes, fresh or dried
08.06.10	Fresh
08.06.20	Dried
0807	Melons (including watermelons) and papaws (papayas) fresh:
08.07.10	Melons (including watermelons)
0808	Apples, pears and quinces (fresh)
08.08.10	Apples
08.08.20	Pears and quinces
0809	Apricots, cherries, (including nectarines), plums and sloes, fresh:
08.09.10	Apricots
08.09.20	Cherries
08.09.30	Peaches
08.09.40	Plums and sloes
0810	Other fruit (fresh):
08.10.10	Strawberries
08.10.90	Pomegranate
0811	Fruit and nuts, uncooked or cooked by steaming or boiling in water, frozen, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:
08.11.10	Strawberries, black red and white currants
08.11.90	Others
08.11.90.31	Cherries
08.11.90.32	Plums
08.11.90.33	Apricots
08.11.90.34	Peaches
08.11.90.36	Grapes
0813	Fruit, dried, other than that of heading Nos. 0801 to 0806, mixture of nuts or dried fruits of this chapter:
08.13.10	Apricots
08.13.20	Prunes
08.13.30	Apples
08.13.40	Other fruit (peaches, pears)
08.13.50	Mixture of nuts or dried fruits of this chapter

*HS Tariff Number**Description*

1509	Olive oil and its fractions, whether or not refined, but not chemically modified:
15.09.10	Virgin
15.09.90	Other (crude)
2004	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, frozen:
20.04.90.22	Olives (black)
20.04.90.23	Olives (green)
20.04.90.32	Green beans
20.04.90.58	Beans
2005	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, not frozen:
20.05.40	Peas
20.05.51	Beans
20.05.70	Olives
20.05.90.30	Artichokes
2007	Jams, fruit, jellies, marmalades, fruit or nut puree and fruit or nut pastes, being cooked preparations, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:
20.07.99	Others
20.07.99.51	Chestnut puree
20.07.99.71	Hazelnut puree
2008	Fruit, nut and other edible parts of plants, otherwise prepared or preserved, whether or not containing added sugar or other sweetening matter or spirit, not elsewhere specified or included:
20.08.11	Groundnuts
20.08.19	Other (hazelnut and pistachios)
20.08.30	Citrus fruit
20.08.50	Apricots
20.08.60	Cherries
20.08.70	Peaches
20.08.80	Strawberries
20.08.92	Mixtures
20.08.99	Other (grapes and plums)
2009	Fruit juices (including grape must) and vegetable juices, unfermented and not containing added spirit, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:
20.09.11	Orange juice
20.09.19	Other (Concentrated orange juice)
20.09.20	Grape fruit juice
20.09.30	Others
20.09.30.21	Lemon juice
20.09.50	Tomato juice
20.09.60	Grape juice
20.09.70	Apple juice
20.09.80	Other (fruit juices)
20.09.90	Mixture of fruit and fruit juices

Annex 2 Rules of origin

1. (1) For the purpose of implementing the Agreement, a product shall be considered to be originating in Turkey if it has been wholly obtained there.

(2) The following shall be considered as wholly obtained in Turkey:

- a) vegetable products harvested there;
- b) live animals born and raised there;
- c) products from live animals raised there;
- d) goods produced there exclusively from products specified in subparagraph (2) a) to c).

(3) Packing materials and packing containers presented with a product therein shall not be included with this product for the purpose of determining whether it has been wholly obtained and it shall not be necessary to establish whether such packing materials or packing containers are originating or not.

2. Notwithstanding paragraph 1, the products mentioned in columns 1 and 2 of the list in the Appendix obtained in Turkey and incorporating materials which have not been wholly obtained there, shall also be considered as originating, provided that the conditions set out in column 3 concerning working or processing carried out on such materials have been fulfilled.

3. (1) The preferential treatment provided for under the Agreement applies only to products which are transported directly from Turkey to Iceland without passing through the territory of another country. However, products originating in Turkey and constituting one single shipment which is not split up may be transported through territory other than that of Iceland or Turkey with, should the occasion arise, transshipment or temporary warehousing in such territory, provided that the crossing of the latter territory is justified for geographical reasons, that the products have remained under the surveillance of the customs authorities in the country of transit or of warehousing, that they have not entered in the commerce of such countries or been delivered for home use there and have not undergone operations other than unloading, reloading or any operations designed to preserve them in good condition.

(2) Evidence that the conditions referred to in subparagraph (1) have been fulfilled shall be supplied to the customs authorities of the importing country in accordance with Article 12 (6) of Protocol B to the Agreement between the EFTA States and Turkey.

4. Originating products within the meaning of this Agreement shall, on importation into Iceland, benefit from the Agreement upon submission of either a movement certificate EUR.1 or an invoice declaration issued or made out in accordance with the provisions of Protocol B to the Agreement between the EFTA States and Turkey.

5. The provisions on drawback or exemption of duties, proof of origin and arrangements for administrative cooperation contained in Protocol B to the Agreement between the EFTA States and Turkey shall apply *mutatis mutandis*. It is understood that the provisions shall apply only in respect of materials which are of the kind to which the Agreement between the EFTA States and Turkey applies.

Appendix List of products, referred to in paragraph 2, subject to other conditions than the wholly obtained criterion

<i>HS heading no.</i>	<i>Description of products</i>	<i>Working or processing carried out on non-originating materials that confers originating status</i>
(1)	(2)	(3)
ex 20.04	Green beans and beans, prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, frozen	Manufacture in which all the green beans and beans of Chapter 7 and 20 must already be originating

<i>HS heading no.</i>	<i>Description of products</i>	<i>Working or processing carried out on non-originating materials that confers originating status</i>
(1)	(2)	(3)
ex 20.05	Peas and beans, prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, not frozen	Manufacture in which all the peas and beans, of Chapter 7 and 20 must already be originating
ex 20.07	Jams, fruits, jellies, marmalades, fruit or nut purée and fruit or nut pastes, being cooked preparations, whether or not containing added sugar or other sweetening matter, except of citrus fruit and apple	Manufacture in which: – all the fruits and nuts must already be originating, and – the value of any materials of Chapter 17 used does not exceed 30% of the ex-work price of the product
ex 20.08	Fruit, nuts and other edible parts of plants, as specified in the list of product coverage	Manufacture in which: – all the fruits, nuts and other edible parts of plants must already be originating, and – the value of any materials of Chapter 17 used does not exceed 30% of the ex-work price of the product
ex 20.09	Fruit juices, as specified in the list of product coverage	Manufacture in which: – all the fruits or any material derived from fruits used must be wholly obtained, and – the value of any materials of Chapter 17 used does not exceed 30% of the ex-work price of the product

b. Letter in reply

Geneva, 4 December 1991

Sir,

I have the honour of acknowledging receipt of your letter of today's date which reads as follows:
[See Note above.]

I have the honour to confirm that the Government of Turkey agrees to the proposals contained in your Letter. Therefore, Your Letter and this letter in reply thereto constitute an Agreement to enter into force on the date of today.

Taner Baytok
Ambassador
Director General

H.E. Mr. Kjartan Jóhannsson
Ambassador
Permanent Representative of Iceland
9-11, rue de Varembe
1211 Geneva 20

AUGLÝSING

um samning við Slóveníu um afnám vegabréfsáritana.

Með erindaskiptum 12. og 14. október 1992 var gengið frá samningi milli Íslands og Slóveníu um afnám vegabréfsáritana fyrir ferðamenn miðað við allt að þriggja mánaða dvöl. Samningurinn öðlast gildi 1. desember 1992.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 27. október 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

2. nóvember 1992

Nr. 18

AUGLÝSING

um samning um réttindi barnsins.

Hinn 28. október 1992 var aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna afhent fullgildingarskjal Íslands vegna samnings um réttindi barnsins sem gerður var í New York 20. nóvember 1989. Samningurinn var undirritaður fyrir Íslands hönd 26. janúar 1990 með fyrirvara um fullgildingu. Alþingi hafði með ályktun 13. maí 1992 heimilað ríkisstjórninni að fullgilda bókunina.

Við afhendingu fullgildingarskjalsins voru gerðar tvær yfirlýsingar fyrir Íslands hönd.

Samningurinn öðlast gildi að því er Ísland varðar 27. nóvember 1992.

Bókunin er birt sem fylgiskjal 1 með auglýsingu þessari og yfirlýsingarnar sem fylgiskjal 2.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 2. nóvember 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal 1.**SAMNINGUR
um réttindi barnsins****INNGANGUR**

Ríki þau sem aðilar eru að samningi þessum, sem telja, í samræmi við meginreglur þær er fram koma í sáttmála hinna Sameinuðu þjóða, að viðurkenning á meðfæddri göfgi og jöfnum óaðskiljanlegum réttindum allra manna sé grundvöllur frelsis, réttlætis og friðar í heiminum,

sem hafa í huga að hinar Sameinuðu þjóðir hafa í sáttmálanum enn staðfest trú sína á grundvallarmannréttindi og virðingu og gildi allra manna, og hafa einsett sér að stuðla að félagslegum framförum og bættum lífskjörum við meira frjálsræði,

sem viðurkenna að Sameinuðu þjóðirnar hafa í Mannréttindayfirlýsingunni og í alþjóðasamningunum um mannréttindi lýst því yfir og samþykkt að hver maður skuli eiga kröfu á réttindum þeim og frelsi sem þar er lýst, án nokkurs greinarmunar, svo sem vegna kynþáttar, litarháttar, kynferðis, tungu, trúarbragða, stjórnmálaskoðana eða annarra skoðana, þjóðernisuppruna eða félagslegs uppruna, eigna, ættarnis eða annarra aðstæðna,

sem minnst þess að hinar Sameinuðu þjóðir hafa lýst því yfir í Mannréttindayfirlýsingunni að börnum beri sérstök vernd og aðstoð,

sem eru sannfærð um að veita beri fjölskyldunni, sem grundvallareiningu samfélagsins og hinu eðlilega umhverfi til vaxtar og velfarnaðar allra meðlima sinna, en sérstaklega þó barna, nauðsynlega vernd og aðstoð til að sinna til hlítar þeirri ábyrgð sem á henni hvílir í samfélaginu,

sem viðurkenna að barn eigi að alast upp innan fjölskyldu, við hamingju, ást og skilning, til þess að persónuleiki þess geti mótast á heilsteypnan og jákvæðan hátt,

sem telja að undirbúa beri barnið að fullu til að lifa sjálfstæðu lífi innan samfélagsins, og ala það upp í anda þeirra hugsjóna sem lýst er í sáttmála hinna Sameinuðu þjóða, sérstaklega í anda friðar, virðingar, umburðarlyndis, frelsis, jafnréttis og samstöðu,

sem minnst þess að þeirrar nauðsynjar að barninu sé veitt sérstök vernd hefur verið getið í Genfaryfirlýsingu um réttindi barnsins frá 1924 og í yfirlýsingu um réttindi barnsins sem samþykkt

**CONVENTION
on the Rights of the Child****PREAMBLE**

The States Parties to the present Convention,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Bearing in mind that the peoples of the United Nations have, in the Charter, reaffirmed their faith in fundamental human rights and in the dignity and worth of the human person, and have determined to promote social progress and better standards of life in larger freedom,

Recognizing that the United Nations has, in the Universal Declaration of Human Rights and in the International Covenants on Human Rights, proclaimed and agreed that everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth therein, without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status,

Recalling that, in the Universal Declaration of Human Rights, the United Nations has proclaimed that childhood is entitled to special care and assistance,

Convinced that the family, as the fundamental group of society and the natural environment for the growth and well-being of all its members and particularly children, should be afforded the necessary protection and assistance so that it can fully assume its responsibilities within the community,

Recognizing that the child, for the full and harmonious development of his or her personality, should grow up in a family environment, in an atmosphere of happiness, love and understanding,

Considering that the child should be fully prepared to live an individual life in society, and brought up in the spirit of the ideals proclaimed in the Charter of the United Nations, and in particular in the spirit of peace, dignity, tolerance, freedom, equality and solidarity,

Bearing in mind that the need to extend particular care to the child has been stated in the Geneva Declaration of the Rights of the Child of 1924 and in the declaration of the Rights of the Child

var á Allsherjarþinginu hinn 20. nóvember 1959, og hefur hún verið viðurkennd í Mannréttindayfirlýsingunni, í alþjóðasamningnum um borgaraleg og stjórnmálaleg réttindi (sérstaklega 23. og 24. gr.), í alþjóðasamningnum um efnahagsleg, félagsleg og menningarleg réttindi (sérstaklega 10. gr.), og í samþykktum og ýmsum löggæringum sérstofnana og alþjóðastofnana sem láta sig velferð barna varða,

sem hafa í huga að barn þarfnist þess „að því sé látin í té sérstök vernd og umönnun þar sem það hafi ekki tekið út líkamlegan og andlegan þroska, þar á meðal viðeigandi lögvernd, jafnt fyrir sem eftir fæðingu“, eins og segir í yfirlýsingunni um réttindi barnsins,

sem minnst ákvæða yfirlýsingarinnar um félagslegar og lagalegar meginreglur um vernd barna og velferð með sérstakri hliðsjón af fóstri barna og ættleiðingu innanlands og milli ríkja, almennra lágmarksreglna Sameinuðu þjóðanna um meðferð afbrotamála ungmenna (Beijing-reglnanna), og yfirlýsingarinnar um vernd kvenna og barna er neyð ríkir eða ófriður geisar,

sem gera sér grein fyrir að í öllum löndum heims eru börn sem búa við sérstaklega erfiðar aðstæður, og að þau þarfnist sérstakrar athygli,

sem taka fullt tillit til þess hversu mikilvægar siðvenjur og menningararfleið hverrar þjóðar eru til þess að vernda barnið og tryggja að það þroskist á jákvæðan hátt,

sem viðurkenna mikilvægi alþjóðlegrar samvinnu svo bæta megi lífsskjör barna í öllum löndum, en þó sérstaklega í þróunarlöndum,

hafa komið sér saman um eftirfarandi:

I. HLUTI

1. gr.

Í samningi þessum merkir barn hvern þann einstakling sem ekki hefur náð átján ára aldri, nema hann nái fyrr löggræðisaldri samkvæmt lögum þeim sem hann lýtur.

2. gr.

1. Aðildarríki skulu virða og tryggja hverju barni innan lögsögu sinnar þau réttindi sem kveðið er á um í samningi þessum, án mismununar af nokkru tagi, án tillits til kynþáttar, litarháttar, kynferðis, tungu, trúarbragða, stjórnmálaskoðana eða annarra skoðana, uppruna með tilliti til

adopted by the General Assembly on 20 November 1959 and recognized in the Universal Declaration of Human Rights, in the International Covenant on Civil and Political Rights (in particular in articles 23 and 24), in the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (in particular in article 10) and in the statutes and relevant instruments of specialized agencies and international organizations concerned with the welfare of children,

Bearing in mind that, as indicated in the Declaration of the Rights of the Child, “the child, by reason of his physical and mental immaturity, needs special safeguards and care, including appropriate legal protection, before as well as after birth”,

Recalling the provisions of the Declaration on Social and Legal Principles relating to the Protection and Welfare of Children, with Special Reference to Foster Placement and Adoption Nationally and Internationally; the United Nations Standard Minimum Rules for the administration of Juvenile Justice (The Beijing Rules); and the Declaration on the Protection of Women and Children in Emergency and Armed Conflict,

Recognizing that, in all countries in the world, there are children living in exceptionally difficult conditions, and that such children need special consideration,

Taking due account of the importance of the traditions and cultural values of each people for the protection and harmonious development of the child,

Recognizing the importance of international co-operation for improving the living conditions of children in every country, in particular in the developing countries,

Have agreed as follows:

PART I

Article 1

For the purposes of the present Convention, a child means every human being below the age of eighteen years unless, under the law applicable to the child, majority is attained earlier.

Article 2

1. States Parties shall respect and ensure the rights set forth in the present Convention to each child within their jurisdiction without discrimination of any kind, irrespective of the child's or his or her parent's or legal guardian's race, colour, sex, language, religion, political or other opinion,

þjóðernis, þjóðháttar eða félagslegrar stöðu, eigna, fötlunar, ætternis eða annarra aðstæðna þess eða foreldris þess eða lögráðamanns.

2. Aðildarríki skulu gera allar viðeigandi ráðstafanir til að sjá um að barni sé ekki mismunað eða refsað vegna stöðu eða athafna foreldra þess, lögráðamanna eða fjölskyldumeðlima, eða sjónarmiða sem þeir láta í ljós eða skoðana þeirra.

3. gr.

1. Það sem barni er fyrir bestu skal ávallt hafa forgang þegar félagsmálastofnanir á vegum hins opinbera eða einkaaðila, dómstólar, stjórnvöld eða löggjafarstofnanir gera ráðstafanir sem varða börn.

2. Með hliðsjón af réttindum og skyldum foreldra eða lögráðamanna, eða annarra sem bera ábyrgð að lögum á börnum, skuldbinda aðildarríki sig til að tryggja börnum þá vernd og umönnun sem velferð þeirra krefst, og skulu þau í því skyni gera allar nauðsynlegar ráðstafanir á sviði löggjafar og stjórnsýslu.

3. Aðildarríki skulu sjá til þess að stofnanir þar sem börnum skal veitt umönnun og vernd starfi í samræmi við reglur sem þar til bær stjórnvöld hafa sett, einkum um öryggi, heilsuvernd og fjölda og hæfni starfsmanna, svo og um tilhlýðilega yfirumsjón.

4. gr.

Aðildarríki skulu gera allar viðeigandi ráðstafanir á sviði löggjafar og stjórnsýslu, svo og á öðrum vettvangi, til að réttindi þau, sem viðurkennd eru í samningi þessum, komi til framkvæmda. Hvað efnahagsleg, félagsleg og menningarleg réttindi snertir skulu aðildarríki gera slíkar ráðstafanir að því marki sem þau framast hafa bolmagn til, og með alþjóðlegri samvinnu þar sem þörf krefur.

5. gr.

Aðildarríki skulu virða ábyrgð, réttindi og skyldur foreldra, eða eftir því sem við á þeirra sem tilheyra stórfjölskyldu eða samfélagi samkvæmt staðbundnum venjum, eða lögráðamanna eða annarra sem að lögum eru ábyrgir fyrir barni, til að veita því tilhlýðilega leiðsögn og handleiðslu í samræmi við vaxandi þroska þess er það beitir réttindum þeim sem viðurkennd eru í samningi þessum.

national, ethnic or social origin, property, disability, birth or other status.

2. States Parties shall take all appropriate measures to ensure that the child is protected against all forms of discrimination or punishment on the basis of the status, activities, expressed opinions, or beliefs of the child's parents, legal guardians, or family members.

Article 3

1. In all actions concerning children, whether undertaken by public or private social welfare institutions, courts of law, administrative authorities or legislative bodies, the best interests of the child shall be a primary consideration.

2. States Parties undertake to ensure the child such protection and care as is necessary for his or her well-being, taking into account the rights and duties of his or her parents, legal guardians, or other individuals legally responsible for him or her, and, to this end, shall take all appropriate legislative and administrative measures.

3. States Parties shall ensure that the institutions, services and facilities responsible for the care or protection of children shall conform with the standards established by competent authorities, particularly in the areas of safety, health, in the number and suitability of their staff, as well as competent supervision.

Article 4

States Parties shall undertake all appropriate legislative, administrative, and other measures for the implementation of the rights recognized in the present Convention. With regard to economic, social and cultural rights, States Parties shall undertake such measures to the maximum extent of their available resources and, where needed, within the framework of international co-operation.

Article 5

States Parties shall respect the responsibilities, rights and duties of parents or, where applicable, the members of the extended family or community as provided for by local custom, legal guardians or other persons legally responsible for the child, to provide, in a manner consistent with the evolving capacities of the child, appropriate direction and guidance in the exercise by the child of the rights recognized in the present Convention.

6. gr.

1. Aðildarríki viðurkenna að sérhvert barn hefur meðfæddan rétt til lífs.

2. Aðildarríki skulu eftir fremsta megni tryggja að börn megi lifa og þroskast.

7. gr.

1. Barn skal skráð þegar eftir fæðingu, og á það frá fæðingu rétt til nafns, rétt til að öðlast ríkisfang, og eftir því sem unnt er rétt til að þekkja foreldra sína og njóta umönnunar þeirra.

2. Aðildarríki skulu tryggja að réttindum þessum sé komið í framkvæmd í samræmi við lög sín og skuldbindingar í viðeigandi alþjóðasamningum á þessu sviði, einkum í þeim tilvikum þegar barn yrði ella ríkisfangslaut.

8. gr.

1. Aðildarríki skuldbinda sig til að virða rétt barns til að viðhalda því sem auðkennir það sem einstakling, þar með töldu ríkisfangi sínu, nafni og fjölskyldutengslum eins og viðurkennt er með lögum, án ólögmatra afskipta.

2. Sé barn ólöglega svipt einhverju eða öllu því sem auðkennir það sem einstakling skulu aðildarríkin veita viðeigandi aðstoð og vernd í því skyni að bæta úr því sem fyrst.

9. gr.

1. Aðildarríki skulu tryggja að barn sé ekki skilið frá foreldrum sínum gegn vilja þeirra, nema þegar lögbær stjórnvöld ákveða samkvæmt viðeigandi lögum og reglum um málsmeðferð að aðskilnaður sé nauðsynlegur með tilliti til hagsmuna barnsins enda sé sú ákvörðun háð endurskoðun dómstóla. Slík ákvörðun kann að vera nauðsynleg í ákveðnum tilvikum, svo sem ef barn sætir misnotkun eða er vanrækt af foreldrum sínum, eða þegar foreldrar búa ekki saman og ákveða verður hver skuli vera dvalarstaður þess.

2. Við alla málsmeðferð samkvæmt 1. tl. þessarar greinar skal veita öllum aðilum sem hagsmuna hafa að gæta kost á að taka þátt í málsmeðferð og að gera grein fyrir sjónarmiðum sínum.

3. Aðildarríki skulu virða rétt barns sem skilið hefur verið frá foreldri eða foreldrum sínum til að halda persónulegum tengslum og beinu sambandi við þau bæði með reglubundnum hætti, enda sé það ekki andstætt hagsmunum þess.

4. Nú á aðskilnaður rætur að rekja til aðgerða af hálfu aðildarríkis, svo sem varðhalds, fangels-

Article 6

1. States Parties recognize that every child has the inherent right to life.

2. States Parties shall ensure to the maximum extent possible the survival and development of the child.

Article 7

1. The child shall be registered immediately after birth and shall have the right from birth to a name, the right to acquire a nationality and, as far as possible, the right to know and be cared for by his or her parents.

2. States Parties shall ensure the implementation of these rights in accordance with their national law and their obligations under the relevant international instruments in this field, in particular where the child would otherwise be stateless.

Article 8

1. States Parties undertake to respect the right of the child to preserve his or her identity, including nationality, name and family relations as recognized by law without unlawful interference.

2. Where a child is illegally deprived of some or all of the elements of his or her identity, States Parties shall provide appropriate assistance and protection, with a view to speedily re-establishing his or her identity.

Article 9

1. States Parties shall ensure that a child shall not be separated from his or her parents against their will, except when competent authorities subject to judicial review determine, in accordance with applicable law and procedures, that such separation is necessary for the best interests of the child. Such determination may be necessary in a particular case such as one involving abuse or neglect of the child by the parents, or one where the parents are living separately and a decision must be made as to the child's place of residence.

2. In any proceedings pursuant to paragraph 1 of the present article, all interested parties shall be given an opportunity to participate in the proceedings and make their views known.

3. States Parties shall respect the right of the child who is separated from one or both parents to maintain personal relations and direct contact with both parents on a regular basis, except if it is contrary to the child's best interests.

4. Where such separation results from any action initiated by a State Party, such as the deten-

unar, útleððar, brottvísunar úr landi eða andláts annars hvors foreldranna eða beggja eða barnsins (þar á meðal andláts af hvaða orsök sem er meðan ríkið hafði hinn látna í gæslu), og skal þá aðildarríkið þegar þess er beiðst veita foreldrunum eða barninu, eða öðrum í fjölskyldu þeirra ef við á, nauðsynlega vitneskju um hvar þeir fjölskyldumeðlimir eru niður komnir, sem fjarverandi eru, enda skaði það ekki barnið að láta vitneskjuna í té. Aðildarríki skulu enn fremur sjá til þess að það eitt að slík beiðni sé borin fram hafi ekki slæmar afleiðingar fyrir það fólk sem í hlut á.

10. gr.

1. Í samræmi við skuldbindingar sínar samkvæmt 1. tl. 9. gr. skulu aðildarríki með jákvæðu hugarfari, mannúðlega og með skjótum hætti afgreiða beiðni barns eða foreldris þess um að koma til eða fara frá aðildarríki vegna endurfunda fjölskyldu. Aðildarríki skulu enn fremur sjá til þess að það eitt að slík beiðni sé borin fram hafi ekki slæmar afleiðingar fyrir beiðendur eða aðra í fjölskyldu þeirra.

2. Barn sem á foreldra búsetta í mismunandi ríkjum á rétt til þess að halda persónulegum tengslum og beinu sambandi við þau bæði með reglubundnum hætti, nema sérstaklega standi á. Í því skyni, og í samræmi við skuldbindingar sínar samkvæmt 1. tl. 9. gr., skulu aðildarríki virða rétt barns og foreldra þess til að fara frá hvaða landi sem er, þar á meðal eigin landi, og til að koma til eigin lands. Réttur til að fara frá hvaða landi sem er skal einungis háður þeim takmörkunum sem ákveðnar eru með lögum og nauðsynlegar eru til að gætt sé öryggis þjóðarinnar, allsherjarreglu (*ordre public*), heilbrigðis almenningss eða siðgæðis, eða réttar og frelsis annarra, og sem samræmast öðrum réttindum viðurkenndum í samningi þessum.

11. gr.

1. Aðildarríki skulu gera ráðstafanir gegn því að börn séu ólöglega flutt úr landi og haldið erlendis.

2. Í því skyni skulu aðildarríki stuðla að því að gerðir séu um það tvíhliða eða marghliða samningar, eða aðild fengin að samningum sem þegar hafa verið gerðir.

12. gr.

1. Aðildarríki skulu tryggja barni sem myndað getur eigin skoðanir rétt til að láta þær frjáltslega í ljós í öllum málum sem það varða, og skal tekið

tion, imprisonment, exile, deportation or death (including death arising from any cause while the person is in the custody of the State) of one or both parents or of the child, that State Party shall, upon request, provide the parents, the child or, if appropriate, another member of the family with the essential information concerning the whereabouts of the absent member(s) of the family unless the provision of the information would be detrimental to the well-being of the child. States Parties shall further ensure that the submission of such a request shall of itself entail no adverse consequences for the person(s) concerned.

Article 10

1. In accordance with the obligation of States Parties under article 9, paragraph 1, applications by a child or his or her parents to enter or leave a State Party for the purpose of family reunification shall be dealt with by States Parties in a positive, humane and expeditious manner. States Parties shall further ensure that the submission of such a request shall entail no adverse consequences for the applicants and for the members of their family.

2. A child whose parents reside in different States shall have the right to maintain on a regular basis, save in exceptional circumstances personal relations and direct contacts with both parents. Towards that end and in accordance with the obligation of States Parties under article 9, paragraph 1, States Parties shall respect the right of the child and his or her parents to leave any country, including their own, and to enter their own country. The right to leave any country shall be subject only to such restrictions as are prescribed by law and which are necessary to protect the national security, public order (*ordre public*), public health or morals or the rights and freedoms of others and are consistent with the other rights recognized in the present Convention.

Article 11

1. States Parties shall take measures to combat the illicit transfer and non-return of children abroad.

2. To this end, States Parties shall promote the conclusion of bilateral or multilateral agreements or accession to existing agreements.

Article 12

1. States Parties shall assure to the child who is capable of forming his or her own views the right to express those views freely in all matters affect-

réttmætt tillit til skoðana þess í samræmi við aldur þess og þroska.

2. Vegna þessa skal barni einkum veitt tækifæri til að tjá sig við hverja þá málsmeðferð fyrir dómi eða stjórnvaldi sem barnið varðar, annaðhvort beint eða fyrir milligöngu talsmanns eða viðeigandi stofnunar, á þann hátt sem samræmist reglum í lögum um málsmeðferð.

13. gr.

1. Barn á rétt til að láta í ljós skoðanir sínar, og felur það í sér rétt til að leita, taka við og miðla hvers kyns vitneskju og hugmyndum, án tillits til landamæra, annaðhvort munnlega, skriflega eða á prenti, í formi lista eða eftir hvers kyns öðrum leiðum að vali þess.

2. Láta má rétt þennan sæta vissum takmörkunum, en þó aðeins að því marki sem mælt er fyrir í lögum og er nauðsynlegt

a) til þess að virða réttindi eða mannorð annarra, eða

b) til að gæta öryggis þjóðarinnar eða allsherjarreglu (*ordre public*), eða heilbrigðis almennings eða siðgæðis.

14. gr.

1. Aðildarríki skulu virða rétt barns til frjálsrar hugsunar, sannfæringar og trúar.

2. Aðildarríki skulu virða rétt og skyldur foreldra, og lögfráðamanna, eftir því sem við á, til að veita barni leiðsögn við að beita rétti sínum á þann hátt sem samræmist vaxandi þroska þess.

3. Frelsi til að láta í ljós trú eða skoðun skal einungis háð þeim takmörkunum sem mælt er fyrir um í lögum og eru nauðsynlegar til að gæta öryggis almennings, allsherjarreglu, heilsu almennings eða siðgæðis, eða grundvallarréttinda og frelsis annarra.

15. gr.

1. Aðildarríki viðurkenna rétt barns til að mynda félög með öðrum og koma saman með öðrum með friðsömum hætti.

2. Þessi réttindi skulu ekki háð öðrum takmörkunum en þeim sem settar eru í samræmi við lög og nauðsynlegar eru í lýðfrjálsu þjóðfélagi vegna öryggis þjóðarinnar eða almennings, allsherjarreglu (*ordre public*), verndunar heilbrigðis almennings eða siðgæðis eða verndunar réttinda og frelsis annarra.

ing the child, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.

2. For this purpose, the child shall in particular be provided the opportunity to be heard in any judicial and administrative proceedings affecting the child, either directly, or through a representative or an appropriate body, in a manner consistent with the procedural rules of national law.

Article 13

1. The child shall have the right to freedom of expression; this right shall include freedom to seek, receive and impart information and ideas of all kinds, regardless of frontiers, either orally, in writing or in print, in the form of art, or through any other media of the child's choice.

2. The exercise of this right may be subject to certain restrictions, but these shall only be such as are provided by law and are necessary:

(a) For respect of the rights or reputations of others; or

(b) For the protection of national security or of public order (*ordre public*), or of public health or morals.

Article 14

1. States Parties shall respect the right of the child to freedom of thought, conscience and religion.

2. States Parties shall respect the rights and duties of the parents and, when applicable, legal guardians, to provide direction to the child in the exercise of his or her right in a manner consistent with the evolving capacities of the child.

3. Freedom to manifest one's religion or beliefs may be subject only to such limitations as are prescribed by law and are necessary to protect public safety, order, health or morals, or the fundamental rights and freedoms of others.

Article 15

1. States Parties recognize the rights of the child to freedom of association and to freedom of peaceful assembly.

2. No restrictions may be placed on the exercise of these rights other than those imposed in conformity with the law and which are necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, public order (*ordre public*), the protection of public health or morals or the protection of the rights and freedoms of others.

16. gr.

1. Eigi má láta barn sæta gerræðislegum eða ólögmætum afskiptum af einkalífi þess, fjölskyldu, heimili eða bréfum, né ólögmætri árás á sæmd þess eða mannorð.

2. Barn á rétt á vernd laganna fyrir slíkum afskiptum og árásum.

17. gr.

Aðildarríki viðurkenna mikilvægi fjölmiðla, og skulu þau sjá um að barn eigi aðgang að upplýsingum og efni af ýmsum uppruna frá eigin landi og erlendis frá, einkum því sem ætlað er að stuðla að félagslegri, andlegri og siðferðislegri velferð þess, og líkamlegu og geðrænu heilbrigði. Aðildarríki skulu í þessu skyni:

a) Hvetja fjölmiðla til að dreifa upplýsingum og efni sem börn njóta góðs af félagslega og menningarlega og samræmist anda 29. gr.

b) Stuðla að alþjóðlegri samvinnu við undirbúning, skipti og dreifingu á slíkum upplýsingum og efni af fjölbreyttum uppruna, menningarlegum, þjóðlegum og alþjóðlegum.

c) Stuðla að því að barnabækur séu samdar og þeim dreift.

d) Hvetja fjölmiðla til að taka sérstakt tillit til tungumálaþarfa barns sem tilheyrir minnihlutahópi eða er af frumbyggjaættum.

e) Stuðla að því að mótaðar verði viðeigandi leiðbeiningareglur um vernd barns fyrir upplýsingum og efni sem skaðað getur velferð þess, með ákvæði 13. og 18. gr. í huga.

18. gr.

1. Aðildarríki skulu gera það sem í þeirra valdi stendur til að tryggja að sú meginregla sé virt að foreldrar beri sameiginlega ábyrgð á að ala upp barn og koma því til þroska. Foreldrar, eða lög-ráðamenn, ef við á, bera aðalábyrgð á uppeldi barns og því að barni sé komið til þroska. Það sem barninu er fyrir bestu skal vera þeim efst í huga.

2. Til þess að tryggja og efla réttindi þau sem kveðið er á um í samningi þessum skulu aðildarríki veita foreldrum og lög-ráðamönnum viðeigandi aðstoð við að rækja uppeldisskyldur sínar og sjá til þess að byggðar séu upp stofnanir og aðstaða og þjónusta veitt til umönnunar barna.

3. Aðildarríki skulu gera allar viðeigandi ráðstafanir til að tryggja að börn foreldra sem stunda

Article 16

1. No child shall be subjected to arbitrary or unlawful interference with his or her privacy, family, home or correspondence, nor to unlawful attacks on his or her honour and reputation.

2. The child has the right to the protection of the law against such interference or attacks.

Article 17

States Parties recognize the important function performed by the mass media and shall ensure that the child has access to information and material from a diversity of national and international sources, especially those aimed at the promotion of his or her social, spiritual and moral well-being and physical and mental health. To this end, States Parties shall:

(a) Encourage the mass media to disseminate information and material of social and cultural benefit to the child and in accordance with the spirit of article 29;

(b) Encourage international co-operation in the production, exchange and dissemination of such information and material from a diversity of cultural, national and international sources;

(c) Encourage the production and dissemination of children's books;

(d) Encourage the mass media to have particular regard to the linguistic needs of the child who belongs to a minority group or who is indigenous;

(e) Encourage the development of appropriate guidelines for the protection of the child from information and material injurious to his or her well-being, bearing in mind the provisions of articles 13 and 18.

Article 18

1. States Parties shall use their best efforts to ensure recognition of the principle that both parents have common responsibilities for the upbringing and development of the child. Parents or, as the case may be, legal guardians, have the primary responsibility for the upbringing and development of the child. The best interests of the child will be their basic concern.

2. For the purpose of guaranteeing and promoting the rights set forth in the present Convention, States Parties shall render appropriate assistance to parents and legal guardians in the performance of their child-rearing responsibilities and shall ensure the development of institutions, facilities and services for the care of children.

3. States Parties shall take all appropriate measures to ensure that children of working

atvinnu fáin notið góðs af þjónustu og aðstöðu til umönnunar barna sem þau kunna að eiga rétt á.

19. gr.

1. Aðildarríki skulu gera allar viðeigandi ráðstafanir á sviði löggjafar, stjórnsýslu, félags- og menntunarmála til að vernda barn gegn hvers kyns líkamlegu og andlegu ofbeldi, meiðingum, misnotkun, vanrækslu, skeytingarleysi, illri meðferð eða notkun, þar á meðal kynferðislegri misnotkun, meðan það er í umsjá annars eða beggja foreldra, lögráðamanns eða lögráðamanna, eða nokkurs annars sem hefur það í umsjá sinni.

2. Eftir því sem við á skulu meðal slíkra verndarráðstafana vera virkar ráðstafanir til að koma á félagslegri þjónustu til að veita barni og þeim sem hafa það í sinni umsjá nauðsynlegan stuðning, og til að koma á öðrum forvörnum, svo og til að greina, tilkynna, vísa áfram, rannsaka, taka til meðferðar og fylgjast með tilfellum er barn hefur sætt illri meðferð svo sem lýst hefur verið, svo og ef við á til að tryggja afskipti dómara.

20. gr.

1. Barn sem tímabundið eða til frambúðar nýtur ekki fjölskyldu sinnar, eða sem með tilliti til þess sem því sjálfu er fyrir bestu er ekki unnt að leyfa að sé lengur innan um fjölskyldu sína, á rétt á sérstakri vernd og aðstöð ríkisvaldsins.

2. Aðildarríki skulu í samræmi við lög sín sjá barni sem þannig er ástatt um fyrir annarri umönnun.

3. Slík umönnun getur meðal annars falist í fóstri, *kafalah* samkvæmt islömskum lögum, ættleiðingu eða, ef nauðsyn krefur, vistun á viðeigandi stofnun sem annast börn. Þegar lausna er leitað skal tekið tilhlýðilegt tillit til þess að æskilegt er að stöðugleiki verði í uppeldi barns og til þjóðlegs, trúarlegs og menningarlegs uppruna þess og tungumáls.

21. gr.

Aðildarríki sem viðurkenna og/eða leyfa ættleiðingu skulu tryggja að fyrst og fremst sé lítið til þess sem barni er fyrir bestu, og skulu:

a) Sjá til þess að ættleiðing barns sé aðeins heimilud af þar til bærum stjórnvöldum sem ákveða samkvæmt viðeigandi lögum og reglum um málsmeðferð og á grundvelli viðeigandi og áreiðanlegra upplýsinga að ættleiðing sé leyfileg með hliðsjón af stöðu barnsins gagnvart foreldrum þess, skyldmennum og lögráðamönnum og þeir

parents have the right to benefit from child-care services and facilities for which they are eligible.

Article 19

1. States Parties shall take all appropriate legislative, administrative, social and educational measures to protect the child from all forms of physical or mental violence, injury or abuse, neglect or negligent treatment, maltreatment or exploitation, including sexual abuse, while in the care of parent(s), legal guardian(s) or any other person who has the care of the child.

2. Such protective measures should, as appropriate, include effective procedures for the establishment of social programmes to provide necessary support for the child and for those who have the care of the child, as well as for other forms of prevention and for identification, reporting, referral, investigation, treatment and follow-up of instances of child maltreatment described heretofore, and, as appropriate, for judicial involvement.

Article 20

1. A child temporarily or permanently deprived of his or her family environment, or in whose own best interests cannot be allowed to remain in that environment, shall be entitled to special protection and assistance provided by the State.

2. States Parties shall in accordance with their national laws ensure alternative care for such a child.

3. Such care could include, inter alia, foster placement, *kafalah* of Islamic law, adoption or if necessary placement in suitable institutions for the care of children. When considering solutions, due regard shall be paid to the desirability of continuity in a child's upbringing and to the child's ethnic, religious, cultural and linguistic background.

Article 21

States Parties that recognize and/or permit the system of adoption shall ensure that the best interests of the child shall be the paramount consideration and they shall:

(a) Ensure that the adoption of a child is authorized only by competent authorities who determine, in accordance with applicable law and procedures and on the basis of all pertinent and reliable information, that the adoption is permissible in view of the child's status concerning parents, relatives and legal guardians and that, if

sem í hlut eiga hafi ef þess er krafist veitt samþykki sitt fyrir ættleiðingu, að íhuguðu máli og að fenginni nauðsynlegri ráðgjöf.

b) Viðurkenna að taka megí ættleiðingu milli landa til athugunar sem aðra leið til að sjá barni fyrir umönnun, ef ekki er unnt að koma því í fóstur eða til ættleiðingar eða veita því með einhverjum viðeigandi hætti umönnun í upprunalandi sínu.

c) Sjá til þess að barn sem ættleitt er milli landa njóti sömu verndar og við ættleiðingu innanlands og um það gildi sömu reglur.

d) Gera allar viðeigandi ráðstafanir til að tryggja að ættleiðing milli landa hafi ekki í för með sér óeðlilegan fjárgróða fyrir þá sem hlut eiga að henni.

e) Stuðla að því, þar sem við á, að markmiðum greinar þessarar verði náð með því að koma á tvíhliða eða marghliða tilhögun eða samningum, og leitast innan þess ramma við að tryggja að þar til bær stjórnvöld eða stofnanir sjái um að koma barni fyrir í öðru landi.

22. gr.

1. Aðildarríki skulu gera viðeigandi ráðstafanir til að tryggja að barn sem leitar eftir réttarstöðu sem flóttamaður, eða sem talið er flóttamaður samkvæmt viðeigandi reglum og starfsháttum þjóðaréttar eða landslaga, fái, hvort sem það er í fylgd foreldra eða annarra eða ekki, viðeigandi vernd og mannúðlega aðstoð við að nýta sér þau réttindi sem við eiga og kveðið er á um í samningi þessum og öðrum alþjóðlegum löggæringum á sviði mannréttinda- eða mannúðarmála sem ríki þau er um ræðir eiga aðild að.

2. Í þessu skyni skulu aðildarríki veita Sameinuðu þjóðunum, svo og öðrum hæfum milliríkja-stofnunum eða stofnunum, sem ríki eiga ekki aðild að, er hafa samvinnu við Sameinuðu þjóðirnar, alla þá samvinnu er þau telja að við eigi, í viðleitni þeirra til að vernda og aðstoða börn sem þannig er ástatt um, og við að leita uppi foreldra barns sem er flóttamaður, eða aðra í fjölskyldu þess, til að afla upplýsinga sem þörf er á til að fjölskyldan geti sameinast. Þegar ekki er unnt að hafa uppi á foreldrum eða öðrum í fjölskyldunni skal veita barni sömu vernd og hverju því barni ber sem til frambúðar eða tímabundið nýtur ekki fjölskyldu sinnar, hver sem ástæða þess er, eins og kveðið er á um í samningi þessum.

23. gr.

1. Aðildarríki viðurkenna að andlega eða líkamlega fatlað barn skuli njóta fulls og sómasam-

required, the persons concerned have given their informed consent to the adoption on the basis of such counselling as may be necessary;

(b) Recognize that inter-country adoption may be considered as an alternative means of child's care, if the child cannot be placed in a foster or an adoptive family or cannot in any suitable manner be cared for in the child's country of origin;

(c) Ensure that the child concerned by inter-country adoption enjoys safeguards and standards equivalent to those existing in the case of national adoption;

(d) Take all appropriate measures to ensure that, in inter-country adoption, the placement does not result in improper financial gain for those involved in it;

(e) Promote, where appropriate, the objectives of the present article by concluding bilateral or multilateral arrangements or agreements, and endeavour, within this framework, to ensure that the placement of the child in another country is carried out by competent authorities or organs.

Article 22

1. States Parties shall take appropriate measures to ensure that a child who is seeking refugee status or who is considered a refugee in accordance with applicable international or domestic law and procedures shall, whether unaccompanied or accompanied by his or her parents or by any other person, receive appropriate protection and humanitarian assistance in the enjoyment of applicable rights set forth in the present Convention and in other international human rights or humanitarian instruments to which the said States are Parties.

2. For this purpose, States Parties shall provide, as they consider appropriate, co-operation in any efforts by the United Nations and other competent intergovernmental organizations or non-governmental organizations co-operating with the United Nations to protect and assist such a child and to trace the parents or other members of the family of any refugee child in order to obtain information necessary for reunification with his or her family. In cases where no parents or other members of the family can be found, the child shall be accorded the same protection as any other child permanently or temporarily deprived of his or her family environment for any reason, as set forth in the present Convention.

Article 23

1. States Parties recognize that a mentally or physically disabled child should enjoy a full and

legs lífs, við aðstæður sem tryggja virðingu þess og stuðla að sjálfsbjörg þess og virkri þátttöku í samfélaginu.

2. Aðildarríki viðurkenna rétt fatlaðs barns til sérstakrar umönnunar, og skulu þau stuðla að því og sjá um að barni sem á rétt á því, svo og þeim er hafa á hendi umönnun þess, verði eftir því sem föng eru á veitt sú aðstoð sem sótt er um og hentar barninu og aðstæðum foreldra eða annarra sem annast það.

3. Með tilliti til hinna sérstöku þarfa fatlaðs barns skal aðstoð samkvæmt 2. tl. þessarar greinar veitt ókeypis þegar unnt er, með hliðsjón af efna- hag foreldra eða annarra sem hafa á hendi umönnun þess, og skal hún miðuð við að tryggt sé að fatlaða barnið hafi í raun aðgang að og njóti menntunar, þjálfunar, heilbrigðisþjónustu, endurhæfingar, starfsundirbúnings og möguleika til tólmstundaiðju, þannig að stuðlað sé að sem allra mestri félagslegri aðlögun og þroska þess, þar á meðal í menningarlegum og andlegum efnum.

4. Aðildarríki skulu í anda alþjóðlegrar samvinnu stuðla að því að skipst sé á viðeigandi upplýsingum um fyrirbyggjandi heilsugæslu og læknisfræðilega, sálfræðilega og starfræna meðferð fatlaðra barna, þ.á m. með dreifingu á og aðgangi að upplýsingum um endurhæfingaraðferðir, menntun og atvinnuhjálp, er miði að því að gera aðildarríkjum kleift að bæta getu sína og færni og auka reynslu sína að þessu leyti. Hvað þetta snertir skal tekið sérstakt tillit til þarfa þróunarlanda.

24. gr.

1. Aðildarríki viðurkenna rétt barns til að njóta besta heilsufars sem hægt er að tryggja, og aðstöðu til lækni meðferðar og endurhæfingar. Aðildarríki skulu kappkosta að tryggja að ekkert barn fari á mis við rétt sinn til að njóta slíkrar heilbrigðisþjónustu.

2. Aðildarríki skulu stefna að því að réttur þessi komist að fullu til framkvæmda, og einkum gera viðeigandi ráðstafanir:

- a) Til að draga úr ungbarna- og barnadauda.
- b) Til að tryggja öllum börnum nauðsynlega lækni- aðstoð og heilbrigðisþjónustu, með áherslu á uppbyggingu heilsugæslu.

decent life, in conditions which ensure dignity, promote self-reliance and facilitate the child's active participation in the community.

2. States Parties recognize the right of the disabled child to special care and shall encourage and ensure the extension, subject to available resources, to the eligible child and those responsible for his or her care, of assistance for which application is made and which is appropriate to the child's condition and to the circumstances of the parents or others caring for the child.

3. Recognizing the special needs of a disabled child, assistance extended in accordance with paragraph 2 of the present article shall be provided free of charge, whenever possible, taking into account the financial resources of the parents or others caring for the child, and shall be designed to ensure that the disabled child has effective access to and receives education, training, health care services, rehabilitation services, preparation for employment and recreation opportunities in a manner conducive to the child's achieving the fullest possible social integration and individual development, including his or her cultural and spiritual development.

4. States Parties shall promote, in the spirit of international co-operation, the exchange of appropriate information in the field of preventive health care and of medical, psychological and functional treatment of disabled children, including dissemination of and access to information concerning methods of rehabilitation, education and vocational services, with the aim of enabling States Parties to improve their capabilities and skills and to widen their experience in these areas. In this regard, particular account shall be taken of the needs of developing countries.

Article 24

1. States Parties recognize the right of the child to the enjoyment of the highest attainable standard of health and to facilities for the treatment of illness and rehabilitation of health. States Parties shall strive to ensure that no child is deprived of his or her right of access to such health care services.

2. States Parties shall pursue full implementation of this right and, in particular, shall take appropriate measures:

- (a) To diminish infant and child mortality;
- (b) To ensure the provision of necessary medical assistance and health care to all children with emphasis on the development of primary health care;

c) Til að berjast gegn sjúkdómum og vannæringu, þ.á.m. innan heilsugæslunnar, meðal annars með því að beita þeirri tækniþekkingu sem er auðveldlega tiltæk og með því að útvega nægilega holla fæðu og hreint drykkjarvatn um leið og tekið sé tillit til hættu á umhverfismengun og áhrifa af völdum hennar.

d) Til að tryggja mæðrum viðeigandi heilbrigðisþjónustu fyrir og eftir fæðingu.

e) Til að sjá um að allir þjóðfélagshópar, en einkum foreldrar og börn, fái upplýsingar um og eigi aðgang að fræðslu og fái aðstoð við að beita grundvallarþekkingu á heilbrigði barna og næringu, kostum brjóstgjafar, hreinlæti, umhverfis-hreinlæti og slysavörnum.

f) Til að þróa heilsuvernd, leiðbeiningar til foreldra og fræðslu og aðstoð við fjölskylduáætlanir.

3. Aðildarríki skulu gera allar þær ráðstafanir sem vænlegar eru til árangurs og við eiga í því skyni að ryðja úr vegi hefðum sem eru skaðlegar heilbrigði barna.

4. Aðildarríki skuldbinda sig til að stuðla að og hvetja til alþjóðasamvinnu er beinist að því að smám saman komi réttur sá sem viðurkenndur er í grein þessari til fullra framkvæmda. Hvað þetta snertir skal tekið sérstakt tillit til þarfa þróunar-ríkja.

25. gr.

Aðildarríki viðurkenna að barn sem þar til bær stjórnvöld hafa falið öðrum til umönnunar, verndar eða meðferðar vegna líkamlegrar eða andlegrar vanheilsu eigi rétt á að meðferð þess og allar aðrar aðstæður sem að vistinni lúta sæti athugun reglulega.

26. gr.

1. Aðildarríki viðurkenna rétt hvers barns til að njóta félagslegrar aðstoðar, þar með talið almannatrygginga, og skulu þau gera nauðsynlegar ráðstafanir samkvæmt lögum sínum til að rétti þessum sé komið til fullra framkvæmda.

2. Bætur skulu þar sem við á veittar með hliðsjón af efnum og aðstæðum barns og þeirra sem bera ábyrgð á framfærslu þess, svo og öllu öðru sem snertir umsókn um bætur lagða fram af barninu eða öðrum fyrir þess hönd.

(c) To combat disease and malnutrition, including within the framework of primary health care, through, inter alia, the application of readily available technology and through the provision of adequate nutritious foods and clean drinking-water, taking into consideration the dangers and risks of environmental pollution;

(d) To ensure appropriate pre-natal and post-natal health care for mothers;

(e) To ensure that all segments of society, in particular parents and children, are informed, have access to education and are supported in the use of basic knowledge of child health and nutrition, the advantages of breast-feeding, hygiene and environmental sanitation and the prevention of accidents;

(f) To develop preventive health care, guidance for parents and family planning education and services.

3. States Parties shall take all effective and appropriate measures with a view to abolishing traditional practices prejudicial to the health of children.

4. States Parties undertake to promote and encourage international co-operation with a view to achieving progressively the full realization of the right recognized in the present article. In this regard, particular account shall be taken of the needs of developing countries.

Article 25

States Parties recognize the right of a child who has been placed by the competent authorities for the purposes of care, protection or treatment of his or her physical or mental health, to a periodic review of the treatment provided to the child and all other circumstances relevant to his or her placement.

Article 26

1. States Parties shall recognize for every child the right to benefit from social security, including social insurance, and shall take the necessary measures to achieve the full realization of this right in accordance with their national law.

2. The benefits should, where appropriate, be granted, taking into account the resources and the circumstances of the child and persons having responsibility for the maintenance of the child, as well as any other consideration relevant to an application for benefits made by or on behalf of the child.

27. gr.

1. Aðildarríki viðurkenna rétt hvers barns til lífsafkomu sem nægir því til að ná líkamlegum, sálrænum, andlegum, siðferðilegum og félagslegum þroska.

2. Foreldrar eða foreldri, eða aðrir sem ábyrgir eru fyrir uppeldi barns, bera höfuðábyrgð á því í samræmi við getu sína og fjárhagsaðstæður að sjá barni fyrir þeim lífsskilyrðum sem eru því nauðsynleg til að komast til þroska.

3. Aðildarríki skulu í samræmi við aðstæður sínar og efni gera viðeigandi ráðstafanir til að veita foreldrum og öðrum sem ábyrgir eru fyrir uppeldi barns aðstoð til að neyta þessa réttar, og skulu þegar þörf krefur láta í té efnislega aðstoð og sjá fyrir stuðningsúrræðum, einkum að því er fæði, klæðnað og húsnæði snertir.

4. Aðildarríki skulu gera allar viðeigandi ráðstafanir til að innheimta framfærslueyri með barni frá foreldrum eða öðrum sem bera fjárhagslega ábyrgð á barninu, bæði innanlands og frá útlöndum. Einkum skulu þau stuðla að aðild að alþjóðasamningum eða að gerð slíkra samninga svo og gera aðrar ráðstafanir sem við eiga þegar sá sem ber fjárhagslega ábyrgð á barninu býr í öðru ríki en barnið.

28. gr.

1. Aðildarríki viðurkenna rétt barns til menntunar og skulu þau, til þess að réttur þessi nái fram að ganga stig af stigi og þannig að allir njóti sömu tækifæra, einkum:

a) Koma á skyldu til grunnmenntunar sem allir geti notið ókeypis.

b) Stuðla að þróun ýmiss konar framhaldsmenntunar, þar á meðal almennrar menntunar og starfsmenntunar, veita öllum börnum kost á að njóta hennar, og gera aðrar ráðstafanir sem við eiga, svo sem með því að veita ókeypis menntun og bjóða fjárhagslega aðstoð þeim sem hennar þurfa með.

c) Veita öllum kost á æðri menntun eftir hæfileikum, með hverjum þeim ráðum sem við eiga.

d) Sjá til þess að upplýsingar og ráðgjöf um nám og starfsval séu fyrir hendi og aðgengilegar öllum börnum.

e) Gera ráðstafanir til að stuðla að reglulegri skólasókn og draga úr því að nemendur hverfi frá námi.

2. Aðildarríki skulu gera allt það sem við á til að tryggja að námsaga sé haldið uppi með þeim hætti sem samrýmist mannlegri reisn barnsins og í samræmi við samning þennan.

Article 27

1. States Parties recognize the right of every child to a standard of living adequate for the child's physical, mental, spiritual, moral and social development.

2. The parent(s) or others responsible for the child have the primary responsibility to secure, within their abilities and financial capacities, the conditions of living necessary for the child's development.

3. States Parties, in accordance with national conditions and within their means, shall take appropriate measures to assist parents and others responsible for the child to implement this right and shall in case of need provide material assistance and support programmes, particularly with regard to nutrition, clothing and housing.

4. States Parties shall take all appropriate measures to secure the recovery of maintenance for the child from the parents or other persons having financial responsibility for the child, both within the State Party and from abroad. In particular, where the person having financial responsibility for the child lives in a State different from that of the child, States Parties shall promote the accession to international agreements or the conclusion of such agreements, as well as the making of other appropriate arrangements.

Article 28

1. States Parties recognize the right of the child to education, and with a view to achieving this right progressively and on the basis of equal opportunity, they shall, in particular:

(a) Make primary education compulsory and available free to all;

(b) Encourage the development of different forms of secondary education, including general and vocational education, make them available and accessible to every child, and take appropriate measures such as the introduction of free education and offering financial assistance in case of need;

(c) Make higher education accessible to all on the basis of capacity by every appropriate means;

(d) Make educational and vocational information and guidance available and accessible to all children;

(e) Take measures to encourage regular attendance at schools and the reduction of drop-out rates.

2. States Parties shall take all appropriate measures to ensure that school discipline is administered in a manner consistent with the child's human dignity and in conformity with the present Convention.

3. Aðildarríki skulu stuðla að og hvetja til alþjóðasamvinnu um menntamál, einkum í því skyni að leggja fram skerf til útrýmingar á vanþekkingu og ólæsi hvarvetna í heiminum, og greiða fyrir aðgangi að vísinda- og tækniþekkingu og nútíma kennsluaðferðum. Hvað þetta snertir skal tekið sérstakt tillit til þarfa þróunarríkja.

29. gr.

1. Aðildarríki eru sammála um að menntun barns skuli beinast að því að:

a) Rækta eftir því sem frekast er unnt persónuleika, hæfileika og andlega og líkamlega getu þess.

b) Móta með því virðingu fyrir mannréttindum og mannfrelsi og grundvallarsjónarmiðum þeim er fram koma í sáttmála hinna Sameinuðu þjóða.

c) Móta með því virðingu fyrir foreldrum þess, menningarlegri arfleifð þess, tungu og gildismati, þjóðernislegum gildum þess lands er það býr í og þess er það kann að vera upprunið frá, og fyrir öðrum menningarháttum sem frábrugðnir eru menningu þess sjálfs.

d) Undirbúa barn til að lifa ábyrgu lífi í frjálsum þjóðfélagi, í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, jafnréttis karla og kvenna og vináttu milli allra þjóða, þjóðhátta-, þjóðernis- og trúarhópa, og fólks af frumbyggjaættum.

e) Að móta með því virðingu fyrir náttúrlegu umhverfi mannsins.

2. Eigi skal líta svo á að í grein þessari eða í 28. gr. sé fólgin nein íhlutun í rétt manna og hópa til að koma á fót og stjórna menntastofnunum, enda sé ávallt gætt þeirra meginreglna, sem fram koma í 1. tl. þessarar greinar, og lágmarkskrafna sem ríkisvaldið kann að gera til menntunar sem slíkar stofnanir veita.

30. gr.

Í ríkjum þar sem minnihlutahópar hafa myndast vegna sérstakra þjóðhátta, trúarbragða eða tungumála, eða þar sem frumbyggjar eru, skal barni sem heyrir til slíks hóps ekki meinað að njóta eigin menningar, játa og iðka eigin trú, og nota eigið tungumál í samfélagi með öðrum í hópnum.

3. States Parties shall promote and encourage international co-operation in matters relating to education, in particular with a view to contributing to the elimination of ignorance and illiteracy throughout the world and facilitating access to scientific and technical knowledge and modern teaching methods. In this regard, particular account shall be taken of the needs of developing countries.

Article 29

1. States Parties agree that the education of the child shall be directed to:

(a) The development of the child's personality, talents and mental and physical abilities to their fullest potential;

(b) The development of respect for human rights and fundamental freedoms, and for the principles enshrined in the Charter of the United Nations;

(c) The development of respect for the child's parents, his or her own cultural identity, language and values, for the national values of the country in which the child is living, the country from which he or she may originate, and for civilizations different from his or her own;

(d) The preparation of the child for responsible life in a free society, in the spirit of understanding, peace, tolerance, equality of sexes, and friendship among all peoples, ethnic, national and religious groups and persons of indigenous origin;

(e) The development of respect for the natural environment.

2. No part of the present article or article 28 shall be construed so as to interfere with the liberty of individuals and bodies to establish and direct educational institutions, subject always to the observance of the principles set forth in paragraph 1 of the present article and to the requirements that the education given in such institutions shall conform to such minimum standards as may be laid down by the State.

Article 30

In those States in which ethnic, religious or linguistic minorities or persons of indigenous origin exist, a child belonging to such a minority or who is indigenous shall not be denied the right, in community with other members of his or her group, to enjoy his or her own culture, to profess and practise his or her own religion, or to use his or her own language.

31. gr.

1. Aðildarríki viðurkenna rétt barns til hvíldar og tómstunda, til að stunda leiki og skemmtanir sem hæfa aldri þess, og til frjálsrar þátttöku í menningarlífi og listum.

2. Aðildarríki skulu virða og efla rétt barns til að taka fullan þátt í menningar- og listalífi, og skulu stuðla að því að viðeigandi og jöfn tækifæri séu veitt til að stunda menningarlíf, listir og tómstundaiðju.

32. gr.

1. Aðildarríki viðurkenna rétt barns til að vera verndað fyrir arðráni og vinnu sem líklegt er að því stafi hættu af eða komið gæti niður á námi þess eða skaðað heilsu þess eða líkamlegan, sálrænan, andlegan, siðferðilegan eða félagslegan þroska.

2. Aðildarríki skulu gera ráðstafanir á sviði löggjafar, stjórnsýslu, félagsmála og menntamála til að tryggja framkvæmd þessarar greinar. Í því skyni, og með hliðsjón af viðeigandi ákvæðum annarra alþjóðlegra löggæringa, skulu aðildarríki einkum:

a) Kveða á um lágmarksaldursmark eða -mörk til ráðninga í starf.

b) Setja viðeigandi reglur um vinnutíma og vinnuskilyrði.

c) Mæla fyrir um viðeigandi refsingar eða önnur viðurlög til að tryggja að ákvæðum greinar þessarar verði framfylgt á virkan hátt.

33. gr.

Aðildarríki skulu gera allar viðeigandi ráðstafanir, þar á meðal á sviði löggjafar, stjórnsýslu, félagsmála og menntamála, til verndar börnum gegn ólöglegri notkun ávana- og fíkniefna og skynvilluefna svo sem þau eru skilgreind í alþjóðasamningum sem um þau fjalla, og til að koma í veg fyrir að börn séu notuð við ólöglega framleiðslu slíkra efna og verslun með þau.

34. gr.

Aðildarríki skuldbinda sig til að vernda börn fyrir hvers kyns kynferðislegri notkun eða misnotkun í kynferðislegum tilgangi. Í þeim tilgangi skulu þau einkum gera allt sem við á, bæði innanlands og með tvíhliða og marghliða ráðstöfunum, til að koma í veg fyrir:

a) Að barn sé talið á eða þvingað til að taka þátt í hvers konar ólögmati kynferðislegri háttsemi.

Article 31

1. States Parties recognize the right of the child to rest and leisure, to engage in play and recreational activities appropriate to the age of the child and to participate freely in cultural life and the arts.

2. States Parties shall respect and promote the right of the child to participate fully in cultural and artistic life and shall encourage the provision of appropriate and equal opportunities for cultural, artistic, recreational and leisure activity.

Article 32

1. States Parties recognize the right of the child to be protected from economic exploitation and from performing any work that is likely to be hazardous or to interfere with the child's education, or to be harmful to the child's health or physical, mental, spiritual, moral or social development.

2. States Parties shall take legislative, administrative, social and educational measures to ensure the implementation of the present article. To this end, and having regard to the relevant provisions of other international instruments, States Parties shall in particular:

(a) Provide for a minimum age or minimum ages for admission to employment;

(b) Provide for appropriate regulation of the hours and conditions of employment;

(c) Provide for appropriate penalties or other sanctions to ensure the effective enforcement of the present article.

Article 33

States Parties shall take all appropriate measures, including legislative, administrative, social and educational measures, to protect children from the illicit use of narcotic drugs and psychotropic substances as defined in the relevant international treaties, and to prevent the use of children in the illicit production and trafficking of such substances.

Article 34

States Parties undertake to protect the child from all forms of sexual exploitation and sexual abuse. For these purposes, States Parties shall in particular take all appropriate national, bilateral and multilateral measures to prevent:

(a) The inducement or coercion of a child to engage in any unlawful sexual activity;

b) Að börn séu notuð til vændis eða annarra ólögmatra kynferðisathafna.

c) Að börn séu notuð í klámsýningum eða til að búa til klámefni.

35. gr.

Aðildarríki skulu gera allt sem við á, bæði innanlands og með tvíhliða og marghliða ráðstöfunum, til að koma í veg fyrir brottnám barna, sölu á börnum og verslun með börn í hvaða tilgangi sem er, og hvernig sem slíkt á sér stað.

36. gr.

Aðildarríki skulu vernda börn gegn hvers kyns annarri notkun sem á einhvern hátt getur stefnt velferð þeirra í hættu.

37. gr.

Aðildarríki skulu gæta þess að:

a) Ekkert barn sé látið sæta pyndingum eða annarri grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu. Ekki skal ákveða dauðarefsingu eða lífstíðarfangelsi án möguleika á lausn fyrir afbrot sem yngri menn en 18 ára hafa framið.

b) Ekkert barn sé ólöglega eða gerræðislega svipt frjálrsræði sínu. Handtaka, varðhald og fangelsun barns skal eiga sér stað samkvæmt lögum, og skal slíku aðeins beitt sem síðasta úrræði og í skemmsta tíma sem við getur átt.

c) Farið sé mannúðlega með hvert það barn sem svipt er frjálrsræði sínu og af virðingu fyrir meðfæddri göfgi manna og með þeim hætti að tekið sé tillit til þarfa einstaklings á þeim aldri sem um ræðir. Einkum skal halda hverju því barni sem svipt er frjálrsræði sínu aðskildu frá fullorðnum, nema ef talið er að því sé fyrir bestu að gera það ekki, og á barn rétt á að halda tengslum við fjölskyldu sína með bréfaskriftum og heimsókn-um, nema sérstaklega standi á.

d) Hvert það barn sem svipt er frjálrsræði eigi rétt á skjótri lögfræðilegri aðstoð og annarri viðeigandi aðstoð, svo og rétt til að vefengja lögmæti frjálrsræðissviptingar sinnar fyrir dómstól eða öðru þar til bæru óháðu og óhlutdrægu stjórnvaldi, og til að fá skjótan úrskurð þar um.

38. gr.

1. Aðildarríki skuldbinda sig til að virða og tryggja virðingu fyrir þeim alþjóðlegu mannúðarreglum sem gilda gagnvart þeim í vopnaátökum og varða börn.

(b) The exploitative use of children in prostitution or other unlawful sexual practices;

(c) The exploitative use of children in pornographic performances and materials.

Article 35

States Parties shall take all appropriate national, bilateral and multilateral measures to prevent the abduction of, the sale of or traffic in children for any purpose or in any form.

Article 36

States Parties shall protect the child against all other forms of exploitation prejudicial to any aspects of the child's welfare.

Article 37

States Parties shall ensure that:

(a) No child shall be subjected to torture or other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment. Neither capital punishment nor life imprisonment without possibility of release shall be imposed for offences committed by persons below eighteen years of age;

(b) No child shall be deprived of his or her liberty unlawfully or arbitrarily. The arrest, detention or imprisonment of a child shall be in conformity with the law and shall be used only as a measure of last resort and for the shortest appropriate period of time;

(c) Every child deprived of liberty shall be treated with humanity and respect for the inherent dignity of the human person, and in a manner which takes into account the needs of persons of his or her age. In particular, every child deprived of liberty shall be separated from adults unless it is considered in the child's best interest not to do so and shall have the right to maintain contact with his or her family through correspondence and visits, save in exceptional circumstances;

(d) Every child deprived of his or her liberty shall have the right to prompt access to legal and other appropriate assistance, as well as the right to challenge the legality of the deprivation of his or her liberty before a court or other competent, independent and impartial authority, and to a prompt decision on any such action.

Article 38

1. States Parties undertake to respect and to ensure respect for rules of international humanitarian law applicable to them in armed conflicts which are relevant to the child.

2. Aðildarríki skulu gera allar raunhæfar ráðstafanir til að tryggja að þeir sem ekki hafa náð fimmtán ára aldri taki ekki beinan þátt í vopnaviðskiptum.

3. Aðildarríki skulu forðast að kalla þá sem hafa ekki náð fimmtán ára aldri til herþjónustu. Við herkvaðningu þeirra sem náð hafa fimmtán ára aldri en hafa ekki náð átján ára aldri skulu aðildarríki leitast við að láta hina elstu ganga fyrir.

4. Í samræmi við skyldur sínar samkvæmt alþjóðlegum mannúðarreglum til að vernda óbreytta borgara í vopnaátökum skulu aðildarríki gera allar raunhæfar ráðstafanir til að tryggja börnum, sem áhrif vopnaátaka ná til, vernd og umönnun.

39. gr.

Aðildarríki skulu gera allar viðeigandi ráðstafanir til að stuðla að því að barn, sem sætt hefur vanrækslu, notkun eða misnotkun af nokkru tagi, pyndingum eða annars konar grimmilegri, ómannlegri eða vanvirðandi meðferð eða refsingu, eða er fórnarlamb vopnaátaka, hljóti líkamlegan og sálrænan bata og aðlagist samfélaginu á ný. Leita skal bata og aðlögunar í umhverfi sem hlynnir að heilsu, sjálfsvirðingu og göfgi barnsins.

40. gr.

1. Aðildarríki viðurkenna rétt hvers þess barns, sem er grunað, ásakað eða fundið sekt um brot á refsilögum, til meðferðar sem styrkir vitund þess um eigin göfgi og manngildi, sem treystir virðingu þess fyrir mannréttindum og mannfrelsi annarra, og sem tekur tillit til aldurs barnsins og þess að æskilegt sé að stuðla að aðlögun þess og því að það gegni jákvæðu hlutverki í samfélaginu.

2. Skulu aðildarríki í þessu skyni, og með hliðsjón af viðeigandi ákvæðum alþjóðlegra löggæringa, einkum sjá til þess að:

a) Ekkert barn sé grunað, ásakað eða fundið sekt um brot á refsilögum vegna verknaða eða aðgerðarleysis sem ekki var lagt bann við í landslögum eða að þjóðarétti á þeim tíma er verknaðurinn eða aðgerðarleysið átti sér stað.

b) Hvert það barn sem grunað er eða ásakað um refsilagabrot njóti eftirgreindra lágmarksréttinda:

i) Að vera talið saklaust þar til það er fundið sekt að lögum.

2. States Parties shall take all feasible measures to ensure that persons who have not attained the age of fifteen years do not take a direct part in hostilities.

3. States Parties shall refrain from recruiting any person who has not attained the age of fifteen years into their armed forces. In recruiting among those persons who have attained the age of fifteen years but who have not attained the age of eighteen years, States Parties shall endeavour to give priority to those who are oldest.

4. In accordance with their obligations under international humanitarian law to protect the civilian population in armed conflicts, States Parties shall take all feasible measures to ensure protection and care of children who are affected by an armed conflict.

Article 39

States Parties shall take all appropriate measures to promote physical and psychological recovery and social reintegration of a child victim of: any form of neglect, exploitation, or abuse; torture or any other form of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment; or armed conflicts. Such recovery and reintegration shall take place in an environment which fosters the health, self-respect and dignity of the child.

Article 40

1. States Parties recognize the right of every child alleged as, accused of, or recognized as having infringed the penal law to be treated in a manner consistent with the promotion of the child's sense of dignity and worth, which reinforces the child's respect for the human rights and fundamental freedoms of others and which takes into account the child's age and the desirability of promoting the child's reintegration and the child's assuming a constructive role in society.

2. To this end, and having regard to the relevant provisions of international instruments, States Parties shall, in particular, ensure that:

(a) No child shall be alleged as, be accused of, or recognized as having infringed the penal law by reason of acts or omissions that were not prohibited by national or international law at the time they were committed;

(b) Every child alleged as or accused of having infringed the penal law has at least the following guarantees:

(i) To be presumed innocent until proven guilty according to law;

- ii) Að fá vitneskju um kæurnar gegn því án tafar og beint, og, ef við á, fyrir milligöngu foreldra sinna eða lögráðamanna og að njóta lögfræðilegrar aðstoðar eða annarrar viðeigandi aðstoðar við undirbúning og framsetningu á vörn sinni.
 - iii) Að fá gert út um mál sitt án tafar af þar til bæru, óháðu og óhlutdrægu yfirvaldi eða dómstól, við réttláta og lögmæltan rannsókn, enda sé til staðar lögfræðileg eða önnur viðeigandi aðstoð, svo og foreldrar þess eða lögráðamenn, nema það sé ekki talið barninu fyrir bestu, sérstaklega með tilliti til aldurs eða aðstæðna þess.
 - iv) Að verða ekki þröngvað til að bera vitni eða játa á sig sök, að spyrja eða láta spyrja vitni sem leidd eru gegn því, og að vitni þess komi fyrir og séu spurð við sömu aðstæður.
 - v) Að ákvörðun um að það hafi brotið gegn refsilögum svo og ráðstafanir sem gerðar eru vegna hennar séu endurskoðaðar af æðra þar til bæru óháðu og óhlutdrægu yfirvaldi eða dómstól samkvæmt lögum.
 - vi) Að fá ókeypis aðstoð túlks ef barnið skilur ekki eða talar ekki tungumál það sem notað er.
 - vii) Að friðhelgi einkalífs þess sé virt að fullu á öllum stigum málsmeðferðarinnar.
3. Aðildarríki skulu hvetja til þess að settar séu lagareglur, og reglur um málsmeðferð, skipuð stjórnvöld og settar á fót stofnanir sérstaklega fyrir börn sem eru grunuð, ásökuð eða fundin sek um refsilagabrot, og einkum:

a) Ákveða þann lágmarksaldur, sem börn verða að hafa náð til þess að vera talin sakhæf.

b) Gera, þegar það á við og þykir henta, ráðstafanir til að fara með mál slíkra barna án þess að leita til dómstóla, enda sé mannréttinda og lögverndar gætt að fullu.

4. Séð skal til þess að grípa megi til ýmiss konar ráðstafana, svo sem umsjónar, leiðsagnar, eftirlits, ráðgjafar, skilordis, fósturs, fræðslu- og starfsnámsáætlaða og annarra valkosta í stað vistunar á stofnunum, til að tryggja að með börn sé farið á þann hátt sem velferð þeirra hæfir og samræmist bæði aðstæðum þeirra og brotinu.

- (ii) To be informed promptly and directly of the charges against him or her, and, if appropriate, through his or her parents or legal guardians, and to have legal or other appropriate assistance in the preparation and presentation of his or her defence;
- (iii) To have the matter determined without delay by a competent, independent and impartial authority or judicial body in a fair hearing according to law, in the presence of legal or other appropriate assistance and, unless it is considered not to be in the best interest of the child, in particular, taking into account his or her age or situation, his or her parents or legal guardians;
- (iv) Not to be compelled to give testimony or to confess guilt; to examine or have examined adverse witnesses and to obtain the participation and examination of witnesses on his or her behalf under conditions of equality;
- (v) If considered to have infringed the penal law, to have this decision and any measures imposed in consequence thereof reviewed by a higher competent, independent and impartial authority or judicial body according to law;
- (vi) To have the free assistance of an interpreter if the child cannot understand or speak the language used;
- (vii) To have his or her privacy fully respected at all stages of the proceedings.

3. States Parties shall seek to promote the establishment of laws, procedures, authorities and institutions specifically applicable to children alleged as, accused of, or recognized as having infringed the penal law, and, in particular:

(a) The establishment of a minimum age below which children shall be presumed not to have the capacity to infringe the penal law;

(b) Whenever appropriate and desirable, measures for dealing with such children without resorting to judicial proceedings, providing that human rights and legal safeguards are fully respected.

4. A variety of dispositions, such as care, guidance and supervision orders; counselling; probation; foster care; education and vocational training programmes and other alternatives to institutional care shall be available to ensure that children are dealt with in a manner appropriate to their well-being and proportionate both to their circumstances and the offence.

41. gr.

Ekkert í samningi þessum skal hafa áhrif á reglur sem stuðla frekar að því að réttindi barnsins komist til framkvæmda og vera kunna í

- a) lögum aðildarríkis, eða
- b) alþjóðalögum sem í gildi eru gagnvart því ríki.

II. HLUTI

42. gr.

Aðildarríki skuldbinda sig til að kynna meginreglur og ákvæði samnings þessa víða með víðeigandi og virkum hætti, jafnt börnum og fullorðnum.

43. gr.

1. Til þess að kanna hvernig aðildarríkjum miðar við að koma í framkvæmd þeim skuldbindingum sem þau taka á sig með samningi þessum skal setja á stofn nefnd um réttindi barnsins, er fer með þau verkefni sem hér á eftir segir.

2. Í nefndinni skulu eiga sæti tíu sérfræðingar sem séu vammlausir og viðurkenndir fyrir hæfni á því sviði sem samningur þessi tekur til. Nefndarmenn skulu valdir af aðildarríkjum úr hópi ríkisborgara þeirra og starfa sem einstaklingar, en taka skal tillit til þess að landfræðileg dreifing sé sanngjörn, svo og til helstu réttarkerfa.

3. Nefndarmenn skulu kjörnir leynilegri kosningu af skrá um menn sem aðildarríki hafa tilnefnt. Hvert aðildarríki getur tilnefnt einn mann úr hópi eigin ríkisborgara.

4. Fyrsta kosning nefndarmanna skal fara fram eigi síðar en sex mánuðum eftir að samningur þessi öðlast gildi, og síðan annað hvert ár. Eigi síðar en fjórum mánuðum fyrir hvern kjördag skal aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna senda aðildarríkjum bréf, og bjóða þeim að leggja fram tilnefningar sínar innan tveggja mánaða. Skal aðalframkvæmdastjóri síðan gera skrá í stafrófsröð um þá sem tilnefndir hafa verið, þar sem getið sé aðildarríkis þess sem tilnefndi, og leggja hana fyrir aðildarríkin.

5. Kosning skal fara fram á fundum aðildarríkja, sem aðalframkvæmdastjóri kallar saman í aðalstöðvum Sameinuðu þjóðanna. Á fundunum, sem eru lögmatir ef tveir þriðju aðildarríkjanna sækja þá, skulu þeir teljast kosnir til nefndarinnar

Article 41

Nothing in the present Convention shall affect any provisions which are more conducive to the realization of the rights of the child and which may be contained in:

- (a) The law of a State Party; or
- (b) International law in force for that State.

PART II

Article 42

States Parties undertake to make the principles and provisions of the Convention widely known, by appropriate and active means, to adults and children alike.

Article 43

1. For the purpose of examining the progress made by States Parties in achieving the realization of the obligations undertaken in the present Convention, there shall be established a Committee on the Rights of the Child, which shall carry out the functions hereinafter provided.

2. The Committee shall consist of ten experts of high moral standing and recognized competence in the field covered by this Convention. The members of the Committee shall be elected by States Parties from among their nationals and shall serve in their personal capacity, consideration being given to equitable geographical distribution, as well as to the principal legal systems.

3. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties. Each State Party may nominate one person from among its own nationals.

4. The initial election to the Committee shall be held no later than six months after the date of the entry into force of the present Convention and thereafter every second year. At least four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to States Parties inviting them to submit their nominations within two months. The Secretary-General shall subsequently prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating States Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties to the present Convention.

5. The election shall be held at meetings of States Parties convened by the Secretary-General at United Nations Headquarters. At those meetings, for which two thirds of States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the

sem fá flest atkvæði og hreinan meiri hluta atkvæða fulltrúa aðildarríkja sem viðstaddir eru og greiða atkvæði.

6. Kjörtímabil nefndarmanna er fjögur ár. Þá má endurkjósa ef þeir eru tilnefndir að nýju. Kjörtímabil fimm þeirra nefndarmanna sem kosnir eru í fyrstu kosningu rennur út að liðnum tveimur árum, og skal fundarstjóri velja nöfn þeirra með hlutkesti þegar er fyrsta kosning hefur farið fram.

7. Nú deyr nefndarmaður eða segir af sér, eða lýsir því yfir að hann geti ekki lengur sinnt nefndarstörfum af einhverjum öðrum ástæðum, og skal þá aðildarríki það sem tilnefndi hann tilnefna annan nefndarmann úr hópi ríkisborgara sinna er gegni störfum það sem eftir lifir kjörtímabilsins, enda samþykki nefndin það.

8. Nefndin setur sér sjálf starfsreglur.

9. Nefndin kys embættismenn sína til tveggja ára.

10. Fundir nefndarinnar skulu að jafnaði haldnir í aðalstöðvum Sameinuðu þjóðanna, eða á öðrum hentugum fundarstað að ákvörðun nefndarinnar. Nefndin skal yfirleitt koma saman árlega. Á fundi aðildarríkja að samningi þessum skal ákveðið, og endurmetið ef þörf krefur, hve lengi fundir nefndarinnar skuli standa að áskildu samþykki allsherjarþings Sameinuðu þjóðanna.

11. Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal sjá fyrir nauðsynlegu starfsliði og aðstöðu til þess að nefndin geti rækt starf sitt á fullnægjandi hátt samkvæmt samningi þessum.

12. Þeir sem sæti eiga í nefnd þeirri sem stofnuð er samkvæmt samningi þessum skulu, með samþykki allsherjarþingsins, fá þóknun úr sjóðum Sameinuðu þjóðanna, og með þeim skilmálum og skilyrðum sem þingið kann að ákveða.

44. gr.

1. Aðildarríki skuldbinda sig til að láta nefndinni í té fyrir milligöngu aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna skýrslur um það sem þau hafa gert til að koma í framkvæmd réttindum þeim sem viðurkennd eru í samningi þessum, og um hvernig miðað hefur í beitingu þeirra:

a) innan tveggja ára frá því er samningur þessi hefur öðlast gildi gagnvart aðildarríki því sem í hlut á,

b) og síðan á fimm ára fresti.

Committee shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

6. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election if renominated. The term of five of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election, the names of these five members shall be chosen by lot by the Chairman of the meeting.

7. If a member of the Committee dies or resigns or declares that for any other cause he or she can no longer perform the duties of the Committee, the State Party which nominated the member shall appoint another expert from among its nationals to serve for the remainder of the term, subject to the approval of the Committee.

8. The Committee shall establish its own rules of procedure.

9. The Committee shall elect its officers for a period of two years.

10. The meetings of the Committee shall normally be held at United Nations Headquarters or at any other convenient place as determined by the Committee. The Committee shall normally meet annually. The duration of the meetings of the Committee shall be determined, and reviewed, if necessary, by a meeting of the States Parties to the present Convention, subject to the approval of the General Assembly.

11. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee under the present Convention.

12. With the approval of the General Assembly, the members of the Committee established under the present Convention shall receive emoluments from United Nations resources on such terms and conditions as the Assembly may decide.

Article 44

1. States Parties undertake to submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, reports on the measures they have adopted which give effect to the rights recognized herein and on the progress made on the enjoyment of those rights:

(a) Within two years of the entry into force of the Convention for the State Party concerned;

(b) Thereafter every five years.

2. Í skýrslum sem gerðar eru samkvæmt þessari grein skal bent á þá þætti og þau vandkvæði, ef um það er að ræða, sem áhrif kunna að hafa á að hve miklu leyti tekist hefur að fullnægja þeim skuldbindingum sem kveðið er á um í samningi þessum. Í skýrslunum skulu einnig koma fram upplýsingar er nægja til að veita nefndinni gagngera yfirsýn yfir framkvæmd samningsins í viðkomandi landi.

3. Samningsríki, sem lagt hefur fyrir nefndina í upphafi alhliða skýrslu, þarf ekki í síðari skýrslum sínum til nefndarinnar samkvæmt b-lið 1. tl. þessarar greinar að endurtaka grundvallarupplýsingar sem veittar hafa verið áður.

4. Nefndin getur óskað frekari upplýsinga frá aðildarríkjum sem skipta máli fyrir framkvæmd samningsins.

5. Nefndin skal fyrir milligöngu efnahags- og félagsmálaráðs leggja skýrslu um störf sín fyrir allsherjarþingið á tveggja ára fresti.

6. Hvert aðildarríki skal sjá um að skýrslur þess séu auðveldlega tiltækar almenningi í landi sínu.

45. gr.

Til að hlynna að virkri framkvæmd samnings þessa og stuðla að alþjóðlegri samvinnu á gildisviði hans:

a) Eiga sérstofnanirnar, Barnahjálpi Sameinuðu þjóðanna og aðrar stofnanir Sameinuðu þjóðanna rétt á fyrirsvari þegar fjallað er um framkvæmd þeirra reglna samningsins sem skyldur þeirra varða. Nefndin getur boðið sérstofnununum, Barnahjálpi Sameinuðu þjóðanna og öðrum þar til hæfum stofnunum að veita sérfræðilega ráðgjöf um framkvæmd samningsins á þeim sviðum sem varða skyldur hvernar stofnunar um sig, eins og hún telur henta. Nefndin getur boðið sérstofnununum, Barnahjálpi Sameinuðu þjóðanna og öðrum stofnunum Sameinuðu þjóðanna að leggja fram skýrslur um framkvæmd samningsins á þeim sviðum sem falla innan starfssviðs þeirra.

b) Skal nefndin eins og hún telur henta senda sérstofnununum, Barnahjálpi Sameinuðu þjóðanna og öðrum hæfum stofnunum skýrslur aðildarríkja þar sem beiðni er borin fram um tæknilega aðstoð eða aðra hjálpi, eða þar sem fram kemur að slíks sé þörf, ásamt athugasemdum og tillögum nefndarinnar varðandi slíka beiðni eða ábendingu, ef við á.

c) Getur nefndin mælt til þess við allsherjarþingið að það fari fram á við aðalframkvæmda-

2. Reports made under the present article shall indicate factors and difficulties, if any, affecting the degree of fulfilment of the obligations under the present Convention. Reports shall also contain sufficient information to provide the Committee with a comprehensive understanding of the implementation of the Convention in the country concerned.

3. A State Party which has submitted a comprehensive initial report to the Committee need not, in its subsequent reports submitted in accordance with paragraph 1 (b) of the present article, repeat basic information previously provided.

4. The Committee may request from States Parties further information relevant to the implementation of the Convention.

5. The Committee shall submit to the General Assembly, through the Economic and Social Council, every two years, reports on its activities.

6. States Parties shall make their reports widely available to the public in their own countries.

Article 45

In order to foster the effective implementation of the Convention and to encourage international co-operation in the field covered by the Convention:

(a) The specialized agencies, the United Nations Children's Fund, and other United Nations organs shall be entitled to be represented at the consideration of the implementation of such provisions of the present Convention as fall within the scope of their mandate. The Committee may invite the specialized agencies, the United Nations Children's Fund and other competent bodies as it may consider appropriate to provide expert advice on the implementation of the Convention in areas falling within the scope of their respective mandates. The Committee may invite the specialized agencies, the United Nations Children's Fund, and other United Nations organs to submit reports on the implementation of the Convention in areas falling within the scope of their activities;

(b) The Committee shall transmit, as it may consider appropriate, to the specialized agencies, the United Nations Children's Fund and other competent bodies, any reports from States Parties that contain a request, or indicate a need, for technical advice or assistance, along with the Committee's observations and suggestions, if any, on these requests or indications;

(c) The Committee may recommend to the General Assembly to request the Secretary-Gen-

stjóra að hann geri fyrir hönd nefndarinnar athuganir á tilgreindum álitaeftum sem varða réttindi barnsins.

d) Getur nefndin lagt fram tillögur og almenn tilmæli er byggjast á vitneskju sem henni hefur borist samkvæmt 44. og 45. gr. samnings þessa. Slíkar tillögur og almenn tilmæli skulu send hverju því aðildarríki sem málið varðar, og skal allsherjarþinginu skýrt frá þeim og athugasemdir aðildarríkja látnar fylgja, ef um þær er að ræða.

III. HLUTI

46. gr.

Samningur þessi skal liggja frammi til undirritunar af hálfu allra ríkja.

47. gr.

Samningur þessi er háður fullgildingu. Fullgildingarskjölum skal koma í vörslu hjá aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna.

48. gr.

Öllum ríkjum skal heimilt að gerast aðilar að samningi þessum. Aðildarskjölum skal koma í vörslu hjá aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna.

49. gr.

1. Samningur þessi gengur í gildi á þrítugasta degi eftir að tuttugasta fullgildingar- eða aðildarskjalinu hefur verið komið til vörslu hjá aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna.

2. Gagnvart sérhverju ríki sem fullgildir samning þennan eða gerist aðili að honum eftir að tuttugasta fullgildingar- eða aðildarskjalinu hefur verið komið í vörslu skal hann öðlast gildi á þrítugasta degi eftir að fullgildingar- eða aðildarskjali þess hefur verið komið í vörslu.

50. gr.

1. Sérhvert aðildarríki má bera fram breytingartillögu og fá hana skráða hjá aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna. Aðalframkvæmdastjórinn skal síðan senda hana aðildarríkjum, ásamt tilmælum um að þau tilkynni hvort þau séu því hlynnt að haldin verði ráðstefna aðildarríkja til þess að athuga tillögunar og greiða atkvæði um þær. Ef að minnsta kosti einn þriðji aðildarríkja er hlynntur slíkri ráðstefnu innan fjögurra mánaða frá því er tilmælin eru borin fram skal aðalframkvæmdastjórinn boða til hennar á vegum Sameinuðu þjóðanna. Sérhver breytingartillaga,

eral to undertake on its behalf studies on specific issues relating to the rights of the child;

(d) The Committee may make suggestions and general recommendations based on information received pursuant to articles 44 and 45 of the present Convention. Such suggestions and general recommendations shall be transmitted to any State Party concerned and reported to the General Assembly, together with comments, if any, from States Parties.

PART III

Article 46

The present Convention shall be open for signature by all States.

Article 47

The present Convention is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 48

The present Convention shall remain open for accession by any State. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 49

1. The present Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after the deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article 50

1. Any State Party may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to States Parties, with a request that they indicate whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposals. In the event that, within four months from the date of such communication, at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of

sem samþykkt er af meiri hluta þeirra aðildarríkja sem ráðstefnuna sækja og atkvæði greiða, skal lögð fyrir allsherjarþingið til samþykktar.

2. Breytingartillaga, sem samþykkt er samkvæmt 1. tl. þessarar greinar, skal öðlast gildi þegar allsherjarþing Sameinuðu þjóðanna hefur samþykkt hana og hún hefur verið staðfest af tveimur þriðju hluta aðildarríkjanna.

3. Þegar breytingartillaga öðlast gildi er hún bindandi fyrir þau aðildarríki sem hafa staðfest hana, en önnur aðildarríki skulu áfram bundin af samningi þessum og fyrri breytingum sem þau hafa samþykkt.

51. gr.

1. Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal taka við og framsenda öllum ríkjum texta þeirra fyrirvara sem ríki gera er þau fullgilda samninginn eða gerast aðilar að honum.

2. Ekki er heimilt að gera fyrirvara sem ósamrýmanlegur er markmiðum og tilgangi samnings þessa.

3. Fyrirvara má afturkalla hvenær sem er með tilkynningu um það til aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna, sem síðan skýrir öllum ríkjum frá því. Tilkynningin öðlast gildi á þeim degi er aðalframkvæmdastjóri tekur við henni.

52. gr.

Aðildarríki getur sagt upp samningi þessum með skriflegri tilkynningu til aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna. Uppsögn öðlast gildi einu ári eftir að aðalframkvæmdastjóri tekur við tilkynningunni.

53. gr.

Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna er tilnefndur vörsluaðili samnings þessa.

54. gr.

Frumrit samnings þessa, en arabískur, enskur, franskur, kínverskur, rússneskur og spánskur texti hans eru jafngildir, skal komið til aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til varðveislu.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð ríkisstjórna sinna, undirritað samning þennan.

the United Nations. Any amendment adopted by a majority of States Parties present and voting at the conference shall be submitted to the General Assembly for approval.

2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of the present article shall enter into force when it has been approved by the General Assembly of the United Nations and accepted by a two-thirds majority of States Parties.

3. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have accepted it, other States Parties still being bound by the provisions of the present Convention and any earlier amendments which they have accepted.

Article 51

1. The Secretary-General of the United Nations shall receive and circulate to all States the text of reservations made by States at the time of ratification or accession.

2. A reservation incompatible with the object and purpose of the present Convention shall not be permitted.

3. Reservations may be withdrawn at any time by notification to that effect addressed to the Secretary-General of the United Nations, who shall then inform all States. Such notification shall take effect on the date on which it is received by the Secretary-General.

Article 52

A State Party may denounce the present Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation becomes effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

Article 53

The Secretary-General of the United Nations is designated as the depositary of the present Convention.

Article 54

The original of the present Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

In witness whereof the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed the present Convention.

Fylgiskjal 2.**Yfirlýsingar**

1. Að því er varðar 9. gr.: Samkvæmt íslenskum lögum geta stjórnvöld tekið endanlegar ákvarðanir í sumum málum sem grein þessi fjallar um. Þessar ákvarðanir eru háðar endurskoðun dómstóla að því leyti að það er meginregla að dómstólar geta ógilt ákvörðun stjórnvalds komist þeir að þeirri niðurstöðu að ólögmat sjónarmið liggi henni til grundvallar. Þetta vald dómstóla til að endurskoða ákvarðanir stjórnvalda styðst við 60. gr. stjórnarskrárinnar.

2. Að því er varðar 37. gr.: Í íslenskum lögum eru ekki ákvæði um að ungum fögum skuli halda aðskildum frá eldri fögum. Í lögum um fangelsi og fangavist er hins vegar tekið fram að við ákvörðun um í hvaða fangelsi afplánun eigi að fara fram skuli m.a. taka tillit til aldurs fanga. Með hliðsjón af íslenskum aðstæðum er þess vænst að við ákvörðun um fangelsun ungmenna verði ávallt tekið mið af hvers konar afplánun sé ungmenni fyrir bestu.

Declarations

1. With respect to article 9, under Icelandic law the administrative authorities can take final decisions in some cases referred to in the article. These decisions are subject to judicial review in the sense that it is a principle of Icelandic law that courts can nullify administrative decisions if they conclude that they are based on unlawful premises. This competence of the courts to review administrative decisions is based on Article 60 of the Constitution.

2. With respect to article 37, the separation of juvenile prisoners from adult prisoners is not obligatory under Icelandic law. However, the law relating to prisons and imprisonment provides that when deciding in which penal institution imprisonment is to take place account should be taken of, inter alia, the age of the prisoner. In light of the circumstances prevailing in Iceland it is expected that decisions on the imprisonment of juveniles will always take account of the juvenile's best interest.

AUGLÝSING**um gildistöku samnings um hefðbundinn herafla í Evrópu.**

Samningur frá 19. nóvember 1990 um hefðbundinn herafla í Evrópu öðlaðist gildi 9. nóvember 1992, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 34/1991 þar sem samningurinn er birtur.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 13. nóvember 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

AUGLÝSING

**um gildistöku samnings við Bandaríkin um framkvæmd
eftirlits vegna samnings um hefðbundinn herafla í Evrópu.**

Samningur við Bandaríkin frá 29. nóvember 1991 og 23. janúar 1992 um framkvæmd eftirlits vegna samnings frá 19. nóvember 1990 um hefðbundinn herafla í Evrópu öðlaðist gildi 9. nóvember 1992, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 5/1992.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 13. nóvember 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

13. nóvember 1992

Nr. 21

AUGLÝSING

um breytingu á samþykkt um alþjóðaflugmál frá 1944.

Hinn 4. nóvember 1992 var Alþjóðaflugmálastofnuninni afhent fullgildingarskjal Íslands vegna bókunar um breytingu á a-lið 50. gr. samþykktar frá 7. desember 1944 um alþjóðaflugmál (stofnskrár Alþjóðaflugmálastofnunarinnar) sem undirrituð var í Montreal 26. október 1990, sbr. Samninga Íslands við erlend ríki nr. 50 þar sem samþykktin er birt. Tilkynnt verður um gildistöku bókunarinnar síðar.

Með breytingunni er fulltrúum í fastaráði stofnunarinnar fjölgað úr 33 í 36.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 13. nóvember 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

4. desember 1992

Nr. 22

AUGLÝSING

**um fríverslunarsamning milli EFTA-ríkjanna
og Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldisins.**

Hinn 27. nóvember 1992 var sænska utanríkisráðuneytinu afhent fullgildingarskjal Íslands vegna fríverslunarsamnings milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu og Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldisins sem gerður var í Prag 20. mars 1992. Alþingi hafði með ályktun 25. nóvember 1992 heimilað ríkisstjórninni að fullgilda samninginn. Samningurinn öðlast gildi 1. janúar 1993.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal 1 með auglýsingu þessari ásamt viðaukum og bókunum sem varða viðskipti Íslands og Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldisins. Aðrir viðaukar og bókanir eru ekki birtar hér en hægt er að fá aðgang að texta þeirra í utanríkisráðuneytinu. Í fylgiskjali 2 er birt bókun um samkomulag varðandi samninginn.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 4. desember 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal 1.

SAMNINGUR
milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu og
Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldisins

FORMÁLSORÐ

Lýðveldið Austurríki, lýðveldið Finnland, lýðveldið Ísland, furstadæmið Liechtenstein, konungsríkið Noregur, konungsríkið Svíþjóð og ríkjasambandið Sviss (hér eftir nefnd EFTA-ríkin),

og Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldið (hér eftir nefnt TSSL),

sem vísa til ásetnings síns um að stuðla á virkan hátt að efnahagssamruna í Evrópu og lýsa sig tilbúin til að leita sameiginlegra leiða og aðferða til að styrkja þá þróun,

láta, með mikilvægi tengsla EFTA-ríkja og TSSL í huga og sameiginleg gildi þeirra, í ljós áhuga sinn á að efla tengslin og koma á nánu og varanlegu sambandi,

með hliðsjón af yfirlýsingu sem undirrituð var af EFTA-ríkjum og TSSL í Gautaborg í júní 1990, sem vísa til skuldbindinga sinna samkvæmt lokaákvörðun Ráðstefnunnar um öryggi og samvinnu í Evrópu (RÖSE) og Parísarsáttmála um hina nýju Evrópu og einkum til grundvallarreglna í lokaskjali RÖSE-ráðstefnunnar í Bonn um efnahagssamvinnu í Evrópu,

árétta stuðning sinn við fjölflokkalýðræði er byggist á lögum, mannréttindum og grundvallarfrelsi, og vísa til aðildar sinnar að Evrópuráðinu,

eru sannfærð um að samningur þessi muni stuðla að því að mynda stærra og samstilltara fríverslunarsvæði í Evrópu og leggja sitt af mörkum til efnahagssamruna í Evrópu,

hafa einsett sér að afnema í áföngum allar hindranir á því sem næst öllum viðskiptum þeirra í samræmi við Hið almenna samkomulag um tolla og viðskipti,

lýsa sig reiðubúin til að skoða, eftir því sem ástæða gefst til, möguleika á að þróa og efla tengsl þeirra svo þau nái til sviða sem þessi samningur tekur ekki til,

og með það í huga að ekkert ákvæði þessa samnings megi túlka þannig að það leysi aðildarríki undan skuldbindingum þeirra samkvæmt öðrum alþjóðasamningum, einkum Hinu almenna samkomulagi um tolla og viðskipti,

hafa ákveðið, í samræmi við markmið þessi, að gera með sér svohljóðandi samning:

1. gr.

Markmið

1. EFTA-ríki og TSSL skulu, á aðlögunartímabili sem lýkur 30. júní 2002, koma á fót fríverslunarsvæði stig af stigi, í samræmi við ákvæði samnings þessa.

2. Samningur þessi, sem byggist á viðskiptatengslum milli markaðshagkerfa, miðar að því

a) að efla, með auknum gagnkvæmum viðskiptum, samfellda þróun efnahagssamskipta EFTA-ríkja og TSSL, og stuðla þannig, bæði í EFTA-ríkjum og TSSL, að framþróun efnahagsmála, betri lífs- og atvinnuskilyrðum og auknum afköstum og fjárhagslegum stöðugleika,

b) að skapa eðlilegar forsendur fyrir samkeppni í viðskiptum milli aðildarríkja,

c) að stuðla þannig með afnámi viðskiptahafta að samfelldri þróun og auknum alþjóðaviðskiptum.

2. gr.

Gildissvið

Samningurinn tekur til:

a) vara sem heyra undir 25.–97. kafla í samræmdri vörulýsingar- og vöruheitaskrá, að undanskildum þeim vörum sem skráðar eru í I. viðauka,

b) vara sem tilgreindar eru í bókun A, að teknu tilliti til fyrirkomulags þess sem kveðið er á um í þeirri bókun,

c) fiskis og annarra sjávarafurða eins og kveðið er á um í II. viðauka, sem upprunnar eru í EFTA-ríki eða TSSL.

3. gr.

Upprunareglur og samvinna um tollaframkvæmd

1. Í bókun B er kveðið á um upprunareglur og fyrirkomulag á samvinnu stjórnvalda.
2. Aðildarríki skulu gera viðeigandi ráðstafanir, þar á meðal um reglubundna endurskoðun af hálfu sameiginlegu nefndarinnar og stjórnunarsamvinnu, til að tryggja að ákvæði 4.–9., 14. og 23. gr. samningsins og bókunar B séu framkvæmd til hlítar og á sem samræmdastan hátt og til að draga svo sem unnt er úr þeim formkröfum, sem gerðar eru í viðskiptum, og til að finna lausn á þeim vandamálum sem af framkvæmd ákvæðanna leiðir, þannig að allir geti vel við unað.

4. gr.

Innflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif

1. Engir nýir innflutningstollar eða gjöld sem hafa samsvarandi áhrif verða lögð á viðskipti milli EFTA-ríkja og TSSL.
2. Frá og með gildistöku samningsins skulu EFTA-ríki afnema alla innflutningstolla á vörum sem upprunnar eru í TSSL og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif, að undanskildum vörum sem tilgreindar eru í III. viðauka, en tollar á þeim vörum og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif skulu afnumin í áföngum í samræmi við ákvæði viðaukans.
3. Af framleiðsluvörum sem tilgreindar eru í IV. viðauka og upprunnar eru í EFTA-ríki skal TSSL afnema alla innflutningstolla og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif í samræmi við ákvæði viðaukans.

5. gr.

Grunntollar

1. Grunntollurinn á framleiðsluvörum frá EFTA-ríkjum sem á að lækka samkvæmt samningnum skal samsvara bestu-kjara tollinum sem í gildi var 1. október 1991.
2. Gagnvart TSSL skal grunntollur samsvara bestu-kjara tollinum sem í gildi var 1. janúar 1992.
3. Komi almennar tollalækkanir til framkvæmda eftir gildistöku samnings þessa, einkum lækkunir vegna samnings um tolla sem nást munu í Úrúgvæ-viðræðunum um alþjóðaviðskipti, skulu lækkuðu tollarnir koma í staðinn fyrir grunntolla sem um getur í 1. mgr. frá þeim tíma.
4. Reikna skal lækkuðu tollana samkvæmt 4. gr. með einum aukastaf eða, þegar um er að ræða, sérstaka tolla, með tveimur aukastöfum.

6. gr.

Fjáröflunartollar

1. Ákvæði 1.–3. mgr. 4. gr. gilda þar að auki um fjáröflunartolla að öðru leyti en kveðið er á um í bókun C.
2. Aðildarríki geta lagt á fjáröflunargjald í stað fjáröflunartolla eða þess hluta tolls sem er fjáröflunareðlis.

7. gr.

Útflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif

1. Engir nýir útflutningstollar eða gjöld sem hafa samsvarandi áhrif verða lögð á viðskipti milli EFTA-ríkja og TSSL.
2. EFTA-ríki og TSSL skulu frá og með gildistöku samningsins afnema milli sín útflutningstolla og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif að öðru leyti en kveðið er á um í V. viðauka.

8. gr.

Magntakmarkanir á innflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif

1. Engar nýjar magntakmarkanir verða settar á innflutning, né gerðar ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif í viðskiptum milli EFTA-ríkja og TSSL.
2. Frá og með gildistöku samningsins skulu magntakmarkanir á innflutningi til EFTA-ríkja og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif afnumdar að öðru leyti en kveðið er á um í VI. viðauka.
3. Frá og með gildistöku samningsins skulu magntakmarkanir á innflutningi til TSSL og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif afnumdar að öðru leyti en kveðið er á um í VII. viðauka.

9. gr.

Magntakmarkanir á útflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif

1. Engar nýjar magntakmarkanir verða settar á útflutning, né gerðar ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif í viðskiptum milli EFTA-ríkja og TSSL.
2. Frá og með gildistöku samningsins skulu magntakmarkanir á útflutningi frá EFTA-ríkjum og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif afnumdar að öðru leyti en kveðið er á um í VIII. viðauka.
3. Frá og með gildistöku samningsins skulu magntakmarkanir á útflutningi frá TSSL og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif afnumdar að öðru leyti en kveðið er á um í IX. viðauka.

10. gr.

Almennar undantekningar

Samningurinn kemur ekki í veg fyrir að leggja megi á innflutning, útflutning eða umflutning vara bönn eða höft sem réttlætast af almennu siðgæði, allsherjarreglu, almannaoöruggi, vernd lífs og heilsu manna eða dýra eða gróðurvernd, umhverfisvernd, vernd þjóðarverðmæta er hafa listrænt, sögulegt eða fornfræðilegt gildi, vernd hugverka, reglur um meðferð á gulli eða silfri eða verndun takmarkaðra náttúruauðlinda, séu slíkar ráðstafanir gerðar í samræmi við takmarkanir á framleiðslu eða neyslu innanlands. Slík bönn eða höft mega þó ekki leiða til gerræðislegrar mismununar eða til þess að duldar hömlur séu lagðar á viðskipti milli aðildarríkja.

11. gr.

Ríkiseinokun

1. Aðildarríkin skulu tryggja breytingar á ríkiseinkasölum í viðskiptum, samanber þó ákvæði bókunar D, þannig að enginn greinarmunur sé gerður milli ríkisborgara EFTA-ríkja og TSSL hvað snertir skilyrði til aðdráttar og markaðssetningar vara.
2. Ákvæði þessarar greinar gilda um allar stofnanir sem þar til bær yfirvöld aðildarríkjanna nota samkvæmt lögum eða í reynd, beint eða óbeint, til að hafa eftirlit með, ráða eða hafa umtalsverð áhrif á inn- eða útflutning milli aðildarríkja. Þessi ákvæði gilda einnig um einkasölur sem ríki hefur fengið öðrum í hendur.

12. gr.

Upplýsingaskipti vegna draga að tæknilegum reglugerðum

EFTA-ríkjum og TSSL ber að tilkynna hvert öðru með eins löngum fyrirvara og gerlegt er og samkvæmt þeim reglum sem settar eru í X. viðauka um drög að tæknilegum reglugerðum og breytingar á þeim sem þau hyggjast gefa út.

13. gr.

Viðskipti með landbúnaðarafurðir

1. Aðildarríki lýsa sig reiðubúin, að því marki sem stefna þeirra í landbúnaðarmálum leyfir, að stuðla að samstilltri þróun viðskipta með landbúnaðarafurðir.
2. Til að ná þessum markmiðum skal hvert EFTA-ríki gera tvíhliða samning við TSSL um ráðstafanir til að greiða fyrir viðskiptum með landbúnaðarafurðir.
3. Aðildarríkjum ber að beita reglum sínum um búfjár- og jurtasjúkdóma og heilbrigðiseftirlit í landbúnaði án mismununar og forðast að gera nýjar ráðstafanir sem gætu torveldað viðskipti á óréttmætan hátt.

14. gr.

Innlendar álögur

1. Aðildarríkjum ber að forðast allar fjármálaráðstafanir og -aðgerðir innanlands sem hafa beint eða óbeint í för með sér mismunun milli vara sem upprunnar eru í EFTA-ríki og sambærilegra vara sem upprunnar eru í TSSL.
2. Vörur sem fluttar eru út til aðildarríkis skulu ekki njóta hærri endurgreiðslu á innlendum álögum en sem nemur beinum og óbeinum gjöldum sem hafa verið lögð á þær.

15. gr.

Greiðslur

1. Engar hömlur má leggja á greiðslur tengdar viðskiptum milli EFTA-ríkis og TSSL eða yfirfærslur á slíkum greiðslum til aðildarríkis þar sem kröfuhafi er búsettur.

2. Aðildarríkin skulu forðast að takmarka, með höftum á gjaldeyrisviðskipti eða með stjórnsýsluathöfnum, veitingu, endurgreiðslu eða móttöku lána til skamms eða meðallangs tíma vegna viðskipta sem íbúi aðildarríkis á hlut að.

3. Þangað til gjaldmiðill TSSL er orðinn að fullu skiptanlegur í skilningi VIII. gr. samþykktá Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, áskilur TSSL sér rétt til að beita takmörkunum á yfirfærslu gjaldeyris er tengjast veitingu eða viðtöku lána til skamms eða meðallangs tíma, að því marki sem leyfilegt er samkvæmt stöðu TSSL gagnvart Alþjóðagjaldeyrissjóðnum og að því tilskildu að þessum takmörkunum sé beitt án mismununar. Slíkum takmörkunum ber að beita þannig að þær valdi sem minnstri röskun á samningnum. TSSL tilkynnir sameiginlegu nefndinni tafarlaust þegar slíkar ráðstafanir eru gerðar og um allar síðari breytingar.

16. gr.

Opinber innkaup

1. Aðildarríkin telja það vera æskilegt og mikilvægt markmið samnings þessa að auka frjálsræði í innkaupum hins opinbera.

2. Frá og með gildistöku samningsins skulu EFTA-ríki veita fyrirtækjum frá TSSL aðgang að útboðsgerð við opinber innkaup sín í samræmi við samninginn um opinber innkaup frá 12. apríl 1979, eins og honum var breytt með bókun um breytingar frá 2. febrúar 1987 innan ramma Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti. TSSL skal, með tilliti til endurskipulagningar og þróunar efnahagsmála sinna, veita fyrirtækjum EFTA-ríkjanna smám saman aðgang að útboðsgerð á hinum opinbera innkaupamarkaði á sömu forsendum.

3. Eins skjótt og unnt er eftir gildistöku samningsins ber aðildarríkjum stig af stigi að aðlagja reglur, skilyrði og aðferðir sem þau nota við að ákveða þátttöku í samningum sem boðnir eru út og gerðir af opinberum yfirvöldum og fyrirtækjum, og af einkafyrirtækjum sem njóta sér- eða einkaréttinda, til að tryggja skýrleika í gerð samninga og koma í veg fyrir mismunun milli hugsanlegra birgja frá aðildarríkjunum. Fyrir lok aðlögunartímabilsins ber að koma á fullu jafnvægi milli réttinda og skuldbindinga aðildarríkjanna.

4. Sameiginlega nefndin leggur til eða samþykkir, eftir því sem við á, fyrirkomulag þessarar þróunar, meðal annars gildissvið, tímasetningar og reglur sem beita skal.

5. Viðkomandi aðildarríki skulu leitast við að gerast aðilar að viðeigandi samningum innan ramma Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti.

17. gr.

Vernd hugverka

1. Aðildarríkjum ber að gera ráðstafanir til að veita og tryggja nægilega og árangursríka vernd hugverkaréttinda án mismununar, þar með taldar ráðstafanir til að vernda þessi réttindi gegn brotum, einkum eftirlíkingu og ólöglegri nýtingu. Nánar er getið um skuldbindingar í XI. viðauka.

2. Aðildarríkin skulu ekki veita ríkisborgurum annarra aðildarríkja lakari vernd á sviði hugverkaréttinda en þá sem veitt er ríkisborgurum annarra ríkja. Hyglun, vild, forréttindi eða friðhelgi sem tilkomin er vegna:

a) tvíhliða samninga sem í gildi eru í aðildarríki við gildistöku samningsins og tilkynntir eru öðrum aðildarríkjum fyrir 1. janúar 1993.

b) alþjóðasamninga sem í gildi eru eða verða gerðir á komandi árum, þar á meðal svæðisbundinna samninga um efnahagssamruna, sem aðildarríki hafa ekki öll gerst aðilar að, má undanþiggja þessari skuldbindingu, að því tilskildu að slíkt valdi ekki gerræðislegri eða óréttlættri mismunun gegn ríkisborgurum annarra aðildarríkja.

Heimilt er að krefjast samráðs um ákvæði b-liðar og, ef þörf krefur, endurskoða þau að beiðni aðildarríkis með framtíðarþróun efnahagssamruna í huga.

3. Tveimur aðildarríkjum eða fleiri er heimilt að gera frekari samninga sín í milli um viðtækari vernd en samkvæmt samningi þessum, að því tilskildu þó að öll önnur aðildarríki geti gerst aðilar að

þeim með sambærilegum skilmálum og að þau séu tilbúin að hefja samningaviðræður í þessu skyni í góðri trú.

18. gr.

Reglur um samkeppni fyrirtækja

1. Eftirfarandi samrýmist ekki rétti framkvæmd samningsins að því leyti sem það hefur áhrif á viðskipti EFTA-ríkis og TSSL:

a) allir samningar milli fyrirtækja, ákvarðanir samtaka fyrirtækja og samstilltar aðgerðir fyrirtækja sem miða að því að koma í veg fyrir, takmarka eða raska samkeppni eða leiða til slíks;

b) misnotkun eins eða fleiri fyrirtækja á yfirburðastöðu sinni á yfirráðasvæðum aðildarríkja í heild eða á verulegum hluta þess.

2. Frá og með þriðja ári eftir gildistöku samningsins skulu ákvæði 1. mgr. einnig gilda um starfsemi opinberra fyrirtækja og fyrirtækja sem njóta sér- eða einkaréttinda er aðildarríki hafa veitt þeim, en beiting ákvæðanna má þó ekki hindra, að lögum eða í raun, opinber verkefni þeirra.

3. Telji aðildarríki að tiltekið athæfi samrýmist ekki ákvæðum 1. og 2. mgr. og ógni eða geti ógnað hagsmunum aðildarríkisins eða innlendum iðnaði þess alvarlega er því heimilt að grípa til viðeigandi ráðstafana eftir að málið hefur verið til umræðu í sameiginlegu nefndinni eða þrjátíu dögum eftir að málinu var vísað til nefndarinnar til umræðna.

19. gr.

Ríkisaðstoð

1. Sérhver aðstoð, sem aðildarríki veitir eða felst með einhverju móti í ráðstöfun ríkisfjármuna og raskar eða gæti raskað samkeppni með því að veita einstökum fyrirtækjum eða einstakri framleiðslugrein forréttindi, samrýmist ekki rétttri framkvæmd samningsins að því leyti sem hún hefur áhrif á viðskipti milli EFTA-ríkis og TSSL.

2. Meta skal athæfi sem brjóta í bága við 1. mgr. á grundvelli forsenda sem tilgreindar eru í XII. viðauka.

3. Að því er varðar framkvæmd 1. og 2. mgr. viðurkenna aðildarríki að í fimm ár frá gildistöku samningsins ber að líta á TSSL sem svæði þar sem lífskjörin eru óvenjulega lág eða þar sem alvarlegt atvinnuleysi ríkir, sem felur í sér að TSSL er heimilt að veita umfangsmeiri aðstoð en EFTA-ríkjum er leyfilegt samkvæmt ráðstöfunum sem um getur í XII. viðauka. Sameiginlega nefndin getur, með tilliti til efnahagsástandsins í TSSL, ákveðið að ákvæði þessu verði beitt lengur.

4. Aðildarríkin skulu tryggja skýrleika í meðferð ríkisaðstoðar með því að skiptast á upplýsingum eins og kveðið er á um í XIII. viðauka.

5. Telji aðildarríki að tiltekið athæfi samrýmist ekki ákvæðum 1. mgr. er því heimilt að grípa til viðeigandi ráðstafana gegn því samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá aðferð sem tilgreind er í 25. gr., sem mega þó ekki vera víðtækari en skaðinn gefur tilefni til.

20. gr.

Undirboð

Verði EFTA-ríki vart við að beitt er undirboðum, í skilningi VI. greinar Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti, í viðskiptum við TSSL eða verði TSSL vart við að beitt er undirboðum í þessum skilningi í viðskiptum við EFTA-ríki getur viðkomandi aðildarríki gripið til viðeigandi gagnráðstafana í samræmi við samkomulagið um framkvæmd VI. greinar Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti og þá aðferð sem tilgreind er í 25. gr.

21. gr.

Neyðaraðgerðir vegna innflutnings tiltekinnar vöru

Pegar innflutningur tiltekinnar vöru eykst svo mjög eða við skilyrði sem valda eða valdið gætu:

a) alvarlegu tjóni fyrir innlenda framleiðendur sambærilegra vara eða samkeppnisvara á landsvæði aðildarríkisins sem flytur inn eða

b) alvarlegri röskun í einhverri grein atvinnulífsins eða erfiðleikum sem gætu leitt til alvarlegra efnahagsþrenginga í einstökum landshlutum

er viðkomandi aðildarríki heimilt að grípa til viðeigandi ráðstafana samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá aðferð sem tilgreind er í 25. gr.

22. gr.

Endurskipulagning

1. TSSL er heimilt, í takmarkaðan tíma, að grípa til sérstakra ráðstafana í formi hækkaðra tolla sem víkja frá ákvæðum 4. gr.

2. Ráðstafanirnar skulu eingöngu vernda iðnað á byrjunarstigi eða einstakar greinar atvinnulífs sem verið er að endurskipuleggja eða sem standa frammi fyrir alvarlegum erfiðleikum, einkum þegar þessir erfiðleikar valda mikilvægum félagslegum vandkvæðum.

3. Tollar sem lagðir kunna að vera á innflutning til TSSL frá EFTA-ríkjum með slíkum ráðstöfunum mega ekki vera hærri en 25% að verðmæti og skulu vörur frá EFTA-ríkjum njóta að einhverju leyti hagstæðari kjara en aðrar. Verðmæti varanna sem þessar ráðstafanir taka til skal ekki nema meira en 15% alls árlegs innflutnings iðnaðarvara frá EFTA-ríkjum samkvæmt skilgreiningu 2. gr. og samkvæmt nýjustu fánlegum tölum.

4. Beita má ráðstöfunum í fimm ár hið lengsta nema sameiginlega nefndin heimili lengra tímabil. Þær falla niður í síðasta lagi í lok aðlögunartímabilsins.

5. Óheimilt er að beita slíkum ráðstöfunum gagnvart vöru sem hefur verið án tolla, gjalda sem hafa samsvarandi áhrif eða magntakmarkana í þrjú ár eða lengur.

6. TSSL ber að tilkynna sameiginlegu nefndinni fyrirfram um allar sérstakar ráðstafanir sem það hyggst grípa til og, að beiðni EFTA-ríkja, hafa samráð um þær og um viðkomandi atvinnugreinar í sameiginlegu nefndinni áður en þeim er beitt. Þegar það grípur til slíkra ráðstafana ber TSSL að afhenda sameiginlegu nefndinni tímaáætlun um afnám tollanna sem lagðir eru á samkvæmt þessari grein. Í tímaáætluninni skal gera grein fyrir afnámi tollanna í jöfnum árlegum áföngum, eigi síðar en tveimur árum eftir að þeim er komið á. Sameiginlegu nefndinni er heimilt að ákveða aðra tímaáætlun.

23. gr.

Endurútflytningur og alvarlegur vöruskortur

Leiði beiting ákvæðanna í 7. og 9. gr. til þess að:

a) vara verði flutt út aftur til þriðja lands og aðildarríkið sem flutt er út frá hefur beitt magntakmörkunum á útflytningi, útflytningstollum eða ráðstöfunum eða gjöldum sem hafa samsvarandi áhrif gagnvart útflytningi umræddrar vöru þangað eða

b) alvarlegur skortur verði eða gæti orðið á vöru sem aðildarríki sem flutt er út frá er nauðsynleg og þar sem ofangreindar ástæður valda, eða gætu valdið, alvarlegum vandkvæðum fyrir aðildarríki sem flutt er út frá, er því aðildarríki heimilt að grípa til viðeigandi ráðstafana samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá aðferð sem tilgreind er í 25. gr.

24. gr.

Erfiðleikar vegna greiðslujafnaðar

1. Lendi EFTA-ríki eða TSSL í alvarlegum erfiðleikum, eða sjái fram á erfiðleika, varðandi greiðslujöfnuð sinn er EFTA-ríki eða TSSL, eftir því sem við á, heimilt að grípa til takmarkandi ráðstafana, samkvæmt þeim skilmálum sem settir eru með Hinu almenna samkomulagi um tolla og viðskipti, sem skulu vara í takmarkaðan tíma og ekki hafa viðtækari áhrif en þörf er á til að leiðrétta erfiðleikana vegna greiðslujafnaðar. Ráðstöfunum ber að aflétta stig af stigi eftir því sem erfiðleikar vegna greiðslujafnaðar minnka og með öllu þegar aðstæður réttlæta þær ekki lengur. EFTA-ríkinu eða TSSL ber að tilkynna hinum aðildarríkjunum og sameiginlegu nefndinni um ráðstafanir jafnskjótt og gripið er til þeirra og um tímaáætlun um afnám þeirra, verði því við komið.

2. Aðildarríkjum ber engu að síður að reyna eftir megni að forðast að grípa til takmarkandi ráðstafana vegna greiðslujafnaðar.

25. gr.

Aðferð við beitingu öryggisráðstafana

1. Áður en hafist er handa við að beita þeim öryggisráðstöfunum sem tilgreindar eru í eftirfarandi málsgreinum þessarar greinar skulu aðildarríkin leita lausnar á ágreiningi sín í milli með beinu samráði og tilkynna öðrum aðildarríkjum þar um.

2. Þrátt fyrir 6. mgr. þessarar greinar ber aðildarríki, sem íhugar að beita öryggisráðstöfunum, að tilkynna hinum aðildarríkjunum og sameiginlegu nefndinni þegar þar um og láta þeim í té allar

upplýsingar sem máli skipta. Aðildarríki skulu hefja viðræður innan sameiginlegu nefndarinnar án tafar til að leita lausnar sem öll ríkin geta sætt sig við.

3. a) Að því er varðar 19. gr. skulu aðildarríki sem í hlut eiga veita sameiginlegu nefndinni nauðsynlega aðstoð til að rannsaka málið og, þegar við á, binda enda á athæfið sem mótmælt hefur verið. Hafi aðildarríkið sem í hlut á ekki bundið enda á athæfið sem mótmælt er innan þess tímabils sem sameiginlega nefndin ákveður eða ef nefndin kemst ekki að samkomulagi eftir samráð eða þrjátíu dögum eftir að málinu var vísað til hennar, er viðkomandi aðildarríki heimilt að grípa til þeirra ráðstafana sem það telur nauðsynlegt til að bæta úr ástandinu.

b) Að því er varðar 20., 21. og 23. gr. skal sameiginlega nefndin rannsaka málið og taka þá ákvörðun sem þörf er á til að binda enda á erfiðleika sem aðildarríki hefur tilkynnt um. Hafi engin ákvörðun verið tekin þrjátíu dögum eftir að málinu var vísað til sameiginlegu nefndarinnar er hlutaðeigandi aðildarríki heimilt að grípa til þeirra ráðstafana sem það telur nauðsynlegt til að bæta úr ástandinu.

c) Að því er varðar 31. gr. skal hlutaðeigandi aðildarríki láta sameiginlegu nefndinni í té allar upplýsingar sem komið geta að notum við rannsókn málsins til að leita lausnar sem öll ríki geta sætt sig við. Finni sameiginlega nefndin ekki lausn eða ef þrír mánuðir eru liðnir frá því að tilkynnt var um málið er hlutaðeigandi aðildarríki heimilt að grípa til viðeigandi ráðstafana.

4. Skyld er að tilkynna öllum aðildarríkjum og sameiginlegu nefndinni þegar um öryggisráðstafanir sem gripið er til. Umfang þeirra og gildistími skal takmarkast við það sem óhjákvæmilegt er til að bæta úr því ástandi sem leiddi til beitingar þeirra og skulu ekki vera umfangsmeiri en sá skaði sem umrætt athæfi eða erfiðleikar hafa valdið. Reynt skal eftir megni að beita ráðstöfunum sem minnst hindra framkvæmd samningsins. Ráðstafanir sem TSSL grípur til vegna aðgerða eða aðgerðaleyis EFTA-ríkis skulu einungis beinast að viðskiptum við það ríki. Einungis EFTA-ríki eða -ríkjum sem hefur orðið fyrir áhrifum af aðgerðum eða aðgerðaleyis TSSL er heimilt að grípa til ráðstafana sem beinast að slíkum aðgerðum eða aðgerðaleyis.

5. Efna skal til reglubundins samráðs um öryggisráðstafanir í sameiginlegu nefndinni og leita leiða til að draga úr þeim, finna aðra valkosti í stað þeirra eins fljótt og unnt er eða afnema þær þegar aðstæður réttlæta þær ekki lengur.

6. Þegar óvenjulegar aðstæður kalla á tafarlauser aðgerðir og útiloka að þær verði kannaðar fyrirfram getur viðkomandi aðildarríki, í tilvikum sem um ræðir í 20., 21. og 23. gr., gripið strax til varúðar- og bráðabirgðaráðstafana sem brýn þörf er á til að bæta úr ástandinu. Tilkynna ber sameiginlegu nefndinni um ráðstafanir án tafar og efna til samráðs milli aðildarríkja innan sameiginlegu nefndarinnar.

26. gr.

Undanþágur af öryggisástæðum

Ekkert ákvæði þessa samnings kemur í veg fyrir að aðildarríki geri ráðstafanir sem það telur nauðsynlegar:

- a) til að koma í veg fyrir uppljóstranir sem eru andstæðar mikilvægum öryggishagsmunum,
- b) til að vernda mikilvæga öryggishagsmuni, standa við skuldbindingar sínar á alþjóðavettvangi eða yfirlýsta stefnu sína
- i) að því er snertir viðskipti með vopn, skotfæri og herbúnað og önnur viðskipti með vörur, efni eða þjónustu sem fer fram beint eða óbeint í þágu hernaðaraðila, eða
- ii) gagnvart útbreiðslu efna- og lífefnavopna, kjarnavopna eða annarra kjarnasprengja, eða
- iii) á stríðstímum eða þegar alvarleg spenna ríkir í alþjóðamálum.

27. gr.

Sameiginlega nefndin

1. Sameiginleg nefnd skal annast umsjón og stjórnun á framkvæmd samningsins. Starfsemi sameiginlegu nefndarinnar skal skipulögð í samvinnu við sameiginlegu nefndina sem sett var á stofn samkvæmt Gautaborgaryfirlýsingunni.

2. Til að framkvæmd samningsins verði eins og til er ætlast skulu aðildarríkin skiptast á upplýsingum og efna til samráðs í sameiginlegu nefndinni að beiðni aðildarríkis. Sameiginlega nefndin

skal kanna af og til frekari möguleika á að fjarlægja þær hindranir sem eftir standa í vegi fyrir viðskiptum milli EFTA-ríkja og TSSL.

3. Sameiginlegu nefndinni er heimilt að taka ákvarðanir í málum sem kveðið er á um í samningnum. Í öðrum málum er sameiginlegu nefndinni heimilt að gera tillögur.

28. gr.

Störf sameiginlegu nefndarinnar

1. Til að annast framkvæmd samningsins eins og til er ætlast kemur sameiginlega nefndin saman eins oft og nauðsyn ber til og eigi sjaldnar en einu sinni á ári. Sérhverju aðildarríki er heimilt að fara þess á leit að fundur verði haldinn.

2. Ákvarðanir nefndarinnar skulu hljóta samhljóða samþykki.

3. Hafi fulltrúi aðildarríkis í sameiginlegu nefndinni samþykkt ákvörðun með fyrirvara um að uppfyllt verði stjórnskipuleg skilyrði skal ákvörðunin taka gildi þann dag sem tilkynnt er að fallið hafi verið frá fyrirvaranum, sé ekki kveðið á um síðari gildistökudag í ákvörðuninni.

4. Sameiginlega nefndin setur eigin starfsreglur er kveða á um, meðal annars, hvernig boða skal til fundar, hver veitir nefndinni formennsku og hve lengi formaður skal sitja.

5. Sameiginlega nefndin getur ákveðið að skipa undirnefndir og vinnuhópa sem hún telur þörf á til aðstoðar við að inna skyldur sínar af hendi.

29. gr.

Þróunarákvæði

1. Þegar aðildarríki telur það til framdráttar efnahagi aðildarríkja að þróa enn frekar þau samskipti sem til hefur verið stofnað með samningnum með því að láta þau ná til sviða sem hann tekur ekki til, sendir það þeim rökstudda beiðni þar um. Aðildarríkin geta falið sameiginlegu nefndinni að kanna beiðnina og leggja fyrir þau tillögur þar að lútandi þegar við á, einkum með það fyrir augum að hefja samningaviðræður.

2. Samningar, sem kunna að verða gerðir eftir þeirri leið sem um getur í 1. mgr., eru háðir fullgildingu eða samþykki aðildarríkja eins og ráð er fyrir gert í reglum þeirra.

30. gr.

Þjónusta og fjárfesting

1. Aðildarríkin viðurkenna að tiltekna atvinnugreinar, m.a. á sviði þjónustu og fjárfestingar, verða æ mikilvægari. Í viðleitni sinni við að þróa og auka samstarf sitt, einkum með tilliti til samruna í Evrópu, skulu þau vinna saman að því markmiði að auka smám saman frjálsræði og gagnkvæma opnun markaða sinna fyrir fjárfestingu og þjónustuviðskiptum, með hliðsjón af viðeigandi vinnu á vegum Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti.

2. EFTA-ríki og TSSL skulu ræða slíka samvinnu í sameiginlegu nefndinni með það fyrir augum að þróa og auka tengsl sín samkvæmt samningnum.

31. gr.

Uppfylling skuldbindinga

1. Aðildarríki skulu gera allar ráðstafanir sem nauðsynlegar eru til að tryggja að markmið samningsins náist og til að uppfylla skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum.

2. Telji EFTA-ríki að TSSL hafi ekki, eða telji TSSL að EFTA-ríki hafi ekki, uppfyllt skuldbindingu samkvæmt samningnum getur viðkomandi aðildarríki gripið til viðeigandi ráðstafana samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá aðferð sem tilgreind er í 25. gr.

32. gr.

Viðaukar og bókanir

Viðaukar og bókanir við samninginn eru óaðskiljanlegir hlutar hans. Sameiginlega nefndin getur ákveðið breytingar á viðaukum og bókunum A og B.

33. gr.

Viðskipti sem heyra undir aðra samninga

1. Samningur þessi gildir um viðskipti milli einstakra EFTA-ríkja annars vegar, og TSSL, hins vegar, en ekki um viðskipti milli einstakra EFTA-ríkja nema kveðið sé á um annað í samningnum.

2. a) Samningurinn milli Finnlands og TSSL um gagnkvæmt afnám viðskiptahindrana, sem undirritaður var í Helsinki 19. september 1974, með áorðnum breytingum (hér eftir nefndur F-TS-samningurinn) skal gilda áfram á aðlögunartímabili, en þegar því lýkur skulu hagsbætur sem þessi samningur kveður á um hafa komið að fullu í stað gagnkvæmra hagsbóta sem F-TS-samningurinn færðu aðilunum að honum.

Á því stigi skal F-TS-samningurinn felldur úr gildi með sameiginlegri ákvörðun aðilanna að honum og tilkynna ber öðrum ríkjum sem aðild eiga að samningi þessum án tafar.

b) Ákvæði 7., 9., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 22., 23., 29. og 30. gr. samnings þessa gilda að breyttu breytanda um viðskipti milli Finnlands og TSSL samkvæmt F-TS-samningnum.

c) Nánari reglur um framkvæmd 1. mgr. og a- og b-liðar 2. mgr. greinar þessarar er að finna í XIV. viðauka við samning þennan.

34. gr.

Tollabandalög, fríverslunarsvæði og landamæraviðskipti

Samningurinn kemur ekki í veg fyrir það að tollabandalögum eða fríverslunarsvæðum eða samkomulagi gert um landamæraviðskipti verði haldið við eða til þeirra stofnað að því marki sem það hefur ekki neikvæð áhrif á fyrirkomulag viðskiptanna, einkum upprunareglur sem kveðið er á um í samningnum.

35. gr.

Landsvæði þar sem samningur þessi gildir

Samningurinn tekur til landssvæða aðildarríkjanna.

36. gr.

Breytingar

Breytingar á samningnum, að öðru leyti en um getur í 3. mgr. 27. gr., sem sameiginlega nefndin samþykkir, skulu lagðar fyrir aðildarríkin til samþykkis og öðlast gildi þegar öll ríki hafa samþykkt þær. Samþykktarskjölum skal komið í vörslu hjá vörsluaðila.

37. gr.

Aðild

1. Sérhvert ríki sem aðild á að Fríverslunarsamtökum Evrópu getur gerst aðili að samningnum, svo framarlega sem sameiginlega nefndin ákveður að samþykkja aðild þess, með þeim kjörum og skilyrðum sem sett kunna að verða í þeirri ákvörðun. Aðildarskjalinu skal koma í vörslu hjá vörsluaðila.

2. Að því er varðar ríki, sem gerist aðili, skal samningurinn taka gildi á fyrsta degi þriðja mánaðar eftir að aðildarskjalinu hefur verið komið í vörslu.

38. gr.

Úrsögn og niðurfelling samningsins

1. Sérhvert aðildarríki getur dregið til baka aðild sína að samningnum með því að tilkynna það vörsluaðila skriflega. Úrsögn tekur gildi sex mánuðum eftir að hún berst vörsluaðila.

2. Dregur TSSL aðild sína til baka fellur samningurinn úr gildi þegar uppsagnarfresturinn er liðinn og ef öll EFTA-ríki draga aðild sína til baka fellur samningurinn úr gildi eftir að síðasti uppsagnarfresturinn er liðinn.

3. Ef EFTA-ríki dregur til baka aðild sína að samningnum um stofnun Fríverslunarsamtaka Evrópu fellur aðild þess að samningi þessum af þeim sökum niður þann dag er úrsögnin tekur gildi.

39. gr.

Gildistaka

1. Samningurinn öðlast gildi 1. júlí 1992 að því tilskildu að öll aðildarríkin hafi komið fullgildingar- eða staðfestingarskjölum sínum í vörslu.

2. Hafi samningurinn ekki öðlast gildi í samræmi við ákvæði 1. mgr. og að því tilskildu að TSSL hafi komið fullgildingar- eða staðfestingarskjali til vörsluaðila ber fulltrúum þeirra ríkja, sem undirritað hafa samninginn og komið hafa slíkum skjölum í vörslu, að halda fund fyrir 31. ágúst 1992 og geta þeir ákveðið hvenær samningurinn öðlist gildi að því að þau ríki varðar. Hafi slík ákvörðun ekki verið tekin ber að halda fund í þeim tilgangi eigi síðar en þrjátíu dögum eftir að eitt ríki til viðbótar sem undirritað hefur samninginn hefur komið skjali sínu í vörslu.

3. Þegar um er að ræða ríki sem undirritar samninginn og kemur fullgildingar- eða staðfestingarskjali sínu í vörslu eftir fundinn sem um getur í 2. mgr. öðlast samningurinn gildi á fyrsta degi annars mánaðar eftir að skjalinu hefur verið komið í vörslu hjá vörsluaðila en ekki fyrr en ákveðið var í samræmi við 2. mgr.

4. Ríki sem undirritar samninginn getur þegar við undirritun lýst yfir að til að byrja með taki samningurinn gildi til bráðabirgða ef hann gæti ekki með öðru móti tekið gildi í því ríki fyrir 1. júlí 1992.

40. gr.

Vörsluaðili

Ríkisstjórn Svíþjóðar, sem gegnir hlutverki vörsluaðila, tilkynnir öllum ríkjum sem undirritað hafa samninginn eða gerst aðilar að honum um afhendingu skjals um fullgilding, staðfestingu eða aðild, gildistöku samningsins eða um aðrar gerðir eða tilkynningar sem snerta samninginn eða niðurfellingu hans.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

GJÖRT í Prag 20. mars 1992 í einu fullgildu eintaki á ensku sem komið skjal í vörslu hjá ríkisstjórn Svíþjóðar. Vörsluaðili skal senda öllum öðrum ríkjum, sem undirrita samninginn og gerast aðilar, staðfest afrit.

I. VIÐAUKI

SEM UM GETUR Í A-LIÐ 2. GR.

Samningurinn tekur ekki til vara sem heyra undir 25. – 97. kafla í samræmdu tollskránni (ST) þegar þær eru fluttar inn í EFTA-ríki eins og það er tilgreint við hvern vörulið.

ST-númer	Vörulýsing	Undanþegin ef flutt inn til
35.01	Kaseín, kaseínöt og aðrar kaseínafleiður; kaseínlím:	
3501.10	– Kaseín	Liechtensteins Sviss,
úr 3501.90	– Annað — Annað en kaseínlím	Liechtensteins, Sviss,
35.02	Albúmín (þar með talið kirmi tveggja eða fleiri mysuprótína sem innihalda miðað við þyngd þurrefnis meira en 80% af mysuprótínunum), albúmínöt og aðrar albúmínafleiður:	

úr 3502.10	– Eggjaalbúmín: — Annað en það sem er, eða verður gert, óhæft til manneldis	Allra EFTA- ríkjanna,
úr 3502.90	– Annað: — Mjólkuralbúmín (laktoalbúmín), en það sem er, eða verður gert, óhæft til manneldis	Allra EFTA- ríkjanna,
35.05	Dextrín og önnur umbreytt sterkja (t.d. forgelatíneruð eða esteruð sterkja); lím að meginstofni úr sterkju eða dextríni eða annarri umbreyttri sterkju:	
úr 3505.10	– Dextrín og önnur umbreytt sterkja — Þó ekki sterkjueterar og esterar aðrir en þeir sem eru vatnsuppleysanlegir	Austurríki
3505.20	– Lím	Austurríki
38.09	Áferðar- og íburðarefni (finishing agents), litberar til að hraða litun eða festingu litunarefna og aðrar vörur og blöndur (t.d. fyllir og litfestir) sem notað er í spuna-, pappírs-, leður- eða skyldum iðnaði, ót.a.:	
3809.10	— Að stofni til úr sterkjukenndum efnum — Annað:	Austurríki
úr 3809.91	— Til nota í textíliðnaði eða skyldum iðnaði: — Sem inniheldur sterkju eða sterkjuafleiða	Austurríki
úr 3809.92	— Til nota í pappírsiðnaði eða skyldum iðnaði — Sem inniheldur sterkju eða sterkjuafleiða	Austurríki
úr 3809.93	— Til nota í leðuriðnaði eða skyldum iðnaði — Sem inniheldur sterkju eða sterkjuafleiða	Austurríki
38.23	Tilbúin bindiefni fyrir málmsteypu- mót eða málmsteypukjarna; kemískar vörur og framleiðsla kemísks eða skylds iðnaðar (þar með taldar blöndur úr náttúrulegum efnum), ót.a.; úrgangsefni kemísks eða skylds iðnaðar ót.a.;	
úr 3823.10	– Tilbúin bindiefni fyrir málm- steypumót eða málmsteypukjarna: — að meginstofni úr sterkju eða dextríni	Austurríkis
úr 3823.90	– Annað: — Vörur þar sem heildar- innihald sykurs, sterkju, sterkjuafleiða eða vara sem heyra undir nr. 0401 til 0404 er a.m.k. 30% af þyngd	Austurríkis

45.01	Náttúrulegur korkur, óunninn eða aðeins forunninn; korkúrgangur; brotinn, kurlaður eða malaður korkur	Austurríkis, Íslands, Svíþjóðar,
53.01	Hör, óunninn eða forunninn en ekki spunninn; hörruddi og hörúrgangur (þ.m.t. garnúrgangur og tætt hráefni)	Austurríkis, Liechtensteins, Svíþjóðar, Sviss,
53.02	Hampur (Cannabis sativa L.), óunninn eða forunninn en ekki spunninn; hampruddi og hampurúrgangur (þ.m.t. garnúrgangur og tætt hráefni)	Austurríkis, Liechtensteins, Svíþjóðar, Sviss,

BÓKUN A

UM VÖRUR SEM UM GETUR Í B-LIÐ 2. GR. SAMNINGSINS

1. gr.

Ákvæði samningsins taka til vara sem skráðar eru í töflu I.

2. gr.

1. Til þess að taka meg til greina mismunandi kostnað landbúnaðarhráefnis sem síðan er notað í vörur sem skráðar eru í töflunum sem um getur í grein þessari, útilokar samningurinn ekki:

- i) að heimilt sé að leggja hlutfallslegt eða fast jöfnunargjald á innflutning eða að taka upp aðrar verðjöfnunarálögur;
- ii) að álögur séu lagðar á útflutning.

2. Verðjöfnunarálögur skulu ekki vera hærri en nemur mismuninum milli verðs landbúnaðarafurða, sem notaðar eru í umræddri vöru, á innlendum markaði og heimsmarkaðsverðs þeirra. Sé innlent verð landbúnaðarafurðar lægra en heimsmarkaðsverð hennar er innflutningsríkinu heimilt að taka slíkt til greina þegar upphæðir til jöfnunar eru reiknaðar.

3. Viðkomandi EFTA-ríki skal veita TSSL ívilnanir vegna vara sem eru skráðar í töflum II, III, IV, V og VI samkvæmt því sem fram kemur í töflunum.

4. Meðferð sem beitt er af hálfu Íslands er sýnd í töflu VII. Í 1. lista töflunnar er að finna tolla og í 2. lista fjáröflunartolla. Íslandi er þó heimilt að láta aðrar verðjöfnunarálögur koma í stað þessara tolla í samræmi við 1. og 2. mgr. þessarar greinar en slíkar aðgerðir meg þó ekki verða til þess að TSSL njóti lakari kjara en Efnahagsbandalag Evrópu.

5. Að því er varða framleiðsluvörur sem skráðar eru í VIII. töflu skal TSSL veita EFTA-ríkjum þær ívilnanir sem um getur í þeirri töflu.

6. TSSL ber að tilkynna EFTA-ríkjum með góðum fyrirvara þegar ákveðið er að taka upp verðjöfnunarálögur þannig að taka meg til greina mismunandi kostnað landbúnaðarhráefnis sem síðan er notað í unnar framleiðsluvörur. Kerfinu skal komið á á sama tíma og hafa sömu ákvæði og sama gildissvið gagnvart EFTA-ríkjum og gagnvart Efnahagsbandalagi Evrópu.

3. gr.

1. EFTA-ríki tilkynna TSSL, og TSSL tilkynnir EFTA-ríkjum, um allar verðjöfnunarlögur sem lagðar eru á samkvæmt 2. gr. bókunar þessarar.
2. TSSL og EFTA-ríki tilkynna hver öðru um allar breytingar sem verða á meðferð vara frá Efnahagsbandalagi Evrópu.

4. gr.

EFTA-ríki og TSSL skulu endurskoða á tveggja ára fresti þróun viðskipta sín á milli með framleiðsluvörur sem falla undir þennan samning. Endurskoðun skal fara fram í fyrsta sinn fyrir lok 1993. Í ljósi endurskoðananna og með hliðsjón af þróun í viðskiptum milli aðildarríkja og Efnahagsbandalags Evrópu á þessu sviði skulu EFTA-ríki og TSSL ákveða hugsanlegar breytingar á vörum sem falla undir bókunina og breytingar á reglum um jöfnunargjöld.

TAFLA I VIÐ BÓKUN A

ST-númer	Vörulýsing
14.04	Vörur úr jurtaríkinu, ót.a.:
1404.20	— Baðmullardúnn (linters)
15.16	Feiti eða olfur úr dýra- eða jurtaríkinu og þættir þeirra, hert að fullu eða hluta, víxl-esterað, enduresterað eða elaðínerað, einnig hreinsað en ekki efnafræðilega umbreytt:
úr 1516.20	— Jurtafeiti og -olfur og þættir þeirra: — Vetnuð laxerolía, s.n. „ópalvax“
15.18	Feiti eða olfur úr dýra- eða jurtaríkinu og þættir þeirra, soðið, oxað, vatnssneytt, brennisteinsborið, blásið, fjölíðað með hita í lofttómi eða í eðalgasi eða umbreytt með öðrum hætti, þó ekki það sem er í nr. 1516; blöndur eða framleiðsla, ekki til manneldis, úr feiti eða olfum úr dýra- eða jurtaríkinu eða úr þáttum úr mismunandi feiti eða olfum þessa kafla ót.a.
úr 1518.00	— Línoxyn

TAFLA VII VIÐ BÓKUN A
ÍSLAND

Listi 1

Íslenskt toll- skrárnúmer	Vörulýsing	Tollur %
0403	Áfir, hleypt mjólk og rjómi, jógúrt, kefir og önnur gerjuð eða sýrð mjólk og rjómi, einnig kjarnað eða með viðbættum sykri eða öðru sætuefni, eða bragðbætt eða með ávöxtum, hnetum eða kakói:	
	– Jógúrt:	
0403.1001	– – Kakóblandað	40
0403.1003	– – Drykkjarjógúrt	40
	– Annað:	
0403.9001	– – Kakóblandað	40
0403.9003	– – Drykkjarjógúrt	40
1704	Sætindi (þar með talið hvítt súkkulaði) án kakóinnihalds:	
1704.1000	– Tyggigúmmi, einnig sykurlúðað:	40
	– Annað:	
1704.9005	– – Vörur úr akasíulími (gum Arabic)	40
1704.9009	– Annað:	40
1806	Súkkulaði eða önnur matvæli sem innihalda kakó:	
	– Önnur framleiðsla í blokkum, plötum eða stöngum sem veita meira en 2 kg, eða er lögur, deig, duft, korn eða annað form í umbúðum, sem innihalda meira en 2 kg:	
1806.2009	– – Annað	40
	– Annað, í blokkum, plötum eða stöngum:	
1806.3100	– – Fyllt	40
1806.3200	– – Ekki fyllt:	
1806.3201	– – – Bökunarsúkkulaði í blokkum, plötum eða stöngum, sem inniheldur einungis kakóbaunir, sykurlú og 30% kakósmjör eða minna	40
1806.3209	– – – Annað	40
	– Annað:	40
1806.9002	– – Fæða sérstaklega tilreidd fyrir sjúka	40
1806.9003	– – Páskaegg	40
1806.9009	– – Annað	40
1901	Maltkjarni; framleiðsla úr mjöli, fín- eða gröfmöluðu, sterkju eða maltkjarna sem ekki innihalda kakaóduft eða innihalda kakaóduft sem að magni til er innan við 50% miðað við þyngd, ót.a.; matvæli úr vörum í nr. 0401–0404 sem ekki innihalda kakaóduft eða innihalda kakaóduft sem að magni til er innan við 10% miðað við þunga, ót.a.:	
úr 1901.9000	– – Annað:	
	– – Maltkjarni	20

1905	Brauð, sætabrauð, kökur, kex og aðrar brauðvörur, einnig með kakói; altarisbrauð, lyfjahylki, innsíglunaroblátur, rísþynnur og áþekkar vörur:	
1905.1000	– Hrökkbrauð	32
1905.2000	– Piparkökur og þess háttar	32
	– Sætakex; vöfflur og kexþynnur:	
	– – Húðað eða hjúpað með súkkulaði eða með massa sem inniheldur kakó:	
1905.3011	– – – Sætakex	32
1905.3019	– – – Annað	32
	– – Annað:	
1905.3091	– – – Sætakex	32
1905.3099	– – – Annað	32
1905.4000	– Tvíbökur, ristað brauð og áþekkar ristaðar vörur	32
2101	Kjarnar, kraftur og seyði úr kaffi, tei og matéi og framleiðsla að stofni til úr þessum vörum eða að stofni til úr kaffi, tei og matéi; brenndar síkórúrætur og annað brennt kaffilíki, og kjarnar, kraftur og seyði úr þeim:	
2101.3000	– – Brenndar síkórúrætur og annað brennt kaffilíki, og kjarnar, kraftur og seyði úr þeim:	28
2102	Ger (lifandi eða dautt); aðrar einfruma örverur, dauðar (þó ekki bóluefni í nr. 3002); unnið bökunarduft:	
2102.1000	– Lifandi ger:	32
	– Dautt ger; aðrar einfruma örverur, dauðar:	
2102.2001	– – Dautt ger	32
2102.3001 og 2102.3009	– – Unnið bökunarduft	40
2104	Súpur og seyði og framleiðsla í þau; jafnblönduð samsett matvæli:	
úr 2104.1004 og 2104.1009	– Súpur og seyði og framleiðsla í þau, að undanskildu súpuþufti í 5 kg umbúðum eða stærri	40
2106	Matvæli ót. a.:	
	– Annað:	
2106.9031 og 2106.9039	– – Duft til eftirréttargerðar	40
2202	Vatn, þ.m.t. ölkelduvatn og loftblandað vatn, með viðbættum sykri eða öðru sætuefni eða bragðbætt, og aðrar óáfengar drykkjarvörur, þó ekki ávaxtasafar eða matjurtasafar í nr. 2009:	
	– Vatn, þ.m.t. ölkelduvatn og loftblandað vatn, með viðbættum sykri eða öðru sætuefni eða bragðbætt:	
2201.1001	– – Kolsýrðar drykkjarvörur	40
2201.1099	– – Annað:	40

	– Annað:	
2202.9001	– – Mjólkurvörur blandaðar öðrum efnum, að því tilskildu að mjólkurvörur séu 75% eða meira af þýngd vörunnar án umbúða	40
2202.9009	– – Annað	40
2203	Öl gert úr malti:	
2203.0001	– Maltöl og annað gerjað öl með meira en 0,5% til og með 2,25 % vínanda miðað við rúmmál	40
2203.0009	– Annað	40
3501	Kaseín, kaseínöt og aðrar kaseínafleiður; kaseínlím:	
3501.1000	– Kaseín	12
3501.9000	– Annað	12
3506	Unnið lím og önnur heftiefni, ót. a.; vörur nothæfar sem lím eða heftiefni, umbúnar til smásölu sem lím eða heftiefni í umbúðum að nettóþýngd 1 kg eða minni:	
3506.1000	– Vörur nothæfar sem lím eða heftiefni, sem ekki eru taldar með eða tilgreindar annars staðar, umbúnar til smásölu sem lím eða heftiefni í umbúðum að nettóþýngd 1 kg eða minni:	16
	– Annað:	
3506.9100	– – Heftiefni að meginstofni til úr gúmmí eða plasti (þar með talið gervikvoðuefni)	12
3506.9900	– – Annað	12

Listi 2

Íslenskt toll- skrárnúmer	Vörulýsing	Íslenskur tollur %
1702	Annar sykur, að meðtöldum kemískt hreinum laktósa, maltósa, glúkósa og frúktósa, í föstu formi; sykursíróp án bragð- og litarefna; gervihunang, hvort sem það er blandað náttúrlegu hunangi eða ekki; karamella	
1702.5000	– Kemískt hreinn frúktósi	18
	– Annað, þ.m.t. einsykrur:	
1702.9004	– – Kemískt hreinn maltósi	18
1901	Maltkjarni: framleiðsla úr mjóli, fín- eða gröfmöluðu, sterkju eða maltkjarna sem ekki innihalda kakaóduft eða innihalda kakaóduft sem að magni til er innan við 50% miðað við þunga, ót. a.; matvæli úr vörum í nr. 0401–0404 sem ekki innihalda kakaóduft eða innihalda kakaóduft sem að magni til er innan við 10% miðað við þunga, ót.a.:	

úr 1901.1000	– Barnamatur, í smásöluumbúðum, að undanskildu maltkjarna og vörum sem heyra undir nr. 0401 til 0404 sem innihalda innan við 10% kakó: — Matvæli úr vörum sem heyra undir nr. 0401 til 0404 og innihalda ekki kakó — Annað	100 50
úr 1901.2000	– Blöndur og deig til framleiðslu á brauðvörum í nr. 1905, að undanskildum maltkjarna og vörum sem heyra undir nr. 0401 til 0404 og innihalda innan við 10% kakó: — Matvæli úr vörum í nr. 0401 til 0404 og innihalda ekki kakó — Annað	100 50
úr 1901.9000	– Annað, að undanskildum maltkjarna og vörum í nr. 0401 til 0404 og innihalda innan við 10% kakó: — Duft til eftirréttargerðar — Matvæli úr vörum í nr. 0401 til 0404 — Annað	50 100 100 50
1902	Pasta, einnig soðin eða fyllt (með kjöti eða öðrum efnum) eða unnin á annan hátt, svo sem spaghetti, makkarónur, núðlur, lasagne, gnocchi, ravióli, kannellóni; kúskús, einnig unnið: – Ósoðin pasta, hvorki fyllt né unnin á annan hátt:	
1902.1100	— Með eggjainnihaldi	60
1902.1900	— Annað – Fyllt pasta, einnig soðin eða unnin á annan hátt:	60
1902.2009	— Annað	100
1902.3000	— Önnur pasta – Kúskús:	100
1902.4001	— Soðið	100
1902.4009	— Annað	60
1903	Tapíókamjöl og tapíókalíki úr sterkju, sem flögur, grjón, perlur, sáldur eða í áþekkri mynd:	
1903.0001	– Í smásöluumbúðum 5 kg eða minna að þyngd	20
1903.0009	– Annað	20
1904	Matvæli úr belgdu eða steiktu korni eða kornvörum (til dæmis kornflögum); korn, annað en maís, sem grjón, forsoðið eða unnið á annan hátt:	
1904.1000	– Tilreidd matvæli úr belgdu eða steiktu korni eða kornvörum	50
1904.9000	– Annað	50
2001	Grænmeti, ávextir, hnetur og aðrir plöntuhlutar til manneldis, unnið eða varið skemmdum með ediki eða edikssýru: – Annað:	
úr 2001.9009	— Sykurmaís (Zea mays var. saccharata)	60

2005	Aðrar matjurtir, unnið eða varið skemmdum á annan hátt en með ediki eða edikssýru, ófrystar:	
	– Ertur (<i>Pisum sativum</i>):	
úr 2005.4000	– – Framleiðsla úr ertum eingöngu	50
	– Belgaldin (<i>Vigna spp.</i> , <i>phaseolus spp.</i>):	
úr 2005.5900	– – Annað:	
	– – – Framleiðsla að stofni til úr baunamjöli eingöngu	50
2005.8000	– Sykurmaís (<i>Zea mays var. saccharata</i>)	60
	– Aðrar matjurtir og matjurtablöndur:	
úr 2005.9000	– – Grænmetisblöndur að meginstofni til úr kartöflufloögum	100
úr 2005.9000	– – Matjurtablöndur að meginstofni til úr matjurtamjöli	50
2008	Ávextir, hnetur og aðrir ætir plöntuhlutar, unnið eða varið skemmdum á annan hátt, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætuefni eða áfengi, ót. a.:	
	– Annað, að meðtöldum blöndum öðrum en þeim í nr. 2008.19:	
2008.9100	– – Pálmakjamar	100
	– – Annað:	
úr 2008.9909	– – – Aðrir ætir plöntuhlutar, ót.a.:	100
2101	Kjarnar, kraftur og seyði úr kaffi, tei og matéi og framleiðsla að stofni til úr þessum vörum eða að stofni til úr kaffi, tei og matéi; brenndar síkóríurætur og annað brennt kaffilíki, og kjarnar, kraftur og seyði úr þeim:	
	– Kjarnar, kraftur og seyði úr kaffi, og framleiðsla að stofni til úr þessu eða að stofni til úr kaffi:	
2101.1001	– – Kaffiþykkni sem inniheldur blöndur úr möluðu brenndu kaffi, ásamt matjurtafeiti og stundum öðrum efnum	100
	– Kjarnar, kraftur og seyði úr tei eða matéi, og framleiðsla að stofni til úr þessum kjarna, krafti eða seyði eða að stofni til úr tei eða matéi:	
úr 2101.2001	– – Blöngur úr tilreiddu tei með mjólkurdufti og sykri	100
2103	Sósur og framleiðsla í þær; blönduð bragðefni og blönduð bragðbættiefni; sinnepsmjöl, fín- eða grófmalað, og unnið sinnep	
	– Annað:	
2103.9001	– – Tilreiddar matjurtasósur sem aðallega innihalda mjöl, sterkju eða maltkjarna	50
2104	Súpur og seyði og framleiðsla í þau; jafnblönduð samsett matvæli:	
	– Súpur og seyði og framleiðsla í þau:	
2104.1001	– – Tilreiddar matjurtasúpur aðallega úr mjöli, sterkju eða maltkjarna	50

2106	Matvæli ót. a.:	
2106.1000	– Prótínseyði og textúruð prótínefni	100
	– Annað:	
	– – Ávaxtasafi tilreiddur og blandaður umfram það sem tilgreint er í nr. 2009:	
2106.9011	– – – Ógerjaður og ósykraður, í 50 kg umbúðum eða stærri	50
2106.9019	– – – Annað	50
	– – Efni til framleiðslu á drykkjarvörum:	
2106.9021	– – – Áfengislaus efni (vatnssneyddir kjamar)	30
2106.9022	– – – Síróp með bragð- eða litarefnum	100
úr 2106.9029	– – – Neyðarmatvæli, að því tilskildu að á umbúðunum sé greint frá séreðli þeirra á skýran hátt	20
úr 2106.9029	– – – Matvæli fyrir sykursjúka, að því tilskildu að á umbúðunum sé greint frá séreðli þeirra á skýran hátt	50
2106.9029	– – – Annað	100
2106.9041	– – Sælgæti sem inniheldur hvorki sykurlé né kakó	100
2106.9042	– – Ávaxtasúpur og -grautar	100
úr 2204	Vín úr nýjum þrúgum, einnig vín blönduð vínanda; þrúguþykkni annað en í nr. 2009:	
	– Annað vín; þrúguþykkni sem gerjun hefur verið hindruð eða stöðvuð í með fblöndun alkóhóls:	
	– – Í tveggja lítra umbúðum eða minna:	
2204.2101	– – – Þrúguþykkni blandað vínanda	20
	– – Annað	
2204.2901	– – – Þrúguþykkni blandað vínanda	20
2205	Vermút og annað vín úr nýjum þrúgum bragðbætt með plöntum eða ilmeffnum:	
2205.1000	– Í tveggja lítra umbúðum eða minna:	20
2205.9000	– Annað	20
2208	Ómengað etýlalkóhól að alkóhólstyrkleika minna en 80% miðað við rúmmál; brennd vín, líkjörar og aðrar áfengar drykkjarvörur; áfengisblöndur sem notaðar eru til framleiðslu á drykkjarvörum:	
	– Áfengisblöndur sem notaðar eru til framleiðslu á drykkjarvörum:	
2208.1001	– – með meiri alkóhólstyrkleika en 2,25% af vínanda miðað við rúmmál	20
2208.1009	– – Annað	20
	– Brennd vín eimuð úr þrúguvíni eða þrúguhrati:	
2208.2001	– – Koníak	20
2208.2009	– – Annað	20
2208.3000	– Viskí	20
2208.4000	– Romm og tafía	20
	– Gin og genever:	
2208.5001	– – Gin	20
2208.5002	– – Genever	20
	– Annað:	
2208.9001	– – með meiri alkóhólstyrkleika en 2,25% miðað við rúmmál:	
	– – Ómengað etýlalkóhól að alkóhólstyrkleika minna en 80% miðað við rúmmál	25

	-- Annað	20
2208.9002	-- Brennivín	20
2208.9003	-- Vodka	20
2208.9004	-- Líkjörar	20
2208.9009	-- Annað	20
úr 2520	Gips; anhýdrít; gipsefni (úr brenndu gipsi eða kalsíumsúlfati), einnig litað, með eða án hvata eða lata í litlu magni: – Gipsefni:	
2520.2001	-- Gipsefni sérstaklega framleitt til tannsmíða eða tannlækninga	50
2839	Silfíköt; alkalímálsilfíköt sem verslunarvara:	
úr 2839.9000	-- Annað; að undanskildum alkalímálsilfíkötum (líþíum-, rúbidíum-, sesíum- og fransíumsilfíkötum)	50
2905	Raðtengd alkóhól og halógen-, sulfó-, nítró- eða nitrósóafleiður þeirra – Mettuð einhýdrísk alkóhól:	
2905.1200	-- Própan-1-ól (própýlalkóhól) og própan-2-ól (ísópropýlalkóhól)	18
2905.1300	-- Bútan-1-ól (n-bútýlalkóhól)	18
2905.1400	-- Önnur bútanól	18
2905.1500	-- Pentanól (amýlalkóhól) og myndbrigði þess	18
2905.1600	-- Oktanól (oktýlalkóhól) og myndbrigði þess	18
2905.1700	-- Dódekan-1-ól (lárýlalkóhól), hexadekan-1-ól (setýlalkóhól) og oktadekan-1-ól (sterýlalkóhól)	18
2905.1900	-- Önnur	18
2905.2100	-- Ómettuð einhýdrísk alkóhól:	
2905.2100	-- Allýlalkóhól	18
2905.2200	-- Raðtengd terpenalkóhól	18
2905.2900	-- Önnur	18
	-- Díól:	
2905.3200	-- Própýlenglýkól (própan-1,2-díól)	18
2905.3900	-- Önnur	18
	-- Önnur fjölhýdrísk alkóhól:	
2905.4100	-- 2-Etýl-2-(hýdroxýmetýl) própan-1,3-díól (trímetýlólprópan)	18
2905.4200	-- Pentaeryþrítól	18
2905.4300	-- Mannítól	18
2905.4400	-- D-glúkitól (sorbitól)	18
2905.4900	-- Annað	18
2905.5000	-- Halógen-, sulfó-, nítró- eða nitrósóafleiður raðtengdra alkóhóla	18
2911 2911.0000	Asetól og hemiasetól, einnig með annarri súrefnisvirkni og halógen-, sulfó-, nítró- eða nitrósóafleiður þeirra	18
2915	Mettaðar raðtengdar mónókarboxýlsýrur og anhýdríð, halið, peroxíð og peroxý- sýrur þeirra; halógen-, sulfó-, nítró- eða nitrósóafleiður þeirra: – Maurasýra, sölt hennar og esterar:	

2915.1200	-- Sölt maurasýru	18
2915.1300	-- Esterar maurasýru	18
	-- Ediksýra og sölt hennar; ísedik (acetic anhydride):	
2915.2100	-- Ediksýra	18
2915.2200	-- Natríumasetat	18
2915.2300	-- Kóbaltasetat	18
2915.2400	-- Ísedik	18
2915.2900	-- Annað	18
	-- Esterar ediksýru:	
2915.3100	-- Etýlasetat	18
2915.3200	-- Vínýlasetat	18
2915.3300	-- N-Bútýlasetat	18
2915.3400	-- Ísóbútýlasetat	18
2915.3500	-- 2-Etoxýetýlasetat	18
2915.3900	-- Annað	18
2915.4000	-- Mónó-, dí-, eða triklórediksýrur, sölt og esterar þeirra	18
2915.5000	-- Própíonsýra, sölt og esterar hennar	18
2915.6000	-- Bútansýrur (smjörsýrur), valerínsýrur og sölt og esterar þeirra	18
2915.7000	-- Palmitínsýra, sterínsýra, og sölt og esterar þeirra	18
2915.9000	-- Annað	18
2916	Ómettaðar raðtengdar mónókarboxýlsýrur, hringliða mónókarboxýlsýrur, einnig anhydrið, halíð, peroxíð og peroxýsýrur þeirra; halógen-, sulfó-, nítro- eða nítrosóafleiður þeirra: -- Ómettaðar raðtengdar mónókarboxýlsýrur, anhydrið, halíð, peroxíð, peroxýsýrur þeirra og afleiður þeirra:	
2916.1100	-- Akrylsýra og sölt hennar	18
2916.1200	-- Esterar akrylsýru	18
2916.1300	-- Metakrylsýra og sölt hennar	18
2916.1400	-- Esterar metakrylsýru	18
2916.1500	-- Olíu, línól eða línólensýrur, og sölt og esterar	18
2916.1900	-- Annað	18
2916.2000	-- Sýklan-, sýklen- eða sýklóterpen-mónókarboxýlsýrur, anhydrið þeirra, halíð, peroxíð, peroxýsýrur þeirra og afleiður þeirra: -- Aromatískar mónókarboxýlsýrur, anhydrið, halíð, peroxýð, peroxýsýrur þeirra og afleiður þeirra:	
2916.3100	-- Bensósýra, sölt og esterar hennar	18
2916.3200	-- Bensóýlperoxíð og bensóýlklóríð	18
2916.3300	-- Fenýlediksýra, sölt og esterar hennar	18
2916.3900	-- Annað	18
2917	Pólýkarboxýlsýrur, anhydrið, halíð, peroxíð og peroxýsýrur þeirra; halógen-, sulfó-, nítro- eða nítrosóafleiður þeirra: -- Raðtengdar pólýkarboxýlsýrur, anhydrið, halíð, peroxíð, peroxýsýrur þeirra og afleiður þeirra:	
2917.1100	-- Oxalsýra, sölt og esterar hennar	18
2917.1200	-- Adipsýra, sölt og esterar hennar	18
2917.1300	-- Azelasýra, sebaksýra, sölt og esterar þeirra	18
2917.1400	-- Malínanhydrið	18
2917.1900	-- Annað	18

2917.2000	– Sýkian-, sýklen- eða sýklóterpen- pólykarboxýlsýrur, anhýdríð þeirra, halíð, peroxíð, peroxýsýrur þeirra og afleiður þeirra:	18
	– Arómatískar mónókarboxýlsýrur, anhýdríð, halíð, peroxýð, peroxýsýrur þeirra og afleiður þeirra:	
2917.3100	– Díbútýl ortoftalöt	18
2917.3200	– Díoctýl ortoftalöt	18
2917.3300	– Dínónýl eða tvídecýl ortoftalöt	18
2917.3400	– Aðrir esterar ortoftalsýru	18
2917.3500	– Ftalanhýdríð	18
2917.3600	– Tereftalsýra og sölt hennar	18
2917.3700	– Dímetýltereftxalat	18
2917.3900	– Annað	18
2918	Karboxýlsýrur með aukasúrefnisvirkni og anhýdríð, halíð, peroxíð og peroxýsýrur þeirra; halógen-, sulfó-, nitró- eða nitrósóafleiður þeirra:	
	– Karboxýlsýrur með alkóhólvirkni, anhýdríð, halíð, peroxíð, peroxý- sýrur þeirra og afleiður þeirra:	
2918.1100	– Mjólkursýra, sölt og esterar hennar	18
2918.1200	– Vínsýra	18
2918.1300	– Sölt og esterar vínsýru	18
2918.1400	– Sítrónsýra	18
2918.1500	– Sölt og esterar sítrónsýru	18
2918.1600	– Glúkonsýra, sölt og esterar hennar	18
2918.1700	– Fenyglýkólsýra (möndlusýra), sölt og esterar hennar	18
2918.1900	– Annað	18
	– Karboxýlsýrur með fenólvirkni en án annarrar súrefnisvirkni, anhýdríð, halíð, peroxíð, peroxýsýrur þeirra og afleiður þeirra:	
2918.2100	– Salísýlsýra og sölt hennar	18
2918.2200	– O-Asetýlsalísýlsýra, sölt og esterar hennar	18
2918.2300	– Aðrir esterar salísýlsýru og sölt þeirra	18
2918.2900	– Annað	18
2918.3000	– Karboxýlsýrur með aldehyð- eða keton- virkni en án annarrar súrefnisvirkni, anhýdríð, halíð, peroxýð, peroxýsýrur þeirra og afleiður þeirra	18
2918.9000	– Annað	18
2932	Heteróhringliðasambönd einungis með súrefnisheterófrumeindum:	
	– Sambönd með ósamrunninn fúranhring í byggingu sinni (einnig afoxaðan):	
2932.1100	– Tetrahýdrófurán	18
2932.1200	– 2-Fúraldehyð (fúrfúraldehyð)	18
2932.1300	– Fúrfúrlalkóhól og tetrahýdrófúrfúrlalkóhól	18
2932.1900	– Annað	18

	– Laktón:	18
2932.2100	– – Kúmarin, metýlkúmarin og etýlkúmarin	18
2932.2900	– – Önnur laktón	18
2932.9000	– Annað	18
2933	Heteróhringliðasambönd einungis með köfnunarefnisheterófrum- eindum; kjarnasýrur og sölt þeirra:	
	– Sambönd með ósamrunninn pírasólhring í byggingu sinni (einnig afoxaðan):	
2933.1100	– – Fenasón (antipyryn) og afleiður þess	18
2933.1900	– – Önnur	18
	– Sambönd með ósamrunninn imíðasólhring í byggingu sinni (einnig afoxaðan):	
2933.2900	– – Önnur	18
	– Sambönd með ósamrunninn píridínhring í byggingu sinni (einnig afoxaðan):	
2933.3100	– – Píridín og sölt þess	18
2933.3900	– – Önnur	18
2933.4000	– Sambönd með kínólín eða ísókinólín hringjakerfi í byggingu sinni (einnig afoxað), en ekki frekar samrunnið	18
	– Sambönd með pírimídínhring í byggingu sinni (einnig afoxaðan) eða píperasín hring í byggingu sinni; kjarnasýrur og sölt þeirra:	
2933.5900	– – Annað	18
	Sambönd með ósamrunninn þríasínhring í byggingu sinni (einnig afoxaðan):	
2933.6100	– – Melamín	18
2933.6900	– – Önnur	18
	– Laktöm:	
2933.7100	– – 6-Hexanlaktam (epsilon-kaprólaktam)	18
2933.7900	– – Önnur laktöm	18
2933.9000	– Annað	18
2934	Önnur heteróhringliðasambönd:	
2934.1000	– Sambönd með ósamrunninn þíasólhring í byggingu sinni (einnig afoxaðan)	18
2934.2000	– Sambönd með bensóþíasólhringjakerfi (einnig afoxað), en ekki frekar samrunnið	18
2934.3000	– Sambönd með fenóþíasínhringjakerfi (einnig afoxað), en ekki frekar samrunnið	18
2934.900	– Annað	18
2940 2940.0000	Sýkrur, kemískt hreinar, þó ekki súkrósi, maltósi, glúkósi og frúktósi; sykrúeterar og sykrúesterar, og sölt þeirra, þó ekki vörur í nr. 2937-2939	18
úr 2941	Antibíótíka:	
2941.1000	– Penisillín og afleiður þeirra með byggingu penisillínsýru; sölt þeirra	10
2941.2000	– Streptómýsín og afleiður þeirra; sölt þeirra	10
2941.3000	– Tetrasýklín og afleiður þeirra; sölt þeirra	10

2941.4000	– Klóramfeníkól og afleiður þess; sölt þeirra	10
2941.5000	– Erýtrómýsín og afleiður þess; sölt þeirra	10
2941.9000	– Annað	10
3006	Vörur til lækninga sem tilgreindar eru í 3. athugasemd við þennan kafla: – Tannsement og annað tannfyllingarefni; beinmyndunarsement:	
3006.4002	– – Silfuramalgam til tannfyllinga	50
úr 3006.6000	– Kemísk getnaðarvarnarefni að stofni til úr hormónum eða sæðiseyði: – – Kemísk getnaðarvarnarefni að stofni til úr hormónum:	50
3403	Smurefni (þar með talin skurðarolíufefni, leysiefni fyrir bolta og rær, ryðvarnar- eða tæringarvarnarefni og mótaleysiefni að meginstofni úr smurefnum) og framleiðsla notuð við olíu- og fitumeðferð textílefna, leðurs, loðskinna eða annarra efna, þó ekki framleiðsla sem inniheldur sem meginefni 70% eða meira miðað við þyngd af jarðolíum eða olíum fengnum úr tjörukenndum steinefnum: – Sem innihalda jarðolíur eða olíur fengnar úr tjörukenndum steinefnum: úr 3403.1100 – – Framleiðsla notuð við meðferð á textílefni, leðri, loðskinnum eða öðrum efnum: – – – Vatnsdreifanleg smurefni notuð við meðferð á textílefni sem innihalda hátt hlutfall efna með yfirborðsvirkni auk annarra efna – – Annað:	50
3403.1901	– – – Ryðvarnar- eða tæringarvarnarefni að stofni til úr lanólín sem eru leyst upp í lakkbensíni, og innihalda jafnvel 70% lakkbensín eða meira miðað við þyngd	50
3407	Mótunarefni, þar með talin mótunarefni fyrir börn til dægradvalar; framleiðsla sem nefnd er tannvax (dental wax) eða tannmátefni (dental impression compounds), í vörusamstæðum, í smásölum-búðum eða í plötum, skeifulaga, staflaga eða í áþekkri mynd; önnur framleiðsla til nota við tannlækningar, að meginstofni úr gipsefnum (úr brenndu gipsi eða kalsíumsúlfati):	
3407.0001	– Blönduð mótunarefni til tannsmíða eða tannlækninga, að stofni til úr gipssementi	50
3505	Dextrín og önnur umbreytt sterkja (til dæmis forhlaups- eða esteruð sterkja); lím að meginstofni úr sterkju eða dextríni eða annarri umbreyttri sterkju:	
3505.1000	– Dextrín og önnur umbreytt sterkja	25
3505.2000	– Lím	25
3801	Gervigrafít; hlaupkennt eða hálfhlaupkennt grafít; framleiðsla að meginstofni úr grafít eða öðru kolefni, sem deig, blokkir, plötur eða hálfunnið að öðru leyti:	

úr 3801.2000	– Hlaupkennt eða hálfhlaupkennt grafít: – – Hlaupkennt grafít í olíusviflausn og hálfhlaupkennt grafít	50
úr 3801.3000	– Kolefniskennt deig í rafskaut og áþekkt deig í ofnklæðningu, að frátöldu kolefni í kolefnisbursta – Annað:	50
úr 3801.9000	– – Grafít eða önnur kolefni blandað olíu, sem deig	50
3804 3804.0000	Úrgangslútur frá framleiðslu viðardeigs, einnig kjarnaður, sykursneyddur eða kemískt meðhöndlaður, þar með talin lignínsúlfónöt, þó ekki tallolía í nr. 3803 eða styrktur súlfítlútur	50
3805	Gúmervoðu-, viðar- eða súlfatterpentína og aðrar terpenolíur framleiddar úr viði barrtrjáa með eimingu eða annarri aðferð; óhreinsað dípenten; súlfitterpentína og önnur óhreinsuð parakýmen; furuolía sem að meginstofni inniheldur alfaterpenól:	
úr 3805.9000	– Annað: – – Óhreinsað parakýmen annað en súlfitterpentína	
38090	Áferðar- og íburðarefni, litberar til að hraða litun eða festingu litunarefna og aðrar vörur og blöndur (t.d. fyllir og litfestir) sem notað er í textíl-, pappírs-, leður- eða skyldum iðnaði, ót. a	
úr 3809.1000	– Að stofni til úr sterkjukenndum efnum:	
úr 3809.1000	– – Aukablöndur	50
úr 3809.1000	– – Annað	25
	– Annað:	
	– – Til nota í textíliðnaði:	
úr 3809.9100	– – – Aukablöndur	50
úr 3809.9100	– – – Annað	25
	– – Til nota í pappírsiðnaði:	
úr 3809.9201	– – – Aukablöndur	50
úr 3809.9201	– – – Annað	25
	– – Annað:	
úr 3809.9909	– – – Aukablöndur	50
úr 3809.9909	– – – Annað	25
3811	Efni til varnar vélabanki, oxunartálmi, harpíxtálmi, smurbætiefni, tæringarvarmarefni og önnur tilbúin íblöndunarefni, fyrir jarðolíur (þar með talið bensín) eða fyrir aðra vökva sem notaðir eru í sama tilgangi og jarðolía: – Efni til varnar vélabanki:	
úr 3811.1100	– – Að stofni til úr blýsamböndum, að frátöldu efni fyrir steinefna- olíur, einnig bensíni	50
úr 3811.1900	– – Annað, að frátöldu efni fyrir steinefnaolíur, einnig bensíni	50
	– Íblöndunarefni fyrir smurolíur:	
úr 3811.2100	– – Sem innihalda jarðolíur eða olíur fengnar úr tjörukenndum steinefnum, að frátöldu efni fyrir steinefnaolíur	50
úr 3811.2900	– – Annað, að frátöldu efni fyrir steinefnaolíur	50
úr 3811.9000	– Annað, að frátöldu efni fyrir steinefnaolíur, einnig bensíni	50

3812	Unnir gúmmíhvatar (rubber accelerators); samsett mýkiefni fyrir gúmmí eða plast, ót. a.; mótoxunarefni og önnur samsett varðveisluefni (stabilisers) fyrir gúmmí eða plast:	
3812.2000	– Samsett mýkiefni fyrir gúmmí eða plast	50
3812.3000	– Mótoxunarefni og önnur samsett varðveisluefni fyrir gúmmí eða plast	50
3817	Blönduð alkýlbensen og blönduð alkýlnaftalín, þó ekki þau sem eru í nr. 2707 eða 2902:	
3817.1000	– Blönduð alkýlbensen	50
3817.2000	– Blönduð alkýlnaftalín	50
3818 3818.0000	Kemísk frumefni efnabætt til nota í rafeindatækni, sem diskar, þynnur eða í áþekku formi; kemísk sambönd efnabætt til nota í rafeindatækni	50
3823	Tilbúin bindiefni fyrir málmsteypumót eða málmsteypukjarna; kemískar vörur og framleiðsla kemísku eða skylds iðnaðar (þar með taldar blöndur úr náttúrulegum efnum), ót. a.; úrgangsefni kemísku eða skylds iðnaðar, ót. a.:	
3823.1000	– Tilbúin bindiefni fyrir málmsteypumót eða málmsteypukjarna, að frátöldum málmsteypukjörnum sem eru að stofni til úr náttúrulegum kvoðuefnum	50
3823.3000	– Ómótuð málmkarbít sem blandað hefur verið saman eða eru með málmbindiefni	50
3823.5000	– Óeldfast steinlím og steinsteypa	50
3823.6000	– Sorbitól, annað en í nr. 2905.44	50
	– Annað:	
úr 3821.9001	– – Hráefni eða hjálparefni til iðnaðarvöruframleiðslu, sem ekki eru undanskilin sérstaklega, að frátöldum ýruefnum og efnum til sútunar	50
3823.9002	– – Samsettur herðir	50
3823.9003	– – Ólífræn upplausnarefni og þynnar	50
3823.9004	– – Ryðvarnarefni	50
3823.9005	– – Kælimiðlar	50
3823.9006	– – Úrgangsefni kemísku eða skylds iðnaðar, sem ekki eru undanskilin sérstaklega	50
3823.9009	– – Annað	50
úr 3919	Sjálflímandi plötur, blöð, filmur, himnur, bönd, ræmur og annað flatt, úr plasti, einnig í rúllum, framleiddu með fjölliðun eða samfjölliðun (t.d. pólýetýlen, pólýtetrahaloetýlen, pólýisóbútýlen, pólýstýren, pólývínýlklóríð, pólývínýlasetat, pólývínýlklórasetat og aðrar afleiður pólývínýlklóríðs, afleiður pólýakrýlats og pólýmetýlmetakrýlats, kúmarónindenkvoðuefni):	
	– Annað:	
3919.9001	– – Vegg- og loftklæðning	40
3919.9009	– – Annað	40
úr 3919	Sjálflímandi plötur, blöð, filmur, himnur, bönd, ræmur og annað flatt, úr plasti, einnig í rúllum, úr öðrum háfjölliðaeftum, gervikvoðuefnum og gerviplasti, t.d. algínsýra, sölt hennar og esterar; línoxýn:	

	– Annað:	
3919.9001	– – Vegg- og lofíklæðning	30
3919.9009	– – Annað	30
úr 3920	Aðrar plötur, blöð, filmur, himnur og ræmur, úr plasti, ekki með holrúmi, styrkingu, lagskiptingu, undirlagi eða á hliðstæðan hátt samansett öðrum efnum, framleidd með fjölliðun eða samfjölliðun (t.d. pólýetýlen, pólýtetrahaloetýlen, pólýísóbútýlen, pólýstýren, pólývínýlklóríð, pólývínýlasetat, pólývínýlklórasetat og aðrar afleiður pólývínýlklóríðs, afleiður pólýakrýlats og pólýmetýlmetakrýlats, kúmarónindenkvöðuefni), að undanskildum vörum til prentmyndagerðar og framleiðslu skófatnaðar og sem eru hvorki mynstraðar né áprentaðar og 0,4 mm á þykkt eða minna	40
úr 3920	Aðrar plötur, blöð, filmur, himnur og ræmur, úr plasti, ekki með holrúmi, styrkingu, lagskiptingu, undirlagi eða á hliðstæðan hátt samansett öðrum efnum, úr öðrum háfjölliðaeftum, gervikvöðueftum og gerviplasti, t.d. algínsýra, sölt hennar og esterar; línoxýn, að undanskildum vörum til prentmyndagerðar og framleiðslu skófatnaðar og sem eru hvorki mynstraðar né áprentaðar og 0,4 mm á þykkt eða minna	30
úr 3921	Aðrar plötur, blöð, filmur, himnur og ræmur, úr plasti framleiddu með fjölliðun eða samfjölliðun (t.d. pólýetýlen, pólýtetrahaloetýlen, pólýísóbútýlen, pólýstýren, pólývínýlklóríð, pólývínýlasetat, pólývínýlklórasetat og aðrar afleiður pólývínýlklóríðs, afleiður pólýakrýlats og pólýmetýlmetakrýlats, kúmarónindenkvöðuefni), að undanskildum vörum til prentmyndagerðar og framleiðslu skófatnaðar og sem eru hvorki mynstraðar né áprentaðar og 0,4 mm á þykkt eða minna	40
úr 3921	Aðrar plötur, blöð, filmur, himnur og ræmur, úr plasti úr öðrum háfjölliðaeftum, gervikvöðueftum og gerviplasti, t.d. algínsýra, sölt hennar og esterar; línoxýn, að undanskildum vörum til prentmyndagerðar og framleiðslu skófatnaðar og sem eru hvorki mynstraðar né áprentaðar og 0,4 mm á þykkt eða minna	30

TAFLA VIII VIÐ BÓKUN A

TSSL

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing	Tollur %(**)	Ár (*)
04.03		Áfir, hleypt mjólk og rjómi, jógúrt, kefir og önnur gerjuð eða sýrð mjólk og rjómi, einnig kjarnað eða með viðbættum sykri eða öðru sætuefni, bragðbætt eða með ávöxtum, hnetum eða kakói:		
úr	0403.10	– Jógúrt:		
	51 – 99	– – Bragðbætt eða með ávöxtum eða kakói	10	2
úr	0403.90	– Annað:		
	71 – 99	– – Bragðbætt eða með ávöxtum eða kakói	30	3

(**) Gildir frá 1. 1. 1992 til 31. 12. 1994.

(*) Í dálki „ár“ kemur fram yfir hve mörg ár sá hluti innflutningstollsins sem tengist ekki landbúnaðinum verður smám saman afnuminn, frá og með 1. janúar 1995.

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing	Tollur %(**)	Ár (*)
15.17		Smjörlíki; blöndur eða framleiðsla til manneldis úr jurtafeiti eða -olíum eða þáttum úr mismunandi fitu eða olíum í þessum kafla, þó ekki feiti eða olíur til manneldis eða þættir þeirra í nr. 15.16		
úr	1517.10	– Smjörlíki, þó ekki fljótandi smjörlíki:		
	10	– – Sem inniheldur meira en 10% en ekki meira en 15% af mjólkurfitu miðað við þyngd	20	2
17.04		Sætindi (þar með talið hvítt súkkulaði) án kakóinnihalds:		
	1704.10	– Tyggigúmmi, einnig sykurlúðað:	25	1
	1704.90	– Annað:		
	10	– – Lakkrískjarni sem í er meira en 10% súkrósi miðað við þyngd en ekkert annað viðbótaefni	25	1
	30	– – Hvítt súkkulaði	25	1
	51 – 99	– – Annað	25	3
18.03		Kakaódeig, einnig fitusneytt	6	2
18.04		Kakaósmjör, kakaófeiti og kakaóolía	1,5	2
18.05		Kakaóduft, án viðbættis sykurs eða annarra sætiefna	10	2
18.06		Súkkulaði eða önnur matvæli sem innihalda kakaó	15	3
19.01		Maltkjarni; framleiðsla úr mjóli, fín- eða gröfmöluðu, sterkju eða maltkjarna, sem ekki inniheldur kakaóduft eða inniheldur kakaó sem að magni til er innan við 50% miðað við þunga, ót.a.; matvæli úr vörum í nr. 04.01 – 04.04 sem ekki innihalda kakaóduft eða innihalda kakaóduft sem að magni til er innan við 10% miðað við þunga, ót.a.		
	1901.10	Barnamatur, í smásöluumbúðum	11	1
	1901.20	– Blöndur og deig til framleiðslu á brauðvörum í nr. 19.05	11	1
	1901.90	– Annað		
		– – Maltkjarni	9,8	3
	90	– – Annað	9,8	3
19.02		Pasta, einnig soðin eða fyllt (með kjöti eða öðrum efnum) eða unnin á annan hátt, svo sem spaghetti, makkarónur, núðlur, lasagne, gnocchi, raviólí, kannellóní; kúskús, einnig unnið		
		– Ósoðin pasta, ekki fyllt eða unnin á annan hátt:		

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing	Tollur %(**)	Ár (*)
úr	1902.11	-- Með eggjainnihaldi	12	2
	1902.19	-- Annað	12	2
	1902.20	- Fyllt pasta, einnig soðin eða unnin á annan hátt:		
		-- Annað:		
	91	--- Soðin	13	1
	99	--- Annað	12	1
	1902.30	- Önnur pasta	10	1
	1902.40	- Kúskús	11	1
19.03		Tapiókamjöl og tapiókalíki úr sterkju, sem flögur, grjón, perlur, sáldur eða í áþekkri mynd	4	1
19.04		Matvæli úr belgdu eða steiktu korni eða kornvörum (t.d. kornflögur); korn, annað en maís, sem grjón, forsoðið eða unnið á annan hátt		
	1904.10	- Matvæli úr belgdu eða steiktu korni eða kornvörum		
	10	-- Úr maís	9	1
	30	-- Úr hrísgrjónum	tollfrjáls	—
	90	-- Annað	9	1
	1904.90	- Annað:		
	10	-- Hrísgrijón	35	1
	90	-- Annað	9	1
19.05		Brauð, sætabrauð, kökur, kex og aðrar brauðvörur, einnig með kakaói; altarisbrauð, lyfjahylki, innsíglunaroblátur, risþynnur og áþekkar vörur		
	1905.10	- Hrökkbrauð	9	2
	1905.20	- Piparkökur og þess háttar	10	2
	1905.30	- Sætakex; vöfflur		
	11 – 59		10	3
		--- Vöfflur og kexþynnur:		
	91	---- Saltaðar, einnig fylltar	10	1
	99	---- Annað	10	3
	1905.40	- Tvíbökur, ristað brauð og áþekkar ristaðar vörur	10	1
	1905.90	- Annað	10	1
21.01		Kjarni, kraftur og seyði úr kaffi, tei eða maté og framleiðsla að stofni til úr þessum vörum eða að stofni til úr kaffi, tei eða maté; brenndar síkórúrætur og annað brennt kaffilíki, og kjarni, kraftur og seyði úr þeim		

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing	Tollur %(**)	Ár (*)
úr	2101.10	– Kjarni, kraftur og seyði úr kaffi, og framleiðsla að stofni til úr þessum kjarna, krafti eða seyði eða að stofni til úr kaffi: – – Blöndur: – – – Annað		
	99			
	2101.20	– Kjarni, kraftur og seyði úr tei eða maté, og framleiðsla að stofni til úr þessum kjarna, krafti eða seyði eða að stofni til úr tei eða maté	5	1
	2101.30	– Brenndar síkóríurætur og annað brennt kaffilíki, og kjarni, kraftur eða seyði úr þeim	16	3
21.02		Ger (lifandi eða dautt); aðrar einfruma örverur, dauðar (þó ekki bóluefni í nr. 30.02); unnið bökunarduft		
	2102.10	– Lifandi ger:		
	10	– – Ræktað ger	10	3
	31 – 39	– – Bökunarger	8	3
	90	– – Annað	8	3
úr	2102.20	– Dautt ger; aðrar einfruma örverur, dauðar: – – Dautt ger:		
	11	– – – Í töflum, teningum eða áþekku formi, eða í umbúðum sem eru 1 kg eða minna	8	1
	2102.30	– Unnið bökunarduft	9	1
21.03		Sósur og framleiðsla í þær; blönduð bragðefni og blönduð bragðbætiefni; sinnepsmjöl, fín- eða grófmalað, og unnið sinnep		
	2103.10	– Sojasósa	tollfrjáls	-
	2103.20	– Tómatasósur	10	3
úr	2103.30	– Sinnepsmjöl, fín- eða grófmalað, og unnið sinnep:		
	90	– – Unnið sinnep	9	1
úr	2103.90	– Annað:		
	90	– – Annað	10	1
21.04		Súpur og seyði og framleiðsla í það, jafnblönduð samsett matvæli		
	2104.10	– Súpur og seyði og framleiðsla í það	7	1
	2104.20	– Jafnblönduð samsett matvæli	10	1
21.05		Rjómaís og annar ís til manneldis, einnig með kakaóinnihaldi	6	3
21.06		Matvæli, sem ekki eru tilgreind eða talin með annars staðar		
	2106.10	– Prótínseyði og textúruð prótínefni	8,8	1
úr	2106.90	– Annað:		
	10	– – Ostafondú	8,2	1

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing	Tollur %(**)	Ár (*)
		-- Annað:		
	91	-- -- Sem inniheldur ekki mjólkurfitu, mjólkurprótín, súkrósa, ísóglúkósa, glúkósa eða sterkju eða innihalda innan við 1,5% mjólkurfitu, 2,5% mjólkurprótín, 5% súkrósa eða ísóglúkósa, 5% glúkósa eða sterkju	8,2	1
	99	--- Annað	8,2	1
22.02		Vatn, þar með talið ölkelduvatn og loftblandað vatn, með viðbættum sykri eða öðru sætuefni eða bragðbætt, og aðrar óáfengar drykkjarvörur, þó ekki ávaxtasafar eða matjurtasafar í nr. 20.09		
	2202.10	-- Vatn, þar með talið ölkelduvatn og loftblandað vatn, með viðbættum sykri eða öðru sætuefni eða bragðbætt	11	1
úr	2202.90	-- Annað:		
	10	-- -- Sem innihalda hvorki framleiðsluvörur í nr. 0401 -- 0404 né feiti fengna úr framleiðsluvörum í nr. 0401 -- 0404		
		-- -- Sem inniheldur sykur (súkrósa eða einsykur)	11	1
	91 -- 99	-- Annað	11	1
22.03		Öl gert úr malti	24	1
22.05		Vermút og annað vín úr nýjum þrúgum bragðbætt með plöntum eða ilmefnum		
	2205.10	-- Í tveggja lítra umbúðum eða minni	20	2
	2205.90	-- Annað	20	2
22.08		Ómengið etylalkóhól að alkóhólstyrkleika minna en 80% miðað við rúmmál; áfengir vökvar, líkjörar og aðrar áfengar drykkjarvörur; áfengisblöndur sem notaðar eru til framleiðslu á drykkjarvörum		
úr	2208.10	-- Áfengisblöndur sem notaðar eru til framleiðslu á drykkjarvörum:		
	90	-- Annað	25	1
	2208.20	-- Brennivín eimað úr þrúguvíni eða þrúguhrati	25	1
	2208.30	Viskí	15	1
	2208.40	Romm og tafía	15	1
	2208.50	Gin og genever	15	1
úr	2208.90	Annað:		
		-- Arrak í umbúðum sem innihalda:		
	11	-- -- 2 lítra eða minna	15	1
	19	-- -- Meira en 2 lítra	15	1
		-- -- Vodka sem í er 45,4% af vínanda að rúmmáli eða minna og plómu-, peru- eða kirsuberjabrennivín (að undanskildum líkjörum), í umbúðum sem innihalda:		

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing	Tollur %(**)	Ár (*)
	31 og 33	--- 2 lítra eða minna	15	1
	39	--- Meira en 2 lítra	15	1
		--- Annað brennivín, líkjörar og brenndar, áfengar drykkjarvörur, í umbúðum sem innihalda:		
	51 og 53	--- 2 lítra eða minna	15	1
		--- Meira en 2 lítra	15	1
		--- Aðrar sterk áfengar drykkjarvörur, í umbúðum sem innihalda:		
	59 og 55	--- 2 lítra eða minna	15	1
	71 – 79	--- Meira en 2 lítra	15	1
		--- Ómengað etylalkóhól að alkóhólstyrkleika 80% eða meira miðað við rúmmál, í umbúðum sem innihalda:		
	91	--- 2 lítra eða minna	25	1
	99	--- Meira en 2 lítra	25	1

II. VIÐAUKI

UM VÖRUR SEM UM GETUR Í C-LIÐ 2. GR.

1. gr.

1. Fiskur og aðrar sjávarafurðir sem tilgreindar eru hér að neðan falla undir ákvæði samningsins, nema kveðið sé á um annað í viðauka þessum.
2. Við gildistöku samningsins skulu allir tollar á framleiðsluvörum sem upprunnar eru í EFTA-ríkjum og TSSL og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif afnumin, nema annað sé tilgreint hér að neðan.

ST-númer	Vörulýsing
02.08	Annað kjöt og ætir hlutar af dýrum, nýtt, kælt eða fryst
úr 0208.90	– Annað: – Af hvölum ⁽¹⁾
3. kafli	Fiskur og krabbadýr, lindýr og aðrir vatna- og sjávarhryggleysingar
15.04	Feiti og olúr og þættir þeirra, úr fiski eða sjávarspendýrum, einnig hreinsað en ekki efnafræðilega umbreytt
15.16	Feiti eða olúr úr dýra- eða jurtaríkinu og þættir þeirra, hert að fullu eða að hluta, víxlestað, enduresterað eða elafíðinerað, einnig hreinsað en ekki efnafræðilega umbreytt:

⁽¹⁾ Innflutningur hvalaafurða er bannaður í Austurríki, Finnlandi, Liechtenstein, Svíþjóð og Sviss á grundvelli CITES-samningsins.

ST-númer	Vörulýsing
úr 1516.10	– Dýrafeiti og -olíur og þættir þeirra: – – Feiti og olíur unnar eingöngu úr fiski og sjávarspendýrum og efnisþættir þeirra ⁽¹⁾
16.03	Kjarnar og safar úr kjöti, fiski eða krabbadýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum:
úr 1603.00	– Kjarnar og safar úr hvalkjöti, fiski eða krabbadýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum ⁽¹⁾
16.04	Fiskur, lagaður eða varinn skemmdum; styrjuhrogn og eftirlíkingar þeirra
16.05	Krabbadýr, lindýr og aðrir vatnahryggleysingar, lagað eða varið skemmdum
23.01	Mjöl, finmalað eða grófmalað, og kögglar, úr kjöti eða hlutum úr dýrum, fiski eða krabbadýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum, óhæft til manneldis; hamsar
úr 2301.10	– Mjöl, finmalað eða grófmalað, og kögglar úr kjöti eða hlutum úr dýrum; hamsar – – Hvalmjöl ⁽¹⁾
2301.20	– Mjöl, finmalað eða grófmalað, og kögglar úr fiski eða krabbadýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum
23.09	Framleiðsla til dýraeldis
úr 2309.90	– Önnur: – – Uppleysanleg efni úr fiski

⁽¹⁾ Innflutningur hvalaafurða er bannaður í Austurríki, Finnlandi, Liechtenstein, Svíþjóð og Sviss á grundvelli CITES-samningsins.

2. gr.

- Eftir 31. desember 1993 skal opinber aðstoð til sjávarútvegs heyra undir ráðstafanir 19. gr. samningsins og túlkun hennar í XII. viðauka, nema annað sé tekið fram í 2. til 4. mgr. hér að neðan.
- Eftirfarandi ráðstafanir til aðstoðar sjávarútvegi teljast allajafna ekki samrýmast samningnum:
 - almenn aðstoð sem veitt er atvinnugreininni allri og beinist ekki að endurskipulagningu eins og kveðið er á um í ákvæðum liðar ii í c-lið XII. viðauka;
 - skattaþvilnanir aðrar en þær sem bæta upp sérstakan kostnað og tengjast sérstökum aðstæðum sem ríkja í sjávarútvegi;
 - félagslegar ráðstafanir, ef niðurgreiðslumar sem slíkar ráðstafanir fela í sér fara fram úr því sem almennt er beitt í öðrum atvinnugreinum, með tilliti til sérstakra aðstæðna sem ríkja í sjávarútvegi.
- Eftirfarandi ráðstafanir teljast allajafna samrýmast ákvæðum 19. gr. samningsins:
 - ráðstafanir sem tryggja lágmarksverð innanlands við fyrstu sölu fiskafurða og kaup á umframvörum sem beitt er til að koma í veg fyrir alvarlega röskun á markaðinum;

- svæðisbundnar ráðstafanir að því marki sem þær eru nauðsynlegar til að viðhalda veiðum á landssvæðum sem eru háðari veiðum en almennt er í landinu og þar sem tekjur af fiskveiðum eru greinilega fyrir neðan landsmeðaltal í sjávarútvegi. Óheimilt er að slík aðstoð nemi meira en aukakostnaðinum sem staðsetningin hefur í för með sér samanborið við aðra staði. Samningsríkjum sem koma á eða viðhalda slíkum ráðstöfunum ber að veita fullnægjandi upplýsingar, í samræmi við ákvæði XII. viðauka, um ástandið á landsvæði sem kallaði á slíkar ráðstafanir eða að þeim sé viðhaldið.
- 4. Eftirfarandi ráðstafanir til aðstoðar teljast ekki samrýmast samningnum:
 - Aðstoð sem kveðið er á um í lið vi c-liðar XII. viðauka, að því er snertir sjávarútveg.
 - Aðstoð sem kveðið er á um í lið viii c-liðar XII. viðauka, að því er snertir fiskveiðar.

3. gr.

1. Austurríki er heimilt að viðhalda innflutningstollum á eftirfarandi framleiðsluvörum sem upprunnar eru í TSSL:

ST-númer	Vörulýsing
úr 03.01 til 03.05	Vatnafiskur annar en áll
03.05	Fiskur, þurrkaður, saltaður eða í saltlegi; reyktur fiskur, einnig soðinn á undan eða jafnhliða reykningu; fiskimjöl sem er hæft til manneldis:
úr 0305.42	— — Reykt síld önnur en „kippers“
úr 0305.49	— — Annar reyktur sjávarfiskur
16.04	Fiskur, lagaður eða varinn skemmdum; styrjuhrogn og eftirlíkingar þeirra úr hrognum
	— Fiskur, heill eða í hlutum en ekki hakkaður:
1604.12	— — Síld

Endurskoða ber þetta fyrirkomulag fyrir 1. janúar 1994 með það fyrir augum að bæta viðskipti með fisk.

2. Austurríki er heimilt að viðhalda innflutningstollum á eftirfarandi fisk- og sjávarafurðum sem upprunnar eru í TSSL:

ST-númer	Vörulýsing
15.04 og úr 15.16	Feiti og olíur til manneldis

4. gr.

Finnlandi er heimilt að viðhalda núverandi fyrirkomulaginu varðandi eftirfarandi framleiðsluvörur sem upprunnar eru í TSSL. Finnlandi ber að leggja fram ákveðna tímaáætlun um afnám þessara undanþágna eigi síðar en 31. desember 1992.

ST-númer	Vörulýsing
úr 03.02	Fiskur, nýr eða kældur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 0304: – Laxfiskur – Eystrasaltssíld
úr 03.03	Fiskur, frosinn, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 0304: – Laxfiskur – Eystrasaltssíld
úr 03.04	Fiskflök og annað fiskkjöt (einnig hakkað), nýtt, kælt eða fryst – Fersk eða kæld laxflök – Fersk eða kæld Eystrasaltssíldarflök (Heitið „flak“ á einnig við þegar hliðarnar eru tengdar saman á baki eða kvið.)

5. gr.

1. Liechtenstein og Sviss er heimilt að viðhalda innflutningstollum á eftirfarandi framleiðsluvörur sem upprunnar eru í TSSL:

ST-númer	Vörulýsing
úr 03.01 til 03.05	Fiskur, að undanskildu úr 03.04, frosin fiskflök af öðrum en sjávarfiski, vatnakarfa, áli og laxi

Endurskoða ber þetta fyrirkomulag fyrir 1. janúar 1994 með það fyrir augum að bæta viðskipti með fisk.

2. Liechtenstein og Sviss er heimilt að viðhalda innflutningstollum á eftirfarandi fisk- og sjávarafurðir, sem upprunnar eru í TSSL, og gjöldum sem hafa samsvarandi áhrif:

ST-númer	Vörulýsing
úr 15. kafla	Feiti og olíur til manneldis
úr 23. kafla	Fóður til dýraeldis

6. gr.

Svíþjóð er heimilt að viðhalda magntakmörkunum á innflutningi eftirfarandi framleiðsluvara, sem upprunnar eru í TSSL, til 31. desember 1993, að því marki sem nauðsynlegt kann að vera til að koma í veg fyrir alvarlega röskun á sænska markaðinum:

ST-númer	Vörulýsing
úr 03.02	Fiskur, nýr eða kældur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 0304: – Síld – Þorskur

7. gr.

1. TSSL er heimilt að viðhalda innflutningstollum á innflutningi eftirfarandi vara sem upprunnar eru í Austurríki:

ST-númer	Vörulýsing
úr 03.01 til 03.05	Vatnafiskur annar en áll
03.05	Fiskur, þurrkaður, saltaður eða í saltlegi; reykstur fiskur, einnig soðinn á undan eða jafnhliða reykingu; fiskimjöl sem er hæft til manneldis:
úr 0305.42	-- Reykt síld önnur en „kippers“
úr 0305.49	-- Annar reykstur sjávarfiskur
16.04	Fiskur, lagaður eða varinn skemmdum; styrjuhrogn og eftirlíkingar þeirra úr hrognum
	– Fiskur, heill eða í hlutum en ekki hakkaður:
1604.12	-- Síld

2. TSSL er heimilt að viðhalda innflutningstollum á eftirfarandi framleiðsluvörur sem upprunnar er í Sviss:

ST-númer	Vörulýsing
úr 03.01 til 03.05	Fiskur, að undanskildu úr 03.04, frosin fiskflök af öðrum en sjávarfiski, vatnakarfa, áli og laxi

3. Endurskoða ber fyrirkomulagið sem um getur í 1. og 2. mgr. þessarar greinar fyrir 1. janúar 1994 með það fyrir augum að bæta viðskipti með fisk.

V. VIÐAUKI**SEM UM GETUR Í 2. MGR. 7. GR.**

1. Að því er Ísland varðar ná ákvæði um afnám útflutningstolla og gjalda með samsvarandi áhrif ekki til vara sem skráðar eru í töflu A við viðauka þennan.

2. Frá og með 1. janúar 1993 skulu Liechtenstein og Sviss afnema útflutningstolla og gjöld með samsvarandi áhrif sem eiga við um vörur í töflu B.

TAFLA A VIÐ V. VIÐAUKA

Reglur um útflutningsgjald af sjávarafurðum
sem Ísland getur haldið

Lög nr. 4 frá 28. febrúar 1966 um útflutningsgjald af sjávarafurðum eins og þeim var breytt með lögum nr. 79 frá 31. desember 1968, lögum nr. 73 frá 1. júní 1970, lögum nr. 4 frá 30. mars 1971 og lögum nr. 17 frá 4. maí 1972.

1. gr.

Greiða skal útflutningsgjald af íslenskum sjávarafurðum sem fluttar eru til útlanda eins og nánar er kveðið á um í lögum þessum.

Til íslenskra afurða telst afli sem skip skrásett á Íslandi veiða, þótt hann sé veiddur utan landhelgi og eigi verkaður í landi.

2. gr.

Útflutningsgjald af sjávarafurðum samkvæmt lögum þessum greiðist sem hér segir:

1. Kr. 2 300 á hvert útflutt tonn greiðist af freðfiskflökum, frystum hrognum, saltfiski, saltfiskflökum, söltuðum þunnildum, söltuðum hrognum ót. a., saltfiskbitum, söltuðum og frystum gellum, skreið, hertum þorskhausum, skelfiski og niðurlögðum sjávarafurðum.

Nemi gjald samkvæmt þessari grein meira en svarar 4,5% af fob-verðmæti útfluttrar sjávarvöru er heimilt að fella niður þann hluta gjaldsins sem er umfram þetta mark.

2. 3% gjald af fob-verðmæti greiðist af heilfrystum fiski, frystum fiskúrgangi, frystum humri, frystri rækju, frystri loðnu, loðnumjöli, loðnulýsi og hertum sjávardýraolím.

3. 5% gjald af fob-verðmæti greiðist af hvalafurðum öðrum en niðursoðnum eða niðurlögðum.

4. 6% gjald af fob-verðmæti greiðist af fiskimjöli, karfamjöli, humarmjöli, rækjumjöli, lifrarmjöli, þorskalýsi, karfalýsi, heilfrystri síld, frystum síldarflökum, saltsíld og saltsíldarflökum, söltuðum grásleppuhrognum og öðrum þeim sjávarafurðum sem eru ekki sérstaklega taldar í þessari grein.

Heimilt er að draga frá fob-verðmæti saltsíldar og saltaðra grásleppuhrogna kr. 500 fyrir hver 100 kg innihalds vegna umbúðakostnaðar.

5. 7% gjald af fob-verðmæti greiðist af nýjum og ísvörðum fiski.

Þó getur sjávarútvegsráðuneytið ákveðið að útflutningsgjald af nýrri og ísaðri síld skuli samsvara gjaldinu af síld sem verkuð er á Íslandi með sömu aðferð sem til stendur að nota erlendis (sbr. 4. til 6. mgr. þessarar greinar).

6. 8% gjald af fob-verðmæti greiðist af síldarmjöli, síldarsoðkjarna og síldarlýsi.

7. Útflutningsgjald greiðist ekki af selafurðum.

Að því er varðar 1. mgr. merkir niðurlagðar vörur þær vörur sem lagðar eru niður tilbúnar til neyslu í umbúðum með nettóinnihald 10 kg eða minna. Þó skulu vörur taldar niðurlagðar sem lagðar eru fullverkaðar niður í stærri flát ef útflytjandi leggur fram sönnun á að hráefnisverðmæti hinnar útfluttu vöru sé minna en einn þriðji hluta útflutningsverðmætisins.

Þegar íslensk skip selja nýjar eða unnar sjávarafurðir sem gjaldskyldar eru í erlendri höfn, hvort heldur af eigin afla eða annarra skipa, skulu ofangreind gjöld af verðmæti reiknast af heildarsöluverðmæti að frádregnum tollum og öðrum kostnaði við löndun og sölu eftir nánari reglum sem sjávarútvegsráðuneytið setur.

3. gr.

Ríkissjóður annast innheimtu útflutningsgjalds samkvæmt 2. gr. og skiptast tekjur af því sem hér segir:

1.	Til greiðslu á váttryggingariðgjöldum fiskiskipa samkvæmt reglum sem sjávarútvegsráðuneytið setur	82,0%
2.	Til Fiskveiðasjóðs Íslands	11,4%
3.	Til Fiskimálasjóðs	3,1%
4.	Til byggingar haf- og fiskirannsóknaskips	1,8%
5.	Til byggingar rannsóknarstofnana sjávarútvegsins	0,7%
6.	Til Landssambands ísl. útvegsmanna	0,5%
7.	Til samtaka sjómanna skv. reglum sem sjávarútvegsráðuneytið setur	0,5%

Í þeim reglum um greiðslu á váttryggingariðgjöldum fiskiskipa er um getur í 1. tölul. má setja það sem skilyrði fyrir greiðslu iðgjalds að hlutaðeigandi tryggingafélag sé aðili að endurtryggingasamtökum félaganna og hlíti tilteknum reglum um ákvörðun iðgjalda, tryggingarskilmála og váttryggingarfjárhæða.

Heimilt er að undanþiggja hvalveiðiskip þessum skilyrðum og jafnframt að endurgreiða til þeirra hlut Tryggingasjóðs fiskiskipa í útflutningsgjaldinu í stað greiðslu iðgjalda.

4. gr.

Gjald samkvæmt 2. – 4. mgr. 2. gr. skal miða við fob-söluverð afurðanna, með pakkingu, í fyrstu uppskipunarhöfn. Ef afurðir eru seldar cif eða með enn öðrum skilmálum skal reikna söluverð til fob-verðs eftir reglum sem viðskiptaráðuneytið setur.

Séu afurðir sendar úr landi óseldar skal reikna útflutningsgjald samkvæmt 2. – 4. mgr. 2. gr. á grundvelli lágmarks-útflutningsverðs eins og það er tilgreint í útflutningsleyfi fyrir þeirri vöru.

Ef útflytjandi sannar, áður en sex mánuðir eru liðnir frá útgáfudegi farmskírteinis að verð það sem lögbært yfirvald hefur sett á óseldar sjávarafurðir sé hærra en hann hefur selt þær fyrir, ber fjármálaráðuneytinu að endurgreiða mismuninn, enda liggi fyrir staðfesting viðskiptaráðuneytisins á sölu við hinu lægra verði.

Gjald samkvæmt 1. mgr. 2. gr. miðast við nettóþunga hinnar seldu vöru, enda ber útflytjanda að geta hans í útflutningsskjölum.

5. gr.

Útflutningsgjald fellur í gjalddaga um leið og skip er afgreitt við brottför eða komu, ef engrar tollafgreiðslu er beiðst. Sjávarútvegsráðuneytið getur þó ákveðið að útflytjendur megi greiða gjaldið þegar gjaldeyrissskil eru gerð, enda sé tryggt að þau fari fram fyrir milligöngu íslensks banka og sé tolfyfirvaldi fengin ávísun á væntanlegt gjaldeyrisandvirði gjaldsins.

6. gr.

Sendendum vara sem lög þessi ná til er skylt að láta lögbært yfirvald í té samrit eða staðfest eftirrit af farmskírteini eða öðrum flutningsskjölum, útflutningsyfirlýsingu, vörureikningi og, ef krafist er, matsvottorði, svo og útflutningsleyfi áður en skip er afgreitt við brottför eða komu. Hafi engin útflutningsskjöl verið gefin út kemur í þeirra stað yfirlýsing sendanda um vörumagnið.

Ákvæði þessarar greinar um sendanda eiga einnig við um skipstjóra, ef sendandi er fjarverandi eða gætir eigi skyldu sinnar, og skipamiðlara.

Gjaldið skal lagt á samkvæmt upplýsingum í skjölum þeim sem um getur í þessari grein.

7. gr.

Skip og farmur er að veði fyrir útflutningsgjöldum.

8. gr.

Lögbær yfervöld skulu gera reikningsskil fyrir útflutningsgjöldum samkvæmt lögum þessum eftir því sem fjármálaráðuneytið og reglur um opinber reikningsskil mæla fyrir.

9. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum. Auk þess skal sendandi, skipstjóri eða skipamiðlari, sem verður sannur að sök um að hafa skýrt rangt frá farmi, greiða þrefalt það útflutningsgjald sem reynt var að draga undan.

Sektir renna allar í ríkissjóð.

Ef lögbær yfervöld grunar að skjöl þau er um getur í 6. gr. séu röng skulu þau rannsaka farm skipsins áður en það er afgreitt við brottför eða komu, eða á annan hátt útvega þau skjöl sem þörf er á.

10. gr.

Með mál út af brotum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

11. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta gjald á grundvelli nettóþyngdar vara sem tilgreindar eru í 1. mgr. 2. gr. þessara laga í samræmi við 9. gr. laga um Aflatryggingarsjóð sjávarútvegsins nr. 77 frá 28. apríl 1962 og 9. gr. laga um Ferskfiskeftirlit nr. 42 frá 9. júní 1960.

12. gr.

Sjávarútvegsráðherra er heimilt að setja með reglugerð frekari fyrirmæli um framkvæmd þessara laga.

TAFLA B VIÐ V. VIÐAUKA

ST-númer	Vörulýsing
2620	Aska og leifar (þó ekki frá járn- eða stálframleiðslu) sem í eru málmar eða málsambönd
2620.40	– Aðallega með álinnihaldi
7404	Koparrusl og -úrgangur
7602	Álrusl og -úrgangur

VI. VIÐAUKI**SEM UM GETUR Í 2. MGR. 8. GR.**

1. ...

2. Ákvæði um afnám magntakmarkana á innflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif gilda ekki gagnvart Íslandi að því er varðar jarðolíur, sópa og bursta eins og tilgreint er hér að neðan.

ST-númer	Vörulýsing
27.09	Jarðolíur og olíur fengnar úr tjörukenndum steinefnum, óunnar
27.10	Jarðolíur og olíur fengnar úr tjörukenndum steinefnum, þó ekki óunnar; framleiðsla sem í er miðað við þunga 70% eða meira af jarðolíum eða olíum fengnum úr tjörukenndum steinefnum, ót.a. enda séu þessar olíur grunnþáttur framleiðslunnar
	– Jarðolíur unnar að hluta til, þ.m.t. fleyttar hráolíur
	– Bensín, að undanskildu flugvélabensíni
	– Gasolíur, brennsluolíur og þykkar brennsluolíur
96.03	Sópar, burstar (þar með taldir burstar sem eru hlutar af vélum, tækjum eða ökutækjum), handstýrðir vélrænir gólfsópar, án hreyfils, þveglar og fjaðrakústar; tilbúin knippi eða vöndlar til framleiðslu á sópum eða burstum; málningarpúðar og -rúllur; skaftþvögur (þó ekki rúllupvögur);
úr 96.03	Sópar og burstar (að undanskildum burstum sem eru hlutar af vélum, málningarrúllu, skaftþvögum, þveglum, penslum listamanna og tannburstum)

VII. VIÐAUKI

SEM UM GETUR Í 3. MGR. 8. GR.

TSSL skal afnema stig af stigi magntakmarkanir á innflutningi framleiðsluvara sem tilgreindar eru hér að neðan og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif fyrir lok aðlögunartímabilsins.

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
26.12		Úrangrýti eða þórúmggrýti og kirni þeirra
28.44		Geislavirk frumefni og geislavirkar samsætur (þar með talið kleyf eða auðganleg kemísk frumefni og samsætur) og sambönd þeirra; blöndur og leifar sem innihalda þessi efni
	2844.10	– Náttúrlegt úran og sambönd þess; málmblendi, dreifur (þar með talið keramikmélmi), leirvörur og blöndur sem innihalda náttúrlegt úran eða náttúrleg úransambönd
	2844.20	– Úran auðgað af U 235 og sambönd þess; plúton og sambönd þess; málmblendi; dreifur (þar með talið keramikmélmi), leirvörur og blöndur sem innihalda úran auðgað af U 235, plúton eða sambönd þessara efna
47.07		Úrgangur og rusl úr pappír eða pappa
72.04		Járnúrgangur og járnrusl; úrgangssteypuhleifar úr járn eða stáli til endurbæðslu

IX. VIÐAUKI

SEM UM GETUR Í 3. MGR. 9. GR.

TSSL skal afnema magntakmarkanir á útflutningi framleiðsluvara sem tilgreindar eru hér að neðan og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif í síðasta lagi áður en fimm ár eru liðin frá gildistöku samningsins.⁽¹⁾

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
25.05		Náttúrlegur sandur hvers konar, einnig litaður, þó ekki málmsandur í 26. kafla
25.07		Kaólín og annar postúlínleir, einnig brenndur
25.17		Steinvölur, mól, brotinn eða mulinn steinn, sem venjulega er notað sem íblöndunarefni í steinsteypu, slitlag á vegi eða fyrir járnbrautir eða annað undirlag, fjörumöl og tinna, einnig hitameðfarið; mulningur úr gjalli, sindri eða öðrum áþekktum iðnaðarúrgangi, einnig blandað efnum þeim sem nefnd eru í upphafi vöruliðarins; tjöruborinn mulningur; korn, flisar og duft úr steinum í nr. 25.15 eða 25.16, einnig hitameðfarið

(1) Leyfi verða veitt til þess að fylgjast með útflutningi. Takmörkunum vegna markaðserfiðleika í TSSL að því er varðar tiltekna framleiðsluvöru skal komið á samkvæmt sérstakri ákvörðun TSSL þess efnis hverju sinni og EFTA-ríkjum þegar tilkynnt þar um.

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
	2517.10	– Steinvölur, möl, brotinn eða mulinn steinn sem venjulega er notað sem íblöndunarefni í steinsteypu, slitlag á vegi eða fyrir jámbrautir eða annað undirlag, fjörumöl og tinna, einnig hitameðfarið
25.23		Portlandsement, álsement, slaggsement, súpersúlfatsement og áþekkt hydrólískt sement, einnig litað eða sem sementsgjall
		– Portlandsement:
	2523.21	– – Hvítsement, einnig litað gerviefnum
	2523.29	– – Annað
	2523.90	– Annað hydrólískt sement
26.20		Aska og leifar (þó ekki frá járn- eða stálframleiðslu) sem í eru málmar eða málsambönd
		– Aðallega með sinkinnihaldi:
	2620.11	– – Smástangir harðsinks
	2620.20	– Aðallega með blýinnihaldi
	2620.30	– Aðallega með koparinnihaldi
	2620.40	– Aðallega með álinnihaldi
27.01 úr	2701.00	Steinkol; töflur, vödur og áþekkt fast eldsneyti unnið úr steinkolum – Steinkol sem henta til koksgærðar – Steinkol ætluð til orkugjafar
27.02		Brúnkol, einnig mótuð, þó ekki svartaraf
27.04		Koks og hálfkoks úr steinkolum, brúnkolum eða mó, einnig mótað; gaskoks
27.10 úr	2710.00	Jarðolíur og olíur fengnar úr tjörukenndum steinefnum, þó ekki óunnar; framleiðsla með 70% eða meira af jarðolíum eða olíum fengnum úr tjörukenndum steinefnum, ót.a. enda séu þessar olíur grunnþáttur framleiðslunnar – Bensín – Díselolía – Þunnar olíur til hitunar – Þykkar olíur til hitunar
27.16		Rafmagn (valfrjáls vöruliður)
30.02		Mannsblood; dýrablood framleitt til lækninga, varnar gegn sjúkdómum eða sjúkdómsgreiningar; mótsermi og aðrir bloodþættir; bóluefni, toxin, ræktaðar örverur (þó ekki ger) og áþekkar vörur
	3002.10	– Mótsermi og aðrir bloodþættir
	3002.90	– Annað
30.03		Lyf (þó ekki vörur í nr. 30.02, 30.05 eða 30.06) gerð úr tveimur eða fleiri efnisþáttum sem blandað hefur verið saman til lækninga eða varnar gegn sjúkdómum, ekki í afmældum skömmtum, formuð eða í umbúðum til smásölu
30.04		Lyf (þó ekki vörur í nr. 30.02, 30.05 eða 30.06) gerð úr blönduðum eða óblönduðum vörum til lækninga eða varnar gegn sjúkdómum, í afmældum skömmtum, formuð eða í umbúðum til smásölu

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
31.02		Köfnunarefnisáburður, úr steinaríkinu eða kemískur
	3102.40	– Blöndur ammóníumnitrats og kalsíumkarbónats eða annarra ólífrænna efna sem ekki eru áburður
41.01		Óunnar húðir og skinn af dýrum nautgripa- eða hrossaættar (nýtt, eða saltað, þurrkað, kalkað, þæklað eða varið skemmdum á annan hátt til geymslu, en ekki sútað, verkað sem bókfell eða frekar unnið), einnig afhárað eða klofið
	4101.10	– Heilar húðir eða skinn af nautgripum, hvert skinn ekki yfir 8 kg að þyngd eftir einfalda þurrkun, 10 kg þurrsaltað eða 14 kg nýtt, blautsaltað eða varið skemmdum á annan hátt – Aðrar húðir og skinn af nautgripum, nýtt eða blautsaltað:
	4101.21	– – Heilar
	4101.22	– – Bak- og lendastykki
	4101.29	– – Annað
	4101.30	– Aðrar húðir og skinn af nautgripum varið skemmdum á annan hátt
41.02		Óunnin skinn af sauðfé (nýtt, eða saltað, þurrkað, kalkað, þæklað eða varið skemmdum á annan hátt, en ekki sútað, verkað sem bókfell eða frekar unnið), einnig með ull eða klofið, þó ekki það sem undan er skilið samkvæmt c-lið 1. athugasemdar við þennan kafla
41.03		Aðrar óunnar húðir og skinn (nýtt, eða saltað, þurrkað, kalkað, þæklað eða varið skemmdum á annan hátt, en ekki sútað, verkað sem bókfell eða frekar unnið), einnig afhárað eða klofið, þó ekki það sem undan er skilið samkvæmt b- eða c-lið 1. athugasemdar við þennan kafla
	4103.90	– Annað
44.01		Eldiviður í bolum, bútum, greinum, hrísknippum eða áþekkri mynd; viður sem spænir eða agnir; sag og viðarúrgangur og viðarrusl, einnig mótað í boli, kubba, köggla eða áþekka mynd
	4401.10	– Eldiviður í bolum, bútum, greinum, hrísknippum eða áþekkri mynd – Viður sem spænir eða agnir:
	4401.21	– – Barrviður
	4401.22	– – Annar viður
44.03		Trjábolir óunnir, einnig birtir eða safaviður fjarlægður, eða gróflega tilhöggðir
	4403.20	– Aðrir, úr barrviði – Aðrir:
	4403.90	– – Úr eik (Quercus spp.)
	4403.92	– – Úr beyki (Fagus spp.)
	4403.99	– – Annars
44.06		Brautarbitar fyrir járnbrautir eða sporbrautir úr viði (þvertré)
44.07		Viður sagaður eða höggvinn eftir endilöngu, flagaður eða birtur, einnig heflaður, slípaður eða fingurskeyttur, yfir 6 mm að þykkt
	4407.10	– Úr barrviði – Annað:
	4407.91	– – Úr eik (Quercus spp.)

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
	4407.92	-- Úr beyki (Fagus spp.)
	4407.99	-- Annað
47.03		Kemískt viðardeig, sóta eða súlfat, þó ekki í upplausnarstigum
		-- Hálfbleikt eða bleikt
	4703.21	-- Úr barrviði
	4703.29	-- Úr öðrum viði
47.04		Kemískt viðardeig, sulfit, þó ekki í upplausnarstigum
		-- Hálfbleikt eða bleikt
	4704.21	-- Úr barrviði
	4704.29	-- Úr öðrum viði
71.06		Silfur (þar með talið silfur húðað eða plettað með gulli eða platínu), óunnið eða hálfunnið, eða í duftformi
71.08		Gull (þar með talið gull húðað eða plettað með platínu), óunnið eða hálfunnið, eða í duftformi
72.01		Hrájárn og spegiljárn í grófsteyptykkjum, blokkum eða öðrum frumgerðum
72.04		Járnúrgangur og járnrusl; úrgangssteypuhleifar úr járn eða stáli til endurbræðslu
72.06		Járn og óblendið stál í hleifum eða öðrum frumgerðum (þó ekki járn í nr. 72.03)
72.07⁽²⁾		Hálfunnar vörur úr járn eða óblendnu stáli
72.08⁽²⁾		Flatvalsaðar vörur úr járn eða óblendnu stáli, 600 mm að breidd eða meira, heitvalsaðar, ekki klæddar, plettaðar eða húðaðar
72.09⁽²⁾		Flatvalsaðar vörur úr járn eða óblendnu stáli, 600 mm eða meira að breidd, kaldvalsaðar (kaldunnar), ekki klæddar, plettaðar eða húðaðar
72.10⁽²⁾		Flatvalsaðar vörur úr járn eða óblendnu stáli, 600 mm eða meira að breidd, klæddar, plettaðar eða húðaðar
72.11⁽²⁾		Flatvalsaðar vörur úr járn eða óblendnu stáli, minna en 600 mm að breidd, ekki klæddar, plettaðar eða húðaðar
72.12⁽²⁾		Flatvalsaðar vörur úr járn eða óblendnu stáli, minna en 600 mm að breidd, klæddar, plettaðar eða húðaðar
72.13⁽²⁾		Teinar og stengur, heitvalsað, í óreglulega undnum vafningum, úr járn eða óblönduðu stáli
72.14⁽²⁾		Aðrir teinar og stengur, úr járn eða óblendnu stáli, ekki frekar unnið en þrýstimótað, heitvalsað, heitdregið eða heitþrykkt, en einnig undið eftir völsun
72.15⁽²⁾		Aðrir teinar og stengur, úr járn eða óblendnu stáli

(2) Engar takmarkanir eru á útflutningi til Evrópubandalagsins eða Bandaríkjanna Norður-Ameríku.

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
72.16 ⁽³⁾		Prófilar úr járni eða óblönduðu stáli
72.18 ⁽³⁾		Ryðfrítt stál í hlefum eða öðrum frumgerðum; hálfunnar vörur úr ryðfríu stáli
72.19 ⁽³⁾		Flatvalsaðar vörur úr ryðfríu stáli, 600 mm eða meira að breidd
72.20 ⁽³⁾		Flatvalsaðar vörur úr ryðfríu stáli, minna en 600 mm að breidd
72.21 ⁽³⁾		Teinar og stengur, heitvalsað, í óreglulega undnum vafningum, úr ryðfríu stáli
72.22 ⁽³⁾		Aðrir teinar og stengur úr ryðfríu stáli; prófilar úr ryðfríu stáli
72.23 ⁽³⁾		Vír úr ryðfríu stáli
72.24 ⁽³⁾		Annað stálblendi í hlefum eða öðrum frumgerðum; hálfunnar vörur úr öðru stálblendi
72.25 ⁽³⁾		Flatvalsaðar vörur úr öðru stálblendi, 600 mm eða meira að breidd
72.26 ⁽³⁾		Flatvalsaðar vörur úr öðru stálblendi, 600 mm eða meira að breidd
72.27 ⁽³⁾		Teinar og stengur, heitvalsað, í óreglulega undnum vafningum, úr öðru stálblendi
72.28 ⁽⁴⁾		Aðrir teinar og stengur úr öðru stálblendi; prófilar, úr öðru stálblendi; holir borteinar og borstengur, úr stálblendi eða óblendnu stáli
72.29 ⁽⁴⁾		Vír úr öðru stálblendi
73.01 ⁽⁴⁾		Pilstál úr járni eða stáli, einnig borað, gatað eða úr samsettum einingum; soðnir prófilar, úr járni eða stáli
73.02 ⁽⁴⁾		Eftirtalið brautarbyggingarefni fyrir járnbrautir eða sporbrautir, úr járni eða stáli: Teinar, öryggisteinar og tannhjóláteinar, skipti-blöð, tengispor, trjónustengur og önnur skiptistykki, brautarbitar (krosstengi), tengispangir, teinafestingar, festingafleygar, undirstöðu-plötur (grunnplötur), teinagrip, teinastengur, festiplötur og annað efni sérstaklega ætlað til tengingar eða lagningar járnbrauta
73.04 ⁽⁵⁾		Leiðslur, pípur og holir prófilar, saumlaust, úr járni (þó ekki steypujárni) eða stáli.
73.05 ⁽⁵⁾		Aðrar leiðslur og pípur (t.d. soðnar, hnoðaðar eða settar saman með áþekkuðum hætti), með hringlaga ytri og innri þverskurði, yfir 406,4 mm að ytra þvermáli, úr járni eða stáli
73.06 ⁽⁵⁾		Aðrar leiðslur, pípur og holsnið (hollow profiles) (t.d. brúnskeytt eða soðið, hnoað eða sett saman með áþekkuðum hætti), úr járni eða stáli
74.04		Koparúrgangur og koparrusl

(3) Engar takmarkanir eru á útflutningi til Evrópubandalagsins eða Bandaríkja Norður-Ameríku.

(4) Engar takmarkanir eru á útflutningi til Evrópubandalagsins eða Bandaríkja Norður-Ameríku.

(5) Engar takmarkanir eru á útflutningi til Bandaríkja Norður-Ameríku.

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
76.02		Álúrgangur og álrusl
78.02		Blýúrgangur og blýrusl
79.02		Sinkúrgangur og sinkrusl
92.01		Píanó, þar með talin sjálfvirk píanó; harpsíford og önnur strengjahljóðfæri með nótnaborði
92.04		Dragspil og áþekk hljóðfæri; munnhörpur
92.05		Önnur blásturshljóðfæri (t.d. klarínnettur, trompetar, sekkjapípur)

BÓKUN D

UM EINOKUN SEM STENDUR ÓBREYTT VIÐ GILDISTÖKU SAMNINGSINS PRÁTT FYRIR 11. GR.

- Ákvæði 11. gr. samningsins um ríkiseinokun í Sviss og Liechtenstein á salti og byssupúðri og á Íslandi á tilbúnum áburði gilda einungis að því marki að þessi ríki verði að uppfylla samsvarandi skuldbindingar og tilgreindar eru í samningnum milli EFTA-ríkja og Efnahagsbandalags Evrópu um Evrópska efnahagssvæðið.
- Ákvæðum 11. gr. skal beita, að því er varðar einokun á salti í Austurríki, eigi síðar en 1. janúar 1995.
- Aðlögun samkvæmt 1. mgr. 11. gr. skal, að því er varðar TSSL, fara fram stig af stigi og vera komin til framkvæmda að fullu eigi síðar en fimm árum eftir gildistöku samningsins.

X. VIÐAUKI

AÐFERÐ VIÐ AÐ TILKYNNNA UM DRÖG AÐ TÆKNILEGUM REGLUGERÐUM

1. gr.

Í viðauka þessum er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- „tæknilýsing“: lýsing í skjali þar sem tilgreindir eru þeir eiginleikar sem framleiðsluvara verður að hafa, þar með talið gæðastig, skil, öryggi eða stærðir og aðrar kröfur er lúta að iðorðanotkun, táknum, prófunum og prófunaraðferðum, umbúðum, áletrun eða umbúðamerkingum;
- „tæknileg reglugerð“: tæknilýsing, þar með talin viðeigandi stjórnsýsluákvæði, sem skylt er, samkvæmt lögum eða venjum, að fylgja við markaðssetningu eða notkun í aðildarríki eða stórum hluta þess, að undanskildum þeim sem sveitarstjórnir setja;
- „drög að tæknilegri reglugerð“: texti tæknilýsingar, þar með talin stjórnsýsluákvæði, sem áformað er að samþykka eða leggja fram til samþykkis sem tæknilega reglugerð, enda sé textinn á því samningsstigi að enn megi gera verulegar breytingar;
- „framleiðsluvara“: allar vörur sem samningur þessi tekur til.

2. gr.

- Í tilkynningu er skylt að:

- hafa fullan texta draga að tæknilegri reglugerð á frummálinu ásamt þýðingu eða samantekt á ensku;

- b) tiltaka hvort drögin að tæknilegri reglugerð eru eins og tæknilýsing á sama sviði sem samin var af alþjóðlegum eða svæðisbundnum samtökum eða hvort þau eru frábrugðin slíkri tæknilýsingu; þegar vikið er frá slíkum tæknilýsingu ber að tilgreina ástæður fyrir því;
 - c) greina frá nafni og heimilisfangi aðila á vegum innlendra yfirvalda sem bær er til að veita frekari upplýsingar um reglugerðina;
 - d) tiltaka fyrirhugaðan gildistökudag.
2. Þegar gildandi alþjóðlegur eða evrópskur staðall er einungis gerður að landsstaðli í heild sinni með drögum að tæknilegri reglugerð nægir að birta upplýsingar um staðalinn sem um ræðir.

3. gr.

EFTA-ríkjum og TSSL er heimilt að fara fram á frekari upplýsingar um drög að tæknilegri reglugerð sem tilkynnt hefur verið um í samræmi við aðferð þessa.

4. gr.

1. Tilkynningaskipti milli EFTA-ríkja og TSSL fara fram í gegnum skrifstofu EFTA.
2. EFTA-ríkjum og TSSL er heimilt að skiptast á athugasemdum við drögin sem um ræðir í gegnum skrifstofu EFTA.

5. gr.

Frestur til að skila athugasemdum við tilkynningar er þrír mánuðir frá þeim degi er drögin að tæknilegri reglugerð berast skrifstofu EFTA. Óheimilt er að samþykkja drögin áður en fresturinn er útrunninn.

6. gr.

Í viðbótartilkynningu skal tiltaka að hve miklu leyti athugasemdir sem EFTA-ríki eða TSSL hafa lagt fram hafa verið teknar til greina, allar efnislegar breytingar sem gerðar hafa verið á reglugerðinni frá því að tilkynnt var um drögin og gildistöku reglugerðarinnar.

7. gr.

Þriggja mánaða stöðvunartímabilið gildir þó ekki þegar lögbær yfirvöld, af brýnum ástæðum vegna almannaöryggis eða -heilbrigðis, til verndar dýralífi eða gróðri, þar til bær yfirvöld verða að undirbúa tæknilegar reglugerðir á mjög skömmum tíma og veita þeim gildi og koma þeim strax í framkvæmd án þess að unnt sé að hafa um það samráð. Í slíkum tilvikum ber að gera grein fyrir þeim ástæðum er réttlæta hina skjótu málsmeðferð.

8. gr.

EFTA-ríkjum og TSSL ber að efna til samráðsfunda með reglubundnu millibili til að tryggja rétta framkvæmd þessara ákvæða.

XI. VIÐAUKI

UM HUGVERKARÉTT

1. gr.

Skilgreining og umfang verndar

„Vernd hugverka“ tekur einkum til verndar höfundarréttar, þ.m.t. til tölvuforrita og gagnagrunna, og skyldra réttinda, vörumerkja, landfræðilegra auðkenna, iðnhönnunar, einkaleyfa, svæðislýsinga smárása og þar að auki til leynilegra upplýsinga um þekkingu.

2. gr.**Alþjóðasamningar**

1. Samningsaðilar samþykkja að fara eftir efnislegum ákvæðum eftirfarandi marghliða samninga fyrir 1. janúar 1997:
 - Parísarsamþykkt frá 20. mars 1883 um vernd eignarréttinda á sviði iðnaðar (Stokkhólmsgerð, 1967);
 - Bernarsáttmálinn frá 9. september 1886 til verndar bókmenntum og listaverkum (Parísargerð, 1971);
 - Alþjóðasamningur frá 26. október 1961 um vernd listflytjenda, hljómplótuframleiðenda og útvarps- og sjónvarpsstöðva (Róm, 1961);
 - Evrópusáttmálinn um einkaleyfi frá 5. október 1973.
2. Samningsríki skulu leitast við af fremsta megni að fara að þeim samningum sem taldir eru upp í 1. mgr. og auk þess að öðrum marghliða samningum sem stuðla að samvinnu á sviði hugverkaréttar.

3. gr.**Ákvæði um vörumerki, landfræðileg auðkenni og lögbundið nytjaleyfi vegna einkaleyfa**

Samningsríkjum ber einnig að sjá til þess að landslög kveði á um:

- fullnægjandi og árangursríka vernd fyrir vörumerki sem auðkenna vöru og þjónustu, einkum vel þekkt vörumerki á heimsmarkaði;
- fullnægjandi og árangursríkar leiðir til að vernda landfræðileg auðkenni, þar með talið vísbendingar um uppruna, allra framleiðsluvara, að minnsta kosti til að forðast notkun auðkenna sem villa um fyrir neytendum;
- að lögbundin nytjaleyfi vegna einkaleyfa skuli vera almenn nytjaleyfi, veitt án mismununar og fyrir þóknun sem samsvarar markaðsverði fyrir nytjaleyfið og sem skjóta má til úrskurðar dómsvalda. Gildissvið og -tími slíkra nytjaleyfa skal takmarkast við tilgang veitingar þeirra. Nytjaleyfi sem felur ekki í sér vinnslu skal veita aðeins að því marki sem þarf til þess að fullnægja eftirspurn svæðisbundins markaðar á viðunandi kjörum.

4. gr.**Um veitingu og viðhald hugverkaréttar og eftirlit með honum**

Samningsríkjum ber að sjá til þess að reglur um veitingu eða skráningu hugverkarétta eða viðhald þeirra séu réttlát og án mismununar. Forðast ber að setja flóknar reglur eða kostnaðarsamar, eða sem fela í sér óþarflega langa tímafresti eða ónauðsynlegar tafir. Í ákvæðum um eftirlit ber að kveða á um viðurlög, bætur fyrir skaða sem réttthafi hefur orðið fyrir og bráðabirgðaráðstafanir, m.a. þegar annar aðili hefur ekki fengið áheyrn (inaudita altera parte).

5. gr.**Tækniðstoð og samvinna; samráð**

1. Samningsríki skulu koma á skipulagi um tækniðstoð og samvinnu yfirvalda ríkjanna. Til að ná þessum markmiðum skulu þau hafa samráð við hlutaðeigandi alþjóðastofnanir eins og Alþjóðahugverkastofnunina (WIPO) og Einkaleyfastofnun Evrópu (EPO), en slíkt samstarf skal ekki hafa áhrif á starf þeirra á sviði tækniðstoðar, samvinnu og samræmingu.
2. Samningsríki samþykkja að efna til samráðs með sérfræðingum, fari samningsríki þess á leit, um starfsemi sem tengist gildandi eða fyrirhuguðum alþjóðasamningum um samhæfingu, stjórnun og eftirlit með hugverkarétti og um starfsemi á vegum alþjóðastofnana, eins og Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti og Alþjóðahugverkastofnunarinnar, og um samskipti samningsríkja við þriðju lönd um mál sem varða hugverkarétt.

XII. VIÐAUKI

UM TÚLKUN 19. GR.

EFTA-ríki og TSSL eru sammála um að við beitingu 19. gr. skuli hafa hliðsjón af eftirfarandi forsendum:

- a) Einungis má telja til ríkisaðstoðar þær ráðstafanir sem leiða til yfirfærslu opinbers fjár til viðtakanda með beinum styrkjum eða sem leiða til eftirgjafar á skatttekjum vegna skattaívilnana; aðstoð sem veitt er úr sjóðum sem fjármagnaðir eru að öllu leyti af bótaþegum telst ekki ríkisaðstoð í skilningi 19. gr.; þegar samanlögð áhrif allrar ríkisaðstoðar eru metin ber að taka til greina allar tegundir aðstoðar sem viðtakendur fá í sinn hlut.
- b) Eftirfarandi ráðstafanir heyra allajafna ekki undir 19. gr.:
- i) ríkisábyrgðir og lán sem ríki eða opinberar stofnanir veita ef afborganir og vextir þeirra eru í samræmi við ríkjandi skilyrði á lánamarkaðinum;
 - ii) tryggingar sem ríki eða opinberar stofnanir veita ef iðgjöld nægja til að fjármagna sjóð til langs tíma;
 - iii) hlutafjárkaup af hálfu ríkisins eða opinberra stofnana ef búast má við að arðurinn af slíkri fjárfestingu jafnist að minnsta kosti á við kostnað af ríkislántöku;
 - iv) ráðstafanir í skattamálum, m.a. almannatryggingagjöld, sem falla innan ramma almennra laga um tekjuskatt og öll fyrirtæki í landinu geta notfært sér án mismununar.
- c) Eftirfarandi ráðstafanir eru dæmi um aðstoð sem yfirleitt samrýmist ákvæðum 19. gr.:
- i) aðstoð til rannsókna og þróunar eða nýsköpunar, að því tilskildu að hún sé augljóslega ætluð til að efla slíka starfsemi og starfsemin sé á því stigi að ekki sé þar enn um neina samkeppni að ræða; allar rannsóknir og þróun fram að því að fyrsta frumgerð er tilbúin telst vera á þessu stigi; slík aðstoð má nema allt að 50% kostnaðar við verkefnið eða hana má veita með skattfríðindum sem hafa jafngild áhrif; heimilt er að veita meiri aðstoð til grunnrannsókna; því nær markaðinum sem verkefni er, þeim mun minni niðurgreiðslur ber að veita;
 - ii) aðstoð veitt atvinnugrein sem á við offramleiðslu að stríða til að endurskipuleggja greinina með því að tryggja skipulegan niðurskurð framleiðslu og vinnuafis; aðstoð sem þessi skal háð ströngum tímatakmörkum og henni fylgja áætlun um aðlögun; þegar offramleiðsluvandi er metinn ber að hafa hliðsjón af heimsmarkaðinum í heild en ekki einungis heimamarkaðinum í viðkomandi landi;
 - iii) almenn aðstoð til að efla útflutning, m.a. kynningardagar á vörum einstakra landa, kynningar í verslunum, iðnaðarsýningar, að því tilskildu að slík aðstoð sé ekki einungis veitt tilteknum fyrirtækjum;
 - iv) svæðisbundin aðstoð, að því tilskildu að hún raski ekki skilyrðum fyrir réttmætri samkeppni; tilgangur aðstoðarinnar skal vera að bæta efnahagsstöðu atvinnugreina á tilteknum svæðum þannig að þær standa jafnfætis öðrum annars staðar í landinu en ekki að auka framleiðslu í atvinnugreinum þar sem offramleiðsla veldur þegar vandræðum; samningsríkin ein eru til þess bær að skilgreina þau svæði sem ber að veita þróunaraðstoð, þar með talin svæði þar sem hefðbundinn iðnaður stendur höllum fæti, og er heimilt að krefjast þess að þau veiti tölulegar upplýsingar sem sýna fram á ástæður fyrir tilnefningu slíkra svæða;
 - v) aðstoð í formi almennrar þjónustu við verslun og iðnað með skilmálum sem mismuna hvorki tilteknum atvinnugreinum né fyrirtækjum;
 - vi) almenn aðstoð til að skapa ný atvinnutækifæri, að því tilskildu að störfín séu ekki í atvinnugreinum þar sem offramleiðsla veldur þegar vandræðum;
 - vii) aðstoð til umhverfismála þar sem farið er eftir reglunni um að sá er valdi mengun bæti skaðann; heimilt er að stuðla að fjárfestingu sem miðar að því að draga úr mengun með aðstoð er nemur allt að 25% eða með því að veita skattfríðindi sem hefur jafngild áhrif; með tilliti til mismunandi strangra lagaákvæða eða staðla sem í gildi eru í ýmsum löndum og hugsanlegra áhrifa þeirra á viðskipti og samkeppni ber að endurskoða jafnóðum þá aðstoð sem tilteknum atvinnugreinum er veitt;
 - viii) aðstoð við lítil og meðalstór fyrirtæki sem miðar að því að bæta úr vandkvæðum sem tengjast beint stærð viðkomandi fyrirtækja og takmarkast við fyrirtæki sem hafa ekki fleiri en eitt hundrað starfsmenn og með ársveltu innan við tíu milljónir evrópskra mynteininga (ECU).
- d) Eftirfarandi ráðstafanir eru dæmi um aðstoð sem samrýmist yfirleitt ekki ákvæðum 19. gr.:
- i) aðstoð til að jafna taprekstur fyrirtækja, veitt annaðhvort beint eða með niðurfellingu opinberra gjalda;
 - ii) hlutafjárkaup, ef áhrif þeirra verður til þess að jafna taprekstur;

- iii) aðstoð til framleiðslu í atvinnugreinum sem eru þegar í vandræðum vegna offramleiðslu eða til fyrirtækja sem eiga við vandamál að stríða, nema henni fylgi áætlun um aðlögun og hún háð ströngum tímatakmörkum;
- iv) aðstoð sem veitt er til að bjarga tilteknum fyrirtækjum, nema aðstoðin sé einungis veitt til að vinna tíma til að finna langtímalausnir og koma í veg fyrir alvarleg félagsleg vandamál;
- v) ráðstafanir til aðstoðar, þar með taldir óbeinir skattar, sem beitt er þannig að þær verði innlendum framleiðsluvörum til framdráttar á kostnað framleiðsluvara í öðru samningsríki;
- vi) útflutningsstyrkir til annarra samningsríkja eins og um getur í viðbætinum.

VIÐBÆTIR

SKRÁ YFIR AÐSTOÐ VIÐ ÚTFLUTNING SEM UM GETUR Í VI. LIÐ D-LIÐAR Í XII. VIÐAUKA

- a) Aðgerðir til að takmarka útstreymi gjaldeyris eða svipaðar aðgerðir sem fela í sér bætur við útflutning eða endurútflutning.
- b) Beinar niðurgreiðslur til útflytjenda frá stjórnvöldum.
- c) Endurgreiðsla beinna skatta eða velferðargreiðslna/launatengdra gjalda sem iðnaðar- eða verslunarfyrirtæki borga, reiknuð í hlutfalli við útflutning þeirra.
- d) Undanþága, vegna útflutningsvöru, frá greiðslu gjalda eða skatta, annarra en gjalda sem lögð eru á við innflutning eða óbeinna skatta sem lagðir eru á sömu vöru á einu eða fleiri stigum sé hún seld til innanlandsneyslu, eða greiðslu, vegna útflutningsvöru, hærri fjárhæða en í raun voru lagðar á þær á einu eða fleiri stigum með óbeinum sköttum eða gjöldum við innflutning eða hvoru tveggja.
- e) Að því er varðar afhendingu stjórnvalda eða opinberra stofnana á innfluttum hráefnum til útflutningsfyrirtækja á öðrum kjörum en til fyrirtækja sem starfa á innanlandsmarkaði, sala á verði sem er undir heimsmarkaðsverði.
- f) Að því er varðar útflutning sem stjórnvöld veita tryggingar fyrir, notkun iðgjalda sem eru greinilega ófullnægjandi til að standa til lengri tíma straum af rekstrargjöldum og tapi tryggingasjóðanna.
- g) Veiting stjórnvalda (eða sérstakra stofnana sem starfa á vegum þeirra) á lánum vegna útflutnings á hagstæðari kjörum en nemur kostnaði þeirra við að útvega nauðsynlegt fjármagn til þess.
- h) Að stjórnvöld beri allan kostnað útflytjenda við að útvega lán eða hluta af honum.

XIII. VIÐAUKI

UM SKÝRLEIKA VIÐ VEITINGU RÍKISAÐSTOÐAR

Ráðstafanirnar sem kveðið er á um í 4. mgr. 19. gr. og miða að því að auka skýrleika við veitingu ríkisaðstoðar skulu m.a. felast í eftirfarandi:

- árlegri skýrslu þar sem heildarfjárhæð ríkisaðstoðar og dreifing kemur fram,
- að tilkynnt sé um nýjar aðstoðaráætlanir áður en þær komi til framkvæmda, ef unnt er, og eigi síðar en 60 dögum eftir að þær komu til framkvæmda,
- skyldu til að veita upplýsingar um yfirstandandi aðstoðaráætlanir og einstök mál sé eftir þeim leitað.

Sameiginlegu nefndinni ber, innan eins árs frá gildistöku samningsins, að samþykka nauðsynlegar reglur til að koma skýrleikaráðstöfununum til framkvæmda.

AGREEMENT
between the EFTA States and the Czech and
Slovak Federal Republic

PREAMBLE

The Republic of Austria, the Republic of Finland, the Republic of Iceland, the Principality of Liechtenstein, the Kingdom of Norway, the Kingdom of Sweden, the Swiss Confederation (hereinafter called the EFTA States)

and

the Czech and Slovak Federal Republic (hereinafter called the CSFR),

Recalling their intention to participate actively in the process of economic integration in Europe and expressing their preparedness to co-operate in seeking ways and means to strengthen this process,

Considering the importance of the links existing between the EFTA States and the CSFR and the common values they share, and recognizing that the EFTA States and the CSFR wish to strengthen these links and to establish close and lasting relations,

Having regard to the Declaration signed by the EFTA States and the CSFR in Gothenburg in June 1990,

Recalling their firm commitment to the Final Act of the Conference on Security and Co-operation in Europe, the Charter of Paris for a new Europe, and in particular the principles contained in the final document of the CSCE Bonn Conference on Economic Co-operation in Europe,

Reaffirming their commitment to pluralistic democracy based on the rule of law, human rights and fundamental freedoms, and recalling their membership in the Council of Europe,

Firmly convinced that this Agreement will foster the creation of an enlarged and harmonious free trade area within Europe, thus constituting an important contribution to European integration,

Resolved to this end to eliminate progressively the obstacles to substantially all their trade, in accordance with the General Agreement on Tariffs and Trade,

Declaring their readiness to examine, in the light of any relevant factor, the possibility of developing and deepening their relations in order to extend them to fields not covered by this Agreement,

Considering that no provision of this Agreement may be interpreted as exempting the States Parties to this Agreement from their obligations under other international agreements, especially the General Agreement on Tariffs and Trade,

Have decided, in pursuit of the above, to conclude this Agreement:

Article 1

Objectives

1. The EFTA States and the CSFR shall during a transitional period ending on 30 June 2002 gradually establish a free trade area, in accordance with the provisions of the present Agreement.

2. The objectives of this Agreement, which is based on trade relations between market economies, are:

(a) to promote, through the expansion of reciprocal trade, the harmonious development of the economic relations between the EFTA States and the CSFR and thus to foster in the EFTA States and in the CSFR the advance of economic activity, the improvement of living and employment conditions, and increased productivity and financial stability;

(b) to provide fair conditions of competition for trade between the States Parties to this Agreement;

(c) to contribute in this way, by the removal of barriers to trade, to the harmonious development and expansion of world trade.

Article 2

Scope

The Agreement shall apply:

(a) to products falling within Chapters 25 to 97 of the Harmonized Commodity Description and Coding System, excluding the products listed in Annex I;

(b) to products specified in Protocol A, with due regard to the arrangements provided for in that Protocol;

(c) to fish and other marine products as provided for in Annex II; originating in an EFTA State or the CSFR.

Article 3

Rules of origin and co-operation in customs administration

1. Protocol B lays down the rules of origin and methods of administrative co-operation.
2. The States Parties to this Agreement shall take appropriate measures, including regular reviews by the Joint Committee and arrangements for administrative co-operation, to ensure that the provisions of Articles 4 to 9, 14 and 23 of the Agreement and Protocol B are effectively and harmoniously applied, and to reduce, as far as possible, the formalities imposed on trade, and to achieve mutually satisfactory solutions to any difficulties arising from the operation of those provisions.

Article 4

Customs duties on imports and charges having equivalent effect

1. No new customs duty on imports or charge having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and the CSFR.
2. Upon the date of entry into force of this Agreement, the EFTA States shall abolish all customs duties on imports and any charges having equivalent effect for products originating in the CSFR, except for products specified in Annex III for which customs duties on imports and charges having equivalent effect shall be progressively abolished in accordance with the provisions laid down in that Annex.
3. For the products specified in Annex IV originating in an EFTA State, the CSFR shall abolish all customs duties on imports and charges having equivalent effect in accordance with the provisions laid down in that Annex.

Article 5

Basic duties

1. For each product the basic duty to which the successive reductions set out in this Agreement are to be applied, shall in respect of the EFTA States be the Most Favoured Nation rate of duty applicable on 1 October 1991.
2. The basic duty in respect of the CSFR shall be the Most Favoured Nation rate of duty applicable on 1 January 1992.
3. If, after the entry into force of this Agreement, any tariff reduction is applied on an erga omnes basis, in particular reductions resulting from the tariff agreement concluded as a result of the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations, such reduced duties shall replace the basic duties referred to in paragraph 1 as from that date.
4. The reduced duties calculated in accordance with Article 4 shall be applied rounded to the first decimal place or, in case of specific duties, to the second decimal place.

Article 6

Customs duties of a fiscal nature

1. The provisions of paragraphs 1 to 3 of Article 4 shall also apply to customs duties of a fiscal nature, except as provided for in Protocol C.
2. The States Parties to this Agreement may replace a customs duty of a fiscal nature or the fiscal element of a customs duty by an internal tax.

Article 7

Customs duties on exports and charges having equivalent effect

1. No new customs duty on exports or charge having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and the CSFR.
2. The EFTA States and the CSFR shall abolish between them on the date of entry into force of this Agreement any customs duties on exports and any charges having equivalent effect, except as provided for in Annex V.

Article 8

Quantitative restrictions on imports and measures having equivalent effect

1. No new quantitative restriction on imports or measures having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and the CSFR.

2. Quantitative restrictions and measures having equivalent effect on imports to the EFTA States shall be abolished on the date of entry into force of this Agreement, except as provided for in Annex VI.

3. Quantitative restrictions and measures having equivalent effect on imports into the CSFR shall be abolished on the date of entry into force of the Agreement, except as provided for in Annex VII.

Article 9

Quantitative restrictions on exports and measures having equivalent effect

1. No new quantitative restriction on exports or measures having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and the CSFR.

2. Quantitative restrictions on exports from the EFTA States and measures having equivalent effect shall be abolished on the date of entry into force of the Agreement except as provided for in Annex VIII.

3. Quantitative restrictions on exports from the CSFR and measures having equivalent effect shall be abolished on the date of entry into force of the Agreement except as provided for in Annex IX.

Article 10

General exceptions

This Agreement shall not preclude prohibitions or restrictions on imports, exports or goods in transit justified on grounds of public morality, public policy or public security; the protection of health and life of humans, animals or plants and the environment; the protection of national treasures possessing artistic, historic or archaeological value; the protection of intellectual property; rules relating to gold or silver; or the conservation of exhaustible natural resources, if such measures are made effective in conjunction with restrictions on domestic production or consumption. Such prohibitions or restrictions shall not, however, constitute a means of arbitrary discrimination or a disguised restriction on trade between the States Parties to this Agreement.

Article 11

State monopolies

1. The States Parties to this Agreement shall ensure that any state monopoly of a commercial character be adjusted, subject to the provisions laid down in Protocol D, so that no discrimination regarding the conditions under which goods are procured and marketed will exist between nationals of the EFTA States and of the CSFR.

2. The provisions of this Article shall apply to any body through which the competent authorities of the States Parties to this Agreement, in law or in fact, either directly or indirectly supervise, determine or appreciably influence imports or exports between the States Parties to this Agreement. These provisions shall likewise apply to monopolies delegated by the State to others.

Article 12

Information procedure on draft technical regulations

The EFTA States and the CSFR shall notify each other, at the earliest practicable stage and in accordance with the provisions laid down in Annex X, of draft technical regulations and draft amendments thereto which they intend to issue.

Article 13

Trade in agricultural products

1. The States Parties to this Agreement declare their readiness to foster, in so far as their agricultural policies allow, harmonious development of trade in agricultural products.

2. In pursuance of this objective each individual EFTA State and the CSFR shall conclude a bilateral arrangement providing for measures to facilitate trade in agricultural products.

3. The States Parties to this Agreement shall apply their regulations in veterinary, plant health and health matters in a non-discriminatory fashion and shall not introduce any new measures that have the effect of unduly obstructing trade.

Article 14

Internal taxation

1. The States Parties to this Agreement shall refrain from any measure or practice of an internal fiscal nature establishing, whether directly or indirectly, discrimination between the products originating in an EFTA State and like products originating in the CSFR.

2. Products exported to the territory of one of the States Parties to this Agreement may not benefit from repayment of internal taxation in excess of the amount of direct or indirect taxation imposed on them.

Article 15

Payments

1. Payments relating to trade between an EFTA State and the CSFR and the transfer of such payments to the territory of the State, Party to this Agreement, where the creditor resides shall be free from any restrictions.

2. The Parties shall refrain from any exchange or administrative restrictions on the grant, repayment or acceptance of short and medium-term credits covering commercial transactions in which a resident participates.

3. Until a full convertibility of the CSFR currency in the meaning of Article VIII of the International Monetary Fund is introduced, the CSFR reserves the right to apply exchange restrictions connected with the granting or taking up of short and medium-term credits to the extent permitted according to the CSFR's status under the IMF, provided that these restrictions are applied in a non-discriminatory manner. They shall be applied in such a manner as to cause the least possible disruption to this Agreement. The CSFR shall inform the Joint Committee promptly of the introduction of such measures and of any changes therein.

Article 16

Public procurement

1. The States Parties to this Agreement consider the effective liberalization of their respective public procurement markets as a desirable and important objective of this Agreement.

2. As of the entry into force of this Agreement, the EFTA States shall grant companies from the CSFR access to contract award procedures on their respective public procurement markets according to the Agreement on Government procurement of 12 April 1979, as amended by a Protocol of Amendments of 2 February 1987 negotiated under the auspices of the General Agreement on Tariffs and Trade. The CSFR shall, taking into account the restructuring and development process of its economy, gradually ensure that companies from the EFTA States have access on the same principles to contract award procedures on its public procurement market.

3. As soon as possible after the entry into force of the Agreement the States Parties to this Agreement shall progressively develop and adjust the rules, conditions and practices governing the participation in public procurement contracts awarded by public authorities and public undertakings, and by private undertakings which have been granted special or exclusive rights, so as to ensure free access and transparency, and that there is no discrimination between potential suppliers from the States Parties to this Agreement. A full balance of rights and obligations between the States Parties to this Agreement shall be established not later than at the end of the transitional period.

4. The Joint Committee shall recommend or agree, as appropriate, the practical modalities for this development including, inter alia, scope, timetable and rules to be applied.

5. The States Parties to this Agreement concerned shall endeavour to accede to the relevant Agreements negotiated under the auspices of the General Agreement on Tariffs and Trade.

Article 17

Protection of intellectual property

1. The States Parties to this Agreement shall grant and ensure adequate, effective and non-discriminatory protection of intellectual property rights, including measures for the enforcement of such rights against infringement thereof, counterfeiting and piracy. Particular obligations are contained in Annex XI.

2. The States Parties to this Agreement shall not grant treatment less favourable to nationals of each other in the field of intellectual property than that accorded to nationals of any other country. Any advantage, favour, privilege or immunity deriving from:

(a) bilateral agreements in force for a State Party to this Agreement at the entry into force of this Agreement as notified to the other States Parties by 1 January 1993,

(b) existing and future multilateral agreements, including regional agreements on economic integration to which not all of the States Parties to this Agreement are Parties, may be exempted from this obligation, provided that it does not constitute an arbitrary or unjustifiable discrimination of nationals of the other States Parties.

The provision of subparagraph (b) may be subject to consultations and, if need be, to review upon request of any State Party to this Agreement with a view to take into account future developments relating to economic integration.

3. Two or more States Parties to this Agreement may conclude further agreements exceeding the requirements of this Agreement, provided that such agreements shall be open to all other States Parties to this Agreement on terms equivalent to those under the agreements and that they shall be ready to enter into good faith negotiations to this end.

Article 18

Rules of competition concerning undertakings

1. The following are incompatible with the proper functioning of this Agreement in so far as they may affect trade between an EFTA State and the CSFR:

(a) all agreements between undertakings, decisions by associations of undertakings and concerted practices between undertakings which have as their object or effect the prevention, restriction or distortion of competition;

(b) abuse by one or more undertakings of a dominant position in the territories of the States Parties to this Agreement as a whole or in a substantial part thereof.

2. As from the third year from the entry into force of this Agreement, the provisions of paragraph 1 shall also apply to the activities of public undertakings, and undertakings for which the Parties grant special or exclusive rights, in so far as the application of these provisions does not obstruct the performance, in law or in fact, of the particular public tasks assigned to them.

3. If a State Party to this Agreement considers that a given practice is incompatible with the provisions of paragraphs 1 and 2 and if such practice causes or threatens to cause serious prejudice to the interest of that State Party or material injury to its domestic industry, it may take appropriate measures after consultations within the Joint Committee or after thirty days following referral for such consultation.

Article 19

State aid

1. Any aid granted by a State Party to this Agreement or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods shall, in so far as it may affect trade between an EFTA State and the CSFR, be incompatible with the proper functioning of this Agreement.

2. Any practices contrary to paragraph 1 should be assessed on the basis of the criteria set out in Annex XII.

3. For the purpose of applying the provisions of paragraphs 1 and 2, the States Parties to this Agreement recognize that during the first five years after the entry into force of this Agreement the CSFR shall be regarded as an area where the standard of living is abnormally low or where there is serious unemployment, implying that the CSFR may grant aid with a higher intensity than would be tolerated for EFTA States according to the criteria set out in Annex XII. The Joint Committee may, taking into account the economic situation of the CSFR, decide on prolongation of the application of this provision.

4. The States Parties to this Agreement shall ensure transparency of state aid measures by exchanging information as provided in Annex XIII.

5. If a State Party to this Agreement considers that a given practice is incompatible with the provisions of paragraph 1, it may take appropriate measures against this practice, which shall not be in

excess of the injury caused by the practice, under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 25.

Article 20

Dumping

If an EFTA State finds that dumping within the meaning of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade is taking place in trade with the CSFR, or if the CSFR finds that dumping within this meaning is taking place in trade with an EFTA State, the State Party concerned may take appropriate measures against this practice in accordance with the Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade and with the procedure laid down in Article 25.

Article 21

Emergency action on imports of particular products

Where any product is being imported in such increased quantities and under such conditions as to cause, or threaten to cause:

(a) serious injury to domestic producers of like or directly competitive products in the territory of the importing State Party to this Agreement, or

(b) serious disturbances in any sector of the economy or difficulties which could bring about serious deterioration in the economic situation of a region, the State Party concerned may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedure laid down in Article 25.

Article 22

Structural adjustment

1. Exceptional measures of limited duration which derogate from the provisions of Article 4 may be taken by the CSFR in the form of increased customs duties.

2. These measures may only concern infant industries, or certain sectors undergoing restructuring or facing serious difficulties, particularly where these difficulties produce important social problems.

3. Customs duties on imports applicable in the CSFR to products originating in the EFTA States introduced by these measures may not exceed 25% ad valorem and shall maintain an element of preference for products originating in the EFTA States. The total value of imports of the products which are subject to these measures may not exceed 15% of total imports of industrial products from the EFTA States as defined in Article 2 during the last year for which statistics are available.

4. These measures shall be applied for a period not exceeding five years unless a longer duration is authorized by the Joint Committee. They shall cease to apply at the latest at the expiration of the transitional period.

5. No such measures can be introduced in respect of a product if more than three years have elapsed since the elimination of all duties and quantitative restrictions or charges or measures having an equivalent effect concerning that product.

6. The CSFR shall inform the Joint Committee of any exceptional measures it intends to take and, at the request of the EFTA States, consultations shall be held in the Joint Committee on such measures and the sectors to which they apply before they are applied. When taking such measures the CSFR shall provide the Joint Committee with a schedule for the elimination of the customs duties introduced under this Article. This schedule shall provide for a phasing out of these duties starting at the latest two years after their introduction, at equal annual rates. The Joint Committee may decide on a different schedule.

Article 23

Re-export and serious shortage

Where compliance with the provisions of Articles 7 and 9 leads to:

(a) re-export towards a third country against which the exporting State Party to this Agreement maintains for the product concerned quantitative export restrictions, export duties or measures or charges having equivalent effect; or

(b) a serious shortage, or threat thereof, of a product essential to the exporting State Party to this Agreement;

and where the situations referred to above give rise or are likely to give rise to major difficulties for the exporting State Party, that State Party may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 25.

Article 24

Balance of payments difficulties

1. Where an EFTA State or the CSFR is in serious balance of payments difficulties, or under imminent threat thereof, the EFTA State or the CSFR, as the case may be, may, in accordance with the conditions established under the General Agreement on Tariffs and Trade, adopt trade restrictive measures, which shall be of limited duration and may not go beyond what is necessary to remedy the balance of payments situation. The measures shall be progressively relaxed as balance of payments conditions improve and they shall be eliminated when conditions no longer justify this maintenance. The EFTA State or the CSFR, as the case may be, shall inform the other States Parties to this Agreement and the Joint Committee forthwith of their introduction and, whenever practicable, of a time schedule for their removal.

2. The States Parties to this Agreement shall, nevertheless, endeavour to avoid the imposition of restrictive measures for balance of payments purposes.

Article 25

Procedure for the application of safeguard measures

1. Before initiating the procedure for the application of safeguard measures set out in the following paragraphs of the present Article, the States Parties to this Agreement shall endeavour to solve any differences between them through direct consultations, and inform the other States Parties to this Agreement thereof.

2. Without prejudice to paragraph 6 of the present Article, a State Party which considers resorting to safeguard measures shall promptly notify the other States Parties and the Joint Committee thereof and supply all relevant information. Consultations between the States Parties shall take place without delay in the Joint Committee with a view to finding a commonly acceptable solution.

3. (a) As regards Article 19 the States Parties concerned shall give to the Joint Committee all the assistance required in order to examine the case and, where appropriate, eliminate the practice objected to. If the State Party in question fails to put an end to the practice objected to within the period fixed by the Joint Committee or if the Joint Committee fails to reach an agreement after consultations, or after thirty days following referral for such consultations, the State Party concerned may adopt the appropriate measures to deal with the difficulties resulting from the practice in question.

(b) As regards Articles 20, 21 and 23, the Joint Committee shall examine the case or the situation and may take any decision needed to put an end to the difficulties notified by the State Party concerned. In the absence of such a decision within thirty days of the matter being referred to the Joint Committee, the State Party concerned may adopt the measures necessary in order to remedy the situation.

(c) As regards Article 31, the State Party concerned shall supply the Joint Committee with all relevant information required for a thorough examination of the situation with a view to seeking a commonly acceptable solution. If the Joint Committee fails to reach such a solution or if a period of three months has elapsed from the date of notification, the State Party concerned may take appropriate measures.

4. The safeguard measures taken shall be notified immediately to the States Parties to this Agreement and to the Joint Committee. They shall be restricted with regard to their extent and to their duration to what is strictly necessary in order to rectify the situation giving rise to their application and shall not be in excess of the injury caused by the practice or the difficulty in question. Priority shall be given to such measures as will least disturb the functioning of the Agreement. The measures taken by the CSFR against an action or an omission of an EFTA State may only affect the trade with that State. The measures taken against an action or omission of the CSFR may be only taken by that or those EFTA States the trade of which is affected by the said action or omission.

5. The safeguard measures taken shall be the object of regular consultations within the Joint Committee with a view to their relaxation and substitution, as soon as possible, or abolition when conditions no longer justify their maintenance.

6. Where exceptional circumstances requiring immediate action make prior examination impossible, the State Party concerned may, in the cases of Articles 20, 21 and 23 apply forthwith the precautionary and provisional measures strictly necessary to deal with the situation. The measures shall be notified without delay and consultations between the States Parties to this Agreement shall take place as soon as possible within the Joint Committee.

Article 26

Security exceptions

Nothing in this Agreement shall prevent a State Party to this Agreement from taking any measures which it considers necessary:

- (a) to prevent the disclosure of information contrary to its essential security interests;
- (b) for the protection of its essential security interests or for the implementation of international obligations or national policies
 - (i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war, provided that such measures do not impair the conditions of competition in respect of products not intended for specifically military purposes, and to such traffic in other goods, materials and services as is carried on directly or indirectly for the purpose of supplying a military establishment; or
 - (ii) relating to the non-proliferation of biological and chemical weapons, nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or
 - (iii) taken in time of war or other serious international tension.

Article 27

The Joint Committee

1. The implementation of this Agreement shall be supervised and administered by a Joint Committee. The work of the Joint Committee shall be co-ordinated with the Joint Committee established under the Gothenburg Declaration.

2. For the purpose of the proper implementation of the Agreement, the States Parties to this Agreement shall exchange information and, at the request of any State Party to this Agreement, shall hold consultations within the Joint Committee. The Joint Committee shall keep under review the possibility of further removal of the obstacles to trade between the EFTA States and the CSFR.

3. The Joint Committee may take decisions in the cases provided for in this Agreement. On other matters the Joint Committee may make recommendations.

Article 28

Procedures of the Joint Committee

1. For the proper implementation of this Agreement the Joint Committee shall meet whenever necessary but at least once a year. Each State Party to this Agreement may request that a meeting be held.

2. The Joint Committee shall act by common agreement.

3. If a representative in the Joint Committee of a State Party to this Agreement has accepted a decision subject to the fulfilment of constitutional requirements, the decision shall enter into force, if no later date is contained therein, on the day the lifting of the reservation is notified.

4. For the purpose of this Agreement the Joint Committee shall adopt its rules of procedure which shall, inter alia, contain provisions for convening meetings and for the designation of the Chairman and his term of office.

5. The Joint Committee may decide to set up such sub-committees and working parties as it considers necessary to assist it in accomplishing its tasks.

Article 29

Evolutionary clause

1. Where a State Party to this Agreement considers that it would be useful in the interests of the economies of the States Parties to this Agreement to develop and deepen the relations established by the Agreement by extending them to fields not covered thereby, it shall submit a reasoned request to the States Parties to this Agreement. The States Parties to this Agreement may instruct the Joint Committee to examine this request and, where appropriate, to make recommendations to them, particularly with a view to opening negotiations.

2. Agreements resulting from the procedure referred to in paragraph 1 will be subject to ratification or approval by the States Parties to this Agreement in accordance with their own procedures.

Article 30**Services and investment**

1. The States Parties to this Agreement recognize the growing importance of certain areas, such as services and investments. In their efforts to gradually develop and broaden their co-operation, in particular in the context of European integration, they will co-operate with the aim of achieving a gradual liberalization and mutual opening of markets for investments and trade in services, taking into account relevant GATT work.

2. The EFTA States and the CSFR will discuss in the Joint Committee this co-operation with the aim to develop and deepen their relations under the Agreement.

Article 31**Fulfilment of obligations**

1. The States Parties to this Agreement shall take all necessary measures to ensure the achievement of the objectives of the Agreement and the fulfilment of their obligations under the Agreement.

2. If an EFTA State considers that the CSFR has, or if the CSFR considers that an EFTA State has failed to fulfil an obligation under this Agreement, the State Party concerned may take the appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedure laid down in Article 25.

Article 32**Annexes and Protocols**

The Annexes and the Protocols to this Agreement are an integral part of it. The Joint Committee may decide to amend the Annexes, and Protocols A and B.

Article 33**Trade relations governed by other Agreements**

1. This Agreement applies to trade relations between, on the one side, the individual EFTA States and, on the other side, the CSFR, but not to the trade relations between individual EFTA States, except if otherwise provided for in this Agreement.

2. (a) The Agreement between Finland and the CSFR on the Reciprocal Removal of Obstacles to Trade, signed in Helsinki on 19 September 1974, as amended (hereinafter referred to as SF-CS Agreement), shall remain in force during a transitional period, by the end of which the mutual benefits accorded by the SF-CS Agreement to its Parties will have been fully substituted by the benefits provided for by the present Agreement.

At that stage the SF-CS Agreement shall be terminated by a joint decision of its Parties, and the other Parties to the present Agreement shall be notified of this decision without delay.

(b) The provisions of Articles 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 29 and 30 of the present Agreement shall also apply, *mutatis mutandis*, to trade between Finland and the CSFR under the SF-CS Agreement.

(c) Specific rules on the implementation of paragraphs 1 and 2(a) and (b) of this Article, are contained in Annex XIV to the present Agreement.

Article 34**Customs unions, free trade areas and frontier trade**

This Agreement shall not prevent the maintenance or establishment of customs unions, free trade areas or arrangements for frontier trade to the extent that these do not negatively affect the trade regime and in particular the provisions concerning rules of origin provided for by this Agreement.

Article 35**Territorial application**

This Agreement shall apply to the territories of the States Parties to this Agreement.

Article 36**Amendments**

Amendments to this Agreement other than those referred to in paragraph 3 of Article 27 which are approved by the Joint Committee shall be submitted to the States Parties to this Agreement for acceptance and shall enter into force if accepted by all the States Parties to this Agreement. The instruments of acceptance shall be deposited with the Depositary.

Article 37**Accession**

1. Any State, Member of the European Free Trade Association, may accede to this Agreement, provided that the Joint Committee decides to approve its accession, to be negotiated between the acceding State and the States Parties concerned, on such terms and conditions as may be set out in that decision. The instrument of accession shall be deposited with the Depositary.

2. In relation to an acceding State, the Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the deposit of its instrument of accession.

Article 38**Withdrawal and expiration**

1. Each State Party to this Agreement may withdraw therefrom by means of a written notification to the Depositary. The withdrawal shall take effect six months after the date on which the notification is received by the Depositary.

2. If the CSFR withdraws, the Agreement shall expire at the end of the notice period, and if all EFTA States withdraw it shall expire at the end of the latest notice period.

3. Any EFTA Member State which withdraws from the Convention establishing the European Free Trade Association shall ipso facto on the same day as the withdrawal takes effect cease to be a State Party to this Agreement.

Article 39**Entry into force**

1. This Agreement shall enter into force on 1 July 1992, provided that all Signatory States have deposited their instruments of ratification or acceptance with the Depositary.

2. If this Agreement has not entered into force in accordance with the provision of paragraph 1 and provided that the CSFR has deposited its instrument of ratification or acceptance, representatives of the Signatory States having deposited such an instrument shall meet on the initiative of the CSFR before 31 August 1992 and may decide when the Agreement shall enter into force in relation to those States. As long as no such decision has been taken, a meeting for the same purpose shall be held on the initiative of the CSFR not later than thirty days after any further Signatory State has deposited its instrument.

3. In relation to a Signatory State depositing its instrument of ratification or acceptance after the meeting referred to in paragraph 2, this Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the deposit of its instrument, but not before the date decided upon in accordance with paragraph 2.

4. Any Signatory State may already at the time of signature declare that, during an initial phase, it shall apply the Agreement provisionally, if the Agreement cannot enter into force in relation to that State by 1 July 1992.

Article 40**Depositary**

The Government of Sweden, acting as Depositary, shall notify all States that have signed or acceded to this Agreement of the deposit of any instrument of ratification, acceptance or accession, the entry into force of this Agreement, any other act or notification relating to this Agreement or of its expiry.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto, have signed the present Agreement.

DONE at Prague, this 20th day of March 1992, in a single authentic copy in the English language which shall be deposited with the Government of Sweden. The Depositary shall transmit certified copies to all Signatory States, and States acceding to this Agreement.

ANNEX I
REFERRED TO IN SUB-PARAGRAPH (a) OF ARTICLE 2

Products falling within Chapters 25-97 of the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS) to which this Agreement does not apply when imported into the EFTA States as specified against each product.

<i>HS Heading No.</i>	<i>Description of Products</i>	<i>Excluded when imported into</i>
35.01	Casein, caseinates and other casein derivatives; casein glues:	
3501.10	– Casein	Liechtenstein Switzerland
ex 3501.90	– Other: – – Other than casein glues	Liechtenstein Switzerland
35.02	Albumins (including concentrates of two or more whey proteins, containing by weight more than 80% whey proteins, calculated on the dry matter), albuminates and other albumin derivatives:	
ex 3502.10	– Egg albumin: – – Other than unfit, or to be rendered unfit, for human consumption	All EFTA States
ex 3502.90	– Other: – – Milk albumin (lactalbumin), other than unfit, or to be rendered unfit, for human consumption	All EFTA States
35.05	Dextrins and other modified starches (for example, pregelatinised or esterified starches); glues based on starches, or on dextrins or other modified starches:	
ex 3505.10	– Dextrins and other modified starches: – – Excluding starch ethers and esters other than those soluble in water	Austria
3505.20	– Glues	Austria
38.09	Finishing agents, dye carriers to accelerate the dyeing or fixing of dyestuffs and other products and preparations (for example, dressings and mordants), of a kind used in the textile, paper, leather or like industries, not elsewhere specified or included:	
3809.10	– With a basis of amylaceous substances – Other:	Austria
ex 3809.91	– – Of a kind used in the textile or like industries: – – Containing starch or products derived from starch	Austria
ex 3809.92	– – Of a kind used in the paper or like industries: – – Containing starch or products derived from starch	Austria
ex 3809.93	– – Of a kind used in the leather or like industries: – – Containing starch or products derived from starch	Austria
38.23	Prepared binders for foundry moulds or cores; chemical products and preparations of the chemical or allied industries (including those consisting of mixtures of natural products), not elsewhere specified or included; residual products of the chemical or allied industries, not elsewhere specified or included:	
ex 3823.10	– Prepared binders for foundry moulds or cores: – – Based on starch or dextrin	Austria
ex 3823.90	– Other: – – With a total content of sugar, starch, products derived from starch or products of headings Nos. 0401 to 0404 of 30% by weight or more	Austria
45.01	Natural cork, raw or simply prepared; waste cork; crushed, granulated or ground cork	Austria Iceland Sweden

53.01 Flax, raw or processed but not spun; flax tow and waste (including yarn waste and garnetted stock)	Austria Liechtenstein Sweden Switzerland
53.02 True hemp (<i>Cannabis sativa</i> L.), raw or processed but not spun; tow and waste of true hemp (including yarn waste and garnetted stock) Austria	Austria Liechtenstein Sweden Switzerland

**PROTOCOL A
CONCERNING PRODUCTS REFERRED TO IN SUB-PARAGRAPH (b)
OF ARTICLE 2**

Article 1

The provisions of the Agreement shall apply to the products listed in Table I.

Article 2

1. In order to take account of differences in the cost of the agricultural raw materials incorporated in the goods specified in the Tables referred to in this Article, the Agreement does not preclude:

- (i) the levying, upon import, of a variable component or fixed amount, or the application of internal price compensation measures;
- (ii) the application of measures adopted upon export.

2. The price compensation measures shall not exceed the differences between the domestic price and the world market price of the agricultural raw materials incorporated into the goods concerned. If, however, the domestic price of an agricultural raw material in the country of origin is lower than the world market price, the importing country may take this fact into account when calculating the compensatory amounts.

3. For products listed in Tables II, III, IV, V and VI, the respective EFTA State shall accord to the CSFR the concessions indicated in those Tables.

4. The treatment to be accorded by Iceland is laid down in Table VII. The customs duties are indicated in List 1 and the duties of a fiscal nature in List 2 of the Table. Iceland may, however, replace these duties with other price compensation measures in accordance with paragraphs 1 and 2 of this Article but any such action shall not result in a treatment less favourable for the CSFR than that accorded by Iceland to the European Economic Community.

5. For products listed in Table VIII the CSFR shall accord to the EFTA States the concessions indicated in that Table.

6. The CSFR shall inform the EFTA States at an early stage of any decision to introduce a system of price compensation to take account of differences in the cost of agricultural products incorporated in the processed products. Such a system shall be introduced on the same date and with the same provisions and coverage in relation to the EFTA States as will be the case in respect of the European Community.

Article 3

1. The EFTA States shall notify the CSFR and the CSFR shall notify the EFTA States of all price compensation measures applied under Article 2 of this Protocol.

2. The CSFR and the EFTA States shall inform each other of all changes in the treatment accorded to the European Economic Community.

Article 4

The EFTA States and the CSFR shall review at two-yearly intervals the development of their trade in products covered by this Protocol. A first review shall be held before the end of 1993. In the light of these reviews and taking into account the arrangements between the Parties and the European

Economic Community in this field, the EFTA States and the CSFR shall decide on possible changes to the product coverage of this Protocol as well as on a possible development of the rules concerning price compensation systems.

TABLE I TO PROTOCOL A

<i>HS Heading No.</i>	<i>Description of products</i>
14.04	Vegetable products not elsewhere specified or included:
1404.20	– Cotton linters
15.16	Animal or vegetable fats and oils and their fractions, partly or wholly hydrogenated, inter-esterified, re-esterified or elaidinised, whether or not refined, but not further prepared:
ex 1516.20	– Vegetable fats and oils and their fractions:
	– – Hydrogenated castor oil, so called "opal-wax"
15.18	Animal or vegetable fats and oils and their fractions, boiled, oxidised, dehydrated, sulphurised, blown, polymerised by heat in vacuum or in inert gas or otherwise chemically modified, excluding those of heading No. 1516; inedible mixtures or preparations of animal or vegetable fats or oils or of fractions of different fats or oils of this Chapter, not elsewhere specified or included:
ex 1518.00	– Linoxyn

TABLE VII TO PROTOCOL A ICELAND

List 1

<i>Icelandic Customs Tariff heading No.</i>	<i>Description of Products</i>	<i>Rate of duty %</i>
0403	Buttermilk, curdled milk and cream, yogurt, kephir and other fermented or acidified milk and cream, whether or not concentrated or containing added sugar or other sweetening matter or flavoured or containing added fruit, nuts or cocoa:	
	– Yogurt:	
0403.1001	– – Containing cocoa	40
0403.1003	– – As beverage	40
	– Other:	
0403.9001	– – Containing cocoa	40
0403.9003	– – As beverage	40
1704	Sugar confectionary (including white chocolate), not containing cocoa:	
1704.1000	– Chewing gum, whether or not sugarcoated	40
	– Other:	
1704.9005	– – Preparations of gum Arabic	40
1704.9009	– – Other	40
1806	Chocolate and other food preparations containing cocoa:	
	– Other preparations in blocks or slabs weighing more than 2 kg or in liquid, paste, powder granular or other bulk form in containers or immediate packings, of a content exceeding 2 kg:	
1806.2009	– – Other	40
	– Other, in blocks, slabs or bars:	
1806.3100	– – Filled	40
	– – Not filled:	

1806.3201	– – – Cooking chocolate in bars and slabs, containing only cocoa beans, sugar and not more than 30% of cocoa butter	40
1806.3209	– – – Other	40
	– Other:	
1806.9002	– – Food specially prepared for dietetic purposes	40
1806.9003	– – Easter eggs	40
1806.9009	– – Other	40
1901	Malt extract; food preparations of flour, meal, starch or malt extract, not containing cocoa powder or containing cocoa powder in a proportion by weight of less than 50%, not elsewhere specified or included; food preparations of goods of headings Nos. 0401 to 0404, not containing cocoa powder in a proportion by weight of less than 10%, not elsewhere specified or included:	
ex 1901.9000	– – Other:	
	– – Malt extract	20
1905	Bread, pastry, cakes, biscuits and other bakers' wares, whether or not containing cocoa; communion wafers, empty cachets of a kind suitable for pharmaceutical use, sealing wafers, rice paper and similar products:	
1905.1000	– Crispbread	32
1905.2000	– Gingerbread and the like	32
	– Sweet biscuits; waffles and wafers:	
	– – Coated or covered with chocolate or with fondants containing cocoa:	
1905.3011	– – – Sweet biscuits	32
1905.3019	– – – Other	32
	– – Other:	
1905.3091	– – – Sweet biscuits	32
1905.3099	– – – Other	32
1905.4000	– Rusks, toasted bread and similar toasted products	32
2101	Extracts, essences and concentrates of coffee, tea or mate and preparations with a basis of these products or with a basis of coffee, tea or mate; roasted chicory and other roasted coffee substitutes, and extracts, essences and concentrates thereof:	
2101.3000	– – Roasted chicory and other roasted coffee substitutes, and extracts, essences and concentrates thereof	28
2102	Yeast (active or inactive); other single-cell micro-organisms, dead (but not including vaccines of heading No. 3002); prepared baking powders:	
2102.1000	– Active yeasts	32
	– Inactive yeasts; other single-cell micro-organisms, dead:	
2102.2001	– – Inactive yeasts	32
2102.3001 and 2102.3009	– Prepared baking powders	40
2104	Soups and broths and preparations therefor; homogenised composite food preparations:	
ex 2194.1004 and 2104.1009	– Soups and broths and preparations therefor, excluding soup powder in packing of 5 kg. or more	40
2106	Food preparations not elsewhere specified or included:	
	– Other:	
2106.9031 and 2106.9039	– – Powder for making desserts	40
2202	Waters, including mineral waters and aerated waters, containing added sugar or other sweetening matter or flavoured and other non-alcoholic beverages, not including fruit and vegetable juices of heading No. 2009:	
	– Waters, including mineral waters and aerated waters, containing added sugar or other sweetening matter or flavoured:	

2202.1001	– – Carbonated beverages	40
2202.1009	– – Other	40
	– Other:	
2202.9001	– – Of dairy products with other ingredients, provided that the dairy products are 75% or more by net weight	40
2202.9009	– – Other	40
2203	Beer made from malt:	
2203.0001	– Malt ale and other fermentation ale, of an alcoholic strength by volume more than 0.5% and not exceeding 2.25% vol.	40
2203.0009	– Other	40
3501	Casein, caseinates and other casein derivatives; casein glues:	
3501.1000	– Casein	12
3501.9000	– Other	12
3506	Prepared glues and other prepared adhesives, not else- where specified or included; products suitable for use as glues or adhesives, put up for retail sale as glues or adhesives, not exceeding a net weight of 1 kg:	
3506.1000	– Products suitable for use as glues or adhesives, put up for retail sale as glues or adhesives, not exceeding a net weight of 1 kg	16
	– Other:	
3506.9100	– – Adhesives based on rubber or plastics (including artificial resins)	12
3506.9900	– – Other	12

List 2

*Icelandic
Customs Tariff
heading No.*

Description of Products

*Rate of
duty %*

1702	Other sugars, including chemically pure lactose, maltose, glucose and fructose, in solid form; sugar syrups not containing added flavouring or colouring matter; artificial honey, whether or not mixed with natural honey; caramel:	
1702.5000	– Chemically pure fructose	18
	– Other, including invert sugar:	
1702.9004	– – Chemically pure maltose	18
1901	Malt extract; food preparations of flour, meal, starch or malt extract, not containing cocoa powder or containing cocoa in a proportion by weight of less than 50%, not elsewhere specified or included; food preparations of goods of headings Nos. 0401 to 0404, not containing cocoa powder or containing cocoa powder in a proportion by weight of less than 10%, not elsewhere specified or included:	
ex 1901.1000	– Preparations for infant use, put up for retail sale, excluding malt extract and preparations of goods in headings Nos. 0401 to 0404 containing cocoa in a proportion less than 10%:	
	– – Food preparations of goods of headings Nos. 0401 to 0404, not containing cocoa	100
	– – Other	50
ex 1901.2000	– Mixes and doughs for preparations of bakers' wares of heading No. 1905, excluding malt extract and preparations of goods in headings Nos. 0401 to 0404 containing cocoa in a proportion less than 10%:	
	– – Food preparations of goods of headings Nos. 0401 to 0404 not containing cocoa	100
	– – Other	50
ex 1901.9000	– Other, excluding malt extract and preparations of headings Nos. 0401 to 0404 containing cocoa in a proportion less than 10%:	50
	– – Powder for making desserts	100
	– – Preparations of goods in headings Nos. 0401 to 0404 not containing cocoa	100
	– – Other	50

1902	Pasta, whether or not cooked or stuffed) with meat or other substances) or otherwise prepared, such as spaghetti, macaroni, noodles, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; couscous, whether or not prepared:	
	– Uncooked pasta, not stuffed or otherwise prepared:	
1902.1100	– – Containing eggs	60
1902.1900	– – Other	60
	– Stuffed pasta, whether or not cooked or otherwise prepared:	
1902.2009	– – Other	100
1902.3000	– – Other pasta	100
	– Couscous:	
1902.4001	– – Cooked	100
1902.4009	– – Other	60
1903	Tapioca and substitutes therefor prepared from starch, in the form of flakes, grains, pearls, siftings or in similar forms:	
1903.0001	– In retail packings 5 kg or less	20
1903.0009	– Other	20
1904	Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals or cereal products (for example, corn flakes); in grain form, pre-cooked or otherwise prepared:	
1904.1000	– Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals or cereal products	50
1904.9000	– Other	50
2001	Vegetables, fruit, nuts and other edible parts of plants, prepared or preserved by vinegar or acetic acid:	
	– Other:	
ex 2001.9009	– – Sweet corn	60
2005	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, not frozen:	
	– Peas (<i>Pisum sativum</i>):	
ex 2005.4000	– – Preparations solely of peas	50
	– Beans (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.):	
ex 2005.5900	– – Other:	
	– – – Preparations based solely in bean flour	50
2005.8000	– Sweet corn (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)	60
	– Other vegetables and mixtures of vegetables:	
ex 2005.9000	– – Mixtures of vegetables which have potato chips as a basic ingredient	100
ex 2005.9000	– – Mixtures of based on vegetable flour	50
2008	Fruit, nuts and other edible parts of plants, otherwise prepared or preserved, whether or not containing added sugar or other sweetening matter or spirit, not elsewhere specified or included:	
	– Other, including mixtures other than those of sub-heading No. 2008.19:	
2008.9100	– – Palm hearts	100
	– – Other:	
ex 2008.9909	– – – Other edible parts of plants, n.e.s.	100
2101	Extracts, essences and concentrates, of coffee, tea or mate and preparations with a basis of these products or with a basis of coffee, tea or mate; roasted chicory and other roasted coffee substitutes, and extracts, essences and concentrates:	
	– Extracts, essences and concentrates, of coffee, and preparations with a basis of these extracts, essences or concentrates or with a basis of coffee:	
2101.1001	– – Coffee pastes consisting of mixtures of ground, roasted coffee with vegetable fats and sometimes other ingredient	100
	– Extracts, essences and concentrates, of tea or mate, and preparations with a basis of these extracts, essences or concentrates or with a basis of tea or mate:	
2101.2001	– – Tea preparations consisting of a mixture of tea, milk powder and sugar	100

2103	Sauces and preparations therefor; mixed condiments and mixed seasonings; mustard flour and meal and prepared mustard:	
	– Other:	
2103.9001	– – Preparations of vegetable sauces with the basic ingredients of flour, meal, starch or malt extract	50
2104	Soups and broths and preparations therefor; homogenised composite food preparations:	
	– Soups and broths and preparations therefor:	
2104.1001	– – Preparations of vegetable soups with basic ingredients of flour, meal, starch or malt extract	50
2106	Food preparations not elsewhere specified or included:	
2106.1000	– Protein concentrates and textured protein substances	100
	– Other:	
	– – Fruit juices, prepared or mixed more than specified in No. 2009:	
2106.9011	– – – Unfermented and not containing sugar, in containers of 50 kg or more	50
2106.9019	– – – Other	50
	– – Preparations for making beverages:	
2106.9021	– – – Non-alcoholic preparations (concentrated extracts)	30
2106.9022	– – – Flavoured or coloured syrup	100
ex 2106.9029	– – – Emergency foods, provided the containers make plain their special use	20
ex 2106.9029	– – – Foods specially prepared for diabetics, provided the containers make plain their special use	50
2106.9029	– – – Other	100
2106.9041	– – Candy, containing neither sugar nor cocoa	100
2106.9042	– – Fruit soups and porridge	100
ex 2204	Wine of fresh grapes, including fortified wines; grape must other than of heading No. 2009:	
	– Other wine; grape must with fermentation prevented or arrested by the addition of alcohol:	
	– – In containers of 2 l or less:	
2204.2101	– – – Fortified grape must	20
	– – Other	
2204.2901	– – – Fortified grape must	20
2205	Vermouth and other wine of fresh grapes flavoured with plants or aromatic substances:	
2205.1000	– In containers of 2 l or less	20
2205.9000	– Other	20
2208	Undenatured ethyl alcohol of an alcoholic strength by volume of less than 80% vol; spirits, liquors and other spirituous beverages; compound alcoholic preparations of a kind used for the manufacture of beverages:	
	– Compound alcoholic preparations of a kind used for the manufacture of beverages:	
2208.1001	– – Of an alcoholic strength by volume of more than 2.25% vol	20
2208.1009	– – Other	20
	– Spirits obtained by distilling grape wine or grape marc:	
2208.2001	– – Cognac	20
2208.2009	– – Other	20
2208.3000	– Whiskies	20
2208.4000	– Rum and tafia	20
	– Gin and Geneva:	
2208.5001	– – Gin	20
2208.5002	– – Geneva	20
	– Other:	
2208.9001	– – Of an alcoholic strength by volume of more than 2.25% vol:	
	– – Ethanol, undenatured, of a strength less than 80% by volume	25
	– – Other	20

2208.9002	– – Aqua vitae (brennivín)	20
2208.9003	– – Vodka	20
2208.9004	– – Liqueurs	20
2208.9009	– – Other	20
ex 2520	Gypsum,; anhydrite; plasters (consisting of calcined gypsum or calcium sulphate) whether or not coloured, with or without small quantities of accelerators or retarders:	
	– Plasters:	
2520.2001	– – Plasters specially prepared for use in dentistry	50
2839	Silicates; commercial alkali metal silicates:	
ex 2839.9000	– Other; excluding commercial metal silicates (lithium-, rubidium-, cesium- and francium silicates)	50
2905	Acyclic alcohols and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:	
	– Saturated monohydric alcohols:	
2905.1200	– – Propan-1-ol (propyl alcohol) and propan-2-ol (isopropyl alcohol)	18
2905.1300	– – Butan-1-ol (n-butyl alcohol)	18
2905.1400	– – Other butanols	18
2905.1500	– – Pentanol (amyl alcohol) and isomer thereof	18
2905.1600	– – Octanol (octyl alcohol) and isomers thereof	18
2905.1700	– – Dodecan-1-ol (lauryl alcohol), hexadecan-1-ol (cetyl alcohol) and octadecan-1-ol (stearyl alcohol)	18
2905.1900	– – Other	18
	– Unsaturated monohydric alcohols:	
2905.2100	– – Allyl alcohol	18
2905.2200	– – Acyclic terpene alcohols	18
2905.2900	– – Other	18
	– Diols:	
2905.3200	– – Propylene glycol (propane-1,2-diol)	18
2905.3900	– – Other	18
	– Other polyhydric alcohols:	
2905.4100	– – 2-Ethyl-2-(hydroxymethyl) propane-1,3-diol (trimethylolpropane)	18
2905.4200	– – Pentaerythritol	18
2905.4300	– – Mannitol	18
2905.4400	– – D-glucitol (sorbitol)	18
2905.4900	– – Other	18
2905.5000	– Halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives of acyclic alcohols	18
2911	2911.0000 Acetals and hemiacetals, whether or not with other oxygen function, and their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives	18
2915	Saturated acyclic mono-carboxylic acids and their anhydrides, halides, peroxides and peroxyacids; their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:	
	– Formic acid, its salts and esters:	
2915.1200	– – Salts of formic acid	18
2915.1300	– – Esters of formic acid	18
	– Acetic acid and its salts; acetic anhydride:	
2915.2100	– – Acetic acid	18
2915.2200	– – Sodium acetate	18
2915.2300	– – Cobalt acetates	18
2915.2400	– – Acetic anhydride	18
2915.2900	– – Other	18
	– Esters of acetic acid:	
2915.3100	– – Ethyl acetate	18

2915.3200	-- Vinyl acetate	18
2915.3300	-- N-Butyl acetate	18
2915.3400	-- Isobutyl acetate	18
2915.3500	-- 2-Ethoxyethyl acetate	18
2915.3900	-- Other	18
2915.4000	-- Mono-, di- or trichloroacetic acids, their salts and esters	18
2915.5000	-- Propionic acid, its salts and esters	18
2915.6000	-- Butyric acids, valeric acids, their salts and esters	18
2915.7000	-- Palmitic acid, stearic acid, their salts and esters	18
2915.9000	-- Other	18
2916	Unsaturated acyclic monocarboxylic acids, cyclic monocarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides and peroxyacids; their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:	
	-- Unsaturated acyclic monocarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:	
2916.1100	-- Acrylic acid and its salts	18
2916.1200	-- Esters of acrylic acid	18
2916.1300	-- Methacrylic acid and its salts	18
2916.1400	-- Esters of methacrylic acid	18
2916.1500	-- Oleic, linoleic or linolenic acids, their salts and esters	18
2916.1900	-- Other	18
2916.2000	-- Cyclanic, cyclenic or cycloterpenic monocarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives	18
	-- Aromatic monocarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:	
2916.3100	-- Benzoic acid, its salts and esters	18
2916.3200	-- Benzoyl peroxide and benzoyl chloride	18
2916.3300	-- Phenylacetic acid, its salts and esters	18
2916.3900	-- Other	18
2917	Polycarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides and peroxyacids; their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives:	
	-- Acyclic polycarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:	
2917.1100	-- Oxalic acid, its salts and esters	18
2917.1200	-- Adipic acid, its salts and esters	18
2917.1300	-- Azelaic acid, sebacic acid, their salts and esters	18
2917.1400	-- Maleic anhydride	18
2917.1900	-- Other	18
2917.2000	-- Cyclanic, cyclenic or cycloterpenic poly-carboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives	18
	-- Aromatic polycarboxylic acids, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:	
2917.3100	-- Dibutyl orthophthalates	18
2917.3100	-- Dicotyl orthophthalates	18
2917.3300	-- Dionyl or didecyl orthophthalates	18
2917.3400	-- Other esters of orthophthalic acid	18
2917.3500	-- Phthalic anhydride	18
2917.3600	-- Terephthalic acid and its salts	18
2917.3700	-- Dimethyl terephthalate	18
2917.3900	-- Other	18
2918	Carboxylic acids with additional oxygen function and their anhydrides, halides, peroxides and peroxyacids; their halogenated, sulphonated, nitrated or nitrosated derivatives;	
	-- Carboxylic acids with alcohol function, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:	
2918.1100	-- Lactic acid, its salts and esters	18
2918.1200	-- Tartaric acid	18

2918.1300	– – Salts and esters of tartaric acid	18
2918.1400	– – Citric acid	18
2918.1500	– – Salts and esters of citric acid	18
2918.1600	– – Gluconic acid, its salts and esters	18
2918.1700	– – Phenylglycolic acid (mandelic acid), its salts and esters	18
2918.1900	– – Other	18
	– Carboxylic acids with phenol function but without other oxygen function, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives:	
2918.2100	– – Salicylic acid and its salts	18
2918.2200	– – O-Acetylsalicylic acid, its salts and esters	18
2918.2300	– – Other esters of salicylic acid and their salts	18
2918.2900	– – Other	18
2918.3000	– Carboxylic acids with aldehyde or ketone function but without other oxygen function, their anhydrides, halides, peroxides, peroxyacids and their derivatives	18
2918.9000	– Other	18
2932	Heterocyclic compounds with oxygen hetero-atoma(s) only:	
	– Compounds containing an unfused furan ring (whether or not hydrogenated) in the structure:	
2932.1100	– – Tetrahydrofuran	18
2932.1200	– – 2-Furaldehyde (furfuraldehyde)	18
2932.1300	– – Furfuryl alcohol and tetrahydrofurfuryl alcohol	18
2932.1900	– – Other	18
	– Lactones:	
2932.2100	– – Coumarin, methylcoumarins and ethylcoumarins	18
2932.2900	– – Other lactones	18
2932.9000	– Other	18
2933	Heterocyclic compounds with nitrogen hetero-atom(s) only; nucleic acids and their salts:	
	– Compounds containing an unfused pyrazole ring (whether or not hydrogenated) in the structure:	
2933.1100	– – Phenazone (antipyrin) and its derivatives	18
2933.1900	– – Other	18
	– Compounds containing an unfused imidazole ring (whether or not hydrogenated) in the structure:	
2933.2900	– – Other	18
	– Compounds containing an unfused pyridine ring (whether or not hydrogenated) in the structure:	
2933.3100	– – Pyridine and its salts	18
2933.3900	– – Other	18
2933.4000	– Compounds containing a quinoline or isoquinoline ring-system (whether or not hydrogenated), not further fused	18
	– Compounds containing a pyrimidine ring (whether or not hydrogenated) or piperazine ring in the structure; nucleic acids and their salts:	
2933.5900	– – Other	18
	– Compounds containing an unfused triazine ring (whether or not hydrogenated) in the structure:	
2933.6100	– – Melamine	18
2933.6900	– – Other	18
	– Lactams:	
2933.7100	– – 6-Hexanelactam (epsilon-caprolactam)	18
2933.7900	– – Other lactams	18
2933.9000	– Other	18
2934	Other heterocyclic compounds:	
2934.1000	– Compounds containing an unfused thiazole ring (whether or not hydrogenated) in the structure	18

	2934.2000	– Compounds containing a benzothiazole ringsystem (whether or not hydrogenated), not further fused	18
	2934.3000	– Compounds containing a phenothiazine ringsystem (whether or not hydrogenated), not further fused	18
	2934.9000	– Other	18
2940	2940.0000	Sugars, chemically pure, other than sucrose, maltose, glucose and fructose; sugar esters, and their salts, other than products of heading No. 2937, 2938 or 2939	18
ex 2941		Antibiotics:	
	2941.1000	– Penicillins and their derivatives with a penicillanic acid structure; salts thereof	10
	2941.2000	– Streptomycins and their derivatives; salts thereof	10
	2941.3000	– Tetracyclines and their derivatives; salts thereof	10
	2941.4000	– Chloramphenicol and its derivatives; salts thereof	10
	2941.5000	– Erythromycin and its derivatives; salts thereof	10
	2941.9000	– Other	10
3006		Pharmaceutical goods specified in Note 3 to this Chapter:	
		– Dental cements and other dental fillings; bone reconstruction cements:	
	3006.4002	– – Silver amalgams for dental fillings	50
ex 3006.6000		– Chemical contraceptive preparations based on hormones or permicides:	
		– – Chemical contraceptive preparations based on hormones	50
3403		Lubricating preparations (including cutting-oil preparations, bolt or nut release preparations, anti-rust or anti-corrosion preparations and mould release preparations, based on lubricants) and preparations of a kind used for the oil or grease treatment of textile materials, leather, furskins or other materials, but excluding preparations containing, as basic constituents, 70% or more by weight of petroleum oils or of oils obtained from bituminous minerals:	
		– Containing petroleum oils or oils obtained from bituminous minerals:	
ex 3403.1100		– – Preparations for the treatment of textile materials, leather furskins or other materials:	
		– – – Waterdispersible textile lubricating preparations containing a high proportion of surface-active agents together with mineral oils and other chemicals	50
		– – Other:	
	3403.1901	– – – Anti-rust preparations based on lanolin and dissolved in white spirit even if the content of white spirit is 70% or more by weight	50
3407		Modelling pastes, including those put up for children's amusement; preparations known as "dental wax" or as "dental impression compounds", put up in sets, in packings for retail sale or in plates, horseshoe shapes, sticks or similar forms; other preparations for use in dentistry, with a basis of plaster (of calcined gypsum or calcium sulphate):	
	3407.0001	– Preparations for use in dentistry, with a basis of plaster	50
3505		Dextrins and other modified starches (for example, pre-gelatinised or esterified starches); glues based on starches, or on dextrins or other modified starches:	
	3505.1000	– Dextrins and other modified starches	25
	3505.1000	– Glues	25
3801		Artificial graphite; colloidal or semicolloidal graphite; preparations based on graphite or other carbon in the form of pastes, blocks, plates or other semi-manufactures:	
ex 3801.2000		– Colloidal or semi-colloidal graphite:	
		– – Colloidal graphite suspended in oil and semi-colloidal graphite	50
ex 3801.3000		– Carbonaceous pastes for electrodes and similar pastes for furnace linings, excluding carbons for making carbon brushes	50
		– Other:	

ex 3801.9000	– – Preparations based on graphite or other carbon in the form of pastes, mixed with oil	50
3804	3804.0000 Residual lyes from the manufacture of wood pulp, whether or not concentrated, desugared or chemically treated, including lignin sulphonates, but excluding tall oil of heading No. 3803, excluding concentrated sulphite lye	50
3805	Gum, wood or sulphate turpentine and other terpenic oils produced by the distillation or other treatment of coniferous woods; crude dipentene; sulphite turpentine and other crude para-cymen; pine oil containing alphaterpineol as the main constituent:	
ex 3805.9000	– Other:	
	– – Crude para-cymen other than sulphite turpentine	50
3809	Finishing agents, dye carriers to accelerate the dyeing or fixing of dyestuffs and other products and preparations (for example, dressings and mordants), of a kind used in the textile, paper, leather or like industries, not elsewhere specified or included:	
	– With a basis of amylaceous substances:	
ex 3809.1000	– – Auxillary preparations	50
ex 3809.1000	– – Other	25
	– Other:	
	– – Of a kind used in the textile industry:	
ex 3809.9100	– – – Auxillary preparations	50
ex 3809.9100	– – – Other	25
	– – Of a kind used in the paper industry:	
ex 3809.9201	– – – Auxillary preparations	50
ex 3809.9201	– – – Other	25
	– Other:	
ex 3809.9909	– – – Auxillary preparations	50
ex 3809.9909	– – – Other	25
3811	Anti-knock preparations, oxidation inhibitors, gum inhibitors, viscosity improvers, anti-corrosive preparations and other prepared additives, for mineral oils (including gasoline) or for other liquids used for the same purposes as mineral oils:	
	– Anti-knock preparations:	
ex 3811.1100	– – Based on lead compounds, excluding for mineral oils, including gasoline	50
ex 3811.1900	– – Other, excluding for mineral oils, including gasoline	50
	– Additives for lubricating oils:	
ex 3811.2100	– – Containing petroleum oils or oils obtained from bituminous minerals, excluding for mineral oils	50
ex 3811.2900	– – Other, excluding for mineral oils	50
ex 3811.9000	– Other, excluding for mineral oils, including gasoline	50
3812	Prepared rubber accelerators; compound plasticisers for rubber or plastics, not elsewhere specified or included; anti-oxidising preparations and other compound stabilisers for rubber or plastics:	
3812.2000	– Compound plasticisers for rubber or plastics	50
3812.3000	– Anti-oxidising preparations and other compound stabilisers for rubber or plastics	50
3817	Mixed alkylbenzenes and mixed alkylnaphthalenes, other than those of heading No. 2707 or 2902:	
3817.1000	– Mixed alkylbenzenes	50
3817.2000	– Mixed alkylnaphthalenes	50
3818	3818.0000 Chemical elements doped for use in electronics, in the form of discs, wafers or similar forms; chemical compounds doped for use in electronics	50

3823	Prepared binders for foundry moulds or cores; chemical products and preparations of the chemical or allied industries (including those consisting of mixtures of natural products), not elsewhere specified or included; residual products of the chemical or allied industries, not elsewhere specified or included:	
3823.1000	– Prepared binders for foundry moulds or cores, excluding foundry core binders based on natural resinous products	50
3823.3000	– Non-agglomerated metal carbides mixed together or with metallic binders	50
3823.5000	– Non-refractory mortars and concretes	50
3823.6000	– Sorbitol other than that of subheading No. 2905.44	50
	– Other:	
ex 3823.9001	– – Raw materials or auxiliary preparations for the production of industrial goods, n.e.s., excluding emulsifiers and preparations for tanning	50
3823.9002	– – Compound hardening agents	50
3823.9003	– – Inorganic composite solvents and thinners	50
3823.9004	– – Anti-rust preparations	50
3823.9005	– – Refrigerants	50
3823.9006	– – Residual products of the chemical or allied industries, n.e.s.	50
3823.9009	– – Other	50
ex 3919	Self-adhesive plates, sheets, film, foil, tape, strip and other flat shapes, of plastics, whether or not in rolls, of polymerisation and copolymerisation products (for example polyethylene, polytetra-haloethylenes, polyisobutylene, polystyrene, polyvinyl chloride, polyvinyl acetate, polyvinyl chloroacetate and other polyvinyl derivatives, polyacrylic and polymethacrylic derivatives, coumaroneindene resins):	
	– Other:	
3919.9001	– – Wall and ceiling covering	40
3919.9009	– – Other	40
ex 3919	Self-adhesive plates, sheets, film, foil, tape, strip and other flat shapes, of plastics, whether or not in rolls, of other high polymers, artificial resins and artificial plastic materials, including alginic acid, its salts and esters; linoxyn:	
	– Other:	
3919.9001	– – Wall and ceiling covering	30
3919.9009	– – Other	30
ex 3920	Other plates, sheets, film, foil and strip, of plastics, non-cellular and not reinforced, laminated, supported or similarly combined with other materials, of polymerisation and copolymerisation products (for example, polyethylene, polytetrahaloethylenes, polyisobutylene, polystyrene, polyvinyl chloride, polyvinyl acetate, polyvinyl chloroacetate and other polyvinyl derivatives, polyacrylic and polymethacrylic derivatives, coumarone-indene resins), excluding products for photoengravings, shoe manufacture and products not patterned or printed of a thickness not exceeding 0.4 mm	40
ex 3920	Other plates, sheets, film, foil, and strip, of plastics, non-cellular and not reinforced, laminated, supported or similarly combined with other materials, of other high polymers, artificial resins and artificial plastic materials, including alginic acid, its salts and esters; linoxyn, excluding products for photoengravings, shoe manufacture and products not patterned or printed of a thickness not exceeding 0.4 mm	30
ex 3921	Other plates, sheets, film, foil and strip, of plastics of polymerisation and copolymerisation products (for example polyethylene, polytetra-haloethylenes, polyisobutylene, polystyrene, polyvinyl chloride, polyvinyl acetate, polyvinyl chloroacetate and other polyvinyl derivatives, polyacrylic and polymethacrylic derivatives, coumarone-indene resins), excluding products for photo-engravings, shoe manufacture and products not patterned or printed of a thickness not exceeding 0.4 mm	40

ex 3921

Other plates, sheets, film, foil and strip, of plastics, of other high polymers, artificial resins and artificial plastic materials, including alginic acid; its salts and esters; linoxyn, excluding products for photoengravings, shoe manufacture and products not patterned or printed of a thickness not exceeding 0.4 mm

30

**TABLE VIII TO PROTOCOL A
CSFR**

<i>Heading No.</i>	<i>H.S. Code</i>	<i>Description of products</i>	<i>Rate of Duty</i> **	<i>Years</i> *
04.03		Buttermilk, curdled milk and cream, yogurt, kephir and other fermented or acidified milk and cream, whether or not concentrated or containing added sugar or other sweetening matter or flavoured or containing added fruit, nuts or cocoa.		
ex 0403.10		– Yogurt:		
51 to 99		– – Flavoured or containing added fruit or cocoa	10	2
ex 0403.90		– Other:		
71 to 99		– – Flavoured or containing added fruit or cocoa	30	3
15.17		Margarine; edible mixtures or preparations of animal or vegetable fats or oils or of fractions of different fats or oils of this Chapter, other than edible fats or oils or their fractions of heading No. 15.16.		
ex 1517.10		– Margarine, excluding liquid margarine:		
10		– – Containing more than 10% but not more than 15% by weight of milkfats	20	2
ex 1517.90		– Other:		
10		– – Containing more than 10% but not more than 15% by weight of milkfats	20	2
17.04		Sugar confectionery (including white chocolate), not containing cocoa.		
1704.10		– Chewing gum, whether or not sugarcoated	25	1
1704.90		– Other:		
10		– – Liquorice extract containing more than 10% by weight of sucrose but not containing other added substances	25	1
30		– – White chocolate	25	1
51 to 99		– – Other	25	3
18.03		Cocoa paste, whether or not defatted.	6	2
18.04		Cocoa butter, fat and oil.	1,5	2
18.05		Cocoa powder, not containing added sugar or other sweetening matter.	10	2
18.06		Chocolate and other food preparations containing cocoa.	15	3
19.01		Malt extract; food preparations of flour, meal, starch or malt extract, not containing cocoa powder or containing cocoa powder in a proportion by weight of less than 50%, not elsewhere specified or included; food preparations of goods of headings Nos. 04.01 to 04.04, not containing cocoa powder or containing cocoa powder in a proportion by weight of less than 10%, not elsewhere specified or included.		

** Applies from 1.1.1992 to 31.12.1994.

* Column "years" indicates number of years in which the non-agricultural component in import duty will be gradually abolished starting from 1 January 1995.

<i>Heading No.</i>	<i>H.S. Code</i>	<i>Description of products</i>	<i>Rate of Duty **</i>	<i>Years *</i>
	1901.10	– Preparations for infant use, put up for retail sale	11	1
	1901.20	– Mixes and doughs for the preparation of bakers' wares of heading No. 19.05	11	1
	1901.90	– Other:		
		– – Malt extract	9.8	3
	90	– – Other	9.8	3
19.02		Pasta, whether or not cooked or stuffed (with meat or other substances) or otherwise prepared, such as spaghetti, macaroni, noodles, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; couscous, whether or not prepared.		
		– Uncooked pasta, not stuffed or otherwise prepared:		
	1902.11	– – Containing eggs	12	2
	1902.19	– – Other	12	2
ex	1902.20	– Stuffed pasta, whether or not cooked or otherwise prepared:		
		– – Other:		
	91	– – – Cooked	13	1
	99	– – – Other	12	1
	1902.30	– Other pasta	10	1
	1902.40	– Couscous	11	1
19.03		Tapioca and substitutes therefor prepared from starch, in the form of flakes, grains, pearls, siftings or in similar forms.	4	1
19.04		Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals or cereal products (for example, corn flakes); cereals, other than maize (corn), in grain form, pre-cooked or otherwise prepared.		
		– Prepared foods obtained by the swelling or roasting of cereals or cereal products		
	1904.10	10 – – Obtained from maize	9	1
	30	– – Obtained from rice	free	–
	90	– – Other	9	1
	1904.90	– Other:		
	10	– – Rice	35	1
	90	– – Other	9	1
19.05		Bread, pastry, cakes, biscuits and other bakers' wares, whether or not containing cocoa; communion wafers, empty cachets of a kind suitable for pharmaceutical use, sealing wafers, rice paper and similar products.		
	1905.10	– Crispbread	9	2
	1905.20	– Gingerbread and the like	10	2
	1905.30	– Sweet biscuits; waffles and wafers:		
	11 to 59		10	3
		– – – Waffles and wafers:		
	91	– – – – Salted, whether or not filled	10	1
	99	– – – – Other	10	3
	1905.40	– Rusks, toasted bread and similar toasted products	10	1
	1905.90	– Other	10	1
21.01		Extracts, essences and concentrates, of coffee, tea or maté, and preparations with a basis of these products or with a basis of coffee, tea or maté; roasted chicory and other roasted coffee substitutes, and extracts, essences and concentrates thereof.		
ex	2101.10	– Extracts, essences and concentrates, of coffee, and preparations with a basis of these extracts, essences or concentrates or with a basis of coffee:		
		– – Preparations:		
	99	– – – Other	5	1

<i>Heading No.</i>	<i>H.S. Code</i>	<i>Description of products</i>	<i>Rate of Duty **</i>	<i>Years *</i>
	2101.20	– Extracts, essences and concentrates, of tea or maté, and preparations with a basis of these extracts, essences or concentrates or with a basis of tea or maté	5	1
	2101.30	– Roasted chicory and other roasted coffee substitutes, and extracts, essences and concentrates thereof	16	3
21.02		Yeasts (active or inactive); other single-cell micro-organisms, dead (but not including vaccines of heading No. 30.02); prepared baking powders.		
	2102.10	– Active yeasts:		
	10	– – Culture yeast	10	3
	31 to 39	– – Bakers' yeast	8	3
	90	– – Other	8	3
ex 2102.20		– Inactive yeasts; other single-cell micro-organisms, dead:		
		– – Inactive yeasts:		
	11	– – – In tablet, cube or similar form, or immediate packing of a net content not exceeding 1 kg	8	1
	2102.30	– Prepared baking powders	9	1
21.03		Sauces and preparations therefor; mixed condiments and mixed seasonings; mustard flour and meal and prepared mustard.		
	2103.10	– Soya sauce	free	–
	2103.20	– Tomato ketchup and other tomato sauces	10	3
ex 2103.30		– Mustard flour and meal and prepared mustard:		
	90	– – Prepared mustard	9	1
ex 2103.90		– Other:		
	90	– – Other	10	1
21.04		Soups and broths and preparations therefor; homogenised composite food preparations.		
	2104.10	– Soups and broths and preparations therefor	7	1
	2104.20	– Homogenised composite food preparations	10	1
21.05		Ice cream and other edible ice, whether or not containing cocoa.	6	3
21.06		Food preparations not elsewhere specified or included.		
	2106.10	– Protein concentrates and textured protein substances	8.8	1
ex 2106.90		– Other:		
	10	– – Cheese fondues	8.2	1
		– – Other:		
	91	– – – Containing no milkfats, milk proteins, sucrose, isoglucose, glucose or starch or containing less than 1.5 % milkfat, 2.5 % milk proteins, 5 % sucrose or isoglucose, 5 % glucose or starch	8.2	1
	99	– – – Other	8.2	1
22.02		Waters, including mineral waters and aerated waters, containing added sugar or other sweetening matter or flavoured, and other non-alcoholic beverages, not including fruit or vegetable juices of heading No. 20.09.		
	2202.10	– Waters, including mineral waters and aerated waters, containing added sugar or other sweetening matter or flavoured	11	1
ex 2202.90		– Other:		
	10	– – Not containing products of heading Nos. 401 to 0404 or fat obtained from products of heading Nos. 0401 to 0404	11	1
22.03		Beer made from malt.	24	1

<i>Heading No.</i>	<i>H.S. Code</i>	<i>Description of products</i>	<i>Rate of Duty **</i>	<i>Years *</i>
22.05		Vermouth and other wine of fresh grapes flavoured with plants or aromatic substances.		
	2205.10	– In containers holding 2 l or less	20	2
	2205.90	– Other	20	2
22.08		Undenatured ethyl alcohol of an alcoholic strength by volume of less than 80 % vol; spirits, liqueurs and other spirituous beverages; compound alcoholic preparations of a kind used for the manufacture of beverages.		
ex 2208.10		– Compound alcoholic preparations of a kind used for the manufacture of beverages:		
	90	– – Other	25	1
	2208.20	– Spirits obtained by distilling grape wine or grape marc	25	1
	2208.30	– Whiskies	15	1
	2208.40	– Rum and tafia	15	1
	2208.50	– Gin and Geneva	15	1
ex 2208.90		– Other:		
		– – Arrack, in containers holding:		
	11	– – – 2 litres or less	15	1
	19	– – – More than 2 litres	15	1
		– – Vodka of an alcoholic strength by volume of 45.4% vol or less and plum, pear or cherry spirit (excluding liqueurs), in containers holding:		
	31 + 33	– – – 2 litres or less	15	1
	39	– – – More than 2 litres	15	1
		– – Other spirits, liqueurs and other spirituous beverages, in containers holding:		
	51 + 53	– – – 2 litres or less	15	1
		– – Other spiritous beverages in containers holding:		
	55 and 59	– – – 2 litres or less	15	1
	71 to 79	– – – More than 2 litres	15	1
		– – Undenatured ethyl alcohol of an alcoholic strength by volume of less than 80 % vol, in containers holding:		
	91	– – – 2 litres or less	25	1
	99	– – – More than 2 litres	25	1

ANNEX II REFERRED TO IN SUB-PARAGRAPH (c) OF ARTICLE 2

Article 1

1. Unless otherwise provided for in this Annex, fish and other marine products, as specified below, are covered by the provisions of the Agreement.

2. Upon the date of entry into force of the Agreement all customs duties on imports and charges having equivalent effect shall be abolished for these products originating in the EFTA States and in the CSFR unless otherwise specified below.

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
02.08	Other meat and edible meat offal, fresh chilled or frozen:
ex 0208.90	– Other:
	– – Of whale ¹

¹ Import ban for whale products is applied by Austria, Finland, Liechtenstein, Sweden and Switzerland on the basis of the CITES Convention.

*HS heading No.**Description of products*

Chapter 3	Fish and crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates
15.04	Fats and oils and their fractions, of fish or marine mammals, whether or not refined, but not chemically modified
15.16	Animal or vegetable fats and oils and their fractions, partly or wholly hydrogenated, inter-esterified, re-esterified or elaidinised, whether or not refined, but not further prepared:
ex 1516.10	– Animal fats and oils and their fractions: – – Obtained entirely from fish or marine mammals ¹
16.03	Extracts and juices of meat, fish or crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates:
ex 1603.00	– Extracts and juices of whale meat, fish or crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates ¹
16.04	Prepared or preserved fish; caviar and caviar substitutes prepared from fish eggs
16.05	Crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates, prepared or preserved
23.01	Flours, meals and pellets, of meat or meat offal, of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates, unfit for human consumption; greaves:
ex 2301.10	– Flours, meals and pellets, of meat or meat offal; greaves: – – Whale meal ¹
2301.20	– Flours, meals and pellets of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates
23.09	Preparations of a kind used in animal feeding:
ex 2309.90	– Other: – – Fish solubles

¹ Import ban for whale products is applied by Austria, Finland, Liechtenstein, Sweden and Switzerland on the basis of the CITES Convention.

Article 2

1. Unless otherwise mentioned in paragraphs 2 to 4, after 31 December 1993 aid measures to the fishing sector shall fall under the disciplines of Article 19 of the Agreement and its interpretation in Annex XII.

2. The following aid measures to the fishing sector are considered normally not to be in accordance with the Agreement:

- General aid measures concerning the sector as a whole and which are not fully directed towards structural measures in accordance with the provisions of paragraph (c)(ii) of Annex XII;
- tax concessions other than those that directly offset cost disadvantages clearly linked to special conditions prevailing in the fishing sector;
- social measures if the subsidy element of such measures exceeds what is generally applied in other sectors, taking into account the special conditions prevailing in the fishing sector.

3. The following aid measures shall normally be considered to be in accordance with the provisions of Article 19 of the Agreement:

- Aid measures in the form of lowest permitted domestic first hand sales prices for fish and the purchase of surpluses that are applied in order to offset serious market disturbances;

- regional aid measures to the extent that they are necessary for maintaining fishing activities in regions that are to an above-average degree dependent on such activities and where income from fishing is clearly below the national average in the fishing sector. Such regional measures shall not more than offset cost disadvantages in relation to other locations for fisheries. States Parties to the Agreement introducing or maintaining such measures shall, in accordance with the provisions of Annex XII, provide sufficient information on the regional situation leading to the introduction or maintenance of such measures.
- 4. The following aid measures are considered not to be in accordance with the Agreement:
 - Aid in accordance with paragraph (c)(vi) of Annex XII, as concerns the fishing sector.
 - Aid in accordance with paragraph (c)(viii) of Annex XII, as concerns fishing activities.

Article 3

1. Austria may maintain customs duties on imports of the following products originating in the CSFR:

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
ex 03.01 to 03.05	Other freshwater fish than eels
03.05	Fish, dried, salted or in brine; smoked fish, whether or not cooked before or during the smoking process; fish meal fit for human consumption:
ex 0305.42	– – Smoked herring other than kippers
ex 0305.49	– – Other smoked saltwater fish
16.04	Prepared or preserved fish; caviar and caviar substitutes prepared from fish eggs:
	– Fish, whole or in pieces, but not minced:
1604.12	– – Herrings

These arrangements shall be taken up for a review before 1 January 1994 with the view to endeavour to improve trade in fish.

2. Austria may maintain customs duties on imports for the following fish and other marine products originating in the CSFR:

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
15.04 and ex 15.16	Fats and oils for human consumption

Article 4

On the following products originating in the CSFR Finland may temporarily maintain its present regime. Not later than 31 December 1992 Finland shall present a fixed timetable for the elimination of these exemptions.

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
ex 03.02	Fish, fresh or chilled, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04: – Salmon – Baltic herring
ex 03.03	Fish, frozen, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04: – Salmon – Baltic herring
ex 03.04	Fish fillets and other fish meat (whether or not minced), fresh, chilled or frozen – Fresh or chilled fillets of salmon – Fresh or chilled fillets of Baltic herring (The term "fillet" shall also cover fillets where the two sides are joined together, for example, by the back or the belly.)

Article 5

1. Liechtenstein and Switzerland may maintain customs duties on imports of the following products originating in the CSFR:

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
ex 03.01 to 03.05	Fish, except ex 03.04 frozen fillets, other than saltwater fish, carp, eels and salmon

These arrangements shall be taken up for a review before 1 January 1994 with the view to endeavour to improve trade in fish.

2. Liechtenstein and Switzerland may maintain customs duties on imports and charges having equivalent effect for the following fish and other marine products originating in the CSFR:

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
ex Chapter 15	Fats and oils for human consumption
ex Chapter 23	Feedingstuffs for production animals.

Article 6

On the following products originating in the CSFR Sweden may until 31 December 1993 apply quantitative restrictions on imports, in so far as this may be necessary to avoid serious disturbances in the Swedish market.

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
ex 03.02	Fish, fresh or chilled, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04: – Herring – Cod

Article 7

1. The CSFR may maintain customs duties on imports of the following products originating in Austria:

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
ex 03.01 to 03.05	Other freshwater fish than eels
03.05	Fish, dried, salted or in brine; smoked fish, whether or not cooked before or during the smoking process; fish meal fit for human consumption:
ex 0305.42	– – Smoked herring other than kippers
ex 0305.49	– – Other smoked saltwater fish
16.04	Prepared or preserved fish; caviar and caviar substitutes prepared from fish eggs:
	– Fish, whole or in pieces, but not minced:
1604.12	– – Herrings

2. The CSFR may maintain customs duties on imports of the following products originating in Switzerland:

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
ex 03.01 to 03.05	Fish, except ex 03.04 frozen fillets, other than saltwater fish, carp, eels and salmon

3. The arrangements referred to in paragraph 1 and 2 of this Article shall be taken up for a review before 1 January 1994 with the view to endeavour to improve trade in fish.

¹ Import ban for whale products is applied by Austria, Finland, Liechtenstein, Sweden and Switzerland on the basis of the CITES Convention.

ANNEX V
REFERRED TO IN PARAGRAPH 2 OF ARTICLE 7

1. The abolition of export duties and charges having equivalent effect does not apply to Iceland in respect of the products listed in Table A.

2. Liechtenstein and Switzerland shall abolish the export duties and charges having equivalent effect applicable to products listed in Table B on 1 January 1993.

TABLE A TO ANNEX V
System of export levy on fish products
which Iceland may retain

Icelandic Law No. 4 of 28 February 1966 as amended by Laws Nos. 79 of 31 December 1968, 73 of 1 June 1970, 4 of 30 March 1971 and 17 of 4 May 1972, concerning export levy on fish products

Article 1

A levy shall be applied to exports of Icelandic fish products specified in this Law.

Fish caught by fishing vessels registered in Iceland shall be considered as Icelandic products even if such fish is caught outside Icelandic fishing limits and not processed ashore.

Article 2

In accordance with this Law, the export levy on fish products shall be applied as follows:

1. A levy of 2,300 Icelandic Crowns per ton shall be applied to exports of frozen fish fillets, frozen fish roes, salted whitefish, salted fish fillets, belly of salted cod, salted fish roes not elsewhere specified, salted fish bits, salted and frozen fish tongues, stockfish, dried fish heads, shellfish and preserved fish products in hermetic containers.

Should the levy applied under this Article exceed 4-5% of the fob value of the fish products in question, the Ministry of Fisheries may decide to abolish the part of the levy which is in excess thereof.

2. A levy of 3% of the fob value shall be applied to exports of whole frozen fish, frozen fish waste, frozen Norway lobster, frozen shrimp, frozen capelin, capelin meal, capelin oil and hydrogenated oils and fats from fish or marine mammals.

3. A levy of 5% of the fob value shall be applied to exports of whale products other than preserved in hermetic containers.

4. A levy of 6% of the fob value shall be applied to exports of fish meal, redfish meal, Norway lobster meal, shrimp meal, liver meal, codliver oil, redfish oil, whole frozen herring, frozen herring fillets, salted herring, salted herring fillets, salted lumpfish roes and other fish products not specified in this Article.

500 Icelandic Crowns per 100 kg of contents may be deducted from the fob value of salted herring and salted lumpfish roes to cover packing costs.

5. A levy of 7% of the fob value shall be applied to exports of fresh and chilled fish.

The Ministry of Fisheries may, however, decide that the levy on fresh or chilled herring shall be equal to that which would have been applicable had the herring been processed in Iceland by the same method as is to be used abroad (see points 4 and 6 of this Article).

6. A levy of 8% of the fob value shall be applied to exports of herring meal, herring solubles and herring oil.

7. Seal products are not subject to the export levy.

For the purposes of point 1, uncooked preserved products in hermetic containers shall mean uncooked preserved products ready for consumption in hermetic containers of 10 kg net or less. Fully processed uncooked products in larger containers shall also be regarded as uncooked preserved products in hermetic containers if the exporter supplies proof that the value of the unprocessed product is less than one-third of the export value of the exported products.

Where Icelandic vessels sell, in foreign ports, fresh or processed fish products caught by their own or other vessels and subject to this levy, the said levy shall be applied on the gross value of such sales, less customs duties and other unloading and sales charges, in accordance with rules issued by the Ministry of Fisheries.

Article 3

The Treasury shall collect the export levy in accordance with the provision of Article 2, and the receipts shall be distributed as follows:

1. For payments of insurance premiums for fishing vessels in accordance with rules issued by the Ministry of Fisheries	82-0%
2. To the Fisheries Loan Fund of Iceland	11-4%
3. To the Fisheries Fund	3-1%
4. To the building of vessels for ocean and fishery research	1-8%
5. For the building of Fisheries Research Institutes	0-7%
6. To the Federation of Icelandic Fishing Vessel Owners	0-5%
7. To seamen's unions in accordance with rules issued by the Ministry of Fisheries	0-5%

Payment of the insurance premiums for fishing vessels referred to in item 1 may be subject to the condition that the insurance company concerned be a member of the Underwriters' Reinsurance Union and be required to apply certain rules concerning calculation of premium rates, insurance terms and hull values.

Whalers may be exempted from these conditions and are then entitled to reimbursement of their contribution to the Fishing Vessels' Insurance Fund instead of the insurance premiums.

Article 4

The levy provided for in Article 2, points 2, 3 and 4, shall be applied to the selling price of the products, including packing, fob vessels in the first port of landing. The value of the products sold cif or under other terms, shall be adjusted to the fob valued in accordance with rules issued by the Ministry of Trade.

Where unsold products are exported the export levy provided for in Article 2, points 2, 3 and 4 shall be calculated on the basis of the minimum export price stipulated in the export licence.

If the exporter supplies proof, within 6 months of the date shown on the bill of lading, that the price of an unsold fish product, as determined by the competent authority, is higher than the actual selling price, the Ministry of Finance shall refund the difference, subject to confirmation by the Ministry of Trade that sale at the lower price has been approved.

The levy provided for in Article 2, point 1 shall be applied to the net weight of the sold product, which must be indicated in the export documents.

Article 5

The export levy falls due as soon as a ship has been cleared for sailing or before landing, should customs clearance not be required. The Ministry of Fisheries may, however, authorize the shipper to pay the dues when he receives the foreign currency, provided that the transaction is carried out through an Icelandic bank and that he gives the Customs Authorities a promissory note, representing the exchange value of the sum due.

Article 6

Shippers of products covered by the provisions of this Law shall submit to the competent authority before a ship is cleared for sailing or before landing a duplicate or a certified copy of the bill of landing or other shipping documents, an export declaration, an invoice and, if required, a certificate of inspection, together with an export licence. If no export document has been issued, the shipper shall make a declaration regarding the quantity being shipped.

The provisions of this Article concerning the shipper shall also apply to the master of the ship, in the event of absence of or negligence by the shipper, and to the shipbrokers.

The levy shall be applied on the basis of the information contained in the documents mentioned in this Article.

Article 7

The ship and its cargo shall constitute surety for payment of the export levy.

Article 8

The competent authorities shall draw up a statement of export levies collected under the provisions of this Law in accordance with the instructions given by the Ministry of Finance and the rules relating to public accounts.

Article 9

Any infringement of this Law is liable to a fine unless another law provides for a stricter penalty. Moreover, any shipper, ship's master or shipbroker found guilty of giving incorrect information about a ship's cargo shall pay triple the export levy in respect of which the fraud was attempted.

The fines shall be paid to the Treasury.

Should the competent authorities suspect that the documents referred to in Article 6 are incorrect, they shall inspect the ship's cargo before shipment or landing, or shall by some other means obtain the documents necessary for this purpose.

Article 10

Infringements of this Law shall be tried under the provisions of the law governing criminal procedure.

Article 11

The Government shall be authorized to apply levies on the net weight of the products specified in Article 2, point 1 of this Law in accordance with Article 9 of Law No. 77 of 28 April 1962 on the Fisheries Catch Equalization Fund and Article 9 Act No. 42 of 9 June 1960 on Fresh Fish Inspection.

Article 12

The Ministry of Fisheries may issue a regulation laying down further directives concerning the application of this Law.

TABLE B TO ANNEX V

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
26.20	Ash and residues (other than from the manufacture of iron or steel), containing metals or metal components
2620.40	– Containing mainly aluminium
74.04	Copper waste and scrap
76.02	Aluminium waste and scrap

ANNEX VI

REFERRED TO IN PARAGRAPH 2 OF ARTICLE 8

1. ...

2. The abolition of quantitative restrictions on imports and measures having equivalent effect shall not apply to Iceland with regard to petroleum oils, brooms and brushes as enumerated below.

<i>HS heading No.</i>	<i>Description of products</i>
27.09	Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude
27.10	Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude; preparations not elsewhere specified or included, containing by weight 70% or more of petroleum oils or of oils obtained from bituminous minerals, these oils being the basic constituents of the preparations

- Partly refined petroleum, including topped crudes
- Motor spirit, excluding aircraft
- Gas oil, domestic fuel oil and light fuel oil

- 96.03 Brooms, brushes (including brushes constituting parts of machines, appliances or vehicles), hand-operated mechanical floor sweepers, not motorised, mops and feather dusters; prepared knots and tufts for broom or brush making; paint pads and rollers; squeegees (other than roller squeegees)**
- ex 96.03 Brooms and brushes (excluding brushes of a kind used as parts of machines, paint rollers, squeegees, mops, artist's brushes and tooth brushes)

ANNEX VII

REFERRED TO IN PARAGRAPH 3 OF ARTICLE 8

CSFR shall progressively abolish quantitative restrictions on imports and measures having equivalent effect by the end of the fifth year after the entry into force of the Agreement on the products enumerated below.

<i>Heading No.</i>	<i>HS. Code</i>	<i>Description of products</i>
26.12		Uranium or thorium ores and concentrates.
28.44		Radioactive chemical elements and radioactive isotopes (including the fissile or fertile chemical elements and isotopes) and their compounds; mixtures and residues containing these products.
2844.10		– Natural uranium and its compounds; alloys, dispersions (including cermetes), ceramic products and mixtures containing natural uranium or natural uranium compounds
2844.20		– Uranium enriched in U235 and its compounds; plutonium and its compounds; alloys, dispersions (including cermetes), ceramic products and mixtures containing uranium enriched in U235, plutonium or compounds of these products
47.07		Waste and scrap of paper or paperboard.
72.04		Ferrous waste and scrap; remelting scrap ingots of iron or steel.

¹ Garments for boys and girls up to 152 cm to be excluded from this subheading.

ANNEX IX

REFERRED TO IN PARAGRAPH 3 OF ARTICLE 9

The CSFR shall abolish quantitative restrictions on exports and any measure having equivalent effect at the latest by the end of the fifth year after the entry into force of the Agreement on the products enumerated below.¹

<i>Heading No.</i>	<i>H.S. Code</i>	<i>Description of products</i>
25.05		Natural sands of all kinds, whether or not coloured, other than metal-bearing sands of Chapter 26.
25.07		Kaolin and other kaolinic clays, whether or not calcined.

¹ The licenses are intended for monitoring exports. Any restrictions on grounds of difficulties in the CSFR market for a listed product shall be introduced by an ad hoc decision of the CSFR, of which the EFTA States shall be informed immediately.

<i>Heading No.</i>	<i>H.S. Code</i>	<i>Description of products</i>
25.17		Pebbles, gravel, broken or crushed stone, of a kind commonly used for concrete aggregates, for road metalling or for railway or other ballast, shingle and flint, whether or not heat-treated; macadam of slag, dross or similar industrial waste, whether or not incorporating the materials cited in the first part of the heading; tarred macadam; granules, chippings and powder, of stones of heading No. 25.15 or 25.16, whether or not heat-treated.
	2517.10	– Pebbles, gravel, broken or crushed stone, of a kind commonly used for concrete aggregates, for road metalling or for railway or other ballast, shingle and flint, whether or not heat-treated
25.23		Portland cement, aluminous cement, slag cement, supersulphate cement and similar hydraulic cements, whether or not coloured or in the form of clinkers.
		– Portland cement:
	2523.21	– – White cement, whether or not artificially coloured
	2523.29	– – Other
	2523.90	– Other hydraulic cements
26.20		Ash and residues (other than from the manufacture of iron or steel), containing metals or metal compounds.
		– Containing mainly zinc :
	2620.11	– – Hard zinc spelter
	2620.20	– Containing mainly lead
	2620.30	– Containing mainly copper
	2620.40	– Containing mainly aluminium
27.01		Coal; briquettes, ovoids and similar solid fuels manufactured from coal.
	ex 2701.00	– Coal suitable for coking
		– Coal for the production of energy
27.02		Lignite, whether or not agglomerated, excluding jet.
27.04		Coke and semi-coke of coal, of lignite or of peat, whether or not agglomerated; retort carbon.
27.10		Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude; preparations not elsewhere specified or included, containing by weight 70 % or more of petroleum oils or of oils obtained from bituminous minerals, these oils being the basic constituents of the preparations.
	ex 2710.00	– Motor spirit
		– Diesel oil
		– Light heating oils
		– Heavy heating oils
27.16		Electrical energy. (optional heading)
30.02		Human blood; animal blood prepared for therapeutic, prophylactic or diagnostic uses; antisera and other blood fractions; vaccines, toxins, cultures of micro-organisms (excluding yeasts) and similar products.
	3002.10	– Antisera and other blood fractions
	3002.90	– Other
30.03		Medicaments (excluding goods of heading No. 30.02, 30.05 or 30.06) consisting of two or more constituents which have been mixed together for therapeutic or prophylactic uses, not put up in measured doses or in forms or packings for retail sale.

<i>Heading No.</i>	<i>H.S. Code</i>	<i>Description of products</i>
30.04		Medicaments (excluding goods of heading No. 30.02, 30.05 or 30.06) consisting of mixed or unmixed products for therapeutic or prophylactic uses, put up in measured doses or in forms or packings for retail sale.
31.02		Mineral or chemical fertilisers, nitrogenous.
	3102.40	– Mixtures of ammonium nitrate with calcium carbonate or other inorganic non-fertilising substances
41.01		Raw hides and skins of bovine or equine animals (fresh, or salted, dried, limed, pickled or otherwise preserved, but not tanned, parchment-dressed or further prepared), whether or not dehaired or split.
	4101.10	– Whole hides and skins of bovine animals, of a weight per skin not exceeding 8 kg when simply dried, 10 kg when dry-salted, or 14 kg when fresh, wet-salted or otherwise preserved
		– Other hides and skins of bovine animals, fresh or wet-salted:
	4101.21	– – Whole
	4101.22	– – Butts and bends
	4101.29	– – Other
	4101.30	– Other hides and skins of bovine animals, otherwise preserved
41.02		Raw skins of sheep or lambs (fresh, or salted, dried, limed, pickled or otherwise preserved, but not tanned, parchment-dressed or further prepared), whether or not with wool on or split, other than those excluded by Note 1 (c) to this Chapter.
41.03		Other raw hides and skins (fresh, or salted, dried, limed, pickled or otherwise preserved, but not tanned, parchment-dressed or further prepared), whether or not dehaired or split, other than those excluded by Note 1 (b) or 1 (c) to this Chapter.
	4103.90	– Other
44.01		Fuel wood, in logs, in billets, in twigs, in faggots or in similar forms; wood in chips or particles; sawdust and wood waste and scrap, whether or not agglomerated in logs, briquettes, pellets or similar forms.
	4401.10	– Fuel wood, in logs, in billets, in twigs, in faggots or in similar forms
		– Wood in chips or particles:
	4401.21	– – Coniferous
	4401.22	– – Non-coniferous
44.03		Wood in the rough, whether or not stripped of bark or sapwood, or roughly squared.
	4403.20	– Other, coniferous
		– Other :
	4403.91	– – Of oak (<i>Quercus</i> spp.)
	4403.92	– – Of beech (<i>Fagus</i> spp.)
	4403.99	– – Other
44.06		Railway or tramway sleepers (cross-ties) of wood.
44.07		Wood sawn or chipped lengthwise, sliced or peeled, whether or not planed, sanded or finger-jointed, of a thickness exceeding 6 mm.
	4407.10	– Coniferous
		– Other :
	4407.91	– – Of oak (<i>Quercus</i> spp.)
	4407.92	– – Of beech (<i>Fagus</i> spp.)
	4407.99	– – Other
47.03		Chemical wood pulp, soda or sulphate, other than dissolving grades.
		– Semi-bleached or bleached :
	4703.21	– – Coniferous
	4703.29	– – Non-coniferous

<i>Heading No.</i>	<i>H.S. Code</i>	<i>Description of products</i>
47.04		Chemical wood pulp, sulphite, other than dissolving grades.
		– Semi-bleached or bleached:
	4704.21	– – Coniferous
	4704.29	– – Non-coniferous
71.06		Silver (including silver plated with gold or platinum), unwrought or in semi-manufactured forms, or in powder form.
71.08		Gold (including gold plated with platinum) unwrought or in semi-manufactured forms, or in powder form.
72.01		Pig iron and spiegeleisen in pigs, blocks or other primary forms.
72.04		Ferrous waste and scrap; remelting scrap ingots of iron or steel.
72.06		Iron and non-alloy steel in ingots or other primary forms (excluding iron of heading No. 72.03).
72.07²		Semi-finished products of iron or non-alloy steel.
72.08²		Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of 600 mm or more, hot-rolled, not clad, plated or coated.
72.09²		Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of 600 mm or more, cold-rolled (cold-reduced), not clad, plated or coated.
72.10²		Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of 600 mm or more, clad, plated or coated.
72.11²		Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of less than 600 mm, not clad, plated or coated.
72.12²		Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of less than 600 mm, clad, plated or coated.
72.13²		Bars and rods, hot-rolled, in irregularly wound coils, of iron or non-alloy steel.
72.14²		Other bars and rods of iron or non-alloy steel, not further worked than forged, hot-rolled, hot-drawn or hot-extruded, but including those twisted after rolling.
72.15²		Other bars and rods of iron or non-alloy steel.
72.16³		Angles, shapes and sections of iron or non-alloy steel.
72.18³		Stainless steel in ingots or other primary forms; semi-finished products of stainless steel.
72.19³		Flat-rolled products of stainless steel, of a width of 600 mm or more.
72.20³		Flat-rolled products of stainless steel, of a width of less than 600 mm.
72.21³		Bars and rods, hot-rolled, in irregularly wound coils, of stainless steel.
72.22³		Other bars and rods of stainless steel; angles, shapes and sections of stainless steel.
72.23³		Wire of stainless steel.

² No restrictions on exports to the EC or USA

³ No restrictions on exports to the EC or USA

<i>Heading No.</i>	<i>H.S. Code</i>	<i>Description of products</i>
72.24 ³		Other alloy steel in ingots or other primary forms; semi-finished products of other alloy steel.
72.25 ³		Flat-rolled products of other alloy steel, of a width of 600 mm or more.
72.26 ³		Flat-rolled products of other alloy steel, of a width of less than 600 mm.
72.27 ³		Bars and rods, hot-rolled, in irregularly wound coils, of other alloy steel.
72.28 ⁴		Other bars and rods of other alloy steel; angles, shapes and sections, of other alloy steel; hollow drill bars and rods, of alloy or non-alloy steel.
72.29 ⁴		Wire of other alloy steel.
73.01 ⁴		Sheet piling of iron or steel, whether or not drilled, punched or made from assembled elements; welded angles, shapes and sections, of iron or steel.
73.02 ⁴		Railway or tramway track construction material of iron or steel, the following: rails, check-rails and rack rails, switch blades, crossing frogs, point rods and other crossing pieces, sleepers (cross-ties), fish-plates, chairs, chair wedges, sole plates (base plates), rail clips, bedplates, ties and other material specialized for jointing or fixing rails.
73.04 ⁵		Tubes, pipes and hollow profiles, seamless, of iron (other than cast iron) or steel.
73.05 ⁵		Other tubes and pipes (for example, welded, riveted or similarly closed), having internal and external circular cross-sections, the external diameter of which exceeds 406.4 mm, of iron or steel.
73.06 ⁵		Other tubes, pipes and hollow profiles (for example, open seam or welded, riveted or similarly closed), of iron or steel.
74.04		Copper waste and scrap.
76.02		Aluminium waste and scrap.
78.02		Lead waste and scrap.
79.02		Zinc waste and scrap.
92.01		Pianos, including automatic pianos; harpsichords and other keyboard stringed instruments.
92.02		Other string musical instruments (for example, guitars, violins, harps).
92.04		Accordions and similar instruments; mouth organs.
92.05		Other wind musical instruments (for example, clarinets, trumpets, bagpipes).

³ No restrictions on exports to the EC or USA

⁴ No restrictions on exports to the EC or USA

⁵ No restrictions on exports to the USA

PROTOCOL D**Monopolies not Adjusted in accordance with Article 11
at the Entry into Force of the Agreement**

1. Article 11 of the Agreement shall apply to Liechtenstein and Switzerland with regard to state monopolies concerning salt and gunpowder and to the Icelandic monopoly on fertilizers only to the extent that these States will have to fulfil corresponding obligations under the Agreement between the EFTA States and the European Economic Community and its Member States on a European Economic Area.

2. Article 11 shall be applicable at the latest from 1 January 1995 in the case of the Austrian monopoly on salt.

3. The adjustment according to paragraph 1 of Article 11 shall in the case of the CSFR be made progressively and be accomplished not later than five years after the entry into force of the Agreement.

ANNEX X**Procedure for the Notification of Draft Technical Regulations****Article 1**

For the purpose of this Annex:

(a) "Technical specification" means a specification contained in a document which lays down the characteristic required of a product such as level of quality, performance, safety or dimensions, including the requirements applicable to the product as regards terminology, symbols, testing and test methods, packaging, marking or labelling;

(b) "Technical regulations" means technical specifications, including the relevant administrative provisions, the observance of which is compulsory, de jure or de facto, in the case of marketing or use in a Contracting Party or in a major part of it, except those laid down by local authorities;

(c) "Draft technical regulation" means the text of a technical specification including administrative provisions, formulated with the aim of enacting it or of ultimately having it enacted as a technical regulation, the text being at a stage of preparation at which substantial amendments can still be made;

(d) "Product" means all goods covered by this Agreement.

Article 2

1. The notification shall:

(a) include the full text of the draft technical regulation both in the original language and in a full translation or a summary into English;

(b) indicate whether the draft technical regulation is identical with a technical specification in the subject matter concerned, worked out by an international or regional body, or whether it deviates from such specifications; when deviating from such specifications the reasons for the deviations shall be given;

(c) state the name and address of the national authority competent to give further information on the regulation;

(d) include the envisaged date of entry into force.

2. Where a draft technical regulation merely transposes the full text of an international or European standard, information regarding the relevant standard shall suffice.

Article 3

The EFTA States and the CSFR respectively may ask for further information on a draft technical regulation notified in accordance with this procedure.

Article 4

1. The exchange of notifications between the EFTA States and the CSFR shall take place through the EFTA Secretariat.

2. Through the EFTA Secretariat, the EFTA States and the CSFR may make comments upon the drafts communicated.

Article 5

The time-limit for comments on notifications shall be three months from the date of receipt by the EFTA Secretariat of the text of the draft regulation. During this period the draft technical regulation may not be adopted.

Article 6

An additional notification shall indicate to what extent it has been possible to take account of any comments received from the EFTA States and the CSFR respectively, any change of substance made as compared with the notified draft, as well as the date of entry into force of the regulation.

Article 7

The standstill period of three months shall however not apply when for urgent reasons relating to the protection of public health or safety, the protection of health and life of animals or plants, the competent authorities are obliged to prepare technical regulations in a very short period of time in order to enact or introduce them immediately without any consultations being possible. The reasons which warrant the urgency of the measures taken shall be given.

Article 8

The EFTA States and the CSFR shall, within the framework of this Agreement, hold regular consultations to ensure the satisfactory functioning of the procedure.

ANNEX XI ON INTELLECTUAL PROPERTY

Article 1

Definition and scope of protection

“Intellectual property protection” includes in particular protection of copyright, comprising computer programmes and databases, and neighbouring rights, trademarks, geographical indications, industrial designs, patents, topographies of integrated circuits, as well as undisclosed information on know-how.

Article 2

International conventions

(1) The States Parties to this Agreement agree to comply by 1 January 1997 with the substantive standards of the following multilateral agreements:

- Paris Convention of 20 March 1883 for the Protection of Industrial Property (Stockholm Act, 1967);
- Berne Convention of 9 September 1886 for the Protection of Literary and Artistic Works (Paris Act, 1971);
- International Convention of 26 October 1961 for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organisations (Rome Convention);
- European Patent Convention of 5 October 1973.

(2) The States Parties to this Agreement shall make best endeavours to adhere to the conventions listed in paragraph 1, as well as to other multilateral agreements facilitating cooperation in the field of intellectual property rights.

Article 3

Provisions on trademarks, geographical indications and compulsory licencing of patents

The States Parties to this Agreement shall also ensure in their national laws the following:

- adequate and effective protection of trademarks for goods and services, in particular of internationally well known trademarks;

- adequate and effective means to protect geographical indications, including appellations of origin, with regard to all products, at least to the extent that their use is misleading the public;
- compulsory licensing of patents shall be non-exclusive, non-discriminatory, subject to compensation commensurate with the market value for the licence of the patent and to judicial review. The scope and duration of such licence shall be limited to the purpose for which it was granted. Licences granted on the grounds of non-working shall be used only to the extent necessary to satisfy the local market on reasonable commercial terms.

Article 4

Acquisition, maintenance and enforcement of intellectual property rights

The States Parties to this Agreement shall ensure that the procedures for grant or registration or maintenance of intellectual property rights and the enforcement procedures be fair and equitable. They shall not be unnecessarily complicated and costly, or entail unreasonable time-limits or unwarranted delays. Enforcement provisions shall include in particular injunctions, damages adequate to compensate for the injury suffered by the right holder, as well as provisional measures, including *inaudita altera parte* ones.

Article 5

Technical assistance and co-operation; consultation

1. The States Parties to this Agreement shall establish appropriate modalities for technical assistance and co-operation of their respective authorities. To this end, they shall co-ordinate efforts with relevant international organizations, such as the World Intellectual Property Organization (WIPO) and the European Patent Organisation (EPO), it being without prejudice to any parallel efforts of technical assistance, cooperation and coordination.

2. The States Parties to this Agreement agree to promptly hold expert consultations, at the request of any State Party to this Agreement, on activities relating to the existing or to future international conventions on harmonization, administration and enforcement of intellectual property and on activities in international organizations, such as the General Agreement on Tariffs and Trade and WIPO, as well as relations of Parties with third countries on matters concerning intellectual property.

ANNEX XII

ON THE INTERPRETATION OF ARTICLE 19

The EFTA States and the CSFR agree that the application of Article 19 shall be guided by the following criteria:

(a) Only those measures can be classified as State aid which result in a net transfer of funds from State sources to the recipient through direct subsidies or which result in tax revenues foregone through tax concession; aid granted under schemes which are fully paid for by the beneficiaries are not State aid in the sense of Article 19; when assessing effects of State aid, the cumulative effects of all types of aid measures awarded to recipients are to be taken into consideration.

(b) The following measures, in general fall outside, the scope of Article 19:

- (i) credits and loans from State sources or agencies, if the interest and capital repayments are in accordance with current market conditions;
- (ii) guarantees given by States or State agencies, if the premiums cover the long-term cost of the scheme;
- (iii) equity injections by States or State agencies if the rate of return on such investments can reasonably be expected to be at least equal to the cost of State borrowing;
- (iv) tax measures including social security charges that are part of the general national income norm for tax purposes, available to all enterprises, and uniformly applied in a country.

(c) The following measures are examples of types of aid normally consistent with the provisions of Article 19:

- (i) aid to research, development and innovation, provided it is clearly intended for the stimulation of such activities and that such activities are at a pre-competitive level; the pre-

competitive level is understood to include applied research and development up to and including the development of a first prototype; such aid may be awarded up to a rate of 50 per cent of project costs or at differentiated tax rates of equivalent effect; basic research may be aided to a greater extent; the closer to the market place a project is, the lower the degree of subsidizations should be;

- (ii) aid given to sectors with problems of overcapacity to rationalize the structure of industry by ensuring an orderly downscaling of production and employment; such measures should strictly be limited in duration and be accompanied by an adjustment programme; when evaluating problems of overcapacity the international situation as a whole and not merely in the country in question is to be taken into account;
- (iii) general aid to export promotion such as national weeks, store promotion, industrial fairs, provided that such aid is not company-specific;
- (iv) regional development aid to the extent that it does not interfere with conditions of fair competition; its purpose must be to put industries in regional development areas on an equal economic footing with industries in other parts of the country and not to increase capacity in sectors already suffering from problems of overcapacity; the definition of regional development areas, including areas in industrial decline, lies within the sole competence of the State Parties to this Agreement, which may be requested to furnish statistics detailing the reasons for the designation of such areas;
- (v) the aid in form of general public services to trade and industry on terms and conditions not favouring certain sectors and enterprises;
- (vi) general aid for the creation of new employment opportunities provided such jobs are not in sectors already suffering from overcapacity;
- (vii) environmental aid, under the general principle that the polluter-pays-principle is observed; investment specifically designated to reduce pollution may be aided up to a rate of 25 per cent or at differentiated tax rates of equivalent effect; recognizing the existence of different qualities of legislation or standards in other countries and their potential impact on trade and competition, the degree of subsidizations for specific industries shall be kept under constant review;
- (viii) aid to small and medium-sized enterprises if intended to offset disadvantages directly linked to the size of the firm in question, such enterprises being understood as employing not more than 100 people and having an annual turnover of less than 10 million ECUs.
- (d) The following measures are examples of types of aid normally not consistent with Article 19:
 - (i) aid to set against operating losses of enterprises, either directly or through the foregoing of payments due to public authorities;
 - (ii) the injection of equity capital in firms if it has the same effect as to set aid against operating losses;
 - (iii) aid to production in problem sectors suffering from structural overcapacity or to enterprises in difficulties if not accompanied by an adjustment programme and strictly limited in duration;
 - (iv) aid given as a rescue measure to specific firms if not given merely to provide time for the development of long-term solutions and to avoid acute social problems;
 - (v) aid measures, including indirect taxes, that are applied in such a way as to discriminate in favour of domestically-produced goods and against like goods produced in another State Party to this Agreement;
 - (vi) the forms of aid to exports of goods to other State Parties to this Agreement as described in the Appendix.

APPENDIX

Illustrative List of Forms of Export Aid referred to in Annex XII (d) (vi)

- (a) Currency retention schemes or any similar practices which involve a bonus on exports or re-exports.

- (b) The provision by governments of direct subsidies to exporters.
- (c) The remission, calculated in relation to exports, of direct taxes or social welfare charges on industrial or commercial enterprises.
- (d) The exemption, in respect of exported goods, from charges or taxes, other than charges in connection with importation or indirect taxes levied at one or several stages on the same goods if sold for internal consumption, or the payment, in respect of exported goods, of amounts exceeding those effectively levied at one or several stages on these goods in the form of indirect taxes or of charges in connection with importation or in both forms.
- e) In respect of deliveries by governments or governmental agencies of imported raw materials for export business on different terms than for domestic business, the charging of prices below world prices.
- (f) In respect of government export credit guarantees, the charging of premiums at rates which are manifestly inadequate to cover the long-term operating costs and losses of the credit insurance institutions.
- (g) The grant by governments (or special institutions controlled by governments) of export credits at rates below those which they have to pay in order to obtain the funds so employed.
- (h) The government bearing all or part of the costs incurred by exporters in obtaining credit.

ANNEX XIII

Transparency of State Aid Measures

Transparency measures provided for in Article 19, paragraph 4, of the Agreement, shall, inter alia, comprise:

- Annual reporting on the total amount and distribution of aid;
- notification of new aid schemes, if possible, in advance of implementation, and not later than 60 days after the date of implementation, and
- an obligation to provide upon request information on existing aid schemes and particular individual cases.

The Joint Committee shall within one year after the entry into force of the Agreement adopt the necessary rules for the implementation of transparency measures.

Fylgiskjal 2.

BÓKUN UM SAMKOMULAG

varðandi samninginn milli EFTA-ríkja og TSSL

1. EFTA-ríki og TSSL viðurkenna að ákveðið samræmi er milli ívilnana varðandi tolla, magntakmarkanir, gjöld og aðgerðir sem hafa samsvarandi áhrif við gildistöku samnings EFTA-ríkja og TSSL um fríverslun og samnings milli EB og TSSL. EFTA-ríki og TSSL eru sammála um að þessu samræmi beri að viðhalda út aðlögunartímabilið. Sameiginlega nefndin mun fjalla um leiðir til að láta slíkt samræmi ná einnig til ívilnana sem veittar eru undir sérstökum kringumstæðum.

2. Samkomulag er um að EFTA-ríki og TSSL vinni í sameiningu að því að þjálfar starfsmenn sína í að beita þeirri einfölduðu afgreiðslu sem lýst er í bókun B varðandi útgáfu, eftirlit og staðfestingu á upplýsingum um uppruna, þannig að þeir geti orðið viðurkenndir eftirlitsaðilar. Beita ber þessari einfölduðu afgreiðslu að takmörkuðu leyti og skal framkvæmd hennar ákveðin eftir umræður í undirnefndinni um uppruna og tolla.

3. TSSL ber að tilkynna EFTA-ríkjum um fyrirkomulag á stjórnarsamvinnu milli TSSL, Ungverjaland og Póllands við framkvæmd bókunar B og um breytingar á því.

4. a) Samkomulag er um að EFTA-ríki og TSSL beiti ekki ákvæðum 23. gr. bókunar B fyrr en 1. janúar 1994. Sameiginlegu nefndinni er heimilt að framlengja gildistíma undantekningarinnar með hliðsjón af reglunum sem beitt er í viðskiptum milli TSSL og Efnahagsbandalags Evrópu.

b) Verði staðfest, vegna áhrifa undantekningar frá 23. gr., að vara hafi verið flutt inn á yfirráðasvæði aðildarríkis í mjög auknum mæli eða við aðstæður sem valda eða gætu valdið framleiðendum sambærilegra vara eða samkeppnisvara í viðkomandi aðildarríki alvarlegu tjóni skal taka upp ákvæði 23. gr. á ný varðandi vöruna.

c) Að því er varðar beitingu öryggisráðstafana gilda ákvæði 25. gr. samningsins, einkum b-liður 3. mgr. og 6. mgr. hennar, að breyttu breytanda.

5. Samkomulag er um að EFTA-ríki og TSSL hafi samráð innan sameiginlegu nefndarinnar um undantekningar við 7. og 9. gr. sem skráðar eru í V., VIII. og IX. viðauka eftir gildistöku samningsins milli EFTA-ríkja og Evrópubandalaganna um Evrópskt efnahagssvæði.

6. Samningurinn kemur ekki í veg fyrir bönn eða takmarkanir á innflutningi, útflutningi eða umflutningi sem réttlætast af umhverfisverndarsjónarmiðum og lagðar eru á samkvæmt ákvæðum 10. gr., að því tilskildu að bönnum eða takmörkunum fylgi sambærilegar aðgerðir innanlands eða þeim sé komið á samkvæmt skuldbindingum í milliríkjasamningi um umhverfisvernd. Komi til erfiðleika vegna túlkunar hugtaksins „umhverfisvernd“ eins og það er notað í 10. gr. samningsins ber að vísa málinu til sameiginlegu nefndarinnar til umfjöllunar.

7. Með orðunum félag frá EFTA-ríkjum og félag frá TSSL er átt við, að því er varðar samninginn, félag eða fyrirtæki sem stofnsett er í samræmi við lög aðildarríkis Fríverslunarsamtaka Evrópu eða lög TSSL.

8. Að því er snertir túlkun 3. mgr. 19. gr. er samkomulag milli aðildarríkja um það að „umfangsmeiri aðstoð“ eigi við umfang þeirrar aðstoðar sem veitt er með ráðstöfunum sem skráðar eru í c-lið XII. viðauka og að unnt væri að réttlæta tímabundna beitingu ráðstafana í d-lið, sem undir eðlilegum kringumstæðum væri ekki heimil, til þess að endurskipuleggja efnahagskerfi TSSL, að því tilskildu að þessar aðgerðir samrýmist reglum um ríkisaðstoð í samningi um tengsl milli TSSL og Evrópubandalaganna, eins og þeim er beitt af aðildarríkjum.

9. Samkomulag er um það milli EFTA-ríkja og TSSL að hafa samráð í sameiginlegu nefndinni til að leita leiða til að auka við þær viðmiðanir sem tilgreindar eru í XII. og XIII. viðauka við 19. gr. með viðmiðunum sem felast í samningi milli EFTA-ríkja og Efnahagsbandalags Evrópu um Evrópskt efnahagssvæði eftir gildistöku þessa samnings.

10. Samkomulag er um það milli EFTA-ríkja og TSSL að verði öryggisráðstöfunum beitt í viðskiptum með textílvörur og tilbúinn fatnað milli EB og TSSL skuli viðhafa það fyrirkomulag sem samið hefur verið um eða notað er milli EB og TSSL þegar við á. Með fyrirvara um 22. gr. skulu aðildarríki engu að síður hafa aðgang að mörkuðum á kjörum sem eru ekki óhagstæðari, að því er snertir tolla, magntakmarkanir og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif, en þau voru við gildistöku samningsins.

11. Að því er varðar 3. mgr. 22. gr. skal nota alþjóðlegar viðskipta- og hagskýrslur, til dæmis frá Efnahagsnefnd Evrópu (ECE), Hinu almenna samkomulagi um tolla og viðskipti (GATT) og Efnahags- og framfarastofnuninni (OECD), til grundvallar útreikningi á raunverulegu verðmæti innfluttra iðnaðarvara ef til ágreinings kemur.

12. EFTA-ríki og TSSL álíta að unnt væri að gera ráð fyrir gerðardómi til að leysa ágreiningsmál sem ekki reynist fært að greiða úr með samráði milli viðkomandi aðildarríkja eða í sameiginlegu nefndinni. Slíkur kostur verður tekinn til frekari umfjöllunar í sameiginlegu nefndinni, t.d. að því er snertir 18. gr.

RECORD OF UNDERSTANDINGS relating to the Agreement between the EFTA States and the CSFR

1. The EFTA States and the CSFR recognize that there is a certain parallelism between the levels of concessions regarding tariffs, quantitative restrictions, charges and measures having equivalent effect at the entry into force of the free trade Agreement EFTA States-CSFR and the Europe Agreement EC-CSFR. The EFTA States and the CSFR further recognize that this parallelism should basically be maintained during the whole transitional period. The possibility of applying such parallelism to concessions exchanged under special conditions will be considered in the Joint Committee.

2. The EFTA States and the CSFR agree to closely co-ordinate their efforts in training those concerned with the use of the simplified procedure laid down in Protocol B with regard to the issue, control and verification of evidence of origin in order to enable them to be authorized to use this procedure. The simplified procedure shall be used in a restricted way and its implementation be subject to deliberations in the Sub-Committee on origin and customs matters.

3. The CSFR shall notify the EFTA States of all the arrangements made to establish the administrative co-operation between the CSFR, Hungary and Poland for the implementation of Protocol B and of changes thereto.

4. (a) The EFTA States and the CSFR agree that the provisions in Article 23 of Protocol B shall not apply until 1 January 1994. This derogation may be prolonged by the Joint Committee taking into account the practice applied between the CSFR and the European Economic Community.

(b) If it is established that, because of the effect of the derogation from Article 23, a product is imported into the territory of a State Party to this Agreement in such increased quantities or under conditions which cause, or threaten to cause, serious injury to producers of similar or directly competitive goods in the State Party concerned, the provisions of Article 23 will be re-introduced in respect of such a product.

(c) As to the procedure for the application of the safeguard measures, the provisions of Article 25 of the Agreement shall apply *mutatis mutandis*, in particular paragraphs 3(b) and 6 of that Article.

5. The EFTA States and the CSFR agree that exceptions listed in Annexes V, VIII and IX to Article 7 and Article 9 will be subject to consultation in the Joint Committee after the entry into force of the Agreement concluded between the EFTA States and the European Community on the establishment of a European Economic Area.

6. This Agreement shall not preclude prohibitions or restrictions of imports, exports or goods in transit justified on grounds of the protection of the environment, imposed under the provisions of Article 10, provided such prohibitions or restrictions are made effective in conjunction with equivalent measures imposed domestically or undertaken in pursuance of obligations under an intergovernmental agreement on the environment. Any difficulty in interpreting the notion "protection of the environment" in the context of Article 10 of this Agreement shall be examined by the Joint Committee.

7. A company from the EFTA States and a company from the CSFR respectively shall, for the purpose of the Agreement, mean a company or a firm set up in accordance with the laws of a Member State of the European Free Trade Association or of the CSFR respectively.

8. For the purpose of interpreting Article 19, paragraph 3, the States Parties to this Agreement agree that the term "higher intensity" refers to the level of aid granted by way of measures contained in Annex XII, paragraph (c), and that the application of normally inconsistent measures under paragraph (d) could be temporarily justified by the restructuring of the CSFR's economy, provided that these practices are compatible with the rules on state aid in the Agreement establishing an Association between the CSFR and the European Community, as implemented by the Parties to that Agreement.

9. The EFTA States and the CSFR agree to hold consultations in the Joint Committee with a view to consider the possibilities of complementing the criteria set out in Annexes XII and XIII to Article 19 by the criteria arising from the Agreement between the EFTA States and the European Economic Community on the establishment of a European Economic Area, after that Agreement will have entered into force.

10. The EFTA States and the CSFR agree that in case specific safeguards are applied between the EC and the CSFR in their trade in textiles and ready made garments, those mechanisms that are agreed or otherwise used between the EC and the CSFR in this sector will be used whenever appropriate. The access to markets of the States Parties to this Agreement will nevertheless, without prejudice to Article 22, in such cases not be less favourable, as far as duties, quantitative restrictions, charges and measures having equivalent effect are concerned, than at the entry into force of this Agreement.

11. With reference to paragraph 3 of Article 22, if there is a disagreement with regard to the actual value of imports of industrial products, international trade statistics such as those of ECE, GATT and OECD will serve as a basis.

12. The EFTA States and the CSFR consider that an arbitration procedure could be envisaged for disputes which cannot be settled through consultations between the States Parties concerned or in the Joint Committee. Such a possibility, for instance regarding Article 18, will be further examined in the Joint Committee.

AUGLÝSING

um samning við Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldið um viðskipti með landbúnaðarafurðir.

Með orðsendingaskiptum í Genf og Prag 1. júní 1992 var gengið frá samningi milli Íslands og Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldisins um viðskipti með landbúnaðarafurðir. Samningurinn var gerður í tengslum við fríverslunarsamning frá 20. mars 1992 milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu og Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldisins, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 22/1992, og öðlast gildi 1. janúar 1993.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 4. desember 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal.

a. Bréf fastafulltrúa Íslands til aðstoðarráðherra utanríkisviðskiptaráðuneytis Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldisins.

Genf, 1. júní 1992.

Hr. aðstoðarráðherra

Ég leyfi mér að tilkynna yður með vísan til 13. gr. samningsins milli EFTA-ríkjanna og Tékkneska og slóvakíska sambandslýðveldisins (hér eftir nefnt TSSL) að Ísland mun veita TSSL þá meðferð á landbúnaðarvörum sem tilgreind er í þessu bréfi og viðaukum þess frá og með gildistöku samningsins.

Í I. viðauka eru tilgreindar þær vörur sem undanþegnar eru tollum, en tollalækkunarir skulu þó hvorki koma í veg fyrir álagningu innflutningsgjalda til verðjöfnunar né álagningu breytilegra innflutningsgjalda eða aðrar ráðstafanir á sviði tollamála er síðar kunna að koma til framkvæmda á Íslandi vegna innflutnings landbúnaðarafurða. Upprunareglur vegna þessara vara er að finna í II. viðauka.

Ég væri þakklátur fengi ég staðfestingu yðar á móttöku þessa bréfs.

Ég votta yður, hr. aðstoðarráðherra, virðingu mína.

Kjartan Jóhannsson
sendiherra

Hr. Jirí Brabec
aðstoðarráðherra
Utanríkisviðskiptaráðuneyti
11249 Prag
Politických Veznu 20

I. viðauki Landbúnaðarafurðir sem njóta tollfríðinda við innflutning til Íslands

ST-númer

Vörulýsing

0409
0409.00

Náttúrulegt hunang:
Náttúrulegt hunang

- 0703** **Laukur, skallottlaukur, hvítlaukur, blaðlaukur og aðrar skyldar matjurtir, nýjar eða kældar:**
 0703.10 Laukur og skallottlaukur
 0703.20 Hvítlaukur
- 0708** **Belgávextir, með eða án hýðis, nýir eða kældir:**
 0708.10 Ertur (*Pisum sativum*)
 0708.20 Belgaldin (*Vigna* spp., *Phaseolus* spp.)
 0708.90 Aðrir belgávextir (*vicia faba*, afhýddir eða með hýði)
- 0709** **Aðrar matjurtir, nýjar eða kældar:**
 0709.70 Spínat, Nýja-Sjálalandsspínat og hrímblaðka (garðspínat)
 0709.90 Annað:
 0709.90.70 Kúrbítur
- 0710** **Matjurtir (ósoðnar eða soðnar með gufu eða í vatni), frystar:**
 0710.21 Ertur
 0710.22 Belgaldin
 0710.80.21 Piparjurt
 0710.80.61 Laukur
- 0712** **Þurrkaðar matjurtir, heilar, skornar, sneiddar, muldar eða steyttar í duft, en ekki frekar unnar:**
 0712.20 Laukur
- 0713** **Þurrkaðir belgávextir, afhýddir, einnig flysjaðir eða klofnir:**
 0713.10 Ertur
 0713.31 Belgbaunir
 0713.50 Breiðbaunir og hestabaunir
- 0802** **Aðrar hnetur, nýjar eða þurrkaðar, einnig afhýddar eða flysjaðar:**
 0802.22 Heslihnetur, afhýddar
 0802.32 Valhnetur, afhýddar
- 0808** **Epli, perur og kveður, nýtt:**
 0808.10 Epli
 0808.20 Perur og kveður
- 0809** **Apríkósar, kirsuber, ferskjur (þar með talda nektarínur), plómur og þyrniplómur, nýtt:**
 0809.10 Apríkósar
 0809.20 Kirsuber
 0809.30 Ferskjur
 0809.40 Plómur og þyrniplómur
- 0810** **Aðrir ávextir, nýir:**
 0810.10 Jarðarber
 0810.30 Sólber, hvítar og rauðar kúrennur (ribsber) og garðaber (stikilsber)
 0810.90 Granatepli (pomegranate)
- 0811** **Ávextir eða hnetur, ósoðið eða soðið í gufu eða vatni, fryst, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni:**
 0811.10 Jarðarber
 0811.90 Annað

0811.90.31	Kirsuber
0811.90.32	Plómur
0811.90.33	Apríkósur
0811.90.34	Ferskjur
0811.90.36	Greipaldin
0813	Ávextir, þurrkaðir aðrir en í nr. 0801-0806; blöndur af hnetum eða þurrkuðum ávöxtum í þessum kafla:
0813.10	Apríkósur
0813.20	Sveskjur
0813.30	Epli
0813.40	Aðrir ávextir (ferskjur, perur)
0813.50	Blöndur af hnetum eða þurrkuðum ávöxtum í þessum kafla
2001	Matjurtir, ávextir, hnetur og aðrir plöntuhlutar til manneldis, unnið eða varið skemmdum með ediki eða ediksýru:
2001.10	Gúrkur og reitagúrkur
2004	Aðrar matjurtir, unnar eða varðar skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, frystar:
2004.90.32	Grænar baunir og belgaldin
2004.90.54	Belgaldin
2005	Aðrar matjurtir, unnar eða varðar skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, ófrystar:
2005.30	Súrkál
2005.40	Ertur
2005.51	Belgaldin
2007	Sulta, ávaxtahlauþ, mauk, ávaxta- eða hnetudeig, soðið einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni:
2007.99	Annars
2008	Ávextir, hnetur og aðrir ætir plöntuhlutar, unnið eða varið skemmdum á annan hátt, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni eða áfengi, ót.a.:
2008.19	Annað (heslihnetur og hjartaaldin)
2008.50	Apríkósur
2008.60	Kirsuber
2008.70	Ferskjur
2008.80	Jarðarber
2008.92	Blöndur
2008.99	Annað (vínber og plómur)
2009	Ávaxtasafi (þar með talið þrúguþykkni) og matjurtasafi, ógerjaður og án viðbættis áfengis, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni:
2009.30	Annar
2009.50	Tómatsafi
2009.60	Þrúgusafi
2009.70	Eplasafi
2009.80	Annar (ávaxtasafi)
2009.90	Safablöndur

II. viðauki

Upprunareglur

1. (1) Við framkvæmd samningsins telst framleiðsluvara upprunnin í TSSL ef hún er að öllu leyti fengin þar.

(2) Eftirfarandi skal talið að öllu leyti fengið í TSSL:

- Afurðir úr jurtaríkinu sem þar eru ræktaðar.
- Lifandi dýr sem þar eru borin og alin.
- Afurðir lifandi dýra sem þar eru alin.
- Vörur sem framleiddar eru þar eingöngu úr vörum sem lýst er í a- til c-lið.

(3) Umbúðafni og ílát til pökkunar, sem framvísað er með vöru í, skal ekki talið með þeirri vöru þegar ákveða skal hvort hún sé að öllu leyti fengin þar og ekki þarf að ganga úr skugga um að slíkt umbúðafni eða ílát til pökkunar sé upprunavara.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. töluliðar skulu vörur fengnar í TSSL og í eru efnivörur sem ekki eru að öllu leyti fengnar þar einnig teljast upprunnar þar, að því tilskildu að uppfyllt séu skilyrðin um aðvinnslu slíkra efnivara.

3. (1) Sú fríðindameðferð sem kveðið er á um í samningnum gildir aðeins um framleiðsluvörur sem fluttar eru beint frá TSSL til Íslands án þess að fara um yfirráðasvæði annars lands. Hins vegar má flytja framleiðsluvörur sem upprunnar eru í TSSL í einni óskiptri vörusendingu um önnur yfirráðasvæði en Ísland eða TSSL með umskipun eða bráðabirgðageymslu á því yfirráðasvæði, ef flutningur um yfirráðasvæðið réttlætist af landfræðilegum ástæðum, vörurnar hafi verið undir eftirliti tollýfirvalda í landinu þar sem umskipunin eða geymslan á sér stað, þær hafa hvorki verið þar á boðstólum til sölu né afhentar til neyslu og hafa ekki fengið aðra meðferð en uppskipun, útskipun eða meðferð sem miðar að því að forða þeim frá skemmdum.

(2) Sannanir fyrir því að skilyrðunum sem um getur í 1. mgr. þessa töluliðar hafi verið fullnægt skulu lagðar fyrir tollýfirvöld innflutningslandsins í samræmi við 6. mgr. 12. gr. bókunar B við samninginn milli EFTA-ríkjanna og TSSL.

4. Upprunavörur í skilningi þessa samnings skulu njóta hags af samningnum við innflutning til Íslands annaðhvort gegn framvisun EUR. 1 flutningsskírteinis eða vörureiknings með yfirlýsingu sem gefin er út eða gerð í samræmi við ákvæði bókunar B við samninginn milli EFTA-ríkjanna og TSSL.

5. Ákvæðin um endurgreiðslu eða undanþágu á tollum, sönnun uppruna og fyrirkomulag samvinnu á sviði stjórnsýslu sem er að finna í bókun B við samninginn milli EFTA-ríkjanna og TSSL skulu gilda að breyttu breytanda. Samkomulag er um að bann við endurgreiðslu eða undanþágu á tollum, sem um ræðir í þessum ákvæðum, skuli aðeins gilda um þær efnivörur sem samningurinn milli EFTA-ríkjanna og TSSL gildir um.

Viðbætur við II. viðauka

Listi yfir vörur sem um ræðir í 2. mgr. og um gilda önnur skilyrði en skilyrðið um að vera fengnar að öllu leyti.

<i>Tollskrárnúmer</i>	<i>Vörulýsing</i>	<i>Aðvinnsla efnivara, sem ekki teljast efnivörur, er veitir upprunaréttindi</i>
(1)	(2)	(3)
úr 2004	Græn belgaldin og belgaldin unnið eða varin skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, frýstar	Framleiðsla úr grænum belgaldinum og aldinum úr 7. og 20. kafla sem öll verða þegar að vera upprunavörur
úr 2005	Ertur og belgaldin, unnið eða varið skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, ekki frosið	Framleiðsla úr ertum og belgaldinum úr 7. og 20. kafla sem allt verður þegar að vera upprunavörur

Tollskrárnúmer

Vörulýsing

Aðvinnsla efnivara, sem ekki teljast efnivörur,
er veitir upprunaréttindi

(1)	(2)	(3)
úr 2007	Sulta, ávaxtahlaup, mauk, ávaxta- eða hnetudeig og ávaxta- eða hnetu pasta, soðið, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni, þó ekki sítrusaldinum og eplum	Framleiðsla: – úr ávöxtum og hnetum sem allt verður þegar að vera upprunavörur, enda – sé verðmæti notaðra efnivara úr 17. kafla ekki meira en 30% af verksmiðjuverði framleiðsluvörunnar
úr 2008	Ávextir, hnetur og aðrir ætir plöntuhlutar samkvæmt lista yfir framleiðsluvörur	Framleiðsla: – úr ávöxtum, hnetum og öðrum ætum plöntuhlutum sem allt verður þegar að vera að vera upprunavörur, enda – sé verðmæti notaðra efnivara úr 17. kafla ekki meira en 30% af verksmiðjuverði framleiðsluvörunnar
úr 2009	Ávaxtasafi samkvæmt lista yfir framleiðsluvörur	Framleiðsla: – úr ávöxtum, hnetum og öðrum ætum plöntuhlutum sem allt verður þegar að vera að öllu leyti fengið, enda – sé verðmæti notaðra efnivara úr 17. kafla ekki meira en 30% af verksmiðjuverði framleiðsluvörunnar

b. Svarbréf.

Genf, 1. júní 1992

Hr. sendiherra

Ég leyfi mér að votta móttöku bréfs yðar sem hljóðar svo:

[Sjá bréf hér að framan.]

Ég leyfi mér að staðfesta að ríkisstjórn mín samþykkir efni bréfs þessa.

Ég votta yður, hr. sendiherra, virðingu mína.

Jirí Brabec
AðstoðarráðherraHr. Kjartan Jóhannsson
Sendiherra
Genf**a. Letter from the Permanent Representative of Iceland to the First Deputy Minister of the Federal Ministry of Foreign Trade of the Czech and Slovak Federal Republic**

Geneva, 1 June 1992

Sir,

I have the honour to inform you that with reference to Article 13 of the Agreement between the EFTA States and the Czech and Slovak Federal Republic (hereinafter called the CSFR) Iceland shall grant to CSFR the treatment for agricultural goods as specified in this letter and the annexes to it, from the date of entry into force of the Agreement.

Annex I covers agricultural goods which will be exempted from customs duties, but the tariff reductions given shall not preclude the levying of import duties under the price compensation system nor the levying of variable import duties or other tariff based measures as part of any future change in the Icelandic import regime for agricultural products. Rules of origin for these products are in annex II.

I should appreciate, Sir, your confirmation of having received this letter.

Please accept, Sir, the assurances of my highest consideration.

Kjartan Jóhannsson
Ambassador

Mr. Jirí Brabec
1st Deputy Minister
Federal Ministry of Foreign Trade
11249 Praha 1
Politických Veznu 20

Annex I

Products to be exempt from customs duties

<i>HS Tariff Number</i>	<i>Description</i>
0409	Natural honey
04.09.00	Natural honey
0703	Onions, shallots, garlic, leeks and other alliaceous vegetables, fresh or chilled:
07.03.10	Onions and shallots
07.03.20	Garlic
0708	Leguminous vegetables, shelled or unshelled, fresh or chilled:
07.08.10	Peas (<i>Pisium sativum</i>)
07.08.20	Beans (<i>Vigna</i> spp. <i>Phaseolus</i> spp)
07.08.90	Other leguminous vegetables (<i>vicia faba</i> , peeled or unpeeled)
0709	Other vegetables, fresh or chilled:
07.09.70	Spinach
07.09.90	Other
07.09.90.70	Courgettes
0710	Vegetables (uncooked or cooked by steaming or boiling in water), frozen:
07.10.21	Peas
07.10.22	Beans
07.10.80.21	Peppers
07.10.80.61	Onions
0712	Dried vegetables, whole, cut, sliced, broken or in powder but not further prepared
07.12.20	Onions
0713	Dried leguminous vegetables, shelled, whether or not skinned or split:
07.13.10	Peas
07.13.31	Beans
07.13.50	Broad beans and horse beans
0802	Other nuts, fresh or dried whether or not shelled or peeled:
08.02.22	Hazelnuts, shelled
08.02.32	Walnuts, shelled

0808	Apples, pears and quinces (fresh)
08.08.10	Apples
08.08.20	Pears and quinces
0809	Apricots, cherries, (including nectarines), plums and sloes, fresh:
08.09.10	Apricots
08.09.20	Cherries
08.09.30	Peaches
08.09.40	Plums and sloes
0810	Other fruit (fresh):
08.10.10	Strawberries
08.10.30	Black, white and red currants and gooseberries
08.10.90	Pomegranate
0811	Fruit and nuts, uncooked or cooked by steaming or boiling in water, frozen, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:
08.11.10	Strawberries, black red and white currants
08.11.90	Others
08.11.90.31	Cherries
08.11.90.32	Plums
08.11.90.33	Apricots
08.11.90.34	Peaches
08.11.90.36	Grapes
0813	Fruit, dried, other than that of heading Nos. 0801 to 0806, mixture of nuts or dried fruits of this chapter:
08.13.10	Apricots
08.13.20	Prunes
08.13.30	Apples
08.13.40	Other fruit (peaches, pears)
08.13.50	Mixture of nuts or dried fruits of this chapter
2001	Vegetables, fruit, nuts and other edible parts of plants, prepared or preserved by vinegar or acetic acid
20.01.10	Cucumber and gherkins
20.04	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, frozen:
20.04.90.32	Green beans
20.04.90.58	Beans
2005	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, not frozen:
20.05.30	Sauerkraut
20.05.40	Peas
20.05.51	Beans
2007	Jams, fruit, jellies, marmalades, fruit or nut puree and fruit or nut pastes, being cooked preparations, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:
20.07.99	Others
2008	Fruit, nut and other edible parts of plants, otherwise prepared or preserved, whether or not containing added sugar or other sweetening matter or spirit, not elsewhere specified or included:

20.08.19	Other (hazelnut and pistachios)
20.08.50	Apricots
20.08.60	Cherries
20.08.70	Peaches
20.08.80	Strawberries
20.08.92	Mixtures
20.08.99	Other (grapes and plums)

2009 Fruit juices (including grape must) and vegetable juices, unfermented and not containing added spirit, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:

20.09.30	Others
20.09.50	Tomato juice
20.09.60	Grape juice
20.09.70	Apple juice
20.09.80	Other (fruit juices)
20.09.90	Mixture of fruit and fruit juices

Annex II

Rules of origin

1. (1) For the purpose of implementing the Agreement, a product shall be considered to be originating in the CSFR if it has been wholly obtained there.

(2) The following shall be considered as wholly obtained in the CSFR:

- a) vegetable products harvested there;
- b) live animals born and raised there;
- c) products from live animals raised there;
- d) goods produced there exclusively from products specified in subparagraph (2) a) to c).

(3) Packing materials and packing containers presented with a product therein shall not be included with this product for the purpose of determining whether it has been wholly obtained and it shall not be necessary to establish whether such packing materials or packing containers are originating or not.

2. Notwithstanding paragraph 1, the products mentioned in columns 1 and 2 of the list in the Appendix obtained in the CSFR and incorporating materials which have not been wholly obtained there, shall also be considered as originating, provided that the conditions set out in column 3 concerning working or processing carried out on such materials have been fulfilled.

3. (1) The preferential treatment provided for under the Agreement applies only to products which are transported directly from the CSFR to Iceland without passing through the territory of another country. However, products originating in the CSFR and constituting one single shipment which is not split up may be transported through territory other than that of Iceland or the CSFR with, should the occasion arise, transshipment or temporary warehousing in such territory, provided that the crossing of the latter territory is justified for geographical reasons, that the products have remained under the surveillance of the customs authorities in the country of transit or of warehousing, that they have not entered in the commerce of such countries or been delivered for home use there and have not undergone operations other than unloading, reloading or any operations designed to preserve them in good condition.

(2) Evidence that the conditions referred to in subparagraph (1) have been fulfilled shall be supplied to the customs authorities of the importing country in accordance with Article 12 (6) of Protocol B to the Agreement between the EFTA States and the CSFR.

4. Originating products within the meaning of this Agreement shall, on importation into Iceland, benefit from the Agreement upon submission of either a movement certificate EUR.1 or an invoice declaration issued or made out in accordance with the provisions of Protocol B to the Agreement between the EFTA States and the CSFR.

5. The provisions on drawback or exemption of duties, proof of origin and arrangements for administrative cooperation contained in Protocol B to the Agreement between the EFTA States and the CSFR shall apply *mutatis mutandis*. It is understood that the provisions shall apply only in respect of materials which are of the kind to which the Agreement between the EFTA States and the CSFR applies.

Appendix

List of products, referred to in paragraph 2, subject to other conditions than the wholly obtained criterion

<i>HS heading no.</i>	<i>Description of products</i>	<i>Working or processing carried out on non-originating materials that confers originating status</i>
(1)	(2)	(3)
ex 20.04 L □□□ - □□□ —	Green beans and beans, prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, frozen	Manufacture in which all the peas and beans, of Chapter 7 and 20 must already be originating
ex 20.05	Peas and beans, prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, not frozen	Manufacture in which all the green beans and beans of Chapter 7 and 20 must already be originating
ex 20.07	Jams, fruits, jellies, marmalades, fruit or nut purée and fruit or nut pastes, being cooked preparations, whether or not containing added sugar or other sweetening matter, except of citrus fruit and apple	Manufacture in which: – all the fruits and nuts must already be originating, and – the value of any materials of Chapter 17 used does not exceed 30% of the ex-work price of the product
ex 20.08	Fruit, nuts and other edible parts of plants, as specified in the list of product coverage	Manufacture in which: – all the fruits, nuts and other edible parts of plants must already be originating, and – the value of any materials of Chapter 17 used does not exceed 30% of the ex-work price of the product
ex 20.09	Fruit juices, as specified in the list of product coverage	Manufacture in which: – all the fruits or any material derived from fruits used must be wholly obtained, and – the value of any materials of Chapter 17 used does not exceed 30% of the ex-work price of the product

b. Letter in Reply

Prague, 1 June 1992

Your Excellency,

I have the honour to acknowledge receipt of your letter of today's date which reads as follows:
[See Note above.]

I have the honour to confirm that my Government is in agreement with the contents of this letter.
Please accept, Your Excellency, the assurances of my highest consideration.

Jirí Brabec
First Deputy Minister

H.E. Kjartan Jóhannsson
Ambassador of the Republic of Iceland
Geneva

AUGLÝSING

um Norðurlandasamning um norrænt menntunarsamfélag á framhaldsskólastigi.

Hinn 17. desember 1992 var finnska utanríkisráðuneytinu tilkynnt um staðfestingu Íslands á samningi milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar um norrænt menntunarsamfélag á framhaldsskólastigi (sem tekur til almennra menntaskóla og starfsmenntunarskóla) sem undirritaður var í Helsingfors 4. mars 1992. Samningurinn öðlast gildi 16. janúar 1993.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 30. desember 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR

milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar um norrænt menntunarsamfélag á framhaldsskólastigi (sem tekur til almennra menntaskóla og starfsmenntunarskóla).

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar, hér á eftir nefndir aðilar, sem í samræmi við e- og g-liði 3. gr. samnings frá 15. mars 1971 milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar um samstarf á sviði menningarmála, vilja

- auka möguleikana á að námsmenn og aðrir, sem heima eiga í einu ríki Norðurlanda, geti aflað sér menntunar og þreytt próf við menntastofnanir í öðrum Norðurlandarríkjum,
- koma á gagnkvæmri viðurkenningu lokaprófa, hlutaprófa og annarra vitnisburða um námsárangur,

sem 29. september 1986 gerðu með sér samning um sameiginlegan vinnumarkað kennara í bóklegum greinum, list- og verkmennta- og íþróttakennara í framhaldsskólum, sem telja að lögbundið framhaldsskólanám í aðildarríkjunum sé jafngilt í meginatriðum, sem óska eftir því að greiða fyrir frjálsum flutningum fólks milli Norðurlandarríkja, hafa orðið sammála um eftirfarandi:

1. gr.

Aðilar skuldbinda sig til að veita námsmönnum, sem hafa fasta búsetu í öðru Norðurlandarríki, aðgang að lögbundnu námi á framhaldsskólastigi, bæði almennu menntaskólanámi og starfsmenntunarnámi, hver í sínu landi, með sömu skilmálum og ríkisborgurum eigin lands.

Með námi á framhaldsskólastigi er í þessum samningi átt við nám sem byggist á 9 ára – á Íslandi 10 ára – grunnskóla og ætlað er nemendum á aldrinum 16 til 19 ára – á Íslandi 16 til 20 ára – og fullorðnum – og eru þá taldar starfsmenntunarbrotir í Finnlandi sem byggjast á stúdentsprófi.

Að því er varðar starfsmenntunarnám á framhaldsskólastigi taka skuldbindingar aðila aðeins til þess hluta námsins sem starfsmenntunarskólarnir, svo og sambærilegar skólastofnanir sem veita fullorðnum starfsmenntun, bera ábyrgð á.

2. gr.

Aðilar og skólafyrirvöld í hverju aðildarríki afsala sér rétti til að krefjast greiðslu hver hjá öðrum fyrir þá kennslu o.fl. sem veitt er nemendum frá öðrum Norðurlandarríkjum er stunda lögbundið nám á framhaldsskólastigi.

3. gr.

Nemendur, sem sest hafa að í öðru Norðurlandarríki ásamt foreldrum sínum eða forráðamönnum fyrir fullnaðan 20 ára aldur og stunda þar nám á framhaldsskólastigi, hafa rétt til að sækja um fjárhagslega námsaðstoð í því ríki.

Aðrir nemendur, sem við upphaf framhaldsskólanáms í öðru Norðurlandarríki en heimalandi hafa ekki haft þar fasta búsetu og stundað að minnsta kosti hálf tveggja ára skemmsta, beina umsókn um

fjárhagslega námsaðstoð til þess aðila sem samkvæmt gildandi samningum milli norrænna námsaðstoðarstofnana á hverjum tíma ber að fjalla um umsóknina.

4. gr.

Nemendur, sem hafa fengið prófskírteini, sveinsbréf eða önnur hæfnisskírtilir sem votta að þeir hafi lokið lögbundnu námi á framhaldsskólastigi í einhverju hinna aðildarríkjanna, eiga rétt á að sækja um inngöngu í heimalandinu í sama framhaldsnám og þeir gætu sótt um í því aðildarríki þar sem þeir luku framhaldsskólanámi sínu.

5. gr.

Nemendur, sem hafa lokið hluta náms á framhaldsskólastigi í einu aðildarríkjanna á fullnægjandi hátt, eiga rétt á að fá þann hluta viðurkenndan ef náminu er haldið áfram í öðru aðildarríki og svo framarlega sem staðfesting á þeim hluta námsins sem lokið er, liggur fyrir frá þeirri skólastofnun er það var stundað við.

6. gr.

Aðilar munu eftir viðræður við samtök vinnumarkaðarins vinna að því að starfsþjálfun, sem er skylduþáttur í starfsmenntun á framhaldsskólastigi og hefur verið lokið hjá viðurkenndu fyrirtæki í öðru aðildarríki en því sem námið fer fram í að öðru leyti, verði viðurkennd sem hluti þess náms.

7. gr.

Aðilar skuldbinda sig til að sjá til þess að í tengslum við opinbera náms- og starfsráðgjöf verði veittar upplýsingar um tækifæri til að stunda lögbundið nám á framhaldsskólastigi að öllu eða einhverju leyti í öðru aðildarríki en heimalandi.

Önnur ákvæði.

8. gr.

Aðilar skulu í sameiningu hafa eftirlit með framkvæmd samningsins og samþykka þær breytingar og viðbætur sem þróun mála þykir gefa tilefni til. Í þeim tilgangi skipar Ráðherranefnd Norðurlanda ráðgefandi nefnd sem getur lagt fram tillögur til breytinga á og viðbóta við samninginn. Aðalstjórnvöld skólamála í aðildarríkjunum geta auk þess ráðfært sig við nefndina um túlkun samningsins.

Gildistaka.

9. gr.

Samningurinn öðlast gildi 30 dögum eftir þann dag er allir aðilar hafa tilkynnt finnska utanríkisráðuneytinu að þeir hafi samþykkt hann.

Að því er varðar Færeyjar, Grænland og Álandseyjar öðlast samningurinn þó ekki gildi fyrir en 30 dögum eftir að ríkisstjórn Danmerkur og ríkisstjórn Finnlands, eftir því sem við á, hefur greint finnska utanríkisráðuneytinu frá því að landsstjórn Færeyja, landsstjórn Grænlands og stjórn Álandseyja, eftir því sem við á, hafi tilkynnt að samningurinn taki gildi í Færeyjum, á Grænlandi og á Álandseyjum.

Finnska utanríkisráðuneytið tilkynnir öðrum aðilum og skrifstofu Ráðherranefndar Norðurlanda um móttöku þessara tilkynninga og um það hvenær samningurinn tekur gildi.

10. gr.

Aðili getur sagt samningnum upp með skriflegri tilkynningu þar að lútandi til finnska utanríkisráðuneytisins sem skýrir öðrum aðilum frá viðtöku tilkynningarinnar og efni hennar.

Uppsögn gildir aðeins gagnvart þeim aðila sem hana hefur sent og tekur gildi sex mánuðum eftir þann dag sem finnska utanríkisráðuneytið fékk tilkynningu um uppsögnina.

11. gr.

Frumriti þessa samnings skal komið til vörslu hjá finnska utanríkisráðuneytinu sem skal senda staðfest afrit af því til hinna aðilanna.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Helsingfors 4. mars 1992 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og skulu allir textar jafngildir.

AUGLÝSING

um breytingu á loftferðasamningi við Þýskaland.

Með orðsendingaskiptum í Reykjavík 5. nóvember 1991 og 31. desember 1992 var loftferðasamningi milli Íslands og Sambandslýðveldisins Þýskalands frá 12. ágúst 1959 breytt, sbr. auglýsingu í A-deild Stjórnartíðinda nr. 22/1961 þar sem samningurinn er birtur. Orðsendingaskiptin öðluðust gildi 31. desember 1992 en gildistaka breytinganna miðast við 30. september 1991.

Orðsendingaskiptin eru birt sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 31. desember 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal.

a. Orðsending sendiráðs Sambandslýðveldisins Þýskalands.

Botschaft der Bundesrepublik Deutschland

Die Botschaft der Bundesrepublik Deutschland beehrt sich, auf die am 30. September 1991 in Bonn zwischen den Luftverkehrsbehörden der Bundesrepublik Deutschland und der Republik Island geführten Gespräche Bezug zu nehmen. Als Ergebnis der Gespräche, die die Erörterung der nach der Herstellung der deutschen Einheit geschaffenen veränderten Umstände hinsichtlich der Luftverkehrsbeziehungen zwischen den beiden Staaten zum Gegenstand hatten, wurde von beiden Delegationen ein 'Memorandum of Understanding' unterzeichnet. Auf der Grundlage dieses Memorandum of Understanding beehrt sich die Botschaft der Bundesrepublik Deutschland, dem Ministerium der Auswärtigen Angelegenheiten der Republik Island folgende Vereinbarung über die Änderung des geltenden Fluglinienplans vorzuschlagen:

I. Fluglinien, die von den von der Bundesrepublik Deutschland bezeichneten Unternehmen betrieben werden:

Punkte im Ausgangsland	Zwischenpunkte (*)	Punkte im Hoheitsgebiet von Island
Punkte im Hoheitsgebiet der Bundesrepublik Deutschland	Dänemark (Punkte) Schweden (Punkte) Norwegen (Punkte) Großbritannien (ein Punkt)	Reykjavik und ein weiterer, noch zu benennender Punkt

* Zwischenpunkte, die mit vollen fünften Freiheitsrechten bedient werden.

II. Flugliníur, die von den von Island bezeichneten Unternehmen bedient werden:

Punkte im Ausgangsland	Zwischenpunkte (*)	Punkte im Hoheitsgebiet der Bundesrep. Deutschland
Punkte im Hoheitsgebiet von Island	Norwegen (Punkte) Schweden (Punkte)	Drei beliebige Punkte im Hoheitsgebiet der Bundesrep. Deutschland mit Ausnahme von Tegel

* Es ist abgesprochen, daß volle fünfte Freiheitsrechte von den bezeichneten Unternehmen zwischen den Zwischenpunkten in Norwegen, Schweden und Dänemark und drei beliebigen Punkten im Hoheitsgebiet der Bundesrepublik Deutschland ausgeübt werden können.

Fünfte Freiheitsrechte von und nach Glasgow dürfen nur zwischen diesem Punkt und Berlin, mit Ausnahme von Tegel, ausgeübt werden.

Bei beiden Seiten bestand Einverständnis, daß der neue Fluglinienplan durch Austausch diplomatischer Noten bestätigt wird.

Falls sich die Regierung der Republik Island mit den Vorschlägen der Regierung der Bundesrepublik Deutschland einverstanden erklärt, werden diese Verbalnote und die das Einverständnis der Regierung der Republik Island zum Ausdruck bringende Antwortnote des Ministeriums der Auswärtigen Angelegenheiten eine Vereinbarung zwischen der Regierung der Bundesrepublik Deutschland und der Regierung der Republik Island bilden, die mit dem Datum der Antwortnote in Kraft tritt.

Die Botschaft der Bundesrepublik Deutschland benutzt diesen Anlaß, das Ministerium der Auswärtigen Angelegenheiten der Republik Island erneut ihrer ausgezeichnetsten Hochachtung zu versichern.

Reykjavík, den 05. November 1991

b. Svarorðsending utanríkisráðuneytisins.

Utanríkisráðuneytið leyfir sér að viðurkenna móttöku orðsendingar sendiráðs Sambandslýðveldisins Þýskalands nr. 49/91 frá 5. nóvember 1991 sem hljóðar svo í íslenskri þýðingu:

„Sendiráð Sambandslýðveldisins Þýskalands leyfir sér að vísa til viðræðna flugmálayfirvalda Sambandslýðveldisins Þýskalands og lýðveldisins Íslands sem fram fóru í Bonn 30. september 1991. Viðræðurnar, sem fjölluðu um breyttar aðstæður í flugsamgöngum milli ríkjanna eftir sameiningu Þýskalands, leiddu til þess að báðar sendinefndirnar undirrituðu sameiginlega bókun. Á grundvelli hennar leyfir sendiráð Sambandslýðveldisins Þýskalands sér að leggja til við utanríkisráðuneyti lýðveldisins Íslands að gerður verði eftirfarandi samningur um breytingar á gildandi flugáætlun:

I. Flugleiðir sem heimilaðar eru flugfélögum sem tilnefnd eru af hálfu Sambandslýðveldisins Þýskalands:

Stöðvar í landi þar sem flug hefst	Millistöðvar *)	Stöðvar á landsvæði Íslands
Stöðvar á landsvæði Sambandslýðveldisins Þýskalands	Danmörk (stöðvar) Svíþjóð (stöðvar) Noregur (stöðvar) Bretland (1 stöð)	Reykjavík og ein önnur stöð sem tilgreina skal

*) Millistöðvar sem flogið er til með fullum fimmtu flugréttindum.

II. Flugleiðir sem heimilaðar eru flugfélögum sem tilnefnd eru af hálfu Íslands:

Stöðvar í landi þar sem flug hefst	Millistöðvar *)	Stöðvar á landsvæði Sambandslýðveldisins Þýskalands
Stöðvar á landsvæði Íslands	Noregur (stöðvar) Svíþjóð (stöðvar) Danmörk (stöðvar) Glasgow	Þrjár ótilgreindar stöðvar á landsvæði Sambandslýðveldisins Þýskalands, að Tegel-flugvelli undanskildum

*) Samkomulag er um að tilnefnd flugfélög njóti fullra fimmtu flugréttinda á milli millistöðva í Noregi, Svíþjóð og Danmörku og þriggja ótilgreindra stöðva á landsvæði Sambandslýðveldisins Þýskalands.

Fimmtu flugréttindi á leiðinni til og frá Glasgow gilda einungis fyrir leiðina Glasgow – Berlín, að Tegel-flugvelli undanskildum.

Samkomulag var milli aðilanna um að hin nýja flugáætlun skyldi staðfest með orðsendingum eftir diplómatískum leiðum.

Ef ríkisstjórn lýðveldisins Íslands lýsir sig samþykka tillögum ríkisstjórnar Sambandslýðveldisins Þýskalands mun orðsending þessi ásamt svarorðsendingu utanríkisráðuneytisins um samþykki ríkisstjórnar lýðveldisins Íslands jafngilda samningi milli ríkisstjórnar Sambandslýðveldisins Þýskalands og ríkisstjórnar lýðveldisins Íslands, sem öðlast gildi sama dag og svarorðsendingin er dagsett.

Sendiráð Sambandslýðveldisins Þýskalands vottar utanríkisráðuneyti lýðveldisins Íslands virðingu sína.“

Utanríkisráðuneytið leyfir sér að tilkynna sendiráðinu að ríkisstjórn lýðveldisins Íslands geti fallist á tillögur þær sem fram koma í fyrrgreindri orðsendingu og að orðsending sendiráðsins og svarorðsending þessi jafngildi samningi milli ríkisstjórnar lýðveldisins Íslands og ríkisstjórnar Sambandslýðveldisins Þýskalands sem tekur gildi í dag.

Utanríkisráðuneytið vottar sendiráði Sambandslýðveldisins Þýskalands virðingu sína.

Utanríkisráðuneytið,
Reykjavík, 31. desember 1991

Sendiráð Sambandslýðveldisins Þýskalands
Reykjavík

AUGLÝSING

um breytingu á samkomulagi við Bretland um greiðslur vegna flugþjónustu.

Með orðsendingaskiptum í Reykjavík í dag var gengið frá breytingu á samkomulagi frá 1. desember 1982 milli Íslands og Bretlands um greiðslur vegna flugþjónustu, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 21/1982 þar sem samkomulagið er birt. Orðsendingaskiptin öðluðust gildi í dag.

Orðsendingaskiptin eru birt sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 31. desember 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal.**a. Orðsending forstöðumanns breska sendiráðsins.**British Embassy
Reykjavík

31 December 1992

HE Mr Jon Baldvin Hannibalsson
Minister for Foreign Affairs
Reykjavík

Your Excellency

I have the honour to refer to the Agreement of 25 September 1956 on the Joint Financing of Certain Air Navigation Services in Iceland as amended by a Protocol of 3 November 1982, and to the decision of the Council of the International Civil Aviation Organisation (ICAO) on 9 July 1992 to propose amendments to the said Agreement in order to recover the full costs of facilities and services provided by ICAO to administer the said Agreement through an administrative fee to be included in the user charges collected by the United Kingdom Civil Aviation Authority on behalf of the Government of Iceland.

As a consequence, it will be necessary to modify the terms of the Memorandum of Understanding between our two countries dated 1 December 1982, and accordingly I have the honour to propose that the said Memorandum be amended by the addition of the following new paragraph 3.3:

“3.3 Notwithstanding the provisions of paragraph 3.2, the Authority will remit to ICAO that portion of the charges, to be determined by the Council of ICAO, representing the fee for the administration of the Agreement by ICAO.”

If the foregoing is acceptable to your Government, I have the honour to propose that this letter and your reply should constitute an amendment to the Memorandum of Understanding dated 1 December 1982 which will take effect with respect to charges collected on and after 1 January 1993.

Alper Mehmet (sign.)
Charge d’Affaires**b. Svarorðsending utanríkisráðherra.**

31 December 1992

Dear Mr. Mehmet,

I have the honour to refer to your letter of today’s date which reads as follows:
[See Note above.]

I have the honour to inform you that the foregoing is acceptable to the Government of Iceland and that the Government of Iceland agrees that your letter and this reply should constitute an amendment to the Memorandum of Understanding dated 1 December 1982 which will take effect with respect to charges collected on and after 1 January 1993.

Jón Baldvin Hannibalsson (sign.)

Mr. Alper Mehmet
Chargé d’Affaires
British Embassy
Reykjavík

AUGLÝSING

um samning milli Íslands, Noregs og Grænlands/Danmerkur um loðnustofninn á hafsvæðinu milli Íslands, Jan Mayen og Grænlands.

Hinn 25. júní 1992 var undirritaður í Kaupmannahöfn samningur milli Íslands, Jan Mayen og Grænlands/Danmerkur um loðnustofninn á hafsvæðinu milli Íslands, Jan Mayen og Grænlands. Alþingi heimilaði ríkisstjórninni að staðfesta samninginn með ályktun 22. desember 1992.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 31. desember 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR

milli Íslands, Noregs og Grænlands/Danmerkur um loðnustofninn á hafsvæðinu milli Íslands, Jan Mayen og Grænlands

1. gr.

Aðilar skulu eiga samvinnu um verndun og nýtingu loðnustofnsins á hafsvæðinu milli Grænlands, Íslands og Jan Mayen.

2. gr.

Aðilar skulu leitast við að ná samkomulagi um leyfilegan hámarksafla á loðnu fyrir hverja vertíð. Náist ekki samkomulag mun Ísland, sem sá aðili sem mestra hagsmuna hefur að gæta varðandi loðnustofninn, ákveða leyfilegan hámarksafla. Noregur og Grænland skulu þó ekki bundin af þeirri ákvörðun, sé hún bersýnilega ósanngjörn. Leitast skal við að ákveða fyrir 1. júní ár hvert leyfilegan hámarksafla til bráðabirgða og fyrir 1. desember endanlegan leyfilegan hámarksafla fyrir vertíðina sem hefst 1. júlí og stendur til 30. apríl árið eftir.

3. gr.

Leyfilegur hámarksafli skiptist milli aðila þannig:

Grænland	11 af hundraði
Ísland	78 af hundraði
Noregur	11 af hundraði

AVTALE

mellom Island, Norge og Grønland/Danmark om loddebestanden i farvannene mellom Island, Jan Mayen og Grønland

Artikkel 1

Partene skal samarbeide om bevaring og forvaltning av loddebestanden i farvannene mellom Grønland, Island og Jan Mayen.

Artikkel 2

Partene skal søke å bli enige om den største tillatte totalfangst (TAC) for lodde for hver enkelt sesong. Hvis enighet ikke oppnås skal Island, som den Part som har den største interesse i loddebestanden, fastsette den største tillatte fangstmengde. Norge og Grønland skal imidlertid ikke være bundet av denne fastsettelse dersom den er åpenbart urimelig. Bestrebelse skal gjøres for å fastsette innen 1. juni og 1. desember hvert år, henholdsvis den foreløpige og den endelige TAC for den sesong som begynner 1. juli og varer til 30. april påfølgende år.

Artikkel 3

Den største tillatte totalfangst skal fordeles mellom Partene som følger:

Grønland	11 prosent
Island	78 prosent
Norge	11 prosent

4. gr.

Ef aðili ákveður að framselja sína aflahlutdeild að fullu eða hluta skal hann tilkynna það hinum aðilunum.

5. gr.

1. Ef Noregur eða Grænland veiða ekki sína hlutdeild á tiltekinni vertíð skal Ísland leitast við að veiða það magn sem á vantar. Í slíkum tilvikum skal hlutaðeigandi aðili fá bætur á næstu vertíð sem nemi sama magni, enda hafi ástæður, sem hlutaðeigandi aðili réði ekki við, legið til þess að hann veiddi ekki sína hlutdeild á vertíðinni.

2. Ef bætur samkvæmt 1. tl. leiða til þess á einhverri vertíð að skiptingin er bersýnilega ósanngjörn skulu aðilar reyna að ná samkomulagi um það hvernig bótum skuli háttáð.

6. gr.

1. Grænlandskum og norskum fiskiskipum skal heimilt til 15. febrúar á hverri vertíð að veiða loðnu í íslenskri efnahagslögsögu norðan 64°30'N með þeim takmörkunum sem aðilar komast að samkomulagi um. Ísland mun einnig leyfa þessum fiskiskipum að landa afla sínum í íslenskum höfnum og taka um borð vistir í íslenskum höfnum. Að fengnum tilmælum grænlandskra stjórnvalda getur Ísland veitt fiskiskipum af öðru þjóðerni, sem fengið hafa grænlandskt fiskveiðileyfi, sömu réttindi, enda sé gerður um það samningur við Ísland sem gildi fyrir eina vertíð í senn.

2. „Grænlandskt fiskiskip“ merkir í 1. tl. skip sem skráð eru í Grænlandi og fullnægja skilyrðum grænlandskra fiskveiðilaga um eignaraðild.

7. gr.

Íslenskum og norskum fiskiskipum skal heimilt að veiða loðnu í grænlandskri fiskveiðilögsögu norðan 64°30'N.

8. gr.

Fiskiskipum með grænlandskt fiskveiðileyfi og íslenskum fiskiskipum skal heimilt að veiða loðnu í fiskveiðilögsögunni við Jan Mayen með þeim takmörkunum sem aðilar komast að samkomulagi um og einnig til að landa afla sínum í norskum höfnum.

9. gr.

Með vísan til veiðiheimilda í lögsögu samkvæmt 6., 7. og 8. gr. getur hver aðili fyrir sig sett takmarkanir í sinni lögsögu með tilliti til stærðar fiskiskipa, fjölda þeirra og gerðar.

Artikkel 4

Hvis en av Partene beslutter å overføre sin kvote, helt eller delvis, skal de øvrige Parter informeres om det.

Artikkel 5

1. Hvis Norge eller Grønland i løpet av sesongen ikke fisker sin kvote, vil Island søke å fiske den gjenstående del. Vedkommende Part vil i så tilfelle bli kompensert i den påfølgende sesong med et tilsvarende kvantum, forutsatt at partens manglende fangst i den foregående sesong skyldes forhold som ligger utenfor dens kontroll.

2. Hvis kompensasjon i henhold til punkt 1 i en sesong fører til en fordeling som er klart urimelig, skal Partene søke å bli enige om på hvilken måte kompensasjon skal gjennomføres.

Artikkel 6

1. Grønlandske og norske fartøyer skal tillates å fiske lodde i hver sesong inntil 15. februar i den islandske økonomiske sone nord for 64°30'N, med slik begrensning som Partene måtte bli enige om. Island vil også tillate slike fartøyer å ilandføre sine fangster i islandske havner samt å ta ombord forsyninger i islandske havner. På anmodning fra Grønland og i henhold til avtale med Island for en sesong av gangen, kan Island tilstå disse rettigheter til fartøyer av andre nasjonaliteter med grønlandsk lisens.

2. Med „grønlandske fartøyer“ som omtalt i punkt 1, forstås fartøyer som er registrert i Grønland og oppfyller den grønlandske fiskerilovs krav til eierskap.

Artikkel 7

Islandske og norske fartøyer skal tillates å fiske lodde i den grønlandske fiskerisone nord for 64°30'N.

Artikkel 8

Grønlandsk lisensierte og islandske fartøyer skal tillates å fiske lodde i fiskerisonen ved Jan Mayen, med slik begrensning som Partene måtte bli enige om, så vel som å ilandføre sine fangster i norske havner.

Artikkel 9

I forbindelse med fiskeadgang som er nevnt i artiklene 6, 7 og 8, kan hver av Partene for sin sone fastsette restriksjoner m.h.t. fartøyenes størrelse, antall og type.

10. gr.

Aðilar skulu skiptast reglulega á tölfræðilegum upplýsingum um loðnuveiðarnar.

Artikkel 10

Partene skal løpende utveksle statistikk om loddefangstene.

11. gr.

Aðilar skulu vinna saman að vísindalegum rannsóknnum á loðnustofninum.

Artikkel 11

Partene skal samarbeide om gjennomføring av vitenskapelig forskning vedrørende loddebestanden.

12. gr.

Aðilar skulu halda fund a.m.k. einu sinni á ári, til skiptis í löndunum þremur, til að ræða framkvæmd samningsins. Aðilar skulu hafa samráð um verndunaraðgerðir, þar á meðal um tillögur um lokanir svæða til verndunar smáloðnu.

Artikkel 12

Partene skal møtes minst en gang i året, vekselvis i hvert av de tre land, for å drøfte gjennomføringen av avtalen. Partene skal konsultere vedrørende iverksettelse av bevaringstiltak, inklusive forslag om stenging av områder for å beskytte loddeyngel.

13. gr.

Samningurinn skal gilda fyrir vertíðirnar frá og með 1. júlí 1992 til og með 30. apríl 1994.

Artikkel 13

Avtalen skal gjelde for sesongene fra og med 1. juli 1992 og til og med 30. april 1994.

Kaupmannahöfn, 25. júní 1992

København, den 25. juni 1992

Ingvi Ingvarsson
Fyrir Island

Ingvi Ingvarsson
For Island

Thomas J. Ronneng
Fyrir Noreg

Thomas J. Ronneng
For Norge

Lars Emil Johansen
Fyrir Grænland/Danmörku

Lars Emil Johansen
For Grønland/Danmark

AUGLÝSING

um gildistöku Evrópusamnings um vernd dýra í millilandaflutningum.

Evrópusamningur frá 13. desember 1968 um vernd dýra í millilandaflutningum öðlaðist gildi 20. febrúar 1971, sbr. auglýsingar í C-deild Stjórnartíðinda nr. 8/1969, þar sem samningurinn er birtur, 8/1986 og 36/1991.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 31. desember 1992.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

